

FHS
A I 103

Pleni Protokoller

[Faint, illegible handwritten text in a cursive script, likely a list of names or a table of contents, covering the right page.]

1.
År 1908 den 11 januari
sammankom Kejsertliga Fin-
ska Hushållningssällskapet till
ett plenium. Till detta in-
funno sig Sällskapets ordföran-
de, friherre W. H. von Born,
dess viceordförande, hofrättsom-
det August Juselius, ledamöterna
i sällskapets bestyrelse godsä-
garene herror Arthur Allen
och J. F. Backström, sällska-
pets delegerade, folkskolläraren
herr K. Sjöman, fabriksöfen
herr C. G. Jönsson, trädgård-
mästaren herr O. R. Gauffin,
kaptenen herr A. Uggla, redak-
tören herr J. F. Hagfors, lektorn
herr Konrad Ahlman, lands-
kamreraren, kallejiasassessorn
herr F. Edv. Stenvik, stadslä-
karen, doktor A. R. Sjöroos
fröstandaren för sällskapets
hemiska och frökonstruktions,
magister Uno Collan, supple-
anterna i sällskapets bestyrelse
hofrättsrådet herr Fr. Bruun
och distriktsveterinären herr
L. Fabricius, ledamöterna i
sällskapet: godsägaren herr
Wilhelm af Heurlin, lektorn
herr Markus Ahlman, bygg-
mästaren herr A. E. Björ-
ström, vicehäradshövdingen
herr Edv. Hedenberg, godsäga-
ren, greve Filip Somfelt, pro-

2.
fessoon, herr Hugo Pip-
ping, godsägaren, herr
Fredrik Aminoff, professorn
herr Arthur Rindell, gods-
ägaren, herror Karl Johan
Dahlström, Erik Dahlström
och Fredrik Erlund, redak-
tören herr Ernst von Wundt
och agronomen, herr Kau-
nes Allen. Protokoll
fördes af undertecknad Säll-
skapets sekreterare.

§ 1.

Sällskapets ordförande, friherre
von Born öppnade mötet under framhåll-
lande af den af honom, vid hans tillträd
af ordförandesbefattningen vid sällskapet, ut-
talade förhoppningen att propositionsförda-
get till ny jordlag skulle understås
Hushållningssällskapets och andra landbruk-
sällskaps granskning, innan dess slutliga
propositioner uppgjordes, tyvärr icke upp-
fylldt, antagligen emedan tiden icke med-
gillit denna omgång. Emellertid hade den
någon proposition ofversändt till landtdagen
samt där behandlats af dess agrarutskottet,
medan landtdagen ännu icke hunnit upp-
taga ärendet till slutligt afgörande. Detta
var enligt friherrens förmenande tyckligt, eme-
dan under den pågående upphörande mel-
lantiden ekonomiska förändringar och andra
för saker intresserade institutioner samt en-
skilda personer blifvit satta i tillfälle att
uttala sig. Hushållningssällskapets bestyrrelse

1
Torparefrågan.

TILL HANS KEJSERLIGA MAJESTÄT.

Från Finska Hushållningssällskapet

underdånigst.

Jämlikt för Finska Hushållningssällskapet gällande stadgar åligger
detsamma att vidtaga åtgärder, hvilka afse jordbrukets främjande. Säll-
skapet har sålunda icke kunnat underlåta att taga kännedom om de förslag

till lag om lega af jord på landet samt till lag angående tillämpning af sagda lag å tidigare tillkomna legoförhållanden, hvilka bägge förslag vid senaste landtdag utarbetats af dess agrarutskott, samt att härvid söka bedöma nämnda lagförslag från synpunkten af den nytta för Finlands jordbruk, som de eventuelt kunde innebära. De slutsatser, till hvilka Hushållningssällskapet i antydt afseende kommit, anser sig sällskapet skyldigt att i djupaste underdånighet bringa till **EDERS MAJESTÄTS** kännedom, hvarjämte sällskapet vågar framhålla några synpunkter, hvilkas beaktande enligt sällskapet tanke vore egnadt att undanröja en del af de olägenheter, som utskottets förslag otvifvelaktigt komme att medföra.

Hushållningssällskapet har härvid icke ansett det tillkomma sällskapet att ingå i ett detaljeradt bedömande af lagförslagets olika bestämmingar, utan hufvudsakligast velat beröra de punkter i desamma, hvilka äro dels af principiell natur dels af den stora bärvidd att lagförslagets egentliga innebörd är af dem beroende.

Förslaget till lag om lega af jord indelas i tre afdelningar, af hvilka den första afdelningen handlar om lega af torp, landbolägenhet och backstuguområde. Sällskapet har särskildt fäst sin uppmärksamhet vid denna afdelning, hvars bestämmingar i många afseenden synas gå i en riktning, som åtminstone för sällskapet förefaller att vara rent af ödesdiger.

Landbolägenheter och torp förekomma i större omfattning endast

vid de s.k. stora jordbruken. Dessas betydelse för landets modernäring förnekas för närvarande af mången eller skattas åtminstone mycket ringa. I hvilket förhållande storbruket och småbruket stå till hvarandra med afseende å deras nationalekonomiska och sociala betydelse kan själfallet icke här blifva föremål för utredning, men liksom den mark är fastast och svårast att genombryta, som består af större och mindre stenar inbäddade i grus och sand, så torde ock det lands befolkning hafva den starkaste motståndskraft, där jorden är delad i större, medelstora och en mängd små jordbruk, och där alla hafva nödig samhörighetskänsla. Emellertid synes utskottet hysa den uppfattningen att de stora jordbrukens tid är förbi och att man bör sträfva till deras sönderfallande, en sträfvan hvilken i hög grad understödjes af utskottets här berörda lagförslag.

Till stöd för de lagbestämmelser, som införts i första afdelningen af förslaget till lag om lega af jord anför utskottet, att innehafvarenes af torp, landbolägenheter och backstuguområden svaga och o-själfständiga ställning medfört afsaknad för dem af den ekonomiska och jämväl andliga kraft, som är en förutsättning för att brukaren skall förmå behörigen bevaka sina fördelar och rättigheter. För andra arrendatorers vidkommande anser utskottet att slika, aftalsfriheten i ytterst betydlig grad inskränkande bestämmingar icke äro nödvändiga, utan att de till och med kunde värka skadligt i såväl socialt som privatekonomiskt afseende. Att detsamma kan blifva fallet äfven med hänsyn till

legoförhållandena rörande torp, landbolägenheter och backstuguområden synes utskottet icke förmått inse.

Hushållningssällskapet har vid bedömandet af agrarutskottets lagförslag själfallet icke kunnat underlåta att samtidigt beröra nu gällande lag om lega af jord på landet. Med afseende å denna må först och främst anmärkas att densamma varit så kort tid i kraft att värkingarna däraf ännu ej hunnit i nämnvärd grad framträda. Särskildt ^(gällande) detta bestämningarna angående ersättningsskyldigheten för förbättringar. Att den gällande lagen emellertid har att uppvisa flera framsteg, jämförd med tidigare lagstiftning i ämnet, erkännes äfven af agrarutskottet och man kunde sålunda vara frästad fråga om ny lagstiftning varit oundgängligen af behovet påkallad. Att stifta ny lag innan senast antagna lag på samma område varit gällande mer än knappa fyra år, att stifta lag med så omstörtande reformer som agrarutskottets förslag innebär, kan enligt sällskapets tanke icke anses representera den sunda utveckling och det tålamod som vid all lagstiftning bör iakttagas.

Emellertid vill Hushållningssällskapet för sin del gärna erkänna att nu gällande lag om lega af jord på landet innehåller bestämmingar, hvilka dels i alltför hög grad gynna jordägaren, dels innebära en viss osäkerhet beträffande särskilda rättigheter för brukaren, hvarjämte den i fråga om ersättning för förbättringar å byggnader, äfven lämnar rum för tolkning, hvilken synas gått i en för brukaren oförmånlig riktning. En utvidgning af brukarens rätt att företaga nyodlingar kun-

de äfven medgifvas. Bestämningarna angående förvärkande af legorätten äro väl stränga och kunde i betydlig grad mildras. Legotagaren kan ock medgifvas rätt att mot erhållande af afträdessumma öfverlåta legorätten åt annan person.

Förenämnda omständigheter hafva samtliga blifvit af agrarutskottet observerade och har detsamma i sitt lagförslag intagit bestämmingar, hvilka i väsentlig mån utvidga brukarens rättigheter och tillgodose hans intressen. Men då förslag i detta syfte framställas, då man sträfvar att förbättra innehafvarens af torp, landbolägenheter och backstuguområde ekonomiska ställning, bör äfven tillses att det rätts- subjekt som utgör grunden för dessas existens, hufvudgården, icke belastas med sådana åligganden att dess ekonomiska fortbestånd äfventyras. Torpareinstitutionen i Finland har varit till stort gagn för jordbrukets förkofran. Torparene hafva ovedersägligen tillförene utgjort odlingens pionjärer och äro det ännu i dag, men man har dock mångenstädes af särskilda orsaker redan sett sig om efter medel att inskränka torpens antal och att befria sig från desamma, hvilket enligt Hushållningssällskapets förmenande med afseende å upptagande af jord under odling icke vore för landet lyckligt. Det rätta botemedlet mot de missförhållanden, som inom sagda institution äro rådande, består förvisso icke däri att institutionen rifves sönder, utan bör sökas i åtgärder, hvilka, på samma gång, som de tillgodose brukarens rättmätiga intressen, jämväl bibehålla jordägaren vid hans förvärfvade rätt

till sin jord och vid möjligheten att äfven framdeles upplåta denna åt brukare på lega.

Såsom bekant har legovederlaget för de legoförhållanden, om hvilka nu är fråga, i allmänhet utgjorts i dagsvärken, till fromma för både legogifvaren och brukaren. Att öfverhufvud ömsesidig belåtenhet med detta sätt att prestera legovederlaget varit rådande, medgifver äfven utskottet, men föreslår icke desto mindre att legovederlaget skall vara utsatt i penningar. Denna bestämning motiveras därmed att skyldigheten att utgöra legan i dagsvärken under senare år vållat trakasserier och svårigheter och att det är onaturligt att brukare, hvilka i ekonomiskt afseende äro själfständiga, i socialt hänseende skola intaga en tjänares ställning i förhållande till jordägaren. Nekas kan ju icke att misshälligheter emellan jordägarene och brukarene förekommit samt att dessa misshälligheter under senare år tagit allvarligare form än tidigare varit fallet. Men utskottet förbiser eller vill icke erkänna att dylika missförhållanden oftast varit en följd af den hejdlösa agitation, som bland brukarene bedrifvits af ansvarslösa personer.

Torpets idé från jordbrukets synpunkt är dock dagsvärks^{legan}slagen.

Detta både historiskt och nationalekonomiskt. Arbete är något som den större jordbrukaren, ägaren af hufvudgården, alltid behöfver eller åtminstone alltid med fördel kan använda, arbete är något som torparen kan själf prestera i god som dålig tid. Hushållningssällskapet

är äfven öfvertygad om att torparene, om de själfve finge råda, allt fortfarande önska bibehållandet af dagsvärkslegan. Genom dagsvärken betalar brukaren regelbundet och småningom under årets lopp sitt legovederlag. Skall detta utgå i penningar, tvingas brukaren oftast att på annat håll, mången gång långt borta hemifrån, söka sig arbetsförtjänst, för att hopsamla de nödvändiga kontanta medlen, eller också måste han företaga många, stundom rätt långa resor för att förvandla sina naturprodukter till penningar. Dessa omständigheter motvärka i mycket hög grad den förespeglade vinst för jordbruket, som åsyftas genom beredandet af ökad tid åt brukarene för omsorgen om deras ägna odlingar. Att eliminera legovederlagets utgörande i form af dagsvärksprestationer skall endast försvåra det stora jordbruket utan att bereda det lilla jordbruket någon verklig lättnad.

Förnekas kan likväl icke att legans utsättande i enbart dagsvärken under ett långvarigare legokontrakt medför för legotagaren en med tiden tilltagande ökad skattläggning. Dagsvärkenas pris stiger nämligen allt mer och mer, och det belopp, hvartill de nu beräknas, måste redan efter tio års förlopp uppskattas betydligt högre. Å andra sidan faller penningens värde, om ock måhända ej fullt i samma proportion som dagsvärkenas pris stiger. Ett enbart dagsvärksvederlag för legan medför sålunda för brukaren ökad arrende, ett enbart penningevederlag minskadt arrende. Då härtill kommer att såväl jordbrukets som den allmänna sociala utvecklingen medför ökade möjligheter för brukaren att

förstora sina intrader från legoområdet, inses att ett vederlag utslutande i penningar för legogifvaren medför mindre faktisk inkomst, medan enbart dagsvärksvederlag tillför honom oförtjänt vinst. Ett stadgande af innehåll att icke mer än hälften af legovederlagets värde finge vara från början utsatt att utgöras i dagsvärken eller naturalster, vore fullt tillräckligt för att skydda brukaren för hvarje stegring i vederlagets verkliga värde, och på samma gång ägnadt att för legogifvaren, åtminstone delvis, bevara hvad för honom eller hufvudgården är af värde. Parterna borde ock tillika tillerkännas rätt att med afseende å legovederlagets andra hälft, ^{elländan, skall vara} ~~hvilken vore~~ utsatt i penningar, kontrahera om äfven dess utgörande med dagsvärken för längre eller kortare tid, hvarvid årligen dagsvärkenas pris skulle beräknas efter hvad medelaflöningen på orten för motsvarande fast anställda ^{under normalt förhållanden} tjänare belöpte sig per dag, och enligt detta pris uträknas huru många dagsvärken brukaren för resp. år har att utgöra för denna ~~andra~~ ^{från följande öfver} hälft eller den del däraf, som enligt öfverenskommelsen ~~skulle~~ ^{skulle} betalas med ^{uttagas} ~~dagsvärken~~ ^{med} ~~Om brukaren skall prestera ökedagsvärken, ökas detta pris~~ ^{med ett normalt dagsvärke} ~~till dubbla beloppet.~~ ^{enligt följande till dubbel}

Bestämningen i 22 §: af lagförslaget om lega af jord, hvilken gifver brukaren rätt att ett år efter därom hos legogifvaren gjord ansökan utbyta ett legovederlag i naturalster eller dagsvärken mot ett sådant i enbart penningar, är enligt Hushållningssällskapets tanke en af lagförslagets mest genomgripande omstötrningsåtgärder.

Såsom tidigare framhållits har torpets ändamål i stort sedt varit att skaffa ägaren af hufvudgården tillgång på arbetskraft. En plötslig öfvergång från utgörandet af dagsvärken till erläggande af penningearrende skall för flertalet jordbrukare, hvilka hafva gårdens skötsel baserad på torpare- eller landbodagsvärken, medföra oberäkneliga svårigheter, ja till och med kunna försaka ^{allmän} hans ruin, Särskildt i vårt fattiga land, där jordägaren vanligtvis är mer eller mindre skuldsatt, kan det för denne blifva omöjligt att uppbringa de medel, som erfordras för uppförande af nödiga boningshus ^{och andra byggnader} för de arbetare han, efter det torparedagsvärkena upphört, blir tvungen att anskaffa, oafsedt svårigheten att kunna erhålla tillräcklig arbetsstyrka genom ^{eller fasta} ~~städjade~~ arbetare. Där uppsägning af dagsvärken ännu icke förekommit, svälfvar möjligheten af en sådan som en ständigt hotande fara öfver legogifvarens hufvud, beröfvande honom ^{all} möjlighet att uppställa hållbara beräkningar för framtid ^{af en ekonomisk revolution som som helst} tiden och utsättande honom för risken att ~~nödgas frånträda gården~~. Blir nyss antydda bestämning lag, är torpareinstitutionen i landet dödsdömd ^{och öfvergången skall på bästa sätt vara som det förhåller sig till jordbrukets} inom en jämförelsevis kort tid. Ty penningearrendet tillför icke hufvudgården och dess ägare någon styrka, utan endast en låg och osäker ^{af en sådan som som helst} ränteinkomst, hvilken ~~mången gång icke förslår till~~ ^{stöd} anskaffande af dagsvärken motsvarande dem som frångått gården.

Med kännedom därom att torparerna för närvarande äro utsatta för en ytterst stark agitation och påtryckning från utomstående, hvilka inset högre önska än att oenigheter och tvistigheter mellan jordägare och

brukare skola uppstå, kan Hushållningssällskapet icke värja sig för tanken att nu ifrågasatta bestämning kommer att af agitatorerna begagnas som en tvångsskruf på jordbrukarene och som sträjkmedel. ^{gifvas} ^{ett sträjkmedel}

X Fall kunna gifvas där missbruk och slitningar följa dagsvärksprestationen åt, men sådana kunna afvärjas utan att denna därför behöfver helt och hållet afskaffas eller ställas så att jordägaren beröfvas all säkerhet för sina påbörjade odlingars fullföljande och sin ekonomi i öfrigt. I båda parternas intresse ligger att uppsägningen af dagsvärks-

legan icke får ske lättsinnigt eller i följd af agitation eller under intryck af en tillfällig konjunktur. Det borde förty stadgas att den

part, som icke nöjes med den andras uppsägning af dagsvärkslegan, ägde fordra kontraktets brytande, hvarigenom honom bereddnes möjlighet att genom nytt aftal med tredje person bäbehålla den prestationsform, som är för honom lämpligast så länge möjlighet härtill förefinnes. Där de lokala förhållandena definitivt undergått sådan omgestaltning, som utsluter dagsvärdet som legovederlag, komma såväl den ena som den andra kontrahenten småningom af sig själf att foga sig i den fria utvecklingens nya former.

X Hushållningssällskapet kan sålunda med hänsyn till hvad ofvan framhållits icke annat än i jordbrukets intresse på det allvarligaste afråda godkännandet af en bestämning om rätt att under legotiden ensidigt uppsäga dagsvärkslegan.

Hvad ofvan med hänsyn till denna bestämning anförts har betydelse

11
endast i det fall att Hushållningssällskapetens tidigare anförda förslag till legovederlagets erläggande icke vunnit beaktande, utan utskottets stadgande i detta afseende blefve godkänt.

I lagförslaget ingår ^{vidan} ytterligare ett stadgande om brukares obegränsade rätt att vid legoförhållandets upphörande undfå ersättning för förbättringar. Brukare skall erhålla ersättning för ^{helst} den ökning i värde, som lägenheten genom dessa förbättringar vunnit, oberoende af om de hänföra sig till jorden eller till byggnader, oberoende af att ersättningen kan

^{den verkliga} bestämmas högre än kostnaden, hvilka varit till arbetets utförande erforderliga och oberoende slutligen af om den omedelbarheten hvarvid jordägaren bör möjlighet få genom sig uttömma eller direkt droga ökad rikedom genom förbättringar. Legotagaren kan utan legogifvarens samtycke utföra hvilka kost-

bara förbättringar som helst med rätt att för dem undfå ersättning. Enligt nu gällande lag om lega af jord på landet är brukare äfven berättigad till ersättning, dock skall han, för att vid utförande af vissa större, ^{och sådana} i lagens 51 §: uppräknade arbeten tillförsäkra sig ersättningsrätt, förskaffa sig legogifvarens skriftliga samtycke till deras värdställande.

Hushållningssällskapet erkänner emellertid att en del af här uppräknade ^{och särskildt den normala arbetares} företag äro af den beskaffenhet att rätt till ersättning för desamma, äfven om de utföras utan jordägarens samtycke, vore ägnad att mångstädes föra jordbruket afsevärdt framåt samt i betydlig grad utvidga den under odling tagna jordens areal. Med afseende därpå att vid bestämmandet af legoområdet dess ^{omfång} ~~vid~~ kan i kontraktet noga begränsas eller delar där-af undantagas från legotagarens brukningsrätt, ^{synes} anser Hushållningssäll-

^{i lag, som skall gälla för framtida legoaftal} skapet att brukare bör kunna tillerkännas ersättning för alla andra för-

bättringsarbeten, åsyftande jordbrukets förkofran, utom för sjöfällning, täckdikning, invallningsanläggning och ängsvattning äfvensom för påföring af mylla, sand eller lera på jord, som ej är trädgård, eller kärr, *den mängd, en jordbrukares beskaffenhet den som förbättrat*
 mylla, *dessu dels bestora dels särskildt i sigt hvar för sig* för ~~vilka~~ ersättning borde utgifvas endast i det fall att jordägaren till deras utförande ^{bevisligen} skriftligen samtyckt.

Däremot måste det erkännas att
 Då hithörande bestämmingar i främsta rummet böra afse jordbrukets

~~och icke den enskilde jordägarens omedelbara intresse, kan Hushållningssällskapet icke påyrka bibehållandet af nuvarande lags ståndpunkt i fråga om ersättningens bestämmande, hvilken fritager legogifvaren från all~~

~~från ersättning uti bör fördras en nytta~~
 ersättningsskyldighet, om brukaren genom den nytta förbättringen för

~~honom medfört, erhållit full godtgörelse för hvad han därå nedlagt. Sällskapet håller fastmer före att den vinst brukaren dragit endast är den~~

~~rättmätigt ersättning för den företagsamhet och omtänksamhet han vid förbättringarnas utförande ådagalagt, för ~~hvar~~ risk han stått och för det kapital i penningar eller arbete, som han därå nedlagt. Förbättringen, om den är verklig, medför ju alltid ökad värde åt lägenheten, och~~

~~ägaren får sig ~~senare~~ till godo mot utgifvande af ersättning. Emellertid~~

~~anser sällskapet att denna ersättning icke bör bestämmas högre än de faktiska kostnaderna, ehuru det ju icke kan förnekas att någon gång lägenheten genom en värkstäld förbättring kunnat erhålla en värdetillökning, mångfaldt öfverstigande den nedlagda kostnaden. Sådana förhållanden äro dock undantag och härvid gäller hufvudsakligast att tillse det brukaren icke lider någon förlust, icke att tillförsäkra honom hög-~~

den ägaren som har denna tillgång efter sig utgifvas

sta möjliga profit delvis på jordägarens bekostnad. Brukaren bör sålunda få ersättning för hela det genom förbättringen ökade värde A lägenheten, dock icke utöfver det belopp, till hvilket kostnaderna för deras utförande faktiskt uppgått.)

Har vid legoafstalets ingående eller annars öfverenskommelse angående särskilda vilkor för förbättringarnas utförande eller för ersättningens beräkande träffats, bör vid ersättningsbeloppets bestämmande sådant aftal själfallet tagas i beräkningen.

Vill icke legogifvaren, eller är han urståndsatt att vid legotidens utgång utgifva den ersättning, hvartill legotagaren jämlikt lagförslaget enligt syn och värdering är berättigad, kan han enligt lagförslagets 27 §: undgå ersättningens utbetalande genom att förnya legoafstalet, och erbjuder han sig att göra detta, är brukaren ej berättigad att fordra utgifvande af ersättningen. På samma sätt kan efter hvarje sålunda förlängd legotids utgång utgifvandet af ersättning uppskjutas. Men för hvarje gång ökas dåvarande brukares ersättningsanspråk. Om ock legogifvaren sålunda för tillfället kan undandraga sig ersättningens utgifvande, samlar han likväl genom detta förfarande ett tyst hypotek på lägenheten, hvars verkliga värde är omöjligt att i hvarje nu bestämma och som just därför vid eventuel försäljning af lägenheten måste beräknas så högt som möjligt. En följd häraf är naturligtvis att köparen för att säkerställa sig för oförutsedda utgifter, sänker gårdens pris med det belopp han beräknar sig eller sin efterträdare nödgas utgifva åt

legotagaren såsom ersättning för af denne under tidernas lopp utförda förbättringar. Följden blir sålunda en allmän prisnedsättning å lägenheter, där brukare med innestående ersättningsanspråk finnas, hvarförutom förefintligheten af sådana ersättningsanspråk och obestämbarheten af deras belopp otvifvelaktigt komme att invärka ofördelaktigt på den kredit, hvaraf lägenhetsinnehafvarene tyvärr ofta äro i behof.

Om ock ersättningsskyldigheten enligt Hushållningssällskapets nyssnämnda åsigt angående sättet för ersättningsberäkning aldrig kan bli så betungande för legogifvaren, som enligt agrarutskottets förslag, kunna likväl fall tänkas, då legogifvaren icke vore i stånd att utgifva ens denna ersättning. Legogifvaren bör därför kunna faktiskt frigöra sig från all vidare ersättningsskyldighet för den gångna legotiden genom att förnya legoaftalet, hvarvid tillökning i vederlaget med anledning af de utförda förbättringarna icke får påföras brukaren.

Vid legotidens utgång blefve legogifvaren enligt agrarutskottets förslag äfven skyldig att af backstugusittare inlösa sådana å legoområdet uppförda hus, som denne jämte familj själf bebor eller äro för hans hushållning nödvändiga. Denna bestämmelse förefaller dock orättvis. Vid

uppförandet af slika byggnader bör backstugusittaren veta, att hans ^{bevis} brukningsrätt till tomten varar endast den öfverenskomna legotiden.

Han bör sålunda beräkna amorteringen å byggnaderna så att deras värde vid legotidens utgång gått ur bok. Det värde, till hvilket de vid denna

15.
tid kunna föryttras, blefve i alla fall hans vinst. Legogifvaren bör sålunda i ingen händelse skyldigkännas utgifva ersättning för legotagares ägna hus.

I jämförelse med ~~nunämnda~~ punkter i lagförslaget spelar legotiden i och för sig en mindre betydande roll. Dock ligger det för öppen dag att ju mera den nya lagen på alla håll åsidosätter jordägarens rätt och fördel, af desto större betydelse blir minimiarrendetiden. Denna är i lagförslaget bestämd till 50 år, utan rätt att öfverenskomma om kortare tid, hvarjämte lifstidsstädjan blifvit upphäfd. Lifstidsstädja är dock en uråldrig inrättning i vår lagstiftning och har icke i praktiken medfört några svårare missförhållanden, utan utgör en arrendeform, hvilken å en del orter vunnit en ganska allmän spridning. Den ^{kan} sålunda gärna bibehållas.

Till försvar för minimi-arrendetidens utsträckning till 50 år anför agrarutskottet särskilda omständigheter, hvilka i viss mån tala till förmån för en lång arrendetid. Men att tiden skall utsträckas ända till 50 år, för att de afsedda fördelarna skola ernås, framgår ingalunda af utskottets bevisföring, och kan icke heller med några som helst hållbara skäl fastslås. Emot en så lång tid tala åter åtskilliga omständigheter. Femtio år är en tidsperiod, hvilken i vanliga fall öfverstiger den, som är en människa beskärd för själfständig värksamhet. Under denna tid kunna förhållandena i hög grad förändras på ett sätt, som ingen på förhand kan förutse. Genom ingående af arrendeaftal på 50 år binda vederbö-

rande parter icke allenast sin ägen handlingsfrihet utan äfven sina rättsinnehafvares. Legotagaren, för hvilken äfven sådana förhållanden kunna uppstå, att ett 50 års kontrakt blefve för honom mindre förmånligt, är dock i allmänhet bättre skyddad mot ekonomisk förlust redan genom den omständigheten att jordens värde stiger och penningvärdet sjunker, hvarförutom han har rätt att genom öfverlåtande af sin arrenderätt åt annan person frigöra sig från legoförhållandet. För jordägaren är förhållandet motsatt. Samma omständigheter, som göra att en lång arrendetid skyddar arrendadatorn för förluster, kan åt arrendegifvaren medföra afsevärda olägenheter. Om ock arrende-afgiften i allmänhet kan ställas högre vid ett långvarigt arrende än vid ett kortvarigt, så erbjuder detta sakförhållande likväl icke jordägaren tillräckligt skydd. Under denna tid kan jordägaren finna med sin fördel förenligt att på annat sätt disponera öfver sin jord, på annat sätt ordna sitt jordbruk och sin ekonomi öfverhufvud, men den ~~länge~~^{långa} arrendetiden förhindrar honom att vidtaga därför erforderliga åtgärder. De långvariga arrendekontrakten kunna otvifvelaktigt äfven att värka förlamande på köplusten och att åstadkomma en prissänkning på lägenheter, där sådana arrendekontrakt förekomma, ty köparen vill helst hafva en gård, hvaröfver han kan fritt disponera. Jordkrediten kan äfven genom denna bestämning röna ett ofördelaktigt inflytande. Under legotidens förlopp stiga utskylderna och utgifterna i en oberäknelig grad, medan inkomsterna, för så vidt legovederlaget är utsatt i penningar, nominellt förbli desamma, men faktiskt sjun-

17
ka genom penningvärdets minskning.

På grund af hvad ofvan i detta afseende anförts, och då Hushållningssällskapet icke kan fränse faran för att jordägarene hellre än att nödgas binda sig vid 50 års arrendekontrakt, försöka frigöra sig från sina legotagare eller åtminstone upphöra att för framtiden utgifva flere legoområden, hvilka^{et} enligt sällskapets förmenande ingalunda vore från jordbrukets synpunkt önskvärda, kan sällskapet icke förena sig om agrarutskottets förslag i fråga om minimi-arrendetiden. En minsta tid af 25 år bör enligt sällskapets tanke vara fullt tillräcklig för att medföra den ~~för~~^{afsevärd} jordbruket gynnsamma värkan af en längre arrendetid. Den tillåter redan legans bestämmande till skäligen högt belopp samtidigt som den för brukaren möjliggör dess erläggande med tillbörlig profit för honom. En tid af 25 år motsvarar ungefär längden af en torparens ~~faktiska verksamhet~~^{arbetstid}, från 25 års ålder, då han kan hafva utväg att öfvertaga ett torp till 50 år eller den ålder då han i regel gärna öfverlämnar torpet i yngre händer.

Då härtill ännu kommer att ingenting hindrar kontrahenterna att på frivillighetens väg ingå långvarigare arrendeafstal, och med hänsyn till allt hvad ofvan angående legotiden anförts, vågar Hushållningssällskapet omfatta den åsigten att kortaste arrendetiden bör vara tjugufem år.

Då emellertid omständigheter kunna yppas, hvilka göra det önskvärda att till såväl legogifvarens som legotagarens gemensamma fördel

kunna ingå ^{på kortare tid} kortvarigare legoafgifter, böra sådana äfven, efter därtill erhållet tillstånd, kunna bringas till stånd.

En för jordlegoinstitutionen högst betänklig bestämning i den nya lagstiftningen är ^{vidare} den om legonämnder och legodomstolar såsom obligatoriska inrättningar. Legonämnden, hvilken skulle tillförsäkras rätt att efter fri pröfning och således i själfva värdet godtyckligt fastställa eller icke fastställa ett af myndige medborgare fritt ingånget legoafgiftal, att i många fall förhöja eller nedsätta/legan, att vägra sitt bifall då legogifvaren önskar öfvergå till penningevederlag, att afgöra huruvida brukaren må äfven utan legogifvarens samtycke i vissa fall på lega åt annan upplåta legoområdet eller öfverlåta sin legorätt åt annan person, m.m., komme sålunda att utgöra ett formligt förmyndareinstitut för både legogifvare och legotagare, visserligen enligt ordalagen förbundet till opartisk pröfning, men på samma gång uttryckligen afsedt att särskildt bevaka brukarens fördel. En sådan ^{logisktämlig} ställning måste alltid blifva ohållbar. Legonämndens inblandning i aftalet mellan tvänne personer, hvilka hvardera måste antagas veta hvad de vilja, kan icke annat än värka osympatiskt. Att legonämnderna vore behöfliga för att skydda legotagarene för öfver höfvan dryga legovederlag har icke anförts såsom motiv för nämndens inrättande och torde man icke heller med fog kunna påstå att arrendejorden i vårt land öfverhufvud vore betungad med för dryga legoafgifter. Något verkligt skäl, som skulle nödvändiggöra införandet af detta institut, kan icke påvisas.

19.

Hushållningssällskapet vågar sålunda i denna fråga lysa en åsigt afvikande från den opinion till förmån för legonämnderna, som på många håll i landet upparbetats med tillhjälp af allehanda faktorer, hvilka icke hafva något att skaffa med sträfvandena för jordbrukets framåtskridande. Jämte det sällskapet således icke finner legonämnders inrättande vara behöfligt för fullföljande af de ändamål, hvilka äro af så att säga administrativ natur, anser sällskapet det vara ännu mindre af behovet påkalladt att ^{af} dem uppdraga funktionen att utgöra förlikningsinstitution i legotvister, enär några likavärande skäl som de, hvilka föranledt införandet af en sådan institution i näringslagstiftningen, icke förekomma på ^{Jordbrukets} ~~af~~ ifrågakärande område. De intressen, ^{Spärrnät, hvilka kunna leda till} hvilka beröras af tvister mellan legogifvare och brukare, äro nämligen i regeln icke af den ^{Spärrnätens beskaffenhet} vidt omfattande ekonomiska och sociala betydelse, som de, hvilka kunna vara af den enkelhet och tillförlighet att de möjliggjöra en sådan med förknippade med konflikter mellan industriidkaren och hans arbetare. ^{främjande}

Med detta sitt uttalande angående legonämnderna vill Hushållningssällskapet dock icke hafva fastslaget, att ju icke tanken på förlikningsnämnder i legotvister framdeles kunde upptagas, men borde därmed enligt sällskapets förmenande anstå tills förlikningsinstitutet införes såsom obligatoriskt äfven för öfriga slag af rättstvister, i hvilket fall det äfven kan förutses att bättre garantier för nödig erfarenhet och skicklighet ^{och god vilja} hos dem, som komma att utöfva förlikningsmannavärfvet, skola förefinnas.

Om ock sällskapet sålunda motsätter sig införandet för närvarande

af obligatoriska legonämnder, sådana de i lagförslaget äro organiserade, vill sällskapet dock icke förneka att ^{en sådan} ~~sådana~~ nämnder någon gång kunde medföra gagn såsom frivilligt anlita rådgifvande institution, hvarför sällskapet håller före att i lagen kunde ingå ^{för} ~~sådan~~ bestämmelse att kommunerna ägde rätt att, om de så önska, upprätta förlikningsnämnder, hvilkas ^{frigo} ~~värksamhet~~ ^{den de} ~~helt och hållet~~ regleras enligt kommunernas självstyrelse, ^{principer, men} ~~och~~ hvilka i ingen händelse blefve dömande, utan endast konsultation ^{va} ~~inrättningar~~.

Hvad tidigare anförts om legonämnden, gäller i hufvudsak äfven om den föreslagna legodomstolen. De motiv, som af agrarutskottet i dess betänkande å sid. 20 anförts för inrättande af en sådan domstol, kunna icke tillmätas någon afgörande betydelse och utgöra uppenbarligen icke heller den verkliga anledningen till utskottets förslag. Hufvudmotivet härför ligger påtagligen i det misstroende, som inom vissa kretsar upaf befolkningen uppmamats mot de "borgerliga" domstolarna, hvilka förmenas enbart tillgodose klassintressen, i förevarande fall jordägarenes intressen. Vid ett sakligt bedömande af frågan, huruvida hithörande mål äro af den säregna beskaffenhet och betydelse att deras behandling bör ^{po-hoars sammansatt af postväsendet kommer att tredas till} ~~öfverlämnas~~ ^{pröjas} åt en särskild domstol, kan dock svaret icke utfalla ~~annor-~~ lunda än nekande. Att sålunda i strid med den allmänna utvecklingen, hvilken öfverallt sträfvar till att afskaffa alla specialdomstolar, nu skrida till organiserande af en ny domstol enkom för legotvister, synes oafsedt därmed förenade kostnader sakna allt berättigande.

hade öfren upptagit frågan och ansett sig icke kunna underlata att, med hänsyn till frågans oerhörda betydelse för landets modernisering, hvars intressen det på ålig sällskapet att beakta, för sällskapet vid extra plenum i anledning af frågans brådskande natur göra framställning därtill att Högsta Rättsnämningssällskapet ville å vederbörlig ort framföra de synpunkter inled afseende å det uppgjorda jordägarelagförslaget, som af sällskapet omfattas, till den kraft och verkan en sådan hemställning kunde hafva.

Bestyrrelsen hade utskottet ett förslag till utlåtande, afsedt att utgöra grund för diskussionen vid detta plenum samt underlag för den skrifvelse i ärendet, som plenum eventuellt skulle att besluta.

Sedan hvarde förslaget uppläste och de särskilda afdelningarna i detta ämne uttarmen understälts pleni afgörande, blef utlåtandet i full godkänt, medan det bestyrrelsen öfverlämnades att stiftligen formulera den skrifvelsen, som sällskapet beslut att ställa till Hans Majestät i ämnet afläsa.

Någon beslut att denna skrifvelse skulle publiceras genom tidningspressen och såsom tidningsöfvertryck distribueras, togs på hvardera språket.

§ 2.

Herrar F. Ed. Stenwik, E. von Wendt och Wilhelm af Heurlin uttrögas att justera protokollet.

In fidem!

Ernst von Wendt

Justeraadt.

F. Ed. Stenwik. Ernst von Wendt

Detta förslag intogs
här under plenum
torpsfrågan.

Om ock de bestämmningar i förslaget till lag om lega af jord, hvilka sällskapet här tidigare berört, varit i de i principelt afseende viktigaste och af den största bärvidd, gifvande hela lagförslaget prägeln af en lag, stiftad icke för landets gemensamma bästa utan endast för att tillgodose i många fall oppkonstruerade behof och anspråk hos en folkklass, på hvars understöd i den politiska valkampanjen man räknar som belöning för den frisinthet man visat vid uppgörandet af omerdade förslag, ingå uti detta ännu ytterligare en mängd ^{mindre} lyckligt formulerade bestämmningar, hvilka äfven de i sin mån hafva inflytande på legogifvarens och brukarens ömsesidiga ställning till hvarandra, förorsakande anledningar till tvist och misshälligheter dem emellan.

Under framhållande däraf att agrarutskottets definition af ^{hvad med} torp och landbolägenhet skall förstås enligt Hushållningssällskapets tanke icke är koncis och kan gifva anledning till olika tolkning, medförande olägenheter vid tillämpningen, samt under påpekande af att den i lagförslaget ingående långa minimi-arrendetiden medför flere tilläggsbestämmningar, hvilka med en kortare minimitid ^{Undvares} kunnat ~~medereras~~, vill sällskapet här i korthet ännu uttala sig om några sådana punkter, hvilka enligt sällskapets åsigt påkalla ändring.

Sällskapet håller före att vid öfvertagande af torp eller landbolägenhet erläggande af städja sålunda att jordägaren på en gång tillföres en afsevärd större inkomst, medan gården sedermera under långa tider har en knappt nämnvärd nytta af den utlegda jorden, i likhet med hvad

ett medtygandes sådant

nu gällande lag innehåller, icke bör tillåtas, emedan detta ingalund kan anses vara för jordbrukets utveckling förmånligt. Enligt lagförslaget 3 §: återinföres dock denna form för lega. Då Hushållningssällskapet icke heller i öfrigt finner den formulering som första meningen sagda §: erhållit, tillfredsställande, ville sällskapet under hänvisning till hvad tidigare anförts, angående legovederlagets bestämmande föreslå att orden "Legovederlaget skall vara utsatt i penningar" måtte erhålla lydelsen: "Legovederlaget skall vara värkligt, ärligt och till minst hälften af sitt värde vid aftalets ingående utsatt i penningar. I öfrigt bibehålles momentets nuvarande lydelse,

Sällskapets förslag att den hälft af vederlaget, som är utsatt i penningar skall kunna utbytas mot vederlag i dagsvärken enligt de grunder, som tidigare framhållits, påkallar själfvallet ändrad stilisering af §:ns 2 mom.

Då Hushållningssällskapet för sin del icke kunnat förorda legonämndernas inrättande, föranledes häraf att, ifall dess åsigt härutinnan vinner afseende, alla bestämmingar om dem från lagen bortfalla, Då aftalet sålunda blefve fritt mellan kontrahenterna och om enligt sällskapets förslag minsta arrendetiden fastställes till 25 år, blefve jämväl lagförslagets 7 §: öfverflödig.

Uti nu gällande lag om lega af jord på landet uppräknas i 43 §: Åtskilliga olika orsaker, hvilka enhver för sig föranleda att brukare, som gjort sig därtill skyldig, förvärkar sin legorätt. Lagförslagets

40 §: innehåller blott tre sådana orsaker till legorättens förvärkande. Då Hushållningssällskapet likväl anser att denna betydliga mildring, enligt hvilken brukare, äfven om han gjort sig skyldig till upprepade hemfridsbrott hos legogifvaren eller till mordförsök på honom, icke kan vräkas från legan, kan vara en medvärkande orsak till att jordbruket befrämjas, har sällskapet, om än med stor tvekan, enat sig om sagda förslag.

Uti förslaget

Hushållningssällskapets gentemot lagförslaget gjorda anmärkningar rikta sig, såsom af det ofvanstående framgår, emot ett fåtal af förslagets bestämmingar, om ock som naturligt är emot några af de viktigaste. Mångfaldt flere äro emellertid de nya stadganden, dem sällskapet, om ock delvis med stor tvekan, ansett kunna accepteras.

Sålunda kvarstode i fråga om brukarens trygghet i sin besittning och åtnjutandet af sitt arbetes frukter förslagets bestämmingar om:

relativt hög minimi-arrendetid (25 år) - §: 2;

legokontraktets registrering utan förnyelsepligt, gällande äfven för äldre kontrakt (§§: 9 - 15);

äfven i öfrigt ökad säkerhet för brukaren i fall af jordens förnyttning (§: 35);

betydligt utvidgad rätt till ersättning för "förbättringar" (§:26) och större säkerhet för dess utbekommande vid afflyttning (§: 31);

uteslutande af i det närmaste alla orsaker, som kunna medföra le-

4

gorättens förvärkande (§: 40).

Brukarens fria dispositionsrätt ö
ver legoföremålet komme att tillgodoses:

dels genom en så godt som obegränsad nyttjo- och odlingsrätt (§
ävensom nybyggnadsrätt (§: 18) och därmed förenade eventuella skade
ståndsanspråk;

dels genom utlegningsrätt i vissa fall (§: 25), fri öfverlåtels
rätt (§: 32) och utvidgad rätt för arvingar att "legan behålla" (§:
hvarutom brukaren erhöile förlängdt rådrum till undanskaffande
egna hus, då han afflyttar (§: 29).

Beträffande åter lego vederlaget komme brukare
fördel att tillgodoses genom:

vederlagets utsättande åtminstone till hälften i penningar (§:
fixering af arbetsdagens längd (§: 20) och brukarens rätt att
fullgörande af dagsvärke ställa annan för sig (§: 21);

ävensom indirekt genom den förkortade preskriptionstiden för
radsfordran (§: 23).

Då härtill kommer att all möjlighet att genom "förord" bryta l
på några få särskildt medgifna undantag när, beröfvats legogifvaren
(§: 123), medan brukaren bl. a. anvisats utvägen att vid legoaftalens
ingående förbehålla sig fri uppsägningsrätt (§: 43), så kan man med
skäl säga, att det icke blefve lagstiftarens fel om icke brukaren i
framtiden komme att intaga en med legogifvaren åtminstone jämbördig

25

ställning i legoförhållandet.

Och hvad slutligen vidkommer det i och för sig riktiga sträfvandet
att vinna rättslig likställighet mellan brukarene oberoende af tiden
för legoaftalens ingående, så tillgodosåges äfven detta syfte för så
vidt af lagstiftaren beror fullt genom rättigheten för de nuvarande bru-
karene att efter och inom en viss tid uppsäga sig till afflyttning och
möjligheten att sålunda antingen vinna befrielse från åtagna förpligtel-
ser, eller ock, - hvilket ju är stadgandets egentliga mening -- förmå
jordägaren att uppgöra nytt aftal enligt den nya lagen.

Ringa blefve, såsom af denna sammanställning torde framgå, icke
antalet af de förmåner, som i hvarje fall komme brukaren och -- låtom
oss hoppas det -- äfven det finska jordbruket till godo, äfven om
behörigt afseende fästes vid Hushållningssällskapets, jämväl på andra
håll mångfaldt understödda anmärkningar, gjorda i modernäringens oför-
gripliga intresse.

Uti lagförslaget angående tillämpning af lagen om lega af jord
tillerkännes denna en tillbakavärkande kraft på sådana legoförhållanden,
hvilka ingåtts förrän sagda lag trädte i gällande kraft. Så tillerkännes
innehafvare af sådant legokontrakt rätt till ersättning för förbättrin-
gar utförda före den dag den nya lagen blifvit gällande, dock icke för
längre tid tillbaka än sammanlagdt 25 år, räknadt från sagda tid, hvar-
jämte bestämningarna om förnyelse, öfverlåtelse och upphärande af lego-
aftal äga tillämpning / jämväl dessa legoförhållanden. Vidare berätti-

gas sådan brukare att efter det tio år förflutit sedan lagen om le
af jord blifvit gällande öfvergå till penningevederlag, att uppsäga
talet efter det tre år från sagda tid förflutit, hvarjämte honom till
försäkras rätt att icke kunna vräkas af andra orsaker än de, hvilka
detta afseende af den nya lagen medgifvas.

Bland dessa bestämmingar är det särskildt den angående rätt för
brukaren att efter den nya lagens trädande i kraft af jordägaren ford
ersättning för af honom, eller om han ärit legorätten, hans företräda
utförda förbättringar, vid hvilken Hushållningssällskapet fäst sin up
märksamhet.

Så snart den nya arrendelagen träd i kraft åsamkas jordägarene
sålunda en skuld till sina arrendatorer, om hvars tillvaro han aldrig

haft en aning, och som icke i en hast låter sig beräknas. En följd hä
*blefve en värd förmånsning som komme att drabba flestalek jordloj
heller i landet ty skola*
af är att lägenheterna icke kunna säljas till tidigare pris, då ju kö

paren lika litet som säljaren vet huru mycket jordägaren blir skyldig
och detta förhållande, somme händer af osäkerhet kom
känd att erlagga. En särskildt under nuvarande förhållanden outhärdlig
att fortvara så länge icke dessa öron
stagnation i affärlifvet med hänsyn till lägenhetsköp och försäljning
af lägenheter
uppstår för en längre tid tills dessa ersättningsfrågor hinna afgöras.

ju ifrån brukaren omas,
Om ock *den förestige* hypoteksinnehafvares rätt måhända genom denna bestämning icke
blafvande kränkes, så kommer bestämningen dock att i betydlig mån invärka på t.

de personers ansvarighet, hvilka iklädt sig, vare sig fyllnadsborgen
för intecknade lån eller *proprietä* borgen för andra lån, hvilka borgesför
bindelser de ansett sig kunna riskera med kännedom om de förhållanden

27
under hvilka jordägaren tidigare arbetat, men hvilka helt och hållet
förändrats då honom, såväl långifvare och borgesmän som låntagaren
själf ovetande, påförts en till storleken åtminstone för en framtid obe-
stämbar skuld.

En logisk konsekvens häraf vore att slika borgesförbindelser, in-
gångna före lagens trädande i kraft förklarades vara utan bindande vär-
kan och borgesmännen fria från sina förpliktelser. Men hvart detta
skulle leda behöfver ej utläggas.

eller
För personer, hvilka kort tid före lagens ~~om laga~~ af jord trädande
Kunde
i kraft köpt lägenheter, ~~kan~~ berörda retroaktiva värkan ~~hos densamma~~
lägenhetens jordbruk
betyda ett så stort tillägg till lägenhetens pris, att det blir för
redan från början kommer på bestånd
~~dem omöjligt att slå sig ut.~~

Till hvad här anförts rörande den ifrågasatta lagens retroaktiva
kraft kunde ännu mycket tilläggas men må detta vara nog. Hushållnings-
sällskapet har här icke närmare berört den juridiska sidan af en sådan
lagbestämning samt hvilka följder den kan och otvifvelaktigt kommer att
medföra för rättsuppfattningen i landet och särskildt inom dess bredare
lager, där den *nu* äfven *nu* dess *aktuare* förut icke är nog starkt rotfäst.

skall *is*
En ny väg i vår lagstiftning ~~har~~ härigenom inslagits, en väg som
särskildt för vår nordiska rättsuppfattning är alldeles främmande. I
stället för den urgamla äfven af grundlag skyddade satsen att lag-
stiftaren måste respektera sina egna lagar och de rättsförhållanden,
som på lagens grund uppkommit, införes härmed en metod som leder *de* till

upphälvandet af begreppen lag och rätt och laga skydd. Ty den lag, som griper till retroaktivitetens svärd och därmed frångår lagens icke skall i sin tur falla för samma svärd. Beträdandet af den retroaktiva lagstiftningsvägen, rättsförintande och revolutionär till sin natur leder i sina konsekvenser till samhällsupplösning, så visst som ett rubbadt förtroende till lagen på en punkt ödelägger detta förtroende äfven på alla andra.

Det enda, som i fråga om den nya lagens tillbakavärkande kraft kunde från jordbrukssynpunkt godkännas, är en bestämning som medgäfvit brukaren rätt att efter det viss tid från den nya lagens trädande i kraft förflutit och innan visst antal år efter sagda tid tilländagått, exempelvis efter tre år men inom fem år, uppsäga tidigare ingånget legoaftal, såvida icke legogifvaren vill underkasta detsamma och rättsförhållandet öfverhufvudtaget den nya lagen. Hushållningssällskapet är öfvertygadt om att landets jordägare villigt skola bringa detta offer, ty godkännandet af äfven detta förslag är faktiskt i deras sida ett offer, till förmån för ^{ett} samhällsintresse, som ~~måste erkännas vara icke i alla afseende förment~~ ^{skulle många} ~~träfs ensidigheten~~ ^{eller öfverdrifvet,} ~~skulle måste tillmätas ett~~ ^{ett} ~~parat~~ ^{parat} ~~hög~~ ^{hög} ~~an~~ ^{an}

År 1908 den 28 februari
sammanträdde Kejsertliga Fin-
ska Hushållningssällskapet i
Sällskapet, sessionssal i Åbo
till ordinarie vinterplenar
och tustaleskonung därvid
vice-ordföranden, hufvudsä-
det August Juselius, som
i ordförandens frånvaro ledde
förhandlingarna, ledamöter
na i Bestyrelsen, godsejeren
Arthur Mäen och J. F. Back-
ström, delegerade, hufvudsä-
jeren Henrik Rosenberg, stöjd-
skoleföreståndaren M. Sjö-
man, fabrikschefen C. G. Jön-
son, kommunrådet G. Hoff-
stedt, Trädgårdsmästaren
O. R. Gauffin, ledamöterna
i sällskapet, godsejeren
Gunnar Rosenberg, vice-
hövudsköpfung Edv. Heden-
berg, bankdirektören Axel
Ceder, kaptenen A. Uggla,
och konsulenten R. Bremer,
kassören, friherre Hugo
von Troil samt underskif-
ven sekreterare.

§ 1.
Fördraget af Jordbruksexpediti-
onens i Kejsertliga Reustens skrifvelse af den
24 oktober 1907, uti hvilken skrifvelse ex-
peditionen, i anledning af detsamma från Landt-
bruksstyrelsen den 15 i samma månad
ingifven annalaw, anmodar Bestyrelsen
att så fort ske kan, inkomma med under-

4. 6.
dänig förklaring öfver att Sällskapet, ehuru
därmed förmindt, icke ännu till Landt-
bruksstyrelsen insändt sina berättelser
för åren 1904, 1905 och 1906; afseende som-
ma expeditioners skrifvelse N° 456, af den
23 november december, däri Jordbruks-
expeditionen tillkännogifver, att Kejsertli-
ga Senaten icke funnit de skäl Bestyrel-
sen i sin förklaring anfört urskulda det
dröpmål sällskapet latit komma sig till
last i fråga om insändandet af berättel-
telserna för åren 1904-1906, hvorför Kej-
serliga Senaten påfrågat nämligen avseende
tillhålla sällskapet att så begå att samt-
liga villkor för statsunderstödens utrytande
vaga och i laga tid rättas; och beslut
Sällskapet att dessa skrifvelser icke skulle
påkalla någon åtgärd från sällskapets sida.
§ 2.

För plenum upplästes följande
från Landtbruksstyrelsen ingångna skrif-
velser:

N° 2386 af den 15 november 1907,
hvaruti Bestyrelsen underlåter om att
Kejsertliga Senaten förmedels den 8 novem-
ber utfärdadt nådigt förordnande tillagt
Hushållningssällskapet 10,000 mark om året
under fem års tid, räknadt från den 1 ja-
nuari 1908, för underhåll af sällskapets
kemiska och förkontrollstationer.

N° 24327 af den 19 november 1907,
däri Landtbruksstyrelsen förmedlar att
Kejsertliga Senaten på därom gjord hemställ-
lan funnit godt af det 50,000 mark stort
anslag, som för fiskerivärnings befäringar
de kan tilldelas landbruks- och hushåll-

7.
nings-sällskapet, bevilja Hushållningssällskapet årlig-
gen under tre års tid räknadt från ingången af
år 1908 ett anslag om 3,600 mark samt för år
1907 för grundläggnings- och organisationskostna-
der 1000 mark, mot afgifvande af berättelser
och redovisning till Landtbruksstyrelsen och
fiskerirektören;

N° 2434 af den 19 november 1907,
uti hvilken skrifvelse tillkännogifves att det
emellan landbruks- och hushållningssällskapet
fördelade anslaget för jordbrukets höjande, stort
300,000 mark, höjts, från och med år 1908,
med 100,000 mark, hvarvid tillika förord-
nats att sällskapet ska utvidga sin verksam-
het samt använda dessa medel till pre-
miering af snickarbekämpningen till avstol-
lande i sin tjänst af byggnads- och ma-
skinnmonter. Med anledning härpå ämnar
Landtbruksstyrelsen, som fått sig uppdraget att
uppgöra förslag till fördelning emellan resp. säll-
skap af några tillståndsanslag för 1908, Bestyrelsen
att för den 15 december inkomna med ut-
redning därom, huru Bestyrelsen tänkt sig an-
vändningen af anslaget för jordbrukets höjande
under år 1908 med fastställt ofrånkomligt
i ofrånkomliga åtgärder, samt af huru stort
tillståndsanslag Bestyrelsen skulle ber sig vara
i behof.

N° 2459 af den 26 november 1907, desamma-
dels Landtbruksstyrelsen meddelar att Jordbrukspe-
ditionen beviljat Hushållningssällskapet ett anslag
om 245 mark ^{och} ~~och~~ ^{och} ~~och~~ till bekostande af kost-
naderna för tryckningen af årsrapport till stadgar
m.m. för ett tillstånd avseende skatter, medan
sällskapets anslagen om ett 2000 marks anslag
i afseende afseende;

N° 2493 af den 29 november 1907, uti hvilken skrifvelse Landtbrugsstyrelsen anmelder at den sine frestaaende for og agronomisk lære ved Wothaus skole for smaalere alle egne hem i anledning af Bestyrelsens derved gjorte hemstaaende godkendt agronomer Pinger Planting;

N° 2505 af den 29 november 1907, hvor Landtbrugsstyrelsen anmelder Bestyrelsen at indkomme med rapport herom og om plagiatstrukturen Gustaf Waegren beviljats ofred fra sagde befattning;

N° 2530, udførtes at den 3 december 1907 udfordret cirkulær uti hvilket Bestyrelsen anmeldes at på læmpligt sätt inkomme søvstøpels område Kungörs, at, emedan det anslag af 2000 mark, som for år 1906-1907 beviljats for uddelning af erstatning for af husbøns-nyløjaggen frestaaende bærbærskudor, redoubt vid anvendt, nogen erstatning fremdeles ikke er att for sådana skudor pårökna;

N° 24 af den 4 januari 1908, dömte Landtbrugsstyrelsen arkiver om förttydligande af särskilda punkter i plagiatstrukturen Waegrens reservation for år 1907;

N° 26, udførtes at den 8 januari innevornes är udfordret cirkulär, dömte landtbrugsstyrelsen oppmanas at sine forbrugs Expeditionen i Kejsertliga Senaten inkomme af dem skrifven fackliteratur;

N° 50, at den 11 januari udfordret cirkulär, dömte Landtbrugsstyrelsen meddelor at Kejsertliga Senaten attot nödigt förskrifva att landbrugsstyrelsen framdeles, i de hvar, de vederbörande stölsunderstat skriftens samskap förinnumat inom tre månader efter den hinför bestanda tid till

Sign. Anslag.
K. F. Huskällningsällskapet

Användning af särskilda anslag
år 1907

Jordbruksanslaget

Inkomster

Behållning fr. 1906
Orts Statsanslag

904 73
9.000
Fm 9.904 73

Utgifter

40% öfverförd till Allm. anslaget 900

Öfverdrag 2.950

Anslag till gillen 2.300

Reskostnader 879 75

Annonser & tryck 317 75

Särsk. bidrag & kostnader 1414 68

Diversa, skrifter m. m. 270 25 9.032 43

Kassabehållning 872 20

Fm 9.904 73

Kreaturskötselanslaget

Inkomster

Orts Statsanslag

5500
Fm 5.500

Utgifter

Britt från föreg. år		46 26
10% öfverförd till Allm. anslaget	550	
Aflöningar	1750	
Ansly till gillen & församlingar	1894 20	
Reskostnader	1117 63	
Premieringsnämnden	354 72	
Annorser & tryck	144 85	
Diverse	125	5232 40
Kassabehållning		221 34
	<u>Fm</u>	<u>5.500</u>

Trädgårdsmästare anslaget

Inkomster

Behållning fr. 1906		03
Örets Statsanslag		3.000
Britt till år 1908		833 85
	<u>Fm</u>	<u>3.833 88</u>

Utgifter

10% öfverförd till Allm. anslaget	300	
Aflöningar	2.850	
Reskostnader	600 58	
Annorser	59 30	
Diverse	24	3.833 88
	<u>Fm</u>	<u>3.833 88</u>

Skogshushållningsanslaget

Inkomster

Örets Statsanslag		9.000
Britt till år 1908		315 14
	<u>Fm</u>	<u>9.315 14</u>

Utgifter

Britt fr. föreg. år		5.226 59
10% öfverförd till Allm. anslaget	900	
Aflöningar	2.154 25	
Reskostnader	625 10	
Annorser	64 20	
Div. bidrag, skifter m. m.	345	4.088 55
	<u>Fm</u>	<u>9.315 14</u>

Löjd anslaget

Inkomster

Örets Statsanslag		6.000
Britt, beträffande i Svablu. fonder		3.043 65
	<u>Fm</u>	<u>9.043 65</u>

Utgifter

Skolornas ansly	2.000	
Aflöningar	3.678	
Ljor	2.600	
Annorser & tryck	393 75	
Lyn	178 45	
Diverse	193 45	9.043 65
	<u>Fm</u>	<u>9.043 65</u>

Lantbrukstypelsen insände sina pedagogiska för-
sin verksamhet under värdförzigen av, egen
afbröta utbetalningen af de samhällets tilldelade
statsunderstöden intill dess samhället fullgjort
sina åligganden hönstunnen; samt

N° 311 af den 14 innevarande februari
månad, hvortil Lantbrukstypelsen underrät-
tar Posttypelsen att Kejsarliga Senaten den 30
sistörkne gånne funnit godt bevilja Huskä-
ringssamhället 2000 mark för innevarande
år 1908 att användas till hönstafvelas lifrä-
gånde.

Plenum beslöt låta vid förstående
annuåtan beiro.

§ 3

Förordogs genom Industriotypelsen Säu-
skapet tillhandakommen ofvrensättning af Handels-
och Industriexpeditionens, ^{af den Industriotypelsen tilldelade} Kejsarliga Senaten skrif-
velse N° 1698 af den 21 november december, hvori
meddelas att Kejsarliga Senaten sagde dog funnit
godt för år 1908 tilldelat bland andra inrättningar
Huskäringssamhället för underhållet af dess väf-
verk handarbetskola. Åts 4000 mark, till under-
hållet af handarbetskolan, 2000 mark
samt för Fruntimmerförningens. Nyttad slöjd-
depot 500 mark att emot förskilda skrifvelsen
nämnde bestående räkna åtgjutas.

Ingen åtgövt från pleni vida påkallades
med anledning af denna skrifvelse.

§ 4

Förordogs af kammerens hönstafvel be-
rättelse ofru användningen af samhällets stols-
avlag under år 1907 utän att plenum med
anledning af densamma gjorts någon uttalande.
Berättelsen intogs här nedan under signum
Anslag.

§ 5.

För plenum lämnade Bestyrrelsen följande redogörelse öfver de viktigaste åtgärder, hvilka af densamma sedan senaste plenum tillförlit vidtogas, nämligen:

Med anledning däröf att Finiska Förstföreningen och förstföreningen Tapio gemensamt anhöllt om utseende af ombud för Skotskämningssällskapet att vid möte i Helsingfors den 2:ne till den december föra sällskapet talan vid öfverläggningarna angående en sammanslutning af de svenska sällskapen till ett samt vid uppgörande af stadgor för den tillträdte nya föreningen, uti hvilken landbrukssällskapet kunde ingå (då som medlemmar, uti så Bestyrrelsen till sällskapet ombud vid sagde möte sällskapet sekreterare och magister Eric von Retzig, hvilka hvar den i egenhet af delegerade för sällskapet vid sagde tid utträdde i Helsingfors vid Landthushållningssällskapets Centralförbunds då pågående möte.

En af Finlands Allmödesförening ingifven hemställan därom att i 1909 års almanaka skulle intagas en afhandling rörande behandlingen och urvalet af uträde hos af Bestyrrelsen minst lämnas utan afseende för denna gång, då sällskapet redan vid plenum i november fattat beslut om almanackof-handlingen, hvilken jämte detta beslut skulle behandla samverkans betydelse för landthushållningen. Sällskapet behövs här för införingen förklarar sig villigt att ombesörja förnundera afhandling.

Bestyrrelsen har för sin del fastställt stadgor för Finis och Kungliga Landtmanne- och Tiskorregien samt för Kestunfjörds landtmanneförening.

Hos Landtbruketsstyrelsen har Be-

styrrelsen hemställt om godkännande af agronom Birger Planting som föredare för och agronomisk lärare vid Wrethalla skola för mjölk och egna hem i Kimito, hvilka hemställes tillfallits.

Till samma skola har Bestyrrelsen tilldelat ett anslag om 200 mark till Thelminsk fonden för komplettering af skolans undervisningsmaterial.

Alldenstund anskän om förlängd störelsen bord ingifvas innan utgången af år 1907, ingick Bestyrrelsen med uttömd anseende om att sällskapet måtte beviljas:

den beständigt af sällskapet anseende		8,000 mark,
ombudsloster		
" aflönad af en jordbrukskonulent	3,500:-	
" " af 3 protfr. utläsningsinstrukt.	2,400:-	
" " af en maskinmontör	1,500:-	
" dagtraktamentum och resekostnader	2,600:-	
" fördelning mellan landtm. jullema	5,000:-	
eller tillsammans ut jordbruksanslaget		15,000 "

För mejerihandlingens och boskaps-skötselens befrämjande beger Bestyrrelsen följande belegg:

tre aflönad af en konulent	3,500:-	
" " af en doja	1,000:-	
" dagtraktamentum och rese	1,000:-	
" bidrag till församlingens	1,500:-	
" understöd af kvämsföreningar	2,000:-	
" premiering af afvelsboskap	2,000:-	
" fördelning mellan landtm. jullema	5,000:-	
eller tillsammans ut befrämjansanslaget		14,000 "

Ur anslaget för trädgårds-skötselens befrämjande anlön Bestyrrelsen om:
aflönning för tre instruktörer 1,500:- 4,500:-
dagtraktamentum och resekostnader 2,500:-

Täflingspremier, ammonstokkade 1000:-
 eller tillsammans 8000 mark

För befrämjande af den privata
 skogsvården ansåg Bestyrrelsen sig behöfva:

• tio aflönade af två instruktörer 3600:-

• " dessas reor och traktamenten 2400:-

• premiering af viltskotts skogar 1000:-

• öfverkommande af demonstrationer-
 skogar 1000:-

• plantering och besättning af kala
 marker och holmar 3000:-

eller tillsammans 11,000 "

Sedan Landtbrukstyprelsen anmält
 att statsanslaget för jordbrukets befrämjande
 från ingången af år 1908 höfde från 30,000
 mark till 40,000 mark samt att sästhorpen
 sga utvidga sin verksamhet samt använda
 dessa medel till premiering af smickel öf-
 veason till anställande af byggmästare och ma-
 skinmontörer i sin tjänst afseende uppmanad Be-
 styrrelsen att uppgifva huru dessa skulle
 sig användningen af anslaget för jordbrukets
 höjande under år 1908 med fast afseende jäm-
 väl i förväntade utgifter, har Bestyrrelsen
 uppgjort program för inrevarande års verk-
 samhet i förväntade syfte samt därvid be-
 räknat de nu sagda anslags utgående utgifterna
 till 14,000 mark, hvorför för inrevarande
 är afseende ett tillskott om 5000 mark.

Sedan Husdjurräddningsrådet tilldelats
 ett andrag af 1000 mark för organisering af den
 verksamhet för fiskerivårdens befrämjande
 samt dessutom ett årligt andrag af 3600 mark
 (sästhorpet har begärt 10,000 mark) har Besty-
 relsen lediganslaget en fiskerinstruktörs be-
 fattning vid sästhorpet. Denne ansökte inom

utdratt tid af 11 personer, bland hvilka Be-
 styrrelsen till Gusten antog hvarmanspremer
 Karl Nordberg från Pörsbö.

Lärken Anna Sundström, som i
 höstas på prof. antogs till lärarinna vid blada
 sörmsörsafdelningen af sästhorpets handskols-
 skola har af Bestyrrelsen numera antagits
 till ordinarie lärarinna dörstades.

Till Stadsfullmäktige i Åbo har Besty-
 relsen inlämnat en hemställan om att sta-
 den under denna vinter icke låta uppföra
 rymliga kreatursstallar för mindre 40 st. vilt-
 kreatur samt för ett mindre antal svin och
 för stora utomför Åringas tur; att i sam-
 band med dessa stallar måtte inrättas ett
 auktionverk, genom hvars försing de kre-
 aturshandel försigginge och så förmodat att
 säljare icke nödf behöfde vid försäljningen
 nörova utan kunde öfverlämna dem
 åt auktionsverket; att försäljning af kreatur
 i andra platser i staden förbjödes och att krea-
 tursmarknaderna indroges; att auktionerna
 till en början förväntades tisdagar, torsdagar
 och lördagar från kl 9 fm. samt att afgifter-
 na för stallornas bevakande icke skulle höjas
 än 1 mark för viltkreatur, 50 penni för svin
 och 25 penni för kaef eller för.

Att afvelsförningens "Naga stamman" har
 Bestyrrelsen utlofst ett par tjurpar, hvilka bestått
 från Mustala.

Bestyrrelsen har sinn sig för inre-
 rause är utdratt ledamoten Alleen att beordras
 inoändet öfver sästhorpets stadsvård samt att gran-
 ska inkommande påkinnings och inspektors bes-
 ran; ledamoten Backström till inspektör för
 handskols skolan och ledamoten Fabritius till
 inspektör för kemistern och Frökontroustationen.

Den af sällskapet på plenum den 11 sist-
lidne jänmori beslutade hemställan i jordarsuse-
lagsfrågan har intämnats till K. Majestätliga Landt-
fogde hemställan har tryckts i 2000 del på svenska
och finska språket samt distribuerats till samt-
liga landtboendeshuskap i landet, under Kusliu-
ningsstämskapet lydande landtmanmagasin, samt-
liga landtboresrepresentanter och ett stort antal
egendomar i landet.

Åländska regellsällskapet har ingifvit
en skrifvelse, i vilken det anträder om 500
mark för upprätthållande af sina för den åländ-
ska almogen förvärfade boppinglingar, vilka
afse framsettrand af bättre båttyper och större
manövringsförmåga hos båtforarene. Chefen
Bestyrelsen får emellertid medhöra hem-
na hänförs bland sådana från vilka säll-
skapet voro berättigade utgifva medel ur
fiskeriföringsanslaget, afse dock Bestyrel-
sen förningens antråden, så viktigare
uppgifter erfordra att det understöd säll-
skapet kan gifva.

At Lempsälä och Teisko kommuner
har Bestyrelsen beviljat lån om 5000 mark at
beordra ur Ålmaniska fondens räntemedel
att användas såsom lån at mästare för bau-
ka markers torrläggning.

Bestyrelsen har inköpt en kollektion
kraftfoderprof att användas såsom demonstrations-
medel vid förordning af kreatursfotografkonventionen.

Fiskerinstruktören har anmält att
han lyckats bilda ett fiskaregille i Noto och
Berghamn byar af Nagu socken samt att han
i samma socken vidtagit åtgärder till bildande
af fiskeriföringsföreningar.

Bestyrelsen har beslutat att i Ålman-
iska landtmanne- och husmodersskolan i

Signum
Budget.

Förslag till Staten

för

K. F. Lushällningssällskapets Fonder.

år 1918

K. F. Lushällnings

Sällskapets Fonder 1908

Enskilda Fonden

Balans från 1907 Tillgångar.

Fällskapets gård	150.000	
Lisejordom	13.000	
Kem. o. Fickontrollstation	2.400	165.400
	Smy	165.400

Skulder.

Fällskapets skuld	9.806.85	
Saldo tillgångar	155.593.15	165.400
	Smy	165.400

Inkomster

Anslaget till Kem. o. Fickontrollstation	10.000	
Förvärtv. afg. fr. Ahlmanska Fonden	4.387.55	
" " " " " " " " " " "	2.454.6	
" " " " " " " " " "	852.31	
" " " " " " " " " "	2.049.5	
" " " " " " " " " "	591.81	
" " " " " " " " " "	1.390.96	
" " " " " " " " " "	68.27	
" " " " " " " " " "	15.36	
" " " " " " " " " "	59.82	
Lyra för Råpholmen fr. Svabnska	2.000	
" " " " " " " " " "	1.400	
" " " " " " " " " "	1.200	
Ledarnes avgifter	2.000	
Lösen för utmärketecken	2.000	
Taflytande räntor	500	
	Smy	27.916.49

Utgifter

Afföringar till Sekretären	1.000	
" " " " " " " " " "	2.000	
" " " " " " " " " "	1.200	
Revisionskommissionens, arode	100	
Bestyrskan	2.000	
Utmärketecken	600	
Kansliet	500	
Färentarier	200	
Gårdens underhåll o. rena	2.000	
Föd. o. löse	2.500	
Kem. o. Fickontrollstation	10.000	
Diverse räntor m. m.	2.000	24.100
Amortering af fondens skuld		3.816.49
	Smy	27.916.49

Balans till 1908

Tillgångar

Fällskapets gård	150.000	
Lisejordom	12.000	
Kem. o. Fickontrollstation	2.000	164.000
	Smy	164.000

Skulder

Skuld	5.990.36	
Saldo tillgångar	158.009.64	164.000
	Smy	164.000

<u>Ahlmanska Fonden</u>	
Grundfond	84.000
Förkofran	208.503.54
	<u>Sum 292.503.54</u>

<u>Kontra</u>	
Uttstående lån	194.000
Leppälä hemman jemte inventarier	75.000
Husmodersskolan	15.000
Kassabehållning	8.503.54
	<u>292.503.54</u>

<u>Inkomster</u>	
Kassabehållning fr. 1907	8.503.54
Räntor & depositioner	16.000
	<u>Sum 24.503.54</u>

<u>Utgifter</u>	
Förvaltnings afg. 1 1/2% åring. balanser	4.387.55
Conkretväder för landtmanna och husmodersskolan i Messaby	10.000
Anslag till lån för vassodlingar och härrättörkning av	10.000
	<u>24.387.55</u>
Ofruskott	115.99
	<u>Sum 24.503.54</u>

<u>Bilmarkska Fonden</u>	
Grundfond	11.400
Förkofran	4.963.87
	<u>Sum 16.363.87</u>

<u>Kontra</u>	
Uttstående lån	15.000
Kassabehållning	1.363.87
	<u>Sum 16.363.87</u>

<u>Inkomster</u>	
Kassabehållning	1.363.87
Räntor	9.00
	<u>Sum 1.372.87</u>

<u>Utgifter</u>	
Förvaltn. afg. 1 1/2% åring. balanser	2.75.46
Ofruskott	2.018.41
	<u>Sum 2.263.87</u>

<u>Swahnska Fonden</u>	
Grundfond	10.024
Förkofran	46.796.85
	<u>Sum 56.820.85</u>

<u>Kontra</u>	
Uttstående lån	56.000
Kassabehållning	820.85
	<u>Sum 56.820.85</u>

<u>Inkomster</u>	
Kassabehållning	820.85
Räntor på lån	3.200
Terminsavgifter från Höjdskeidan och behållning på sålda arbeten	2.000
Frem. Banken dep. bevis N. 46.067	3.000
	<u>Sum 9.020.85</u>

Utgifter

Förvaltn. afg. 1/2% ämning balansens	852 51	
Prätorslammaren i Hus	330 60	
Ayra för väfskolan	2 000	
Bidrag till skoldanslaget	3 500	6 682 91
Till disposition		2 337 94
	<u>Små</u>	<u>9 020 85</u>

Svarniska Kasarets Fonden

Grundfond	5 840	
Förköp	7 823 42	
	<u>Små</u>	<u>13 663 42</u>

Kontra

Uttstående lån	12 000	
Kassabehållning	6 663 42	
	<u>Små</u>	<u>18 663 42</u>

Inkomster

Kassabehållning fr. 1907		6 663 42
Räntor på lån		7 00
	<u>Små</u>	<u>13 663 42</u>

Utgifter

Förvaltn. afg. 1/2% ämning balansens	204 95	
Lämningskostn. i Hus	257 41	462 35
Till disposition		901 07
	<u>Små</u>	<u>1 363 42</u>

Thuliniska Fonden

Grundfond	22 000	
Förköp	7 454 03	
	<u>Små</u>	<u>29 454 03</u>

Kontra

Uttstående lån	26 100	
Kassabehållning	13 354 03	
	<u>Små</u>	<u>39 454 03</u>

Inkomster

Kassabehållning fr. 1907		13 354 03
Räntor på lån		2 200
Upptaget lån		10 600
	<u>Små</u>	<u>26 154 03</u>

Utgifter

Förvaltn. afg. 1/2% ämning balansens	591 81	
Anslog till stipendier	7 50	
Mattha föreningen	7 50	
Uttöfradt lån	20 000	27 091 81
Till disposition		4 062 22
	<u>Små</u>	<u>26 154 03</u>

Scharlinska Fonden

Grundfond	20 000	
Förköp	72 730 50	
	<u>Små</u>	<u>92 730 50</u>

Kontra

Uttstående lån	93 000	
Skuld till 1908	26 950	
	<u>Små</u>	<u>92 730 50</u>

<u>Inkomster</u>	
Räntor på lån	5 500
	<hr/>
	5 500
	<hr/>

<u>Utgifter</u>	
Brist för 1907	26950
Förvaltn. afg. på ing. balansen	139096
Till disposition	283954
	<hr/>
	5 500
	<hr/>

<u>Lisingerska Fonden</u>	
Grundfond	1 800
Förköpan	275146
	<hr/>
	455146
	<hr/>

<u>Kontra</u>	
Uttäände lån	4 000
Kassabehållning	55146
	<hr/>
	455146
	<hr/>

<u>Inkomster</u>	
Kassabehållning	55146
Räntor på lån	240
	<hr/>
	79146
	<hr/>

<u>Utgifter</u>	
Förvaltn. afg. 1 1/2% på ing. balansen	6827
Till disposition	72319
	<hr/>
	79146
	<hr/>

<u>Kolmska Fonden</u>	
Grundfond	1 000
Förköpan	2374
	<hr/>
	102374
	<hr/>

<u>Kontra</u>	
Uttäände lån	1 000
Kassabehållning	2374
	<hr/>
	102374
	<hr/>

<u>Inkomster</u>	
Kassabehållning för 1907	2374
Räntor	60
	<hr/>
	8374
	<hr/>

<u>Utgifter</u>	
Förvaltn. afg. 1 1/2% på ing. balansen	1536
Premier åt plöjdare	50
Opuskott	1828
	<hr/>
	8374
	<hr/>

<u>Vahrenska Donationer</u>	
<u>Tillgångar</u>	
Balans för 1907	398793
<u>Inkomster</u>	
Räntor på lån	180
	<hr/>
	416793
	<hr/>

<u>Utgifter</u>	
Förvaltn. afg. 1 1/2% på ing. balansen	5982
Till disposition	410811
	<hr/>
	416793
	<hr/>

Svanhjelmiska Donationen

Tillgångar

Balans fr. 1907 18951
Inkomster

Räntor 10
Sum 19951

Till disposition Sum 19951

E. Rombäcks Gräffond

Tillgångar

Balans fr. 1907 34429
Inkomster

Räntor 20
Sum 36429

Till disposition Sum 36429

Enskilda

Trädgårds- & Biskötsel fonden

Tillgångar

Balans fr. 1907 Sum 15319

Till disposition Sum 15319

Abbe B. borgs

Lans Undersättningsfond

Tillgångar

Balans fr. 1907 Sum 1854590

Till disposition Sum 1854590

Allmänna anslaget

Inkomster

Kassabehållning 112669
Statsanslaget 4000

Ofrukts 10% af
Jordbruksanslaget 900
Kreaturskötselanslaget 550
Trädgårdsmästarens anslag 300
Högskolehållningsanslaget 900
Hästafvelsanslaget 200
Fiskeriförädlingsanslaget 360 3210
Sum 854669

Utgifter

Revisorernas aflönning 2500
Tryckningskostnader 4000
Tidningar, tidskrifter porto m. m. 54669 854669
Sum 854669

Jordbruksanslaget

Inkomster

Kassabehållning fr. 1907 87230
Statsanslag 9000
Sum 987230

Utgifter

Offersier till allm. anslaget	900	
Halva aflönningen för konsulenter	1750	
Afl. för rotfuktodlingsinstruktören	1200	
Resekostnader	1000	
Kostnader för ombudsamtet	1100	
Anslag till gillena	2500	8450
Till disposition		142230
		<u>142230</u>
		<u>142230</u>

Kreaturskötselanlaget

Kassabehållning		22134
Arbetsstatsanslag		2500
		<u>24634</u>

Utgifter

Offersier 10% till allm. anslaget	550	
Halva aflönningen för konsulenter	1750	
Aflönning för djur	600	
Kassa till rotf. kreatursförädlingsfören.	90	
Anslag till gillena	1500	
Resekostnader	1000	5490
Till disposition		23134
		<u>28624</u>

Trädgårdsmästare anslaget

Arbetsstatsanslag		3000
Brust till 1909		143385
		<u>146385</u>

Utgifter

Brust från 1907		83385
Offersier 10% till allm. anslaget	500	
Aflönning åt trädgårdsmästarene	2200	
Deras reiser	500	
Arbetsanslag	200	2600
		<u>2600</u>

Skogshushållningsanslaget

Arbetsstatsanslag		9000
-------------------	--	------

Utgifter

Brust från 1907		31514
Offersier 10% till allm. anslaget	900	
Skogsinstruktörens aflönning	1800	
Resekostnader	1200	
Anslag till premier	500	
Arbetsanslag m. m.	300	
Kostnader för skogskutter i skargärdar	1500	
Anslag åt gillena	1500	7700
Till disposition		98486
		<u>98486</u>

Hästafvelsanlaget

Arbetsstatsanslag		2000
-------------------	--	------

Utgifter

Offersier 10% till allm. anslaget		200
Till disposition		1800
		<u>2000</u>

Höjdsanlaget

Inkomst

Krets statsanlag	5 400
Brevt betäckes, ut Swahiska fonden	3 511
<u>Sum</u>	<u>8 911</u>

Utgifter

Anslaget till vark. Höjdskolan	1 400
Aflönning åt friständarinnor	1 200
" åt lärarinnorna	1 400
" åt extra l ^e	200
Arode för undervisning i teckning	300
Lyra för psykologiska	1 400
Friständarinnans kostad	1 200
Lysse	200
Annonskostnader	500
Anslag till väpnedar och inventarier	400
Diverse	700
<u>Sum</u>	<u>8 900</u>

Regimentsinstruktörs anslaget

Inkomst

Statsanlaget för arit	<u>Sum 2 200</u>
-----------------------	------------------

Utgifter

Regimentsinstruktörens arode	<u>Sum 2 200</u>
------------------------------	------------------

Fiskerinäringens anslaget

Kassa behållning	7 81 1/2
Krets statsanlag	3 600
<u>Sum</u>	<u>7 381 1/2</u>

Utgifter

Opfer för till till anslaget	360
Fiskerinstruktörens aflönning	1 500
Öres resor	1 200
Annonskostnader	300
Diverse	10 21 1/2
<u>Sum</u>	<u>4 381 1/2</u>

Leppälä i Messing skall föreståttas husen i träd-
gårdsodling, hvilka vidtogu den 1 april och fort-
gå till medlet af oktober. Ordinarie undervisnin-
gen vidtogu därefterföljande 1 november, till hvilken
tid samtliga leygarsordheten torde vara slutförä.

Lantmannasagen har Bestyrelsen för öfigt
att förmått till: Parra, Bestamfjör, Kimitte, Naga,
Kogo, Prändi och Kloutskör, och vidtogu den 4 in-
stendande mars

Förnämnde meddelanden förändre sika
till några meddelanden från församlingens sida.

§ 6.

Det af Bestyrelsen uppgjorda förslä-
get till budget för församlingens under innevarande
år genomgick och blef af församlingens fastställt,
samt intogs till under signum

Budget.

§ 7.

För lantmannasagen och med-
borgerlig förtjenst beviljade församlingens sin
mindre gifvermedel

- att böras i knoppkallet at
- 1) bonden Henrik Johan Ahlgren från Leppälä
här hysa Wiktors socken samt
- 2) bonden Frans Peter Klinen från Siikais,
hvilken i 30 års tid haudhaft befatt-
ningen som kommunalutnämndens ord-
förande.

§ 8.

På därom af Bestyrelsen med anord-
ning af inkomns anordningar och på grund
af stadgades intyg uppgjort förslag beslut
församlingens för långvarig och trogen tjänst till
dela sin

a) mindre gifvermedel

- at 1) inspektoren Karl Fredrik Karlsson för 19 års
tjänst;

- at 2) fogden Alexander Hill för öfver 40-årigtjänst;
 3) förgäresvännen Kaarle Kustaa Salberg för
 42-årig tjänst;
 4) D^e Antti Nystedt för 34 års tjänst;
 5) fogden Juho Paavonpoika Keinänen
 för nära 45 års tjänst;
 6) sadelmakaregesällen August Viktor Schnei-
 der för nära 30-årig tjänst;
 7) arbetsledaren Johan Fredrik Seikkula
 för 25-årig tjänst;
 8) D^e Johan Fredrik Koskinen för
 25 års tjänst;
 9) maskinisten Johan Gustaf Lindström för
 33 års tjänst;
 10) gjutaren Johan Edvard Lindström för 30
 års tjänst;
 11) valsästarer August Wilhelm Sjöholm
 för 19 års tjänst;
 12) gjutmästaren Viktor Kemming för 29 års tjänst;
 13) gjutaren Frans Alfred Johansson för 29
 års tjänst;
 14) svarfaren August Melander Millberg
 för 28 års tjänst;
 15) filaren Johan Gustaf Sjöblom för 28 års
 tjänst;
 16) pannsmiden August Wälfred Gafvert för
 28 års tjänst;
 17) smickaren Karl August Lundberg för 28
 års tjänst;
 18) gjutaren Karl Wilhelm Lidström för 28
 års tjänst;
 19) filaren Albert Eiland Haggström för
 27 års tjänst;
 20) fogden Johan Gustaf Helenius för 27
 års tjänst;
 21) smiden Karl Johan Alva för 26 års
 tjänst;

- at 22) gjutaren Karl Fredrik Nikolaj Pilvelä
 för 25 års tjänst;
 23) filaren Fredrik Wilhelm Haggström
 för 23 års tjänst;
 24) pannsmiden Nestor Wilhelm Willberg
 för 23 års tjänst;
 25) smickaren Gustaf Wikström för 23 års
 tjänst;
 26) pannsmiden Frans Oskar Andersson
 för 21-årig tjänst;
 27) målaren Anton Feliks Wiberg för
 21-årig tjänst;
 28) smiden Adolf Wilhelm Roos för 20 års
 tjänst och
 29) pannsmiden Johan Anders Storm för
 20 års tjänst.
- b) mindre bommedel;
- at 1) maskinisten Fredrik Ferdinand Waabto
 för 14 års tjänst, samt
- c) biederstecken i silver
- at 1) tjenerinnan Anna Lisa Ekholm för 12 års
 tjänst;
 2) D^e Sofia Lovisa Nyholm för 24 års
 tjänst;
 3) D^e Sofia Andersson för 23 års tjänst;
 4) D^e Anna Fransina Plomberg
 för öfver 19 års tjänst;
 5) D^e Anna Charlotta Frojdlund
 för 10 års tjänst;
 6) D^e Karoline Thomassdotter Iso-
 pere för 30 års tjänst;
 7) D^e Hilda Lovisa Kosunen
 för 36-årig tjänst;
 8) butikföreståndarinnan Amanda Wil-
 helmine Nyberg för 20 års tjänst;
 9) fabriksarbeterskan Helma Wilhelmina
 Seikkula för 25 års tjänst och

äl 10) fabriksarbeterskan Alma Sofia Nissilä
 för 10 års tjänst.
 § 9.

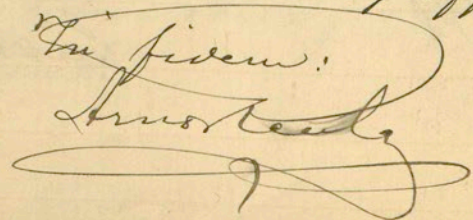
Formidels balloting, hvorvid en-
 dast hvita kulor befunnos inlagda i hvit
 urna och svarta kulor i svart urna inval-
 des till medlemmar i sällskapet vid senaste
 novemberplenium därtill förklarade följande
 personer:

- ✓ Agronomen Ruben Bremer, Abs.
  - ✓ Dr Birger Klanting, Kimito;
  - ✓ Redaktör Rafäel Colliander, Abs.
  - ✓ Ingeniör W. Stenberg, Helsingfors;
  - ✓ Bankdirektör Josef Lönnblad, Abs.
  - ✓ Käradschefding Juvor Björnvik, Abs.
  - ✓ Vriehöradschefding William Johansson, Abs.
  - ✓ Dr Karl Eriksson, Abs.
  - ✓ Dr Gunnar Edestam, Abs.
  - ✓ Dr Gunnar Lindberg, Abs.
  - ✓ Dr Viktor Waldemar Wronstjärna, Abs.
  - ✓ Dr Axel Gustaf Tiugren, Abs.
  - ✓ Handlanden Arthur Lindblom, Abs.
  - ✓ Disponenten Gustaf Adolf Tenlein och
  - ✓ Konsulenten Onni Scharlund, Abs.
- § 10.

Till nya ledamöter förslagos:
 Redaktören Karl Arppe, Abs.
 Direktören Eugène Nygren, Abs.
 Kronolansmannen, vriehöradschefdingen
 Karl Björkman, Föglö, och kommer om
 dessas inval vid nästa plenium att jäm-
 likt sällskapets stadgor beaktas.

§ 11.

Att gästern protokollet utgöras ber-
 oras M. Inghman, Axel Ceder och O. R. Gauffin.

För fivem:

Justerat & riktigt befrea-
 ret intyga

År den 11 Mars 1908.

M. Inghman, Axel Ceder, O. R. Gauffin

År 1908 den 30 maj
 sammankallade K. Finiska
 Hushållningsläroskolan till
 ordinarie veckoplanum i full-
 skolets sessionssal. Abs.
 Närvarande voro lärosko-
 lans viceordförande, bef-
 räddsrådet August Juselius,
 ledamöterna i Läroskolans
 bestyrelse: godsägarna Ar-
 thur Allen och J. F. Back-
 strom, godsägaren M. L.
 Nieminen och veterinären
 Ludvig Fabricius; ledamö-
 terna i läroskolans delega-
 tion; landskamreren, kol-
 legiassessorn F. Edv. Sten-
 vick, föreståndaren för Ke-
 miska och Frökontrastra-
 tionen, magister Uno Casan,
 fabriken C. G. Järsson,
 bankdirektören Leon Gestén,
 kaptenen Alfred Nygård,
 kommunalrådet G. Hoffstedt,
 och slöjdläraren M. Sjöman,
 samt redaktören J. Fr. Ry-
 fors; ledamöterna i skole-
 ts bestyrelse: godsägarna Carl
 Wikström och Hugo Dahl,
 agronomen Birger Planting,
 konsultent, agronom An-
 den Örnqvist, godsägarna
 Eiel Blomqvist och Erik
 Bernades samt veterinären
 Karl Alfred Nyberg; samt
 skolans kamreren J. Sjöberg.

Uno von Trövel öfrensom
underskifven sekreterare.
Förhandlingarna leddes
af viceordföranden, hofrätts
rådet August Juselius.
§ 1.

Sedan ordföranden meddelat
att några skrifvelser från Kungliga Sma-
ten, Landtbrukstyrelsen och Industristy-
relsen sedan senaste plenum till Sällska-
pet icke anlänt, förordas Revisionskom-
missionens berättelse, hvorefter ordföran-
den, förklarade sig och bestyrelsen samt
sällskapets tjänstemän jämförge att öfre-
vara behandlingen af detta ärende, upp-
manade sällskapet att för denna fråga
välja skild ordförande. Sedan hofrätts-
rådet godsejeren Carl Wasstjerma aftrö-
de ordföranden, bestyrelsens förvänades
ledamöter, kassöreren och sekreteraren.
I inkallandet meddelade godsejeren
Wasstjerma att sällskapet beviljat af
revisorerna föreslagen discharge för för-
gående år, hvorefter hofrättsrådet Jus-
selius åter intog ordförandeplatsen.
Hofrättsrådet intog härvid sällskapets Revisionsberättelse

Till behandling upptogs första-
get till ändring af stadgarna för Hushållnings-
sällskapet, hvilket förslag här intogs under
signaturen:

Ändrade stadgar.

Sedan sekreteraren redogjort för
de principer, på hvilka ändringsförslaget
var byggt, vidtog den principiella diskus-
sionen, under hvilken anmärktes att skil-
nad mellan sällskapets allmänna och lo-

Signum
Revisionsberättelse.

Vid K. F. Hushållnings-sällskapets pler-
num utsedde att säson ledamöter i Revi-
sionskommissionen granska Sällskapets räk-
enskaper och verksamhet för år 1907 få
vi efter att numera hafva slutfört vårt upp-
drag däröfver afgifva följande:

att Sällskapets räkenskaper äro förda med
synnerlig omsorg och noggrannhet;

att vi vid genomgåendet af i Sällskapets
ego befintliga länhandlingar och öfriga värdepap-
per funnit de i böckerna upptagna värden samt
de för lånen ställda säkerheterna, såvidt vi
kunnat bedöma, fullt tillräckliga; och

att Sällskapets angelägenheter handhafs
med sakkännedom och omtanke.

På grund häraf få vi med sann tillfreds-
ställelse hos Sällskapet föreslå såväl Bestyrel-
sen som Sällskapets tjänstemän till erhållande
af full och tacksam ansvarsfrihet för nu ifrå-
gavarande redogörelseår. Åbo den 1 mars
1908.

Revisionskommissionen:

Dr. Hoffstedt, hofrättsrådet August Juselius, Red. Stenwik.

Signum
Ändrings Stadgar.

*besvarade
idd sekre.*

Förslag

till ändring

af stadgarna för K. F. Hushållningssällskapet.

Sällskapets ändamål och verksamhetsområde.

§ 1.

Finska Hushållningssällskapet, stiftadt den 1 november 1797, har till uppgift att uppmuntra och främja jordbruket och öfriga landtmannanäringar, äfvensom, så vidt ske kan, handeln, industrin och samfärdseln eller allt sådant, som kan bidraga till landets ekonomiska utveckling.

För fullföljande af nämnda systemål utöfvar Hushållningssällskapet sin verksamhet dels öfver hela landet, dels med härför erhållna statsanslag särskildt inom det område, som omfattar Ålands härad samt de kommuner af Egentliga Finland, inom hvilka befolkningens flertal är svensktalande, eller Iniö, Houtskär, Korpo, Nagu, Pargas, Kimito, Dragsfjärd, Vestanfjärd, Hitis och Finby kommuner, äfvensom inom de kommuner af Egentliga Finland med öfvervägande finskspråkig befolkning, uti hvilka de svensktalande genom att bilda lokalförening ansluta sig till sällskapet.

Hushållningssällskapets hemort är Åbo stad, där dess styrelse är förlagd.

*prakt-
lyor samt
§ 1 och
t. Ett för-
e för
raket, mot
sällskapet
samt för
samm*

*laget för
i alla
yttrande
vilka
as på att
la om
fredde
är ett
vars må-
a ombud
sinn att
nu rätta*

*genom fullmakt af en eller flera medlemmar i styrelsen.
§ 21. Förslags att ordren "endast"
och "tillstådesvornad" i ändringsförslaget skänka
uttryck, samt att ombud bör få representera
flera qvinnor samt rätta med deras sammant-
lagda röreltal.*

*Bestämmelsen i § 23 i ändrings-
förslaget dörm att hvarje ombud i förstörda
ta bestyrelsen både endast en röst, öfven
om man förtiade flere qvinnor, motsades
af en del talare, hvilka föreslago att sådant*

kala verksamhet icke strängt genomförd, beväntade
förslaget att sällskapet skulle antaga skild sekre-
terare för hvardera afdelningen.

Vid härefter förelagda gränsk-
ring af sällskapets nu gällande stadgor samt
ändringsförslaget § för § godkändes § 1 och
2 i enlighet med ändringsförslaget. Ett för-
slag att i § 1 inrymmas en bestämmelse därom
att sällskapets språk var svenskt språk, mot
fodes under motivering dömd att sällskapet
som verkar inom hela landet, sjöfallet bör
hafva hvarje de inlemniska språken såsom
sina officiella språk.

§ 5 enligt ändringsförslaget för-
slags sådan modifikation i mom. 2 att alla
medlemmar i gillea skulle hafva yttrande-
och rösträtt vid plena i ärenden hvilka
röra gillea. Mom. 3 ^{förslaget} skulle omändras så att
gilleas egad för årets utgång ämnade om
hvilka som blifvit för följande är utredde
den gilleas ombud för därpå följande är ^{den} ett
~~förslaget~~ ^{förslaget} att gillea under mars må-
nad skulle insända uppgift öfver sina ombud.

Tilläggsförslaget i § 19 dömd att
ledamot eller ombud ej frige för annan rätta
genom fullmakt blif af en talare motsagd.

§ 21 förslags att orden "endast"
och "hvarstades varande" i ändringsförslaget skulle
utryä, samt att ombud bör få representera
flere gillea samt rätta med deras samman-
lagda röstetal.

Bestämmelsen i § 23 i ändrings-
förslaget dömd att hvarje ombud i förstök-
ta bestyrrelsen hade endast en röst, öfver
om man företäder flere gillea, motades
af en del talare, hvilka förslags att sådant

ombud bör hafva en mängd röstes som de-
let af honom förtäddes gilleu.

§ 43 bör enligt en talares
äsiht inga bestämmelser dörom uti sällskapet
anställas tvänne ^{sekreterare} ~~konsekratorer~~, en för den aen
ruäma och en för den lokala verksamheten,
böras de ena sinom tillika fungera som
konsulent. § 7 förändrades dä ett konplet-
terande tillägg till hvad där seer säges.

Ledamotsafgifterna, hvormi stad-
gas § 53 bör enligt en talares äsiht räntas
till 2 mark för medlemmar från sällskapet
sörshilda orurade. Enligt ett annat förslag
skulle ledamotsafgiften utgå med 6 mark,
från hvilket belopp resp. gilla frige upp-
böris sin medlemsafgift och återstoden
tillfölle sällskapet.

§ 72 förslags en ändring i mom.
c) bestående i att ordet "utan afbrott" uteläses och
der att en bestämmelse infördes om huru långt
afbrott i tjänstetiden frige räknas för att tiden
kunne sammantäckas.

Sedan önskuingsmål uttalats dörom
att ändringsförslagen måtte pådas till landstäm-
mogillena med anseende om deras ställande
samt förslag väckts om att i stadgarnas bok in-
fugas en bestämmelse rörande sättet för ärendens
delgifrande åt förstörkte bestyrrelsens medlem-
mar före demnas sammankommande till samt
bestods att för ärendets vidare statutenliga
behandling utlysas nytt plenum till den
10 oktober.

Ledamoten, agronomen Ruben
Pronner förklarade sig vill att i protokollet för
antecknast af honom ^{stadstyggs affärs} afgifrande ~~af~~ ^{af} stadens
de som föreliggande ändringsförslag och upp-

manodes af ordföranden att jämlikt sällskapets
stadgor utlämnas detta till yttre och sku-
teraren inom en vecka herefter.

§ 3.

Bestyrrelsen lämnade åt plenum
eföljande meddelanden angående sin verksamhet
sedan senaste plenum.

Ett af Westfinska Kreatursförädlings-
föreningen uppgjort förslag till samarbete
emellan sagda förening och de som medlem-
mar i densamma ingående landbruksskolan
pau, till hvilka ifrån Hushållningsstyrelsen
bör, hor af Bestyrrelsen godkännts.

Liknande aftal om samarbete med
afvelsföreningen för Åyrshireboskap i Finland
hor afren ingåtts.

Att föreningen "De Uugas Vänner"
i Helsingfors beviljat ett utslag, stort
90 mark, för förantastande af träflingor i träd-
gårdsodling.

Ur Thulinska fonden böras utgifvas
följande stipendier: åt landbruksskolan Johannes
Karlsson från Pargas 100 mark för till under 1
månads tid studera svinskötet i Sverige och
Danmark; åt bondesönerna Erik Karlsson och
Ernst Felix Soderlund 250 mark åt boordera
mot skyldighet att under tiden från april mi-
nads början till slutet af oktober stadera
småbarnet i Sverige; åt föreningen "De Uugas
Vänner" i Pargas 50 mark att användas som
bidrag till beständande af kostnaderna för deltagan-
det för en af föreningens medlemmar i en till-
täckt excursion till Danmark. Ett antal an-
dra personer hor dessutom ansökt stipendier,
men kunde icke störs belopp jämlikt säll-
pets budget utgifvas.

Sällskapet nyantagne fiskerinstruktör har öfvervarat fiskeriförningens möte den 30 och 31 mars i Helsingfors, hvarvid flere viktiga fördrag rörande fiskeriförningen hölls, samt därefter bevisat de kurser i fiskerilagstiftningen, fiskerilagen m. m., hvilka stral efter nämnda möte föranställdes af fiskerinspektorn Sandman.

Två ambulanser kreaturaktörer för tiden 1 april till 1 november har antagits herr E. Hagström, hvilken ätt sedan han tillträdde tjänsten varit så god som ofbrutet sysselsatt med förretningar.

Åf Finiska Fostförningen Tapios svenskspråkiga tidskrift "Tapio" hafva utökats 25 exemplar. Två kvarje gilla afrensade till folkskolorna i Pargas och Finström samt Wrethalla skola för smidbruk och egna hem i Kimito har påstås 1 exemplar.

Med Louisa-Suomen Maanviljelysseura har Bestyrrelsen öfverenskommit om antagande af en gemensam skogsvårds-konsulent med högre forsträrlig utbildning, emot en lön af 4000 mark, af hvilken Hus-hållningsväsendet erlägger 1.500 mark, med rättighet att i fall af behof få använda honom under en tid motsvarande Sällskapet andel i arlönen. Ansökningstiden utgår den 30 juni.

Såsom en följd af fiskerinstruktörernas verkställhet kan omnämnas att flere fiskeregionen redan bildat sig: Naga fiskeregion; Korpo-Norrbata landtmannas- och fiskeregion samt Kontobärs fiskeregion, hvilka anslutit sig till Hus-hållningsväsendet.

Dessutom hafva två landtmannas-

na- och fiskeregionen genom konsulenten D. Bremer's förmedling upptätt, del ene i Kitis del andra i Lottunga.

Bestyrrelsen har i rustiveradt tillstånd de afstoppek beviljande af särskildt utslag, stort 16.200 mark, till Ålands landtmannaförbund, hvilket däreftades uppstätt och inbjudt upptätt som ett särskildt landtmannaförbund.

I sedan Finlands allmänna Lögstyrelse anmärkt att densamma i augusti månad i Borgå stad föranstaltar en kurs i språkstyrelseutbildning, har Bestyrrelsen beviljande ett stipendium om 500 mark för att af lämplig person utnyttas under den tid af 9 månader, som kursen varar, men har ingen sökande i som utskickstiden, som utgår den 25 maj, anmält sig.

Uti cirkulär till landtmannagillerne har Bestyrrelsen uppmanat dessa att försöka personer, hvilka voro lämpliga och vilja att regelbundet afgifva rapporter angående skördeutgifterna, hvilka sedan genom sändskapet tillställas Landtmannagillerne, som därpå sammanställa och publicera dem. - Från Naga landtmannagille har allerede inkommit uppgift att de personer gillet hört utsett.

Till sällskapet representanter vid Landtmannagillerne sändskapet Centralförbunds nästa möte, som börjar den 12 instundande oktober i Helsingfors, har Bestyrrelsen utsett majoriten Eric von Retzig och sällskapet sekreterare. Suppleanter äro godsejaren A. Mäkin och J. F. Backström.

Sällskapet trädgårdsinstruktörer hafva haft så fullt med arbete att en stor mängd rekvisiter för vänta till hösten, då sällskapet tillgångar icke medgifva antagande af flere

instruktörer.

Skogsinstruktioner ha afren fullt så många förrättningar i sådd och plantering som ha under våren hinner utföra. Förutom dessa har Bestyrrelsen uppdragit åt honom att på sämskapets bebestnad försöka få genom sådd af bergtassfri skogväxt att uppta a° Järns en absolut skoglös ö.

För sämskapets rikning har nu mera en egen plantskola anlagts i Pargas a° dörför af Pargas Kalkbergsbolag uppläten mark.

För inköp af afvelstjuror har afvelsföreningens "Kimito Stammen" beviljats 166 mark 67 penni och Korpo tjurförening 133 mark 33 penni.

Till kontraktförening i Pargas har sämskapet öfverlämnat butyrometer med erforderliga tillbehör, vågar och autarkniupstateller.

Sämskapet har i dessa dagar förvärfvat sig en sammanfattning af de svenska och finska öfersäta och utgifva samt i Finland försälja en af djurläkaren C. F. Pterygaard i Randers författad, af Det Kongelige danske Landhusboldningselskab prisbelönad och utgifven liten skrift "Om Svinets Skosygge".

Efter dörrens ingifna ansökningar har Bestyrrelsen vid fördelning af de i staten upptagna posterna för landtmannagilleras belegg tilldelat

	ur jordbruket	ur kreaturs	ur fiskeri
	anlaget	anlaget	anlaget
Pargas landtmannagille	300:-	150:-	—
Vestafport J°	140:-	60:-	—
Nagu J°	200:-	100:-	—
Transport	640:-	310:-	—

Transport	640:-	310:-	—
Korpo landtmannagille	200:-	100:-	125:-
Prauds J°	140:-	60:-	125:-
Fris J°	140:-	60:-	50:-
Humbinge J°	140:-	60:-	50:-
Korpo-Norskata J°	140:-	60:-	50:-
Nagu fiskerigille	—	—	41:50
Kontskars J°	—	—	50:-
eller tillsammans	1400:-	650:-	491:50

Af Finlands Utträdesförening har till utdelning rekommenderats 100 del. af en liten broskyr, benämnd "Hvad bör landtmannen iakttaga vid inköp af konstgjorda gödningsämnen, beredda födemedel och utredningar" samt 40 tafel, afsedda att upplämnas a° allmänna platser och innehällande kortfattade anvisningar angående de försiktighetsmått som af köpen bör iakttagas vid afslutande af köp af förnämnda varuslag.

Till inköp af nya mönstersamlingar till sämskapets handarbetskola har anslagits en belopp om 100 mark.

Med anledning af ofranstående meddelanden anmälte agronomen Planting att sökande till spaningsstieverkningsdepandiet möjligen kunde anmäla sig från Wrothaus skola i Kimito.

§ 4.

Sämskapet beviljade på dörrens ingifven ansökan, som af Bestyrrelsen förordats, mindre sifvermedel för medborgerlig förtjinst åt

Kyrkvaktaren Peter Abrahamsoika Nyphinen, som i 26 1/2 år i sinnehaft sin förnämnda befattning i Kuorokasli församling

§ 5.

För löjvåg, draget tjurst bevil.

jade sämskopet jämlikt Bestyrrelsens tjänstgörande af dörrar inkomna ansökningar

a) mindre silvermedalj

- 1) fogden Anders Johan Breen för 18 års tjänst;
- 2) statharen Konstantin Sämpele för 30 års tjänst;
- 3) mjölnaren Juhos Welen för 24 års tjänst;
- 4) torparen Juhos Tuomasaipokka Hyytety för 30 års tjänst;
- 5) fogden Antti Adamipoika Nymen för 35 års tjänst;
- 6) skomakaren Antti Juhos Tuominen för 29 års tjänst;
- 7) reidaren Matti Erikipoika för 36 års tjänst;
- 8) torparen Antti Juhos Karisto för 45 års tjänst;
- 9) J^o Juhos Taavetiipokka Keskala för 32 års tjänst;
- 10) fogden Juhos Robert Granberg för 23 års tjänst;
- 11) J^o Matti Matipoika Leino för 39 års tjänst;
- 12) torparen Fredrik Johan Johansson för 18 års tjänst;
- 13) magasinbokhållaren Henrik Abrahamson Nymen för 21 års tjänst;
- 14) J^o Frans Viktor Grönhalen för 23 års tjänst;
- 15) arbetaren David Heikkipokka Wenta för 25 års tjänst;
- 16) J^o Otto Wilhelm Nikkela för 25 års tjänst;
- 17) drängfogden Kaarle Viktor Heikkipokka Wiklund för 24 års tjänst;
- 18) J^o Johan Fredrik Fredrikson för 24 års tjänst;
- 19) inspektoren August Wilhelm Wikström för 17-årig tjänst;
- 20) körfogden Viktor Malakias Kristianipokka

- Nymen för 18 års tjänst;
- 21) trädgårdsmästaren Anders Johan Edward Kajander för 18-årig tjänst;
  - 22) gårdspogen Karl Magnus Romqvist för 21 1/2 års tjänst och
  - 23) drängens Tilenon Gustafsson Ojala för 30 års tjänst samt
  - 24) J^o Nikolai Toimi för 26 års tjänst.
- b) mindre bronsmedalj
- 1) smeden Kaarle Kustaa Kautavaara för 20-årig tjänst;
  - 2) fiskaren Juhos Juhonpoika Sämpele för 30 års tjänst;
  - 3) nettvaktens Kaarle Erland Tuominen för 30 års tjänst;
  - 4) stadsdrängens Kaarle Henrik Kallipoika för 30 års tjänst;
  - 5) statharen Taaveti Juhos Anttipokka för 30 års tjänst;
  - 6) J^o Johan Taaveti Tuomasaipokka Ryyli för 14 års tjänst;
  - 7) J^o Mikko Malakiasipokka för 14-årig tjänst;
  - 8) torparen Kaarle Kustaa Taavela för 23 års tjänst;
  - 9) J^o Abel Anttipokka Leino för 18 års tjänst;
  - 10) J^o Juhos Eberhard Karensilta Ryy-nänen för 30 års tjänst;
  - 11) J^o Kalle Viktor Mäkelä för 23 års tjänst;
  - 12) forskaren Tuomas Virtanen för 23 års tjänst;
  - 13) statharen Otto Wilhelm Simolin för 35 års tjänst;
  - 14) J^o Juhos Henrik Wall för 35 års tjänst;

- 15) skogvaktin Heikki Heikinpoika Keinonen
för 32 års tjänst;
- 16) kirkkarien Gustaf Mauritz Lindroth för 26
års tjänst;
- 17) J^r August Laine för 19-årig tjänst;
- 18) statdrängens Robert Karlsson för 20 års tjänst;
- 19) stadsdrängens Konstantin Emil Akai för 18
års tjänst;
- 20) statdrängens Kale Fredrik Mattiopoika Maki-
nen för 10 års tjänst;
- 21) arbetaren Julius Juhonpoika Makkonen för
24 års tjänst;
- 22) J^r Gustaf Lihv för 20 års tjänst;
- 23) J^r Johan Aleksanteriopoika Kir-
jonen för 19 års tjänst;
- 24) J^r Antti Piine för 19 års tjänst;
- 25) J^r August Fredrikpoika Taskinen
för 14 års tjänst;
- 26) J^r Antti Luukkonen för 14 års tjänst;
- 27) J^r Antti Mattiopoika Ryhänen
för 19 års tjänst;
- 28) drängfogden Kale August Laiqvik för 13
års tjänst;
- 29) stadsportören Kaarle Aronikopoika Jussila
för 24-årig tjänst;
- 30) drängens Werner Arvi Wiienpoika Wi-
nenen för 16 års tjänst;
- 31) J^r Kaarle Kustaa Kaarlenpoika
Makkinen för 18 års tjänst;
- 32) spornialsdrängens August Nestor Juhonpoi-
ka Haukanen för 19 års tjänst;
- 33) drängens Adan Viktor Lehtonen för 10
års tjänst;
- 34) J^r Kaarle Wilhelm Kustaanpoika
för 19 års tjänst;
- 35) spornialsdrängens Kale Kaleenpoika Höllälä

- för 18 års tjänst;
- 36) drängens Johan Herman Wikström för 15 års
tjänst;
- 37) spornialsföraren Johan Mikael Lönnberg
för 20-årig tjänst;
- 38) drängens Julius Tisak Laurell för 12 års
tjänst;
- 39) J^r Johan Henrik Lindberg för 22 års
tjänst;
- 40) brandvaktin Johan Henrik Esaiaspoi-
ka för 20 års tjänst;
- 41) drängens Josef Josefipoika för 19 års tjänst;
- 42) J^r Axel Ferdinand Lindholm för
15 års tjänst;
- 43) J^r David Manasse Berg för 12
års tjänst;
- 44) skogvaktin Konstantin Lindberg för 11 års
tjänst;
- 45) drängens Karl Mander för 10-årig tjänst;
- 46) J^r Julius Juhonpoika Allen för 22 års
tjänst och
- 47) fogden Kustaa Andersson för 21 års tjänst.
c) hederstecken i silver
- at 1) torparentkan Anna Maria Rypistö för 23
års tjänst;
- 2) J^r Saara Sofia Kurasto för 30 års
tjänst;
- 3) J^r Eva Maria Haukanen för
18 års tjänst;
- 4) dejen Wilhelmine Ahonen för 30 års tjänst;
- 5) J^r Tida Maria Toilett för 18 års tjänst;
- 6) tjänorinnan Emilia Sofia Lindbl för 10 års
tjänst;
- 7) J^r Josefina Ruopponen för 20
års tjänst;
- 8) J^r Hanna Ståhle för 26 års tjänst;
- 9) fabriksarbetarinnan Maria Tellehä för 25 års

- tjänst;
- at 10) tjenoarinnan Eva Stiina Juhontytär Pekka
la för 25 års tjänst;
- 11) fabriksarbeterskan Karolina Gustafsson
för 24 års tjänst;
- 12) J^o Helena Juhontytär Wento för
23 års tjänst;
- 13) J^o Maria Kristinatyttär Kirjo-
nen för 19 års tjänst;
- 14) J^o Olga Lihv för 18 års tjänst;
- 15) J^o Maria Pekantytär Makko,
nen för 15 års tjänst;
- 16) J^o Mariana Heikintytär Kiime
för 15 års tjänst;
- 17) kreatursköterskan Amanda Josefina
Juhontytär för 10 års tjänst;
- 18) hushållerskan Josefina Klemensintytär
Pitkänen för 14 års tjänst;
- 19) tjenoarinnan Anna Katrina Pitto för
11 års tjänst;
- 20) J^o Eva Sofia Dick för 10 års tjänst;
- 21) J^o Amanda Fredrika Berg
för 12 års tjänst;
- 22) J^o Miina Salminen för 12 års
tjänst;
- 23) J^o Amanda Gustava Lindqvist
för 10 års tjänst;
- 24) J^o Annestina Matintytär
Parviainen för 18 års tjänst;
- 25) J^o Eva Maria Kaumontytär
Ollikainen för 11 års tjänst;
- 26) J^o Adelfina Amanda Ahl-
ström för 15 års tjänst;
- 27) hushållerskan Ulrika Erikintytär Han-
nukkalaför 18 års tjänst;
- 28) tjenoarinnan Lda Gustava Lehtonen
för 18 års tjänst;

- at 29) tjenoarinnan Lovisa Luomanen för 30 års
tjänst;
- 30) J^o Elli Johantytär Kakkonen för
19 års tjänst och
- 31) J^o Edla Toss för 15 års tjänst.

Sedan för sakkopet anmältts att
Attie Aktiebolog ansökt om medalj, at 35 arbets-
lovika och varit öfver 25 år i bolagets tjänst,
men att Bestyrrelsen icke varit i tillfälle att
afge sin utlåtande, da^o prestbevisen för de tre
artianande af belöning förslagarna icke upp-
tettis, samt att bolaget önskat utgifva medal-
jerna under sommaren, beslöt sakkopet
på Bestyrrelsens förslag tiudela samtliga för-
slagen arbetare medverkan i den händelse
de äro befunna vilfrjädade, och öfverlämnas
des at Bestyrrelsen att definitivt besluta i ären.
Det efter det prestbevisen granskats.

De förslagna personerna voro
följande:

- 1) skogskoporen Johannes Lindberg för 33 års tjänst;
- 2) J^o Erik Johan Götke för 24 års tjänst;
- 3) sågslöjaren Peter Erik Hagberg för 32 års tjänst;
- 4) torparen Melander Amundus Spöblom för 34
års tjänst;
- 5) J^o Gustaf Leander Sjöblom för 38 års
tjänst;
- 6) J^o Henrik Julius Holmberg för 34
års tjänst;
- 7) J^o Abraham Eriksson för 37 års tjänst;
- 8) mjölnaren Otto Eriksson för 30 års tjänst;
- 9) af d. torparen Karl Gustaf Lindberg för 25
års tjänst;
- 10) J^o Karl Gustaf Sontag för 25 års
tjänst;
- 11) drängem Anders Wilhelm Andersson för
35 års tjänst;

- 12) drängen Karl Wilhelm Sköldin för 34
 års tjänst;
 13) J^o Wilhelm Johansson för 30 års
 tjänst;
 14) slöjvoren Johan Samuel Kallenberg för 48
 års tjänst;
 15) naturvaktaren August Frisk för 43 års tjänst;
 16) dagvårdsförmanen Gustaf Evert Waksam
 för 31 års tjänst;
 17) Klamporen Gustaf Gustafsson Polvi för
 34 års tjänst;
 18) lastaren Karl Anton Rosenclund för 39
 års tjänst;
 19) J^o Otto Bengtson för 32 års tjänst;
 20) J^o Karl Fredrik Öngg för 31 års tjänst;
 21) remsförmanen Karl Henrik Lundstedt för 36
 års tjänst;
 22) J^o Erik Karlsson för 35 års tjänst;
 23) J^o Karl August Lindroos för 29
 års tjänst;
 24) J^o Karl Helander för 35 års tjänst;
 25) J^o Johan Jonasson Korsberg
 för 25 års tjänst;
 26) J^o Johannes Wilhelm Lofsdahl
 för 25 års tjänst;
 27) cirkelförmanen August Eklund för 34 års
 tjänst;
 28) J^o Oskar Edvard Söderman för
 30 års tjänst;
 29) soteroren Johan Jakobson för 35 års tjänst;
 30) justeraren Henrik Lacharsson Salin för
 36 års tjänst;
 31) bäraren Anton Kallenberg för 31 års tjänst;
 32) J^o Petter Wilhelm Haak för 34 års
 tjänst;
 33) filaren Karl Gustaf Blomberg för 28 års tjänst;
 34) ordbetaren Karl Reinhold Lindroos för 28

års tjänst och
 35) naturvaktaren Johan Gustaf Andersson
 för 33 års tjänst.
 § 6.

Förmedels ballotering, beavist
 endast hvita kuler befunnos: hvit men
 och svarta kuler i svart men invaldes till
 ledamöterna i sällskapet följande vid senaste
 plenum sötta föreslagna personer, näm-
 ligen:

Redaktören Karl Arppe, Åbo
 Direktören Eugène Nygren, Åbo och
 Kronolänsmannen, Vicehäradshögdomaren
 Karl Björkman, Toholme.
 § 7.

Till nya ledamöterna föreslogs:
 Handlanden Fredrik Tuus, Åbo
 J^o Ernst Grönblom, Åbo och
 Landtbrukshäroren Elis Silander Lovri
 från Lampis.
 § 8.

År justera protokollet ut-
 sågs på ordförändras förslag kalle-
 assoren F. Eda Steurik, tidigare län-
 von Privil och konsulanten, agronomen
 Ruben Bremer.

För fiden:
 Ernst Grönblom

Justeradt:

R. Eda Steurik.

Lennorin Woll

År 1908 den 10 oktober
 sammankallade Kessleriga Fin-
 ska Hushållningsföreningens le-
 damöter till i stadens ordföring
 utlyst extra plenum i före-
 ningens sessionssal i Åbo. När-
 vid tillstädeskommo sällska-
 pets ordförande, friherre V. M.
 von Born, dess viceordförande,
 hofrättsrådet August Juselius,
 medlemmarna i föreningens
 bestyrelse, godsegarne Arthur
 Allden och J. F. Backström,
 suppleanten i bestyrelsen, hof-
 rättsrådet Fr. Puum, före-
 ningens kassörare, friherre
 Uno von Troil, medlemmar-
 na i föreningens delegation,
 bankdirektörerna Leon Ge-
 ström, Axel Ceder och C. G.
 Wahlström, kommunalrådet
 G. Klaffstedt, jobritörnen
 C. G. Jönsson och kaptenen
 Alfred Uggla, medlemmar-
 na i föreningens godsegarne
 K. A. Wasarjerna, redaktören
 Ernst von Wendt, redaktören
 Rafael Collander och hovets
 hofdingen Edvard Hedenberg,
 öfversteassistenten
 sekretärer.

§ 1.

Upplyst till föreskrifven andra
 behandlingen förslaget till ändring af stadens
 för K. F. Husshållningsföreningens, hvilket för
 plenum föredrogs jämte från Landtmanne-
 gillems i Pargas, Korpo, Nagu, Suio, Hietis,

Kundlinge och Pottunge inkomna skrivelser
rörande sagde förslag.

Vid genomgående of förslaget §
för § öfrensning af stadsrådets nu gällande stad-
gorn på enahanda sätt gjordes angående den
förslagna lydelsen af §§ 1 och 2 intet ut-
talande, hvorfor desamma följde bero. I thi
§ 5 mom. 1 förslags att efter orden "öfrensning af"
skulle tilläggas: "ständiga allen", hvilket förslag
som omotvågdt skulle livla till nästa ple-
num. Vidkommande momm 2 och 3 blefvo
de vid senaste plenum framkastade ändrings-
förslagen, hvilka öfren omfattats af en del gillen,
icke understödde.

Sedan stadgornas genomgående till och
med § 20 uten att anmärkingar emot dem från
ställts, anmärkte sekretären vid § 21 att det
vid sistn plenum den 30 maj framställda
förslaget stannat, att när stadsstyrelsen ordre
"endast" och "tillstodessvornade" skulle utelämnas,
icke af bestyrelsen motvågs uten nog kunde
accepteras. Däremot ville bestyrelsen mot-
säta sig det vid samma plenum gjorda för-
slaget om att ombud borde få representera
flera gillen och rösta med deras samman-
lagda röstetäl.

§§ 22-32 förutreddes icke några ut-
talanden. Vidkommande § 33, sådan den tyder
enligt ändringsförslaget hade vid senaste
plenum framställt sådant motförslag, hvil-
ket delvis understöts af några landtmann-
nagillen, men erbjöts de nu icke något
understöd. Däremot framhölls från bestyrel-
sens sida att den för nu del icke hade något
emot motvågs; bekräftades af en bestämmelse
om sättet för delgifvande af förstörda besty-
relsens medlemmar af de frågor, hvilka vid

möte komma att afhandlas.

Sedan följande §§ ända till och med §
42 uppropats uten att någon med anledning af dem
begört ordet, anmärktes vid § 43 af bestyrelsens väg-
nar att desamma icke förenid skäl förändra det ut-
plenum den 30 maj framställda förslaget om att stads-
rådet skulle anställa två sekreterare, en för den allmän-
na och en för den lokala verksamheten, hvarvid denne
senare tillika skulle fungera såsom konsulent,
hvilket förslag omfattats öfren af Naga landtmann-
gillen. Däremot förslaget bestyrelsen att sekretären
instruktion skulle ändras såhän att han ejde leda
landtmannagillens verksamhet.

För §§ 44-52 vidkommande gjordes inga
uttalanden. Angående § 53 hade vid senaste plenum
förslag väckts om nedläggande af bedräntesgiften
i stadsrådet till 2 mark för personer, bosatta inom
stadsrådets särskilda verksamhetsområde, och blif
dessa förslag nu understödt.

Rörande §§ 54-71 hade tidigare inga
ändringsförslag gjorts och framställdes sådana icke
heller nu. I § 72 mom. c) hade vid senaste ple-
num förslaget att orden "uten afbrott" utelämnas
eller att en bestämmelse infördes om huru långt
afbrott i tjänstetiden följde vara tillåtet för den
den för erhållande af belöning för långvarig
tjänst följde sammanräknas. Detta förslag
rönte icke understöd.

Öfriga §§ påkallade icke några
uttalanden.

Samtliga ändringsförslag skulle
jämförelse § 14; stadsrådets stadgorn blifva
hvilande till förnkommans ordinarie mö-
te, så de upptagas till definitivt afgörande.
§ 1.

Att justna protokollet utsågs
på öfrensningens förslag godkännas K. A.

Wassbergerna, hofven Alfred Uggla och
redaktören Ernst von Wendt.

Vij fidesse:
Lundskulle

Justerat och godkändt

Ernst von Wendt

A. Uggla

H. Wassbergerna

År 1908 den 13 november
sammankom Kejsarliga Sui-
ska Hushållnings-sällskapet
till ordinarie årsplenum
i sällskapets sessionssal i
Åbo stad. Närvarande voro
sällskapets ordförande, godssegu-
ren friherre V. M. von Born,
viceordföranden, hofrättsrådet
August Juselius, ledamöter-
ne i sällskapets bestyrelse, gods-
egarene Arthur Allen och
J. F. Backström, ledamöterna
i sällskapets delegation, lands-
kamreraren, kollegiassekreteraren
F. Edv. Stenwik, kommunalrå-
det G. Hoffstedt, kaptenen
godsegen, vishetsrådskapets led. Hedberg
Alfred Uggla, redaktören
Joh. Fr. Hagfors, slöjdlära-
ren M. Ingman ^{och} bank-
direktörerna Leon. Gestrin
och Axel Ceder, sällskapets
kamrerare, öfverstelöjtnan-
ten, friherre Uno v. Troil,
medlemmarne af sällska-
pet, godssegaren, ingenjören
G. von Schantz, agronomen
A. Bremer, landthushåll-
aren Hugo Dahl och Fred-
~~redaktören~~ Ernst von Wendt,
rik Erlund samt under-
skrifven sekreterare.

Ordföranden ^{friherre von Born} öppnade mötet med
ett andragande, hvare han framhöll att, se-
dan senaste årsmöte ljis och skuggor velat
på jordbrukets område, medan inom politis-
kens endast skuggor rådde. Tillgången på
arbetskrafter inom jordbruket hade sike varit

sämre än under föregående år, utau svarare rikligare. Jordbrukaren hade haft att glädja sig åt ett öfverhufvud godt år och goda skördeförhållanden. Men öfver denna ljusa teffla kastrade den af Landtdagen antagna jordlagelagen sin dystra slagskugga. Dess antagande eller förkastande berodde på andra statsmakten. Sällskapet har tidigare uttalat sig i denna fråga och det vore nu icke tillständigt att genom fortsatt kritik söka inverka på utgången.

Lagen, om på laga sätt tillkommen, var en hög makt. Öfver den stode dock ofta traditionen. Inom Hushållnings-Sällskapets område såsom inom många andra hade förhållandet ett på tradition baserat godt samförstånd mellan besiddare och legotagare. Friherren uttalade förhoppningen att detta måste kunna fortvara. Genom att icke använda lagen, genom hvad juristerna benämna "non usus", kunde många af de svårigheter, den nya jordlagelagen tillskapade, undvikas. Jordbrukaren måste se tiden an och försöka upprätthålla det goda förhållandet på basen af tradition. Genom ömsesidig förståelse och god vilja kunde många svårigheter öfvervinnas. Jordbrukaren måste taga lagen med lugn och samhället hade rätt att i detta afseende ställa stora anspråk på honom.

En fråga, som väckt ett visst uppseende och som gifvit vederbörlig upledning till ett gvaridisciplinärt inskrifande, var den om årshärelsens för 1904 och 1905 förordnade utkommande. En annan sak är om detta varit berättigadt. Alla fall drabbas klardret icke en allena utau flere. Såvidt Friherren kunnat finna hade dröjsmålet med

berättelsens utgifvande varit beroende på omständigheter, hvilka kunnat sögas uttyra förre majoren. Ett bevis hörs på att under detta år utgifvits berättelser öfver flera års verksamhet. För detta rekord vilde friherren till protokollet uttala sitt erkännande för sekreteraren och bestyrrelsen. Frågan vare sålunda definitivt uttiden.

Sällskapet hade emellertid skridit till förverkligande af de på många håll länge nödda önskningarna om reformer, äsyftande en intimare veckelverkan mellan sällskapet och de breda lagren. I förhoppning om att de nu till definitivt granskning föreliggande ändrade stadgarna för sällskapet måtte medföra äsyftadt gagn för vår modernäring förklarade friherren plenum öppnadt.

§ 1.

Föredrag från Kejsarliga Senaten afsänd skrifvelse, i hvilken Senaten anbefaller Hushållnings-Sällskapet att från de under sällskapet stående handarbetskolorna och andra hemslojden befrämjande inrättningar infordra uttalanden angående Hemslojdskomitens betänkanden och förslag samt därefter insända dessa jämte sällskapets eget uttalande innan årets utgång till Kejsarliga Senaten, och meddelades att bestyrrelsen af direktionen för handarbetskolorna i Letala och sågskolans lärarinna, fruntimmersföreningen i Nyttud samt förståndarinnan för sällskapets handarbetskola infordrat berättelser uttalanden inom oktober månad, ehuru de ännu icke inkommit. Anledet förvalledde icke någon åtgärd från sällskapets sida.

Följande skrivelser från Landtbruksstyrelsen föredrogos:

N° 1222 af den 29 maj, däruti bestyrelsen underrättas att Kejsertliga Senaten funnit godt bevilja Vrethalla skola för småbruk och egna hem i Kimito ett förhöjdt årligt anslag om 10,000 mark för en tid af tre år, räknadt från den 1 januari 1909, under vilkor att skolan står under Landtbruksstyrelsens öfverinsende och Finnska Hushållnings-sällskapets närmaste uppsikt, att skolans direktion eger årligen erom utsett tid till Landtbruksstyrelsen insända berättelser öfver skolans verksamhet samt redovisning huru de för skolan beviljade medlen blifvit använda, hvarjämte skolan är skyldig underkasta sig de bestämningar, som Kejsertliga Senaten angående liknande skolors program och verksamhet möjligen framdeles komma att utfärda. Om detta Kejsertliga Senatens beslut hade bestyrelsen underrättat direktionen för Vrethalla skola.

N° 1363 af den 16 juni. Häre anmäler Landtbruksstyrelsen, att, sedan genom den 8 november 1907 utfärdadt nädigt förordnande bestånds, att det till fördelning emellan Landtbruks- och hushållnings-sällskapen i stat upptagna anslaget af 300,000 mark för jordbrukets befrämjande från ^{och med} innevarande år skall höjas med 100,000 mark, samt tillika förordnats att berörda sällskap böra med detta belopp till 100,000 mark förhöjda anslag utvidga sin verksamhet genom att premiера småbruk samt meddela råd i fråga om uppförande af ändamålsfulla bostäder och ekonomisk ägnade öfrensom angående värden af jordbruksmaskiner och redskap samt i sådant afseende hos sig anställa byggmästare och maskin-

montörer, Kejsertliga Senaten funnit godt ur tillskottsanslaget 100,000 mark tilldelas Hushållnings-sällskapet för innevarande år 3,500 mark. Därjämte har Kejsertliga Senaten velat fästa sällskapens uppmärksamhet däri att till premiering af småbruk samt till öfriga ändamål, för hvilkas tillgodoseende berörda anslag af 100,000 mark är afsett, från och med nästkommande år 1909, öfren bör i mån af behof användas de anslag, som beviljats för jordbrukets befrämjande.

N° 1455, utfärdad den 4 juli. Utfrån denna skrivelse underrättar Landtbruksstyrelsen bestyrelsen om att Kejsertliga Senaten för åren 1909-1911 tillagt Hushållnings-sällskapet följande anslag:

Till allmänna utgifter	4,000 mark
" kreaturskötseln och mejerihandteringen	4,000 "
" jordbruket	11,000 "
" trädgårdsskötseln	3,500 "
" skogsskötseln	7,000 "
	<u>Summa 29,500 mark</u>

Härvid har Kejsertliga Senaten förordnat att sällskapet är skyldigt iakttaga af Kejsertliga Senaten den 30 november 1905 fastställda vilkor och bestämmingar rörande årsberättelsens form och innehåll samt redovisningsskyldigheten, att i anslaget för jordbrukets befrämjande jämväl ingår bidraget till premiering af småbruk samt till aflönning af maskinmontörer och byggmästare samt att sällskapet är skyldigt ensamt eller tillsammans med ^{sällskapet} annat aflöna en person, hvilken utmärker högre förtlig bildning, åliggande det Landtbruksstyrelsen att vaka öfver att såtsagda bestämming efterföljes samt att i händelse sådant uraktlåtes innehålla motsvarande belopp af anslaget till skogsskötselns befrämjande. Ur

anslaget för fiskerivårdens befrämjande hos
Kejsarliga Senaten dessutom öfver för år 1911 be-
viljat Hushållnings-sällskapet samma bidrag
som tidigare eller 3,600 merk. Slutligen omnäm-
nes att Landtbruksstyrelsen erhållit i uppdrag
att innau utgången af inuevarande år till
Kejsarliga Senaten afgifva förslag angående
fordelning af anslaget för hästskötelses be-
främjande för åren 1909-1911.

N° 1674 af den 7 augusti. Landt-
bruksstyrelsen sänder därtill ett exemplar
af det nya, mellan Landtbruksstyrelsen och
läneveterinär Ludvig Fabritius ingångna
kontraktet angående upprätthållande af
hufvudskolan i Sbo.

N° 1776, utfärdad den 7 augusti.
Uti denna skrifvelse öfersänder Landt-
bruksstyrelsen, befogande ett exemplar af
betänkande, afgifvet af komiteén för ord-
mandet af arbetet för den privata skogs-
hushållningens höjande, till bestyrelsens
kännetag och efterriktelse svensk öfversätt-
ning af förordningen om expeditionens i Kejsari-
ga Senaten skrifvelse till Landtbrukssty-
relsen af den 17 därtill gånghjule månad.
Uti sistberörda skrifvelse inhålles bland annat
att åt landtbruks- och hushållnings-sällskapen öfver-
lämnats att ordna den privata skogshushållningens
praktiska och lokala befrämjande; att dessa säll-
skap skola hafva en särskild skogsnämnd för
ordnande och öfvervakande af den forstliga verk-
samheten; att de antingen enskildt eller ge-
mensamt aflöra en skogsinstruktör, som ge-
nomgått forsthögskola eller -institut samt
tillräckligt antal skogsinspektörer, som genom-
gått skogsvaktorskola. — Med anledning af
denne skrifvelse hade bestyrelsen tillstått en

skogsnämnd af tre personer utom bestyrelsen
samt gemensamt med Lounais-Puomen
Maanviljelysseura beväpnade landtbruks-säll-
skap antagit till skogsvårdskonsulent först-
mästaren C. V. Hedman.

N° 627, daterad den 26 augusti,
hvarmed anhålles att bestyrelsen ville ut-
se ombudsmän, att inom hvarje kommun
insända rapporter angående sködeförbil-
landena enligt af Landtbruksstyrelsen fast-
ställda formulär samt därefter underretas
Landtbruksstyrelsen om hvilka personer blif-
vit valde samt om deras adress, hvorefter
formulären komma att till bestyrelsen öfver-
sändas för att tillhandahållas ombudsmännen,
hvilka borde insända rapporterna till Landt-
bruksstyrelsen för den 15 oktober. — Besty-
relsen har med förmedel häraf anhål-
lit att landtmannagillena ville utse personer
för ifrågavarande uppdrag och hade öfver
sådana blifvit valde från samtliga till
Hushållnings-sällskapets verksamhetsområde
hörande kommuner. Dock hade icke rap-
porter ännu från alla inkommit.

N° 1810, utgörande ett den 26 augus-
ti utfärdadt cirkulär, innehållande på-
minnelse om insändande af föreskrifven
årsberättelse före den 15 oktober. — Berättel-
se hade af sekreteraren inom föreskrifven
tid blifvit till Landtbruksstyrelsen afsänd.

N° 1907 af den 8 september. Landt-
bruksstyrelsen anmodar däri bestyrelsen att
senast den 15 oktober till Landtbruksstyrel-
sen insända sitt utlåtande öfver Lagbered-
ningens förslag till "lag om arbetsaftal" jäm-
te motio, hvorefter ett exemplar tillståtts — Det
begärda utlåtandet hade öfver af bestyrelsen af-

gifvits.

N° 1742, daterad den 1 oktober. Här
omförmäles att 30 exemplar af de frågeblanketter
för uppgifter angående skördeförhållandena,
hvarom i skrifvelsen N° 6 § 7 nämnes, blifvit
bestyrelsen tillsända i och för distribution
till rapportörerna. — Blanketterna hade öfver
från sällskapet
vederborligen expedierats.

Samtliga nu fördragna skrifvel-
ser föräuleddes icke några uttalanden från
sällskapets sida.

§ 3.

Upptog till slutlig behandling
förslaget till ändring af stadgar för sällskapet.
Härvid godkändes följande ändrade lydelse för
nedanuppräknade §§, medan stadgarna i öf-
rigt oförändrade blifva i kraft.

Sällskapets ändamål och verksamhets-
område.

§ 1.

Finska Hushållnings-sällskapet, stiftadt
den 1 november 1797, har till uppgift att uppmun-
tra och främja jordbruket och öfriga landtmän-
nans äringar, afvensom, så vidt ske kan, handeln,
industrin och samfärdseln eller allt sådant, som
kan bidraga till landets ekonomiska utveck-
ling.

För fullföljande af nämnda syftning
utöfar Hushållnings-sällskapet sin verksamhet dels
öfver hela landet, dels med härför erhållna stats-
anslag särskildt inom det område, som omfattar
Ålands härad samt de kommuner af Östliga
Finland, inom hvilka befolkningens flertal är
svensktalande, eller Uusikaipi, Houetskävi, Korpo, Nagu,
Pargas, Kimito, Dragsfjärd, Vestaufjärd, Itis och
Tuliby kommuner, afvensom inom de kommuner af
Östliga Finland med öfvervägande finskspråkig

befolkning, uti hvilka de svensktalande genom
att bilda lokalförening ansluta sig till sällskapet.

Hushållnings-sällskapets hemort är Åbo
stad, där dess styrelse är förlagd.

§ 2.

Medlem af Hushållnings-sällskapet
är hvarje välfredad person, som erlagt förskrif-
ven medlemsafgift, afvensom hvarje inom säll-
skapets förenämnde särskilde område arbetan-
de landtmannagille eller därmed likställd
förening, hvars stadgar blifvit godkända
i den ordning som i § 3 § 3 säges.

§ 5.

Sällskapets angelägenheter handläggas
dels omedelbart af sällskapet, samlat till ple-
num, dels af sällskapets ordförande, bestyrelse,
revisionskommission och tjänstemän afvensom
af ständiga eller tillfälliga förberedande
komiteer eller utskott, hvilka för särskilda
ändamål kunna af plenum eller bestyrelsen
tillsättas i sällskapets hufvudort eller annan
ort, som på grund af sakens beskaffenhet
finnes därtill lämplig.

De gillen och föreningar, hvilka
jämligt § 2 äro att sasom sällskapets medlem-
mar anses, äro berättigade att vid sällskapets
plena vara representerade såvunda, att hvar-
je gille och förening eger ärligen inom sig
utse ett ombud samt berättigade att för hvar-
je fullt 25-tal af gillet eller föreningens med-
lemmar, hvilka inbetalt föreskrifven med-
lemsafgift.

Gille eller förening, som här ofses,
bör hvarje år inom januari månad insän-
da meddelande om hvilka personer blifvit
till dess ombud för året utsedde.

Hvarje ledamot i sällskapet eller
ombud, hvarom ofvan är sagt, eger lika rät-

rande och rösträtt.

§ 18.

Sedan de i kungörelsen till plenum upptagna ärendena blifvit slutförda äger en hvar ledamot eller ombud rätt att väcka motion i sällskapets angelägenheter eller till diskussion framställa frågor i anse, som hör till området för sällskapets verksamhet. I händelse åtgärd eller uttalande från sällskapets sida därmed åsyftas, bör ärendet, som dock kan genast underkastas preliminär diskussion, remitteras till bestyrelsen, för att till följande plenum undergå vederbörlig beredning.

§ 19.

Uppas skiljaktiga meningar, skall ordföranden, efter det diskussionen förklarats afslutad, framställa proposition så affattad, att den kan med ja eller nej besvaras. Har sällskapets mening icke tydligen framgätt genom propositionens muntliga besvarande och begäres omröstning, hvilken ej må vägras, verkställas sådan genom ballotering, då hvort kula inlägges för det gäkande och svart kula för det nekande alternativet i voteringspropositionen.

Ledamot eller ombud må ej för annan röst genom fullmakt.

§ 21.

Vid plenum i november månad väljas ordförande och viceordförande i sällskapet för ett år i sänder, afvensom ledamöter och suppleanter i bestyrelsen och revisionskommissionen samt de i § 16 omnämnda delegerade, alla för två år, såvida antalet va antalet hvarje år afgår och ersättes genom nya val.

Vid dessa val är att iakttaga:

att skildt val för en hvar af de olika befattningarna äger rum;

att afgående funktionär kan återväljas;

att valen verkställas med slutna sedlar, i hvilka den väljande så tydligt anger den eller dem han till viss befattning vill välja, att osäkerhet därom icke kan förekomma;

att valsedlarna kunna antingen aflämnas vid själva vallokalen, eller därförin, när insändas under försegladt omslag, med därå af den väljande egenhändigt gjord och underskrifven anteckning, att detsamma innesluter valsedel för den eller den befattningen;

att såvida insända valsedlar till olika befattningar icke må i samma omslag inneslutas;

att dessa omslag med därå gjorda anteckningar inför protokollet granskas samt, i händelse att befinnes i vederbörlig ordning, brytas och de inneliggande valsedlarna öppnades inläggas i valurnan jämte de vid tillfället aflämnade;

att valsedel, som är underskrifven eller innehåller flere namn än antalet personer, som skola väljas, varder kasserad, hvaremot valsedel, som innehåller färre namn, eller namn på icke valbar eller icke tydligt angifven person, gäller till de delar, där den är riktig och otvetydig.

Förning eller gille må utöfva sin valrätt genom ombud.

§ 23.

1. Då ärende förekommer, hvilket erfordrar mångsidigare eller specialare insikter än dem, hvaröfver bestyrelsen kan föfoga, äger bestyrelsen antingen sig till förstärkning inkallda en eller flere experter, hvilka i slikt

ärenden ega rösträtt, eller också tillstått att skott, som till bestyrrelsen afgifver betänkande och förslag, hvilket sedermera, efter sakens beskaffenhet, lägges till grund för bestyrrelsens beslut eller öfverlämnas jämte bestyrrelsens uttrände däröfver till slutlig pröfning af sällskapet vid plenum.

2. Vid behandling af ärenden, hvilka här nedan nämnes, skall bestyrrelsen förstärkas med ombud för samtliga till medlemmar i sällskapet uttagna landtmannagillen och andra föreningar; och eger enhver sådan förening därtill för ett år i pender inom sig utse ett ombud, jämte suppleant för denne; förening dock öfvertaget att jämte en eller flere andra sådana blanda sina medlemmar utse gemensamt ombud. Om dessa val skall meddelande före årets början insändas. Varje ombud har en röst, äfven om han förträder flere föreningar.

3. Den sålunda förstärkta bestyrrelsen är beslutförda; utöfver det i § 30 för beslutförhet fastställda antalet medlemmar i bestyrrelsen, minst halva antalet ombud är tillstodes.

4. Af förstärkta bestyrrelsen, hvilka bör sammanträda minst två gånger om året, ankommer att:

afgifva af myndigheter infordrade utlåtanden och förslag i frågor, som röra sällskapets verksamhet, så vidt denna berör de för sällskapets särskilda område afsedda anslag, och härigenom drojsmål eller annan olägenhet icke förmedlas;

uppgöra förslag till årsbudget för nämnda anslag;

granska och godkänna stadgar för landtmannagillen och andra föreningar, hvilka

önska ansluta sig till Hushållnings-sällskapet; på grund af ingifna ansökningar och arbetsprogram fördela i budgeten upptagna anslag emellan sällskapets verksamhetsområde tillhörande föreningar;

utse direktioner och inspektörer för fackskolor och anstalter inom sällskapets särskilda område, hvilka stå under sällskapets insende; antaga och entlediga konsulenter, instruktörer och andra funktionärer utom sällskapets ständiga tjänstemän; samt

uppgöra arbetsprogram för sällskapets verksamhet inom dess särskilda område.

5. Till förstärkta bestyrrelsens pröfning och afgörande må äfven andra frågor än ofvan nämnda öfverlämnas, om sådant anses nödigt eller lämpligt och det utan synnerligt drojsmål eller annan olägenhet ske kan.

6. Kallelse till sammanträde bör skriftligen delgifvas förstärkta bestyrrelsens medlemmar minst 14 dagar förut och bör i kallelsen tillika lämnas så fullständig uppgift som möjligt om de ärenden, som vid sammanträdet komma att behandlas.

7. Bestämmandet af arvode och resekostnadsersättning åt förstärkta bestyrrelsens medlemmar ankommer å plenum.

§ 48.

Sekreteraren åligger:

att emottaga alla ankommande bref och uppbryta desamma med undantag af penningbref och valsedlar, om hvilkas öppnande finnes särskildt stadgadt;

att fördraga alla vid plenum eller bestyrrelsens sammanträden förekommande ärenden;

att vid plenum och bestyrrelsens sammanträden föra protokoll;

att uppsätta och expediera bref, ut-

låtanden, anordningar m m. defekt, hvartill vid plenum eller af bestyrelsen bestutets, och eger han därvid kontrahera de skrifvelser, hvilka äro, enligt bestyrelsens närmare bestämmande, underskrifvas af honom ensam på tjänstens vägnar;

att för fullständiga diarier öfver ankommande bref och utgående expeditioner, öfvensom nödiga koncept- eller kopieböcker;

att för en matricel öfver Sällskapets ledamöter;

att författa årsberättelserna öfver Sällskapets verksamhet och redigera Sällskapets handlingar samt ombesörja dessas tryckning jämte korrekturläsning;

att draga försorg om att öfver öfriga skrifter, som af Sällskapet utgifvas, varda till tryck befördrade;

att leda landtmannagillenas verksamhet och för ändamålet tidt och ofta besöka Sällskapets område;

att väcka förslag om och taga initiativ till åtgärder, som ligga inom omfånget af Sällskapets verksamhet och syften;

att hafva vård och insende öfver Sällskapets arkiv, bibliotek och museum; samt

att i öfrigt ställa sig till efterrättelse de föreskrifter, som i afseende å hans tjänst utföring kunna honom meddelas af Sällskapet och bestyrelsen samt dessas ordförande i mån af deras befogenhet.

Sedan förnämnda §§ i hänseende liggande lydelse blifvit efter särskilda omröstningar definitivt godkända intämnades följande skriftliga reservation af herron Hugo Dahl, Fredrik Erlend och Ruben Bremer

Lignum Reservation

Medan besluts i anledning af de nu godkända stadgarna att dessa skulle läsa Sällskapet till efterrättelse från 1 januari 1909.

Till landtmannagillena skulle omedelbart afläsa uppmaning att denna gång inom instundande januari månad insända uppgift ej mindre om de af dem valde ombuden till Sällskapets plenum än öfver om de utsedde ombuden och dessas suppleanter till förstärkta bestyrelsen.

§ 4.

Sedan å bestyrelsens vägnar meddelats att Finlands Utläsning för något år sedan erbjudit sig att författa en uppsats för almanackan, berörande vikten af ett godt utsäde, och att l. f. inspektorn för hemslöjden likaså förklarad sig vilig utarbeta en uppsats för samma ändamål angående hemslöjden, samt att bestyrelsen för sin del velat tillstyrka det förra förslaget, beslöt Sällskapet i 1910 års almanacka låta införa en uppsats i det af Finlands Utläsning omnämnda syftet.

§ 5.

Holmska fondens väntemått beslöt Sällskapet öfverlämna åt bestyrelsen att utgifva efter det bestyrelsen erhållit de förslag, som densamma i detta afseende inbegär från Patenkanta landtmannagillens Sällskap.

§ 6.

Utöfver hvad som delgifs till Sällskapet vid fördragningen af skrifvelserna från Kejsarliga Senaten och Landtmannagillens bestyrelsen meddelade bestyrelsen följande angående sin verksamhet sedan senaste plenum.

Ett stipendium, stort 500 mark, har

af bestyrrelsen ansågts till ansökan af personer, hvilka önska inhämta fördigligt i tillverkning af spränkor vid en af Finlands Allmänna slöjdförning föranställd kurs i Porvå. Efter det stipendiet varit två gånger lediga utslaget ansöktes detsamma af tre personer, af hvilka en emellan tid återtog sin ansökan stral efter ansökningstidens utgång. Då bestyrrelsen icke fann de andra sökandena så kvalificerade, att stipendiet kunde åt dem utgifvas och tiden redan var så långt framskriden, att ett yttermera lediga slående ej kunde i fråga komma, förblef stipendiet outgifvet.

Sällskapet konsulent, agronomen A. Bremer, har af bestyrrelsen tilldelats ett utslag af 200 mark för att deltaga i en skurmon med präbiskopare till Danmark.

Angående förhållandena vid sämskapsens egende Seppälä gård och den därstädes förlagda Ahlmaniska landtmanna- och husmodersskolan meddelades, att förskillda parcellemätningar, hvilka beqvamat väg öfver Seppälä egor och genom dess mangård, på grund af dom uti en af bestyrrelsen mot dem väckt vätegång, blifvit förbjudna att användas berörda vägar. I sedernera hade de hos guvernören i Länet anhållit om förordnande för landtmätare att utstaka och till dess begagnande förordna väg genom Seppälä gårds egor. Bestyrrelsen, i saken hörd, hade motstått sig denna anhållan, hvilken öfver af guvernören förkastats. Å Seppälä gård har under sommaren avordnats en kurs i leiskötsel, hvorjämte samtidigt under visning i hönsskötsel meddelades. — Byggnaderna i Seppälä, hvilka varit delvis förfallna, delvis icke fullt lämpliga för inrymmande af Ahlmaniska landtmanna- och husmoders-

Signum Reservation.

Reservation

De undertecknade ej kunnat förna sig om de principer, som i förslaget till ändring af stadgarne för K. F. Hushållningssällskapet lagts till grund för dess verksamhet. Vi vilja dock till nya stadgar, anhålla vi, att de framhålla följande:

Den viktigaste förändring, som kommit till stånd i stadgarne vidtagit, synes vara den att tillhålla en förståelse för den betydelse, som förut tillkommit sällskapet bestyrrelse. Af syften härmed synes vara den att gifva landsorten och dess föreningarna tillfälle att deltaga i sällskapets verksamhet, hvilket står i öfverensstämmelse med det önskemålet som tidigare uttalats såväl vid sällskapets plena, som af gillena för landsorten. Härvid har komiteén dock icke tagit steg till fullt ut. Det förefaller som om denna förändring ville att sällskapet allmänna verksamhet bibehållas den betydelse, som den i en svår tid haft. Emellertid har sällskapet allt mer antagit karakter af ett lokalt lantbruks-sällskap. Hela det nya förslaget synes sitta i en rikligen understödd

Därmed har också Hushållningssällskapet förklarad sin betydelse som ett helt lantbruks-sällskap, hvilket även fått sin officiella bekräftelse uti senare beslut om att sällskapet gifva verksamhets område. Den allmänna verksamheten bör i hufvudsak inskränkt till att förvalta och disponera över den föreningsfonden, vid hvilka af donator sär- ständigt stipulationer tillagts.

På grund af det afrensade anhållande på förslaget följande: att sällskapets stadgar i mötet hänsyn till gamla traditioner och sällskapets hela landets omfattande verksamhet, samt till gamla sällskapets plena, men att för sällskapets lokala verksamhet, hvars område af senare tagit steg till fullt ut. Det förefaller som om denna förändring ville att sällskapet allmänna verksamhet bibehållas den betydelse, som den i en svår tid haft. Emellertid har sällskapet allt mer antagit karakter af ett lokalt lantbruks-sällskap. Hela det nya förslaget synes sitta i en rikligen understödd

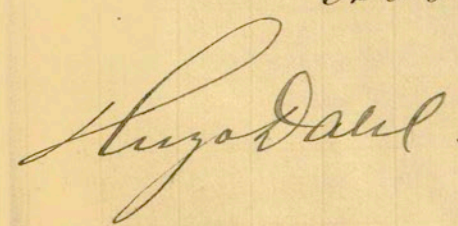
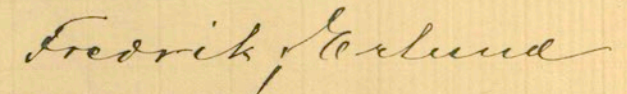
- 1:) att Sällskapets tillgångar med undantag af fonder, vid hvilka af donator särskilda stipulationer tillagts användas till förmån för dess lokala verksamhet
- 2:) att Sällst värden af Sällskapets angestjänheter handhafvas af en två eller ärligen sammantående förstått styrelse med röstmajoritet för dotterförmånarnas representanter, samt af Sällskapet på nu gällande sätt tillsätta styrelse som rådgivande och verkställande myndighet.
- 3:) att Sällskapets besträffelse utan förstått bestyrrelsens hörande i enlighet med de gamla stadgarna ej äro full handlingsfrihet i ärenden, som rör fonder, vid hvilka af donator särskilda stipulationer tillagts afseende på ärenden af betydelse endast för den allmänna verksamheten.
- 4:) att alla under Sällskapet lydande lantmannagillen ega rätt att med rättsberättigadt ombud representera sig vid Sällskapets plenum
- 5:) att ombud jämte suppleant till den förståtta bestyrrelsen utvalda af lantmannagillena på så sätt att hvarje gille, hvars medlemmarantal öfverstiger 100 utser enskilt ombud då däremot mindre gillen, hvilka

medlemmarantal, sammanlagda uppgår till minst 100. om gemensamt ombud.

- 6:) att hvarje ombud såväl vid steno, som vid förståtta bestyrrelsen ger en röst
- 7:) att förståtta bestyrrelsen ej är beslutför med mindre alla för året anmälde ombud eller de suppleanter samtidsvis är tillstått samt
- 8:) att ett ordinarie kortare konstigt inträde åt sekreteraren måtte anställas och sekreteraren äläggas att genom åta resor inom det lokala området förkvara Sällskapets förhållanden i byggen och företräda Sällskapet vid församma stads försiggående störelsen och utställningar.

Vi föreslå dessutom att för undvika af förstått beslut ett förslag till stadgar af ofvan anförda form och innehåll måtte uppgöras af en ny komite, och förslaget tillställas alla lantmannagillen inom området för afgifvande af utlåtande

Åbo den 13de Nov. 1908.

 Fredrik Carlund
 Ruben Kemel.

skolan, hafva under året tillförlitligt försatta i
 ypperligt stånd samt delvis omändrats, delvis
 tillbyggnads. Skolan har också, efter att hafva varit
 i verksamhet i två års tid, öppnats den 30^{de}
 innevarande november, då den invogs med
 en liten högtidlighet. Gården ter sig nu synner-
 ligen vacker och proper. En del nya maskiner
 och redskap har anskaffats till densamma.

Skolan äro intagna 18 kvinnliga
 elever, af 96 sökande, i husmodersafdelningen,
 12 manliga, af 18 sökande, i landtmannaafdel-
 ningens ett års kurs och 6 elever i half-
 kursen, slev alla som häriför inträdde. För-
 utom föreståndaren, agronomen Niilo Selin
 och föreståndarinnan, fru Anna Uotila, hvil-
 ka begge förestå skolan sedan dess förste
 öppnande å Uusika hamnen i Mestaby, äro
 nu vid skolan anställda en underlärare, agri-
 nomer ^{fr} Simari Maavo, och en underlärarinnan,
 fröken Majja Riihimäki, samt en slöjdlärare,
 som tillika är trädgårdsmästare.

Med anledning af den ringa verk-
 samhet Ålands landtmannaförening och Skutskärs
 landtmannagille enligt af dem ingifna berättelser
 utspat under år 1907, hvareid de så godt som alla
 icke använt dem af sällskapet beviljade anslag,
 har bestyrelsen samt berättade föreningar
 att tillse det verksamheten blefoc tillfälligare och
 att anslagen användas till de med dem afsedda
 ändamålen.

Stadgar för nybildade landtmanna-
 och fiskaregillena i Kitis, Pottunga och Wårdö
 hafva af bestyrelsen godkänts.

Bestyrelsen för Ålands mejeriförbund
 har hos bestyrelsen anhållit om anslag för att
 med detta och det bidrag, förbundet hoppas
 erhålla ur statemedel, aflona en montör och en
 kunnig mejerikonstulent. Denna ansökan har

dock ej kunnat befallas, då därför disponibla medel ej förefunnos.

Den genom Sällskapets försorg tillkomna öfversättningen till finska af Leverius handledning i praktisk besöksal har blifvit utsåld och har bestyrrelsen vidtagit förberedande åtgärder för att ersätta denna med något nyare verk.

Bestyrrelsen har till Hushållnings-sällskapets representant i direktionen för Finska Forstförningen Tapio utsett godsägaren K. A. Masastjerma.

Fiskeriinstruktören K. Nordberg har af bestyrrelsen erhållit ett stipendium om 300 mark för företagande af en studieresa till Sverige.

Hushållnings-sällskapet har deltagit uti den af Vestfinska Kreatursförädlingsföreningen föranställda stantpersutställningen i Hippodromen i Åbo den 23:de septem-ber.

Utställningar af kreatur af vestfinsk ras hafva anordnats i Kurkas i Par-gas och i Nordkas i Vestnuffjård i sam-band med resp. lantmannagillens möten.

Åbo tjurförening har erhållit anslag för inköp af en afvelstyp af vestfinska ras.

En fiskeriställning har af Sällskapet tillsammans med Lounais-Tuomen Mannijällysoeura anordnats i brandkärsma-negen i Åbo den 10 och 11 innevarande novem-ber. Katalogen upptog 91 nummer, af hvilka dock en del icke anländt. De flesta utställnings-föremål voro anmälda från Hushållnings-sällskapets område.

Till Sällskapets handarbetsskolas syafdelning har anskaffats ett elektriskt pressjärn.

Hos Hushållnings-sällskapet har anhallan gjorts om anskaffande af en kollek-tion olika sorter vinterhvete, råg, korn och hafre till Tyskland för att användas som ritände vid vetenskapligt utförda jämförande odlingsförsök.

Till ambuleraande kreaturskötare har för ett år framåt, räknadt från den 1de innevarande november, antagits befattningens tidigare innehafvare Elis Hagström.

Föremänta meddelanden förmedlade icke några uttalanden från Sällskapets sida.

Sällskapet utdelade åt följande, där-till af bestyrrelsen på grund af inkomna an-sökningar och den åtföljande intyg förordnade personer för långvarig och trogen tjänst

- af mindre belöning
- 1) drängfogden Juho Viktor Antti-poika Kos-kinen för 28 års tjänst;
  - 2) stalldrängen Fisoak Kustaa-poika Rin-ne för 35-årig tjänst;
  - 3) kreaturskötaren Erkki Viktor Helenius för 21 års tjänst;
  - 4) drängen Kalle Viktor Sarin för 29 års tjänst;
  - 5) J^o August Wilhelm Henriksson för 25-årig tjänst;
  - 6) fogden Matti Järvinen för 29 års tjänst;
  - 7) J^o Joel Isak-poika Mattonen för 26 års tjänst;
  - 8) rattaren Melander Ferdinand Lindberg för 22 års tjänst;
  - 9) stathakaren Anders Ferdinand Bergholm för 29-årig tjänst;
  - 10) fogden Karl Fredrik Nyström för 16 års tjänst;
  - 11) stathakaren Henrik Viktor Lindgren för

- 32 års tjänst;
- 12) drängen Kalle Kallepoika för 36 års tjänst;
- 13) snickaren Setti Napram Keskinen för 20 års tjänst;
- 14) arbetaren Johan Fridolf Holmberg för 25 års tjänst;
- 15) nattvakten Axel Berndt Nyholm för 40-årig tjänst och
- 16) drängen Antti Antti-poika Leppänen för 31-årig tjänst;
- b) mindre bronsmedalj
- 1) fördrängen Juko Kustaa Kustaa-poika Mesanto för 22 års tjänst;
- 2) staltorporen August Kalle Heinonen för 18 års tjänst;
- 3) betjenten Benedikt Schustaff för 15 års tjänst;
- 4) drängen Aksel Fridolf Nyqvist för 10-årig tjänst;
- 5) statkarden Otto Edvard Åberg för 10-årig tjänst;
- 6) stalldrängen Otto Ferdinand Prymen för 20 års tjänst;
- 7) statdrängen Artur Kerner Bergman för 14 års tjänst;
- 8) statkarden Gustaf Robert Lindström för 23-årig tjänst;
- 9) δ^o Karl Magnus Wilhelm Bergdal för 12 års tjänst;
- 10) slöjdaren Karl August Lindgren för 24 års tjänst;
- 11) fogden Frans Fridolf Berg för 11-årig tjänst;
- 12) statdrängen Karl Wilhelm Gyronroos för 27 års tjänst;
- 13) δ^o Karl Viktor Thander för 22 års tjänst;
- 14) δ^o Johan Wilhelm Eugrät för 20 års tjänst;
- 15) spannmålstorporen Lars Henrik Frisk för 40-årig tjänst;

- 16) torparen Gustaf Reinhold Gestranius för 26 års tjänst;
- 17) δ^o Karl Wilhelm Färm för 19 års tjänst;
- 18) statdrängen Karl Gustaf Koskinen för 15 års tjänst;
- 19) δ^o Georg Viktor Läst för 10 års tjänst;
- 20) spårwagnsföraren Johan Edvard Lindberg för 20 års tjänst;
- 21) drängen Karl Henrik Parvonen för 20-årig tjänst;
- 22) vaktmästaren Herman Sten för 10 års tjänst;
- 23) drängen Pekka Emerik Silvennoinen för 10 års tjänst;
- 24) δ^o Kalle Gyronroos för 15 års tjänst;
- 25) δ^o Viktor Heikinpoika för 23 års tjänst;
- 26) arbetsledaren Salomon Markunpoika Hietanen för 10-årig tjänst;
- 27) gårdsfogden Frans Väinö Tallqvist för 19 års tjänst och
- 28) drängen Emil Wilhelm Karlsson för 15 års tjänst;
- c) hederstecken i silver
- 1) ambulatoriska lärarinnan Sida Harviala för 33 års tjänst;
- 2) hushållerskan Amanda Fredrika Bui-noffska för 24 års tjänst;
- 3) tjänarinnan Alexandra Emilia Lindholm för 25-årig tjänst;
- 4) δ^o Aina Wilhelmina Pekkarinen för 10 års tjänst;
- 5) δ^o Olivia Josefina Broström för 20 års tjänst;
- 6) δ^o Emma Josefina Wirtanen för 14 års tjänst;
- 7) δ^o Johanna Sofia Johansdatter för 20 års tjänst;

- 8) tjänarinnan Paulina Sandholm för 15 års tjänst;
 9) f° Riitta Maria Mustonen för 21 $\frac{1}{2}$ års tjänst;
 10) dejan Karolina Byman för 12 års tjänst;
 11) mjölkförsäljerskan Emma Justina Laakso-
 nen för 12 års tjänst;
 12) tjänarinnan Eva Hovi för 25 års tjänst;
 13) f° Wilhelmina Ananiasdotter
 för 25-årig tjänst;
 14) f° Anna Tikkiö för 20 års tjänst;
 15) f° Wilhelmina Topiantytters
 kanen för 10 års tjänst;
 16) f° Mathilda Antintytters Kläcki-
 nen för 22 års tjänst;
 17) mejerskan Hilma Sofia Tuomala för
 12 års tjänst;
 18) hushållerskan Amanda Karolina Löf-
 fors för 14 års tjänst;
 19) husan Maria Wilhelmina Johansson
 för 21 års tjänst, och
 20) tjänarinnan Maria Juhantytters Kieta-
 nen för 10-årig tjänst.

§ 8.

Vid härefter företaget val af ord-
 förande för sällskapet för år 1909 utsågs här-
 till nuvarande ordföranden, godsegarer, fri-
 herre V. M. von Born, som erhöll 10 röster,
 eller samtliga vid valet afgifne.

§ 9.

Till viceordförande i sällskapet, til-
 lika ordförande i bestyrelsen, återvaldes ^{för år 1909} chef-
 rättsrådet August Juselius med 10 röster. Hof-
 rättsassessor F. Sterström och landtthushäusaren
 F. Erlund erhöles begge 1 röst.

§ 10.

Till ledamöter i bestyrelsen åter-
 valdes godsegarer ^{för åren 1909-1910} J. F. Backström med 8

och godsegarer Arthur Allén med 5 röster.
 Godsegarer, ingenjör G. von Schantz, och landt-
 hushållaren F. Erlund erhöles vardera 3 röster,
 godsegarer Marik Rosenberg och Edv. Hedem-
 berg vardera 1 röst.

§ 11.

Till suppleanter i bestyrelsen
 för år 1909-1910 utsågos godsegarer, vicehärad-
 häfdingur Edv. Hedenberg och landtthushäusa-
 ren F. Erlund vardera med 5 röster. Hof-
 rättsvicepresidenten Fr. Brunn erhöles 4 röster,
 godsegarer G. von Schantz 3 röster, godsegarer
 Marik Rosenberg 2 röster och landtthushäusa-
 ren Hugo Dahl 1 röst.

§ 12.

Bankdirektör Leon Gestrin och landt-
 kamreraren, kollegiassessor F. Edv. Stenwik
 återvaldes, den förre med 6 och den senare
 med 4 röster, till ledamöter i revisionskom-
 missionen för åren 1909-1910. Bankdirektör
 Tor Axel Ceder och redaktör Ernst von Wendt
 erhöles vardera 1 röst.

§ 13.

Till suppleant i revisionskommissio-
 nen för åren 1909-1910 utsågs redaktör Ernst
 von Wendt, som erhöles 2 röster. Bankdirektör-
 erna Axel Ceder och C. Ny Wahlström samt
 doktor H. Hillebrand erhöles envar 1 röst.

§ 14.

Till medlemmar i sällskapets de-
 legation för åren 1909-1910 utsågos lektorn,
 teologiekandidaten Konrad Ahlman, fabri-
 kören C. G. Jönsson, godsegarer Wilhelm af
 Fleurlin, slöjdläraren Marten Sjöman, kom-
 munrådet G. Hoffstedt, bankdirektör C. G.
 Wahlström, kapten A. Uggla, godsegarer Ma-
 rik Rosenberg, godsegarer, vicehäradshäfding

Obs. Ref. and
 apt. red.

Ivan Aminoff, godsejaren Otto von Gersten,
§ 15

Till medlem i delegationen för år
1909 utsågs agronomen Hannes Allén i stället
för godsejaren Gösta Rosenberg, som aflidit.
§ 16.

Förmedels föreskrifven kallotterung,
hvarvid endast hvita kulor förkommo i vit
urna och svarta kulor i svart urna invaldes två
ledamöter af sällskapet:

hans landen Fredrik Forss, Abs

o^o Ernst Grönblom, " och

knöthushjälpen Elis Lilander-Soveri,

hvilka vid plenum i maj blifvit här till
föreslagne.

§ 17.

Till nya ledamöter föreslogos herror

Albert von Julin, Kaskis;

Albert von Julin, Tiskars;

Gunnar Rosenberg Wichtis;

Aron Stenvall, Torgas samt

Carl Gustaf Björkenheim, Bjärnä.

§ 18.

Godsejaren Arthur Allén väckte
förslag om att ett porträtt af aflidne assessor
Gabriel Ahlman borde upphängas i den af
sällskapet med af denne donerade medel
upprättade Ahlmaniska landtmanns- och hus-
modersskolan i Messuby. Förslaget öfverlämnas
des till bestyrelsens beredning till nästa plenum.

§ 19.

Att justera protokollet utdrages på
ordförandens förslag konsulenten P. Bremer,
vickorshövding Edv. Hedenberg och lands-
kamreren F. Edv. Stenwik.

Justera:

Julien Bremer.

Edv. Stenwik.

In fidei:
Arvoren

H. Hedenberg.

Bestyrelsens Protokoll

År 1908 den 10 januari
sammantredde Bestyrelsen
för K. F. Hushållningssekskapet.
Hävid tiestadskommo ordfvan
den herr Juselius, ledamöter
na herrar Alleen och Fabritius,
suppleanten herr Bruun, kam-
reraren friherre von Tril
samt understucknad sekreterare.

§ 1.

De vid Bestyrelsens samman-
träden den 14, 17 och 19 sistlidne december
tillkomna protokollen upplästes i akt för ju-
stering.

Justering.

§ 2.

Upplästes och godkändes med
småre ändringar etc of sekreterarens upp-
säte förslag till uttalande i arrendelagsfrågan,
afsedt att utgöra underlag för Bestyrelsens
framställning i förvänsande fråga vid
morgondagens plenum och för den diskus-
sion, som af sagda framställning möjli-
gen framkallades.

Arrendelagsfrå-
gan.

§ 3.

Fördrags fördrags expeditionens i
Kejsarliga Senatens skrifvelse af den 23 sist-
vikne december, uti hvilken expeditionen,
som till slutlig präfning upptagit Landtbruds-
styrelsens anmälan därom att arrendelagarna
afven sekskapets verksamhet för åren 1904, 1905
och 1906 ännu icke till Landtbrudsstyrelsen
insänts och därvid funnit att Bestyrelsens
förklaring i saken till arrendelagarna beröda
dröjsmål, alvorligen tillhåller sekskapet att

Fördrags expedi-
tionens anmäla-
ning öfver berättel-
senes försvand.

framdeles ha' legat att samtliga vickor för
statsunderstödens åtnjutande nogga och i laga
tid iakttagas, hvilket antecknades.

§ 4.

Landtbruksstyrel-
sen begär upplys-
ningar om Weegrens
räkning.

Fördraget em af Landtbruksstyrelsen
under N:o 24 af den 4 innevarande januari
aftalen skrifvelse, rita hvilken Landtbruks-
styrelsen antyder att den af allmänna plog-
instruktören G. Weegren ingifna, och af Styrelsen
i rådets tillstånd till Landtbruksstyrelsen
inrättade reseräkning måtte uti sin
skilda, skrifvelsen framställas ofredade
förtjdligas. Sedan sekreteraren upplyst om
att han allredan samt ifråvarande reseräkning,
som exemplar af Landtbruksstyrelsen
ätersändts, till ploginstruktören Weegren
med anhållan om dennes förklaring, för-
ledde oförklarade skrifvelse för denna
gång i till vidare åtgärd.

§ 5.

Kreatursutställ-
ningarna 1907.
Sammandrag.

Fördraget af Sauskopets kreaturs-
skötselkonsulent uppgjorda sammandrag
af
oförklarade bedömningarna af de djur, hvilka
utställes vid af Sauskopet sittlidet är fören-
ställda kreatursutställningar. Ur dessa
sammandrag framgick att antalet utställda
tjuror uppgått till 17. Af dessa ha 12 pris-
belönats således att 3 tjuror få II pris, 7
tjuror III pris och 2 tjuror IV pris. Af två
tjuror hade utgifvits extra pris om 10 mark
för det tjurorna varit utställda. I pris hade
utgifvits 143 mark, medan 100 mark voro
inbetalade för de tjuror, som erhållit I och
II pris, och hvilket belopp utbetalas med
10 mark för hvarje prispåbjuden tjur endast i

den händelse att tjurarna upptes vid särskild
anordnad stambokstjerutställning

Af 71 utställda kor hade 25 intogs
i stamboken för Westfinska beskap och hade i
ersättning för dessas hämtande till utställnings-
platserna utbetalats 63 mark.

Förnämnda sammandrag
skulle intogs i årsberättelsen för år 1907.
§ 6.

Af allmänna ploginstruktören G.
Weegren ingifven öfversigt öfver af honom
värdade tjänsteförändringar år 1907 fördraget,
och skulle öfver denna intogs i berättelsen.
§ 7.

Weegrens berättelse
1907.

Fördraget af ordföranden i Brändö
landtmannagille Karl Nordberg insänd skrifvelse
rita hvilken han, under förslag ^{den} om att, en
endast ett fåtal personer höra till till gille och
naste sommar odlat turiner, sagda gilles sty-
relse beslutat inhibera den tilltänkta pre-
mieringen af de best lyckade odlingarna,
anhåller att det för berörda ändamål afbedda
utslaget från Sauskopet frige användas till
inköp af en potfruktställningsmaskin och
heltäckande af de andostnader gillet haft
för dess leveriering och öfriga allmän väk-
samhet.

Brändö gille be-
ger att få använda
utslaget annorlunda
än i tidigare före-
dragets.

Till denna begöran lifvades, dock
med uttryckligt framhållande däraf, att
endast den del af det utslag Brändö landt-
mannagille från Skötselingsmuseet
sittlidet är bekömt, som vor ofred till
premiering af rotfruktodlingar, och som
uppgjorde till 60 mark, frige till ofran
utgädda ändamål användas.

§ 8.

Lagerbhus och
Presthotts anmä-
ling om utgifva-
de af meddelser

Antecknades att Lagerbhus och
Presthotts anmä-
ling om utgifva-
de af meddelser
Lagerbhus i Houtskär och H. J. W. Presthotts i
Lappi anmälet om, att de i sina församlingars
kyrkor och i församlingarnas nämnder öfverläm-
nat de mindre sifframeddelser, hvilka vid
plenum den 8 sistlidne november beviljats
kyrkovärdarn John Henrik Koplund i Houtskär
och kyrkoherden Matti Matinpöytä Rovela i Lappi,
de nyssnämnde personer.

§ 9.

Trostoms anmälan
om ardel, ut Faber

Fördrags en af godnigoren Karl
Trostom i Förlby, Finby, till sekretären ställt
skrifvelse, uti hvilken han anhåller att denne
ville förmå Bestyrrelsen att bevilja ut sällskapet
ständiga medlem, för godnigoren Chr. Faber,
numera bosatt i Köpenhamn, ett anslog för
att sitta denne i stånd att junte sin fru göra
en resa till Finland i stundande sommar.
Denne begöran aflogs.

§ 10.

Västafjörds gicus
stadgar cirkulera

Till Västafjörds nybildade lant-
mannaförening uppgjorda alle af föreningen
antagna stadgar skulle sitta på cirkula-
tion bland Bestyrrelsens ledamöter.

§ 11.

Styrelse af Central-
förbundet.

Fördrags en af Fullmäktige för Fin-
lands Lantbruksekonomiska Sällsks Centralförbund
afsluten skrifvelse, uti hvilken Fullmäktige under
hänvisning till 168 i förbundets stadgar uppma-
nar sällskapet att göra utgången af nästkomman-
de februari månad till Fullmäktige insända
förslag till diskussionsfrågor för nästa repre-
sentantmöte hösten 1908, hvorigenle hos säll-
skapet utskrifvits tryk 543: 96, utgörande

häftet af det belopp, hvormed Huslämnings-
sällskapet äger att lidoga till Centralför-
bundets gemensamma kostnader, att sube-
tulas inom denna januari månad.

Ofrunnämnda belopp skulle inom
nästa tid insändas och förslag till diskus-
sionsfrågor uppgjöras, så att de kunde till-
sändas Fullmäktige inom februari månad.

§ 12.

Secretären anmätte att sällskapets
förre förbitrade Wägg, eller från han nu-
mera kallade sig Waoama antäckt om in-
tygg öfver sin verksamhet i Huslämnings-
sällskapet tjänst, och öfverlämnades ut sekre-
tären att till nästa sammankörs upp-
göra förslag till stadant intygg.

§ 13.

Bestäts att under vintern i olika plat-
ser anordna s. k. skyddsdemonstrationer,
per anordna s. k. skyddsdemonstrationer, och öf-
verlämnades åt sekretären att i samråd med
skyddsinstruktören uppgöra planer och program
för decemner.

§ 14.

Antecknades att föreningen "Finska
Biskötselns Vänner" antäckt att genom Be-
styrrelsens frömg af föreningen uppgjorda
frågeformulär, afreda att upptaga särskilda
upplysningar angående biskötselns nuvarande
ståndpunkt, möte inom sällskapet område
spridas samt inom intkommanta mars
månaa ierställes föreningen. De sekre-
tären redan utspäds beörda formulär till
lantmannagillena, förmeddes ej någon
vidare åtgärd af omordade antäcka.

Wäggs intygg.

Skyddsdemonstrationer

Finska Biskötselns
Vänner cirkulär
hänvisandes.

§ 15.

Adolf Levensteins
skrifvelser

Föredraget tvänne skrifvelser från
en dotter Adolf Levensteins i Berlin, hvilka an-
håller om särskilda utgiftar, hufvudsakligen
la förhållandena inom avarozen i Finland,
och beslöt att hos sällskapet Pellerus anlåna
att detta vore sin Hushållningsfrågor
sända den literatur i detta försvär, som be-
rädda sällskapet utgifvit, för att redigera tidskriften
Levensteins.

§ 16.

Nya Stammen
tjänstgör

Med anledning dörf att föreningen
"Nya Stammen" i sin föredragsskrifvelse
använde om ett par tjänstgör ad föreningens
afrestare Munter, beslöt att, med bifall
till framställningen, hos Mästare Lantbruk
och Mejeriinstitut rekommendera ett par seldon
för att redigera afrelämnas i några afrest
förening.

§ 17.

Allien erbjöd
länets utgifts
V

Föredrag af godsägaren A. Allien
uthänsigade erkännande att det af honom ut-
lämnade funder vinnelofda länat, stark 10,000
mark blifvit utgjord till betalning 3 månader
efter den

§ 18.

Adolf Levensteins
inspektors

Att granska inkommande jäkningar,
inspektors kassan och handhålla räkenskaper
sällskapet Stadsgård utrens ledamoten Allien; till
inspektör för handarbetsskolan utrens ledamoten
Barkström och till inspektör för Kemiska och Frö-
konstruktionsvården ledamoten Febrinius.

§ 19.

Karlafns anbud i
Stromsvik thog till
demonstrationshog

Allvenstund mördaren K. J. Karlsson,
som i skrifvelse af den 24 oktober juli er-
bjöd sig högen i sitt ägande Stromsvik. tälens

i Ljustrom boken till demonstrationshog, och efter
erbjöden kännedom om vilken på hvilka ställen
det kunde afrestas viden om på denna demon-
strationshog, förnyat sitt anbud, utan läm-
nat boken dockan, blef således med juridisk
afford.

§ 20.

Sekreteraren anmätte att byggnads-
betonet efter hvad för honom anmälts numera af-
stannat för vintern. De viktigaste arbetena vore förbi-
gjorda och endast målningens arbeten återstod, och skulle
dessa göras först vid lämpligare årstid.

Da föreståndaren föreslog att instan-
dane sommar a Seppälä skulle hållas trädgård-
kursur, beslöt att lokalindiktionen skulle an-
modas utgjord program för desamma samt
kostnadsförslag, och skulle frågan redigera
änge upptagas i Bestyrelsen.

Sekretären anmätte ännu an-
gående Seppälä att förskningsvårdens för
fogelbyggnaden, tillslussat att det inlöpta för-
ret efter samråd med arkitekten Nyström
bestämdes till resp. 8,000, 3,000 och 500 mark.

§ 21.

Till första förskningsvården skulle
utbetalas 40 mark för rekommenderade broskurer.

§ 22.

Anmäntes att Messoby, Birkala och
Weilaks kommuner insände räknelser a af dem
erkända län från Skidmanstake fonder.

§ 23.

Uppstaddes kvitteron afven till för.
man Doufus-Miez & Cie i Mulhouse från
Fris 145: 30 i likvid för gammalt skatt afven Fris
70: -, hvilket belopp tilländes AB. Hängö byg-

Byggnadsarkitekten
i Seppälä

Trädgårdskursur
i Seppälä

Förskning af
byggnaden i Seppälä

Tillska Fostföre-
ningen för komb.

Skidmanstake sock.
när införd räknelser

Kvitteron

snickeri för en till väfskolan beständigt väfstäl.
§ 24.

Apotekaren Erik Mikael Ek.
Eklunds skuldsedel lund utfördad skuldsedel af den 27 sist-
lidne november ä Trög 20000 emel borgem
af kollegiessessoren Lud. Tegnérus, Helsing-
fors och apotekaren A. A. Watanen, i d. d. Mikael
supplärtes och godkändes.

Carpelens skuldsedel

Likawi godkändes af frihern Rolf
Carpelen utkändigad skuldförbindelse ä
Trög 30000 af den 11 december sistlidet är
emot borgem af Hofstensrödet G. M. Teuléu
och offörsmanen A. Lindblom, begge i Åbo.
Emot denna skuldförbindelse lödades en af
frihern Carpelan den 20 november 1898 utför-
dad skuldsedel ä samma belopp.

§ 25.

Åvordnings

sedan senaste sammanträde utfördade
åvordnings ifrentom vid detta sammanträde
beslutna utbetaltningar äro i åvordnings-
journalen införda.

In fidem:
Arnoreuley

År 1908 den 12 januari
sammantredde Bestyrelsen
för K. F. Huskänningssällska-
pet och tillstådeskommo
hövvid sällskapet ordförän-
de friherr W. M. von Born,
Bestyrelsens ordförändre herr
Furelius, ledamöterna herrn
Allén, Backström och Fa-
bitius, suppleanten herr
Brenn samt underskifven
sekretess. Förhandlingarna
leddes af friherr Born.

§ 1.

Den vid plenum den 11 januari
beslutna inlösen till Hans Majestät angä-
rande den föreslagna jordlöslagen blef
nu af Bestyrelsen definitivt upptän och
intogs för under signum
n^o Lulaga.

Arrendelöslagen

Tänkt denna samkiferts skulle
dessa om af sekretessen kontraherats
samt sändas till sällskapet ordförändre för
att af honom underskrifvas, hvar på ordförän-
vanden skulle med posten sända till
lagen till vederbörlig ort.

Tidningarna skulle få del af den-
na berättelse och skulle sällskapet med me-
del från Eustilda fonder bekosta dess öfversättan-
de till finska språket och inhöpnad af 2000
öfvertryck på hvardera språket. Lulagan
skulle sändas till hvarje af representationens
medlemmar, medlemmarna i den komité,
som i Helsingfors behandlat denna fråga,

samt andra intresserade personer.
 Bestyrrelsens ordförande herr Jus-
 lius uppstod härpå och toghes förbe-
 som från för det initiativ han togit i
 denna fråga samt för det stora intresse
 och den osparade möda han vid frågans
 behandling ådagalagt.

In fidelem:
 Arnokentz

Signum
 of
 Inlaga

TILL HANS KEJSERLIGA MAJESTÄT.

Från Finska Hushållningssällskapet

underdånigst.

Tillsammans med *uppstod här på* jämlikt för Finska Hushållningssällskapet gällande stadgar *ärliger*
 framgår tydligt att det sådant som här fördrag till lades
 detsamma att vidtaga åtgärder, hvilka efse jordbrukets främjande. Säll-
 ekonomiska störelse. *egen uppmärksamhet är*
 Sällskapet har sålunda icke kunnat underlåta att taga kännedom om de förslag

till lag om lega af jord på landet samt till lag angående tillämpning af sagda lag å tidigare tillkomna legoförhållanden, ^{sådana dessa} hvilka bägge förslag ^{nu förhålligen såsom resultat af behandlingen som} vid senaste landtdag ^{utarbetats af dess agrarutskott, samt att} härvid söka bedöma nämnda lagförslag från synpunkten af den nytta för Finlands jordbruk, som de eventuellt kunde innebära. De slutsatser, till hvilka Hushållningssällskapet i antydt afseende kommit, anser sig sällskapet skyldigt att i djupaste underdånighet bringa till EDERS MAJESTÄTS kännedom, hvarjämte sällskapet vågar framhålla några synpunkter, ^{den förstnämnda referensen, som den är} hvilkas beaktande enligt sällskapets tanke vore egnadt att undvika en del af de olägenheter, som utskottets förslag otvifvelaktigt komma att medföra.

Hushållningssällskapet har härvid icke ansett det tillkomma sällskapet att ingå i ett ^{infrående uti de dubbe} detaljeradt bedömande af lagförslagens olika bestämmelser, utan hufvudsakligast ^{tagit medel till} velat beröra de punkter i desamma, hvilka äro dels af principiell natur dels af ^{stora} den stora bärvidd att lagförslagets egentliga innebörd är af dem beroende.

utgående till 18. 18.

^(Agrarutskottets) Förslaget till lag om lega af jord indelas i tre afdelningar, af hvilka den första afdelningen handlar om lega af torp, landbolägenheter och backstuguområde. Sällskapet har särskildt fäst sin uppmärksamhet vid denna afdelning, hvars bestämmelser i många afseenden synas gå i en riktning, som åtminstone för sällskapet förefaller att vara rent ödesdiger.

Landbolägenheter och torp förekomma i större omfattning endast

vid de s.k. stora jordbruken. Dessas betydelse för landets modernisering förnekas för närvarande af mången eller skattas åtminstone mycket ringa. I hvilket förhållande storbruket och småbruket stå till hvarandra med afseende å deras nationalekonomiska och sociala betydelse kan själf fallet icke här blifva föremål för utredning, men liksom den mark är fastast och svårast att genombryta, som består af större och mindre stenar inbäddade i grus och sand, så torde ock det lands befolkning hafva den starkaste motståndskraft, där jorden är delad i större, medelstora och en mängd små jordbruk, och där alla hafva nödig samhällshörighetskänsla. Emellertid synes utskottet hysa den uppfattningen att de stora jordbrukens tid är förbi och att man bör sträfva till deras sönderfallande, en sträfvan hvilken i hög grad understöddes af utskottets här berörda lagförslag.

Till stöd för de bestämmelser, som införts i första afdelningen af förslaget till lag om lega af jord anför utskottet, att innehafvarenes af torp, landbolägenheter och backstuguområden svaga och osjälfständiga ställning medfört afsaknad för dem af den ekonomiska och jämväl andliga kraft, som är en förutsättning för att brukaren skall förmå behörigen bevaka sina fördelar och rättigheter. För andra arrendatorers vidkommande anser utskottet att slika, aftalsfriheten i ytterst betydlig grad inskränkande bestämmelser icke äro nödvändiga utan att de till och med kunde värka skadligt i såväl socialt som privatekonomiskt afseende. Att detsamma kan blifva fallet äfven med hänsyn till

h.
legoförhållandena rörande torp, landbolägenheter och backstuguområden
synes utskottet icke förmått inse.

Hushållningssällskapet har vid bedömandet af agrarutskottets
förslag själfvallet icke kunnat underlåta att samtidigt beröra nu
gällande lag om lega af jord på landet. Med afseende å denna må för
och främst anmärkas att densamma varit så kort tid i kraft att vär
ningarna däraf ännu ej hunnit i nämnvärd grad framträda. Särskildt
detta bestämmningarna angående ersättningskyldigheten för förbättri
gar. Att den gällande lagen emellertid har att uppvisa flera framst
jämförd med tidigare lagstiftning i ämnet, erkännes äfven af agrar
skottet och man kunde sålunda vara frästad fråga om ny lagstiftning
rit oundgängligen af behovet påkallad. Att stifta ny lag innan sen
antagna lag på samma område varit gällande mer än knappa fyra år, att
stifta lag med så omstörtande reformer som agrarutskottets förslag
nebär, kan enligt sällskapets tanke icke anses representera den sun
utveckling och det tålamod som vid all lagstiftning bör iakttagas.

Emellertid vill Hushållningssällskapet för sin del gärna erkän
att nu gällande lag om lega af jord på landet innehåller bestämming
hvilka dels i alltför hög grad gynna jordägaren, dels innebära en v
osäkerhet beträffande särskilda rättigheter för brukaren, hvarjämte
den i fråga om ersättning för förbättringar å byggnader, äfven lämna
rum för tolkning, hvilken synas gått i en för brukaren oförmånlig
riktning. En utvidgning af brukarens rätt att företaga nyodlingar kv

5
de äfven medgifvas. Bestämningarna angående förvärfvande af legorätten
äro väl stränga och kunde i betydlig grad mildras. Legotagaren kan ock
medgifvas rätt att mot erhållande af afträdessumma öfverlåta legorät
ten åt annan person.

Förenämnda omständigheter hafva samtliga blifvit af agrarutskot
tet observerade och har detsamma i sitt lagförslag intagit bestämnin
gar, hvilka i väsentlig mån utvidga brukarens rättigheter och tillgodo
se hans intressen. Men då förslag i detta syfte framställas, då man

sträfvar att förbättra innehafvarens af torp, landbolägenheter och
backstuguområde ekonomiska ställning, bör äfven tillses att det rätts
subjekt som utgör grunden för dess existens, hufvudgården, icke be
lastas med sådana åligganden att dess ekonomiska fortbestånd äfventy
ras. Torpareinstitutionen i Finland har varit till stort gagn för
jordbrukets förkofran. Torparene hafva ovedersägligen tillförene ut
gjort odlingens pionärer och äro det ännu i dag, men man har dock mån
genstädes af särskilda orsaker redan sett sig om efter medel att in
skränka torpens antal, och att befria sig från desamma, hvilket enligt
Hushållningssällskapets förmenande med afseende å upptagande af jord
under odling icke vore för landet lyckligt. Det rätta botemedlet mot
de missförhållanden, som inom dessa institutioner äro rådande, består
förvisso icke däri att institutionen rifves sönder, utan bör sökas i
åtgärder, hvilka, på samma gång, som de tillgodose brukarens rättmä
tiga intressen, jämväl bibehålla jordägaren vid hans förvärfvade rätt

6.
till sin jord och vid möjligheten att äfven framdeles upplåta den
åt brukare på lega.

Såsom bekant har legovederlaget ~~för~~ de legoförhållanden, om
hvilka nu är fråga, i allmänhet utgjorts i dagsvärken, till frommas
Utmärkt man mögijon
för både legogifvaren och brukaren. ~~Att~~ öfverhufvud ömsesidig belä-
het med detta sätt att prestera legovederlaget varit rådande, ~~med~~
~~ver äfven utskottet~~, men föreslår icke desto mindre att legovederl-
frändelen
get skall vara utsatt i penningar. Denna bestämning motiveras där-
att skyldigheten att utgöra legan i dagsvärken under senare år vå-
trakasserier och svårigheter och att det är onaturligt att brukare
hvilka i ekonomiskt afseende äro själfständiga, i socialt hänseende
skola intaga en tjänares ställning i förhållande till jordägaren. D-
kas kan ju icke att misshälligheter emellan jordägarene och brukar-
ne förekommit samt att dessa misshälligheter under senare år tagit
varligare form än tidigare varit fallet. Men ~~utskottet~~ *man* förbiser ell-
vill icke erkänna, att dylika missförhållanden oftast varit en följd
af den hejdlösa agitation, som bland brukarene bedrifvits af ansvar-
lösa personer.

Torpets idé från jordbrukets synpunkt är dock dagsvärkslagen.
Detta både historiskt och nationalekonomiskt. Arbete är något som
den större jordbrukaren, ägaren af hufvudgården, alltid behöfver el-
ler åtminstone alltid med fördel kan använda, arbete är något som t-
paren kan själf prestera i god som dålig tid. ~~Hushållningssällskape~~

7.
är äfven öfvertygadt om att torparene, om de själfve finge råda, allt
fortfarande önska bibehållandet af dagsvärkslagen. Genom dagsvärken be-
talar brukaren regelbundet och småningom under årets lopp sitt legove-
derlag. Skall detta utgå i penningar, tvingas brukaren oftast att på
annat håll, mången gång långt borta hemifrån, söka sig arbetsförtjänst,
för att hopsamla de nödvändiga kontanta medlen, eller också måste han
företaga ~~många~~, stundom rätt långa resor för att förvandla ~~sin~~ *sin* natur-
Man kan också tänka sig kunde motgå om man best. utdga utskottet
produkter till penningar. Dessa omständigheter motvärka i mycket hög
grad den förespeglade vinst för jordbruket, som åsyftas genom beredan-
det af ökad tid åt brukarene för omsorgen om deras ägna odlingar. Att
eliminera legovederlagets utgörande i form af dagsvärksprestationer
skall endast försvåra det stora jordbruket utan att bereda det lilla
~~jordbruket~~ någon verklig lättnad.

Förnekas kan likväl icke att legans utsättande i enbart dagsvär-
ken under ett långvarigare legokontrakt medför för legotagaren en ~~med~~
man eller annan med ett fastskänkt
tiden tilltagande ökad skattläggning. Dagsvärkenas pris stiger nämli-
skattens och möjligen de andra produktens
gen allt mer och mer, och det belopp, hvartill det nu beräknas, måste
Skattens öfverfaller som fastskänkt naturligt. Inverkan
redan efter tio års förlopp uppskattas betydligt högre. Å andra sidan
den höjda i lilla medel storleken
faller penningens värde, om ock måhända ej fullt i samma proportion
som dagsvärkenas pris stiger. Ett enbart dagsvärksvederlag för legan
ett kontinuerligt öfver
medför sålunda för brukaren ökad arrende, ett enbart penningvederlag
ett bättre resultat. Vissligen mögijon
minskadt arrende. Då härtill kommer att såväl jordbrukets som den all-
en länders allmänne samfundets
männa sociala utvecklingen medför ökade möjligheter för brukaren att

8
den som skulle kunna med jämnhet i legovederlaget bär
den mest betydande af det som varit utkast i
penningar som till förmån för brukaren representerar en viss
de värde. Men i andra sidan skulle det vara en fördel
hvarje af den till legogifvaren så, till den som
likasom i andra

förstora sina intrader från legoområdet, inses att ett vederlag ut-
sida du förtgår den stegningen af jordvärdet utifrån
slutande i penningar för legogifvaren medför mindre faktisk inkomst
en ökning af legovederlaget. Men det kan inte
medan enbart dagsvärksvederlag tillför honom oförtjänt vinst. Ett så-
dan ekonomiskt svår, till det som räddat, att lego-
gande af innehåll att icke mer än hälften af legovederlagets värde
laget utgår enbart i en förändring af den dagsvärks-
finge vara från början utsatt att utgöras i dagsvärken eller natur-
stills värde som sagt, vilket infamkretens värde
alster, vore fullt tillräckligt för att skydda brukaren för hvarje
land, att realiseras en sådan stegning av andra
stegring i vederlagets verkliga värde, och på samma gång ägnadt att
nyttigheter. För att undvika denna svåriga stegning
för legogifvaren, åtminstone delvis, bevara hvad för honom eller hu-

vudgården är af värde. Parterna borde ^{därfö} också tillräckligt tillerkännas rätt
att med afseende å legovederlagets andra hälft, hvilken vore utsatt
penningar, kontrahera om äfven dess utgörande med dagsvärken för län-
re eller kortare tid, hvarvid årligen dagsvärkenas pris skulle beräk-
nas efter hvad medelafslöningen på orten för motsvarande fast anställ-

antvarar under nämnda förhållanden
tjänare belöper sig per dag, och enligt detta pris uträknas huru mån-
dagsvärken brukaren för resp. år har att utgöra för denna andra hälft
eller den del däraf, som enligt öfverenskommelsen skulle betalas med
utdragen
dagsvärken. Om brukaren skall prestera ökedagsvärken, ökas detta pri-
num fixerat till
till dubbla beloppet. *med en vanlig månadsverk*

Bestämningen i 22 §: af lagförslaget, om lega af jord, hvilken
gifver brukaren rätt att ett år efter därom hos legogifvaren gjord af-
mälan utbyta ett legovederlag i naturalster eller dagsvärken mot ett
sådant i enbart penningar, är enligt Hushållningssällskapets tanke en
af lagförslagets mest genomgripande omstörtningsåtgärder.

Såsom tidigare framhållits har torpets ändamål i stort sedt varit
att skaffa ägaren af hufvudgården tillgång på arbetskraft. En plötslig
öfvergång från utgörandet af dagsvärken till erläggande af penningear-
rende skall för flertalet jordbrukare, hvilka hafva gårdens skötsel ba-
serad på torpare- eller landbodagsvärken, medföra oberäkneliga svårig-
heter ja till och med kunna förorsaka ^{den utgått} hans ruin. Särskildt i vårt fat-
tiga land, där jordägaren vanligtvis är mer eller mindre skuldsatt,
kan det för denne blifva omöjligt att uppbirga de medel, som erfordras
för uppförande af nödiga boningshus för de arbetare han, efter det tor-
paredagsvärkena upphört, blir tvungen att anskaffa, oafsedt svårigheten
att kunna erhålla tillräcklig arbetsstyrka genom städjade ^{eller faste} arbetare.

stör
Där uppsägning af dagsvärken ännu icke förekommit, svärfvar möjligheten
af en sådan som en ständigt hotande fara öfver legogifvarens hufvud,
beröfvande honom ^{all} möjlighet att uppställa hållbara beräkningar för fram-
tiden och utsättande honom för risken ^{af en ekonomisk revolution när som helst} att nödgas fränträda gården. Blir

nyss antydda bestämning lag, är torpareinstitutionen i landet dödsdömd
(en öfverenskommen lösning på detta svåriga problem)
inom en jämförelsevis kort tid, ty penningearrendet tillför icke huf-
vudgården och dess ägare någon styrka, utan endast en låg och osäker
(i en sådan mån som vidrör enbart den andra sidan af penningear-
ränteinkomst, ^{med tillräckligt} hvilken mången gång icke förslår till anskaffande af dags-
värken motsvarande dem som frångått gården.

Med kännedom därom att torparene för närvarande äro utsatta för
en ytterst stark agitation och påtryckning från utomstående, hvilka in-
tet högre önska än att oenighet och tvistigheter mellan jordägare och

af förfare

brukare skola uppstå, kan Hushållningssällskapet icke värja sig för

tanken att nu ifrågasatta bestämning kommer att ^{gifvas} af agitatorerna ^{i handen} begagnas

som en tvångsskruf på jordbrukarene och som sträjkmedel, ^{likasom} ^{enbart} ^{egentligt} ^{att} ^{gå} ^{över} ^{de} ^{allvarelse} ^{per} ^{jordbrukets} ^{område}

*permanent.
i munda*

Fall kunna gifvas där missbruk och slitningar följa dagsvärks-
prestationen åt, men sådana kunna afvärjas utan att denna därför behöf-

ver helt och hållet afskaffas eller ställas så att jordägaren beröfvas

all säkerhet för sina påbörjade odlingars fullföljande och sin ekonomi

i öfrigt. I båda parternas intresse ligger att uppsägningen af dagsvärks-

legan icke får ske lättsinnigt eller i följd af agitation eller under

Men skall uppsägningssåden i lag införas, erfodras naturligtvis sam-
intryck af en tillfällig konjunktur. *Det borde förty stadgas att den*

kontrahentens *ett* *stadgas* *att* *den*
part, som icke nöjes med den andras uppsägning af dagsvärkslegan, äger

fordra kontraktets brytande, hvarigenom honom bereddes ^{utväg} möjlighet att

genom nytt aftal med tredje person bibehålla den prestationsform, som

är för honom lämpligast, så länge möjlighet härtill förefinnes. Där de

lokala förhållandena definitivt undergått sådan omgestaltning, som ute

sluter dagsvärdet som legovederlag, komma såväl den ena som den andra

kontrahenten småningom af sig själf att foga sig i den fria utvecklin-

gens nya former.

Hushållningssällskapet kan sålunda med hänsyn till hvad ofvan fra

hållits icke annat än i jordbrukets intresse på det allvarligaste afråda

godkännandet af en bestämning om rätt att under legotiden ensidigt upp-

säga dagsvärkslegan. *se ovan!*

Hvad ofvan med hänsyn till denna bestämning anförts har betydels

*Med
styg
förel
upp*

endast i det fall att Hushållningssällskapetets tidigare anförda förslag

till legovederlagets erläggande icke vunno beaktande utan utskottets stad-

gande i detta afseende blefve godkändt.

I lagförslaget ingår ^{vidare} ytterligare ett stadgande om ^{obegränsad rätt för} brukarens ^{obegrän-}

sade rätt att vid legoförhållandets upphörande undfå ersättning för för-

bättringar. ^{skulle} ^{hade} Brukaren skall erhålla ersättning för den ökning i värde, som

lägenheten genom dessa förbättringar vunnit, oberoende af om de hänföra

sig till jorden eller till byggnader, oberoende af att ersättningen kan

bestämmas högre än ^{den verkliga} ^{san} kostnader, hvilka varit till arbetets utförande erfor-

en del af de skattliga afkastet af den anstän d. jorden hvarv. d. a.
derliga, Legotagaren kan utan legogifvarens samtycke utföra hvilka kost-

skatt
vara förbättringar som helst med rätt att för dem utfå ersättning. Enligt

jordlag
nu gällande lag om lega af jord på landet är brukaren ^{även} berättigad

till ersättning, ^{men} dock skall han, för att vid utförande af vissa större,

vara säker de om,
(i lagens 51 §: uppräknade) arbeten tillförsäkra sig ersättningsrätt, för-

skaffa sig legogifvarens skriftliga samtycke till deras värkställande.

Hushållningssällskapet ^{måste} erkänner emellertid att en del af ^{den} här uppräknade

skott, samt utövning af skatt utvärkning,
företag äro af den beskaffenhet att rätt till ersättning för desamma, äf-

ven om de utföras utan jordägarens samtycke, vore ägnad att mångenstä-

des föra jordbruket afsevärdt framåt samt i betydlig grad utvidga den un-

der odling tagna jordens areal. Med afseende därå att, vid bestämmandet

af legoområdet, ^{omfatt} dess ^{vidd} kan i kontraktet noga begränsas eller delar där-

af undantagas från legotagarens brukningsrätt, ^{syms fört} anser Hushållningssäll-

i lag, som skall gälla för samtliga byggnader,
skapet att brukare bör kunna tillerkännas ersättning för alla andra för-

naturligtvis i sin

*Den utläggning eller underlag som brukarens
intresse är nödvärigt för förbättringen.*

bättringsarbeten, åsyftande jordbrukets förkofran, utom för sjöfällning, täckdikning, invallningsanläggning och ängsvattning äfvensom för påföring af mylla, sand eller lera på jord, som ej är trädgård, eller känd för sin del kostbara del särskildt mest kostförlig, arbetet för hvilka ersättning borde utgifvas endast i det fall att jordägaren till deras utförande ^{bevisligen} skriftligen samtyckt. *Summa med de utgifvna och från*

Då hithörande bestämmingar i främsta rummet böra afse jordbrukets och icke den enskilde jordägarens omedelbara intresse, kan Hushållningssällskapet icke påyrka bibehållandet af nuvarande lags ståndpunkt i fråga om ersättningens bestämmande, hvilken fritager legogifvaren från all ersättningsanskyldighet, om brukaren genom den nytta förbättringen för honom medfört, ^{erhållet full} godtgörelse för hvad han därå nedlagt. Sällskapet håller fastmer före att den vinst brukaren dragit endast är den ^{godtgörelse} rättmätiga ersättning för den företagsamhet och omtänksamhet han vid förbättringarnas utförande ådagalagt, för ^{den} ~~hvars~~ risk han stått och fö

det kapital i penningar eller arbete, som han därå nedlagt. Förbättringen, om den är verklig, medför ju alltid ökad värde åt lägenheten, och ägaren får sig ^{detta} ~~senare~~ till godo mot utgifvande af ersättning. ^{Men} ~~Emellertid~~

anser sällskapet att denna ersättning icke bör bestämmas högre än de faktiska kostnader, ehuru det ju icke kan förnekas att någon gång ^{bestämmas}, om särskildt grundat skäl oppnå lägenheten genom en värkställd förbättring kunnat erhålla en värdetillökning, mångfaldt öfverstigande den nedlagda kostnaden. Sådana förhållanden äro dock undantag och härvid gäller hufvudsakligast att tillse ^{bedröjliga} ~~bedröjliga~~ ^{konsum} ~~konsum~~ ^{sälunda} ~~sälunda~~ ^{och} ~~och~~ ^{hvarje} ~~hvarje~~ ^{del} ~~del~~ ^{att} ~~att~~ ^{brukaren} ~~brukaren~~ icke lider någon förlust, icke att tillförsäkra honom hög

örlösa af grundlagarna; den förn följande den nämnda profityn si länge hans besiddning förtjänar att jordägaren för tiden drifva, samt till utgifva

ersättningsskyldighet, om brukaren genom den nytta förbättringen för honom medfört, erhållit full godtgörelse för hvad han därå nedlagt. Sällskapet håller fastmer före att den vinst brukaren dragit endast är den rättmätiga ersättning för den företagsamhet och omtänksamhet han vid förbättringarnas utförande ådagalagt, för ^{den} ~~hvars~~ risk han stått och fö

det kapital i penningar eller arbete, som han därå nedlagt. Förbättringen, om den är verklig, medför ju alltid ökad värde åt lägenheten, och ägaren får sig ^{detta} ~~senare~~ till godo mot utgifvande af ersättning. ^{Men} ~~Emellertid~~

anser sällskapet att denna ersättning icke bör bestämmas högre än de faktiska kostnader, ehuru det ju icke kan förnekas att någon gång ^{bestämmas}, om särskildt grundat skäl oppnå lägenheten genom en värkställd förbättring kunnat erhålla en värdetillökning, mångfaldt öfverstigande den nedlagda kostnaden. Sådana förhållanden äro dock undantag och härvid gäller hufvudsakligast att tillse ^{bedröjliga} ~~bedröjliga~~ ^{konsum} ~~konsum~~ ^{sälunda} ~~sälunda~~ ^{och} ~~och~~ ^{hvarje} ~~hvarje~~ ^{del} ~~del~~ ^{att} ~~att~~ ^{brukaren} ~~brukaren~~ icke lider någon förlust, icke att tillförsäkra honom hög

örlösa af grundlagarna; den förn följande den nämnda profityn si länge hans besiddning förtjänar att jordägaren för tiden drifva, samt till utgifva

ersättningsskyldighet, om brukaren genom den nytta förbättringen för honom medfört, erhållit full godtgörelse för hvad han därå nedlagt. Sällskapet håller fastmer före att den vinst brukaren dragit endast är den rättmätiga ersättning för den företagsamhet och omtänksamhet han vid förbättringarnas utförande ådagalagt, för ^{den} ~~hvars~~ risk han stått och fö

det kapital i penningar eller arbete, som han därå nedlagt. Förbättringen, om den är verklig, medför ju alltid ökad värde åt lägenheten, och ägaren får sig ^{detta} ~~senare~~ till godo mot utgifvande af ersättning. ^{Men} ~~Emellertid~~

anser sällskapet att denna ersättning icke bör bestämmas högre än de faktiska kostnader, ehuru det ju icke kan förnekas att någon gång ^{bestämmas}, om särskildt grundat skäl oppnå lägenheten genom en värkställd förbättring kunnat erhålla en värdetillökning, mångfaldt öfverstigande den nedlagda kostnaden. Sådana förhållanden äro dock undantag och härvid gäller hufvudsakligast att tillse ^{bedröjliga} ~~bedröjliga~~ ^{konsum} ~~konsum~~ ^{sälunda} ~~sälunda~~ ^{och} ~~och~~ ^{hvarje} ~~hvarje~~ ^{del} ~~del~~ ^{att} ~~att~~ ^{brukaren} ~~brukaren~~ icke lider någon förlust, icke att tillförsäkra honom hög

örlösa af grundlagarna; den förn följande den nämnda profityn si länge hans besiddning förtjänar att jordägaren för tiden drifva, samt till utgifva

ersättningsskyldighet, om brukaren genom den nytta förbättringen för honom medfört, erhållit full godtgörelse för hvad han därå nedlagt. Sällskapet håller fastmer före att den vinst brukaren dragit endast är den rättmätiga ersättning för den företagsamhet och omtänksamhet han vid förbättringarnas utförande ådagalagt, för ^{den} ~~hvars~~ risk han stått och fö

det kapital i penningar eller arbete, som han därå nedlagt. Förbättringen, om den är verklig, medför ju alltid ökad värde åt lägenheten, och ägaren får sig ^{detta} ~~senare~~ till godo mot utgifvande af ersättning. ^{Men} ~~Emellertid~~

anser sällskapet att denna ersättning icke bör bestämmas högre än de faktiska kostnader, ehuru det ju icke kan förnekas att någon gång ^{bestämmas}, om särskildt grundat skäl oppnå lägenheten genom en värkställd förbättring kunnat erhålla en värdetillökning, mångfaldt öfverstigande den nedlagda kostnaden. Sådana förhållanden äro dock undantag och härvid gäller hufvudsakligast att tillse ^{bedröjliga} ~~bedröjliga~~ ^{konsum} ~~konsum~~ ^{sälunda} ~~sälunda~~ ^{och} ~~och~~ ^{hvarje} ~~hvarje~~ ^{del} ~~del~~ ^{att} ~~att~~ ^{brukaren} ~~brukaren~~ icke lider någon förlust, icke att tillförsäkra honom hög

Hushållningssällskapet kallar på den skäliga och största möjliga profit delvis på jordägarens bekostnad. Brukaren bör sålunda få ersättning för hela det genom förbättringen ökade värde åt lägenheten, dock icke utöfver det belopp, till hvilket kostnaden för deras utförande faktiskt uppgått.

Har vid legoafstalets ingående eller annars öfverenskommelse angående särskilda villkor för förbättringarnas utförande eller för ersättningens beräkning träffats, bör vid ersättningsbeloppets bestämmande sådant aftal själfvallet tagas i beräkningen. n.d. 14

Vill icke legogifvaren, eller är han urståndsatt att vid legotidens utgång utgifva den ersättning, hvartill legotagaren jämlikt lagförslaget enligt syn och värdering är berättigad, kan han enligt lagförslagens 27 §: undgå ersättningens utbetalande genom att förnya legoafstalet, och erbjuder han sig att göra detta, är brukaren ej berättigad att fordra utgifvande af ersättningen. På samma sätt kan efter hvarje sålunda förlängd legotids utgång utgifvandet af ersättning uppskjutas. Men för hvarje gång ökas dåvarande brukares ersättningsanspråk. Om ock legogifvaren sålunda för tillfället kan undandraga sig ersättningens utgifvande, samlar han likväl genom detta förfarande ett tyst hypotek på lägenheten, hvars verkliga värde är omöjligt att i hvarje nu bestämma och som just därför vid eventuel försäljning af lägenheten måste beräknas så högt som möjligt. En följd häraf är naturligtvis att köparen för att säkerställa sig för oförutsedda utgifter, sänker gårdens pris med det belopp han beräknar sig eller sin efterträdare nödgas utgifva åt

legotagaren såsom ersättning för af denne under tidernas lopp utförda förbättringar. Följden blir sålunda en allmän prisnedsättning å lagenheter, där brukare med inestående ersättningsanspråk finnas, hvar förutom förefintligheten af sådana ersättningsanspråk och obestämbarheten af deras belopp otvifvelaktigt komme att invärka ofördelaktigt på den kredit, hvaraf lägenhetsinnehafvarene tyvärr ofta äro i behö

Om och ersättningsskyldigheten enligt Hushållningssällskapets nyssnämnda åsigt angående sättet för ersättningens beräkning aldrig kan bli så betungande för legogifvaren, som enligt agrarutskottets förslag, kunna likväl fall tänkas, då legogifvaren icke vore i stånd att utgifva ens denna ersättning, Legogifvaren bör därför kunna faktiskt frigöra sig från all vidare ersättningsskyldighet för den gångna legotiden genom att förnya legoaftalet, hvarvid tillökning i vederlaget med anledning af de utförda förbättringarna, icke får påföras brukaren.

Vid legotidens utgång blefve legogifvaren enligt agrarutskottets förslag äfven skyldig att af backstugusittare inlösa sådana å legoområdet uppförda hus, som denne jämte familj själf bebor eller äro för hushållning nödvändiga. Denna bestämning förefaller dock orättvis, vid uppförandet af slika byggnader bör backstugusittaren, att hans brukningsrätt till tomten varar endast den öfverenskomna legotiden. Han bör sålunda beräkna amorteringen å byggnaderna så, att deras värde vid legotidens utgång gått ur bok. Det värde, till hvilket de vid denna

*sådana byggnads-
ning. Vid*

*hvarvid
af den tiden
som legotiden
hvarvid
att utgifva
hvarvid
att utgifva*

tid kunna föryttras, blefve i alla fall hans vinst. Legogifvare bör sålunda i ingen händelse skyldigkännas utgifva ersättning för legotagares ~~egna~~ hus.

I jämförelse med nämnda punkter i lagförslaget spelar legotiden i och för sig en mindre betydande roll. Dock ligger det för öppen dag att ju mera den nya lagen på alla håll åsidosätter jordägarens rätt och fördel, af desto större betydelse blir minimiarrendetiden. Denna är i lagförslaget bestämd till 50 år, utan rätt att öfverenskomma om kortare tid, hvarjämte lifstidsstädjan blifvit upphäfd. Lifstidsstädja är dock en uråldrig inrättning i vår lagstiftning och har icke i praktiken medfört några svårare missförhållanden, utan utgör en arrendeform, hvilken å en del orter vunnit en ganska allmän spridning. Den kan sålunda gärna bibehållas. *How beträffa den fixerade minimitiden, (se sid 17.)*

Till försvar för minimi-arrendetidens utsträckning till 50 år anför agrarutskottet särskilda omständigheter, hvilka i viss mån tala till förmån för en lång arrendetid. Men att tiden skall utsträckas ända till 50 år, för att de afsedda fördelarna skola ernås, framgår ingalunda af utskottets bevisföring, och kan icke heller med några som helst hållbara skäl fastslås. Emot en så lång tid tala åter åtskilliga omständigheter. Femtio år är en tidsperiod, hvilken i vanliga fall öfverstiger den, som är en människa beskärd för själfständig värksamhet. Under denna tid kunna förhållandena i hög grad förändras på ett sätt, som ingen på förhand kan förutse. Genom ingående af arrendeafstal på 50 år binda vederbö-

16

rande parter icke allenast sin ägen handlingsfrihet utan äfven sina
rättsinnehafvares. Legotagaren, för hvilken äfven sådana förhållanden
kunna uppstå, att ett 50 års kontrakt blefve för honom mindre förmån-
ligt, är dock i allmänhet bättre skyddad mot ekonomisk förlust redan
genom den omständigheten att jordens värde stiger och penningvärdet
sjunker, hvarförutom han har rätt att genom öfverlåtande af sin arrend-
rätt åt annan person frigöra sig från legoförhållandet. För jordägaren
är förhållandet motsatt. Samma omständigheter, som göra att en lång ar-
rendetid skyddar arrendadatorn för förluster, kan åt arrendegifvaren
föra afsevärda olägenheter. Om ock arrende-afgiften i allmänhet kan st-
las högre vid ett långvarigt arrende än vid ett kortvarigt, så erbjudes
detta sakförhållande likväl icke jordägaren tillräckligt skydd. Under
denna tid kan jordägaren finna med sin fördel förenligt att på annat
sätt disponera öfver sin jord, på annat sätt ordna sitt jordbruk och s-
ekonomi öfverhufvud, men den ^{längre} arrendetiden förhindrar honom att
vidtaga därför erforderliga åtgärder. De långvariga arrendekontrakten
komma otvifvelaktigt äfven att värka förlamande på köplusten och att
åstadkomma en prissänkning på lägenheter, där sådana arrendekontrakt
förekomma, ty köparen vill helst hafva en gård, hvaröfver han kan frit
disponera. Jordkrediten kan äfven genom denna bestämning röna ett ofö-
delaktigt inflytande. Under legotidens förlopp stiga utskylderna och ut-
gifterna i en oberäknelig grad, medan inkomsterna, för så vidt legovede-
laget är utsatt i penningar, nominelt förbli desamma, men faktiskt sju

17

ka genom penningvärdets minskning.

På grund af hvad ofvan i detta afseende anförts, och då Hushåll-
ningssällskapet icke kan fränse faran för att jordägaren, hellre än att
nödgas binda sig vid 50 års arrendekontrakt, försöka frigöra sig från
sina legotagare eller åtminstone upphöra att för framtiden utgifva fle-
re legoområden, hvilka enligt sällskapets förmenande ingalunda vore
från jordbrukets synpunkt önskvärdt, kan sällskapet icke förena sig om
agrarrutskottets förslag i fråga om minimi-arrendetiden. En minsta tid
af 25 år bör enligt sällskapets tanke vara fullt tillräcklig för att med-
föra den för jordbruket gynnsamma värkan af en längre arrendetid. Den
tillåter redan legans bestämmande till skäligen högt belopp samtidigt
som den för brukaren möjliggör dess erläggande med tillbörlig profit
för honom. En tid af 25 år motsvarar ungefär längden af en torparens
faktiska värksamhet, från 25 års ålder, då han kan hafva utväg att öfver-
taga ett torp, till 50 år, eller den ålder då han i regel gärna öfver-
lämnar torpet i yngre händer.

Då härtill ännu kommer att ingenting hindrar kontrahenterna att
på frivillighetens väg ingå långvarigare arrendeafstal, och med hänsyn
till allt hvad ofvan angående legotiden anförts, vågar Hushållnings-
sällskapet omfatta den åsigten att kortaste arrendetiden bör vara tju-
gufem år.

Då emellertid omständigheter kunna yppas, hvilka göra det önsk-
värdt att till såväl legogifvarens som legotagarens gemensamma fördel

kunna ingå kortvarigare legoaftal, böra sådana äfven, efter därtill erhållet tillstånd, kunna bringas till stånd.

En för jordlegoinstitutionen högst betänklig bestämning i den ny lagstiftningen är den om legonämnder och legodomstolar såsom obligatoriska inrättningar. Legonämnden, hvilken skulle tillförsäkras rätt att efter fri pröfning och således i själfva värdet godtyckligt fastställa eller icke fastställa ett af myndige medborgare fritt ingånget legoaftal, att i många fall förhöja eller nedsätta legan, att vägra sitt bifall då legogifvaren önskar öfvergå till penningevederlag, att afgöra huruvida brukaren må äfven utan legogifvarens samtycke i vissa fall på lego åt annan upplåta legoområdet eller öfverlåta sin legorätt åt annan person, m.m, komme sålunda att utgöra ett formligt förmyndareinstitut för både legogifvare och legotagare, visserligen enligt ordalagen förbundet till opartisk pröfning men på samma gång uttryckligen afsedt att särskildt bevaka brukarens fördel. En sådan ställning måste alltid blifva ohållbar. Legonämndens inblandning i aftalet mellan tvänne personer, hvilka hvardera måste antagas veta hvad de vilja, kan icke annat än värka osympatiskt. Att legonämnderna vore behöfliga för att skydda legotagarene för öfver höfvan dryga legovederlag har icke anförts såsom motiv för nämndens inrättande, och torde man icke heller med fog kunna påstå att arrendejorden i vårt land öfverhufvud vore betungad med för dryga legoaftal. Något verkligt skäl, som skulle nödvändiggöra införandet af detta institut, kan icke påvisas.

(och om) alla de tillägg till bestämningarna som redan 1902 infördes
lag infördes som obligatorisk garanti för legoaftalens
införandet af detta institut, kan icke påvisas.

Hushållningssällskapet vågar sålunda i denna fråga hysa en åsigt, afvikande från den opinion till förmån för legonämnderna, som på många håll i landet upparbetats med tillhjälp af allehanda faktorer, hvilka icke hafva något att skaffa med sträfvandena för jordbrukets framåtskridande. Jämte det sällskapet således icke finner legonämnders inrättande vara behöfligt för fullföljande af de ändamål, hvilka äro af så att säga *lege* administrativ natur, anser sällskapet det vara ännu mindre af behovet påkalladt att ^{åt} dem uppdraga funktionen att utgöra förlikningsinstitution i legotvister, enär några likavärande skäl som de, hvilka föranledt införandet af en sådan institution i näringslagstiftningen, icke förekomma på nu ifrågavarande område. De ^{intressen} *intressen*, hvilka beröras af tvister mellan legogifvare och brukare, äro nämligen i regeln icke af den *art de upfordra en omedelbar lösning på extraordinarie väg,* ~~fattande ekonomiska och sociala betydelse, som de, hvilka kunna vara förknippade med konflikter mellan industriidkaren och hans arbetare.~~ *med framgång på sådan väg afgöras.*

Med detta sitt uttalande angående legonämnderna vill Hushållningssällskapet dock icke hafva fastslaget, att ju icke tanken på förlikningsnämnder i legotvister framdeles kunde upptagas, men borde därmed enligt sällskapets förmenande anstå tills *des* förlikningsinstitutet införes såsom *fluitaler* obligatoriskt äfven för öfriga slag af rättstvister, i hvilket fall det äfven kan förutses att bättre garantier för nödig erfarenhet *och* skicklighet hos dem, som komma att utöfva förlikningsmannavärfvet, skola förefinnas.

Om ock sällskapet sålunda motsätter sig införandet för närvarande

Di. D.
(id. 20)

Men för såväl de andra punkterna
 som lagförslaget (som för annan
 mening, som: bestämmelser om
 med torp en landbeteendet skall för
 stå, hvilken strifvelaktigt kommun och
 församla värdigt vid tillämpningen
 stadgarna om legogifvarens "vackrighet"
 skulle i agrarutskottets afseende och
 i likhet den för jordbrukets stadliga
 rättsord af vidtagna åtgärder i för
 med med en dyg stad vid lego
 aftnads riktade, och stället stad
 det en osakliga till beordras för
 hand, vilka vid vissa delar och
 de sådana riktiga sig tvång praktiskt be
 tydliga. Men Hushållningssällskapet
 anser sig i nuvarande sakliga be
 stämning för en annan riktade för
 dessa delar och, sedan under lagför
 slaget till följd av riktiga för
 gav.

Fris id. 21 #

punkten

Om ock de bestämmingar i förslaget till lag om lega af jord, hvil-
 ka sällskapet här tidigare berört, varit de i principelt afseende vik-
 tigaste och af den största bärvidd, gifvande hela lagförslaget prägeln
 af en lag, stiftad icke för landets gemensamma bästa utan endast för att
 tillgodose i många fall oppkonstruerade behof och anspråk hos en folk-
 klass, på hvars understöd i den politiska valkampanjen man räknar som
 belöning för den frisinthet man visat vid uppgörandet af omordade för-
 slag, ingå uti detta ännu ytterligare en mängd ^{mindre} lyckligt formulerade
 bestämmingar, hvilka äfven de i sin mån hafva inflytande på legogifva-
 rens och brukarens ömsesidiga ställning till hvarandra, förorsakande an-
 ledningar till tvist och misshälligheter dem emellan.

Under framhållande däraf att agrarutskottets definition af ^{hvad med} torp
 och landbolägenhet skall förstås enligt Hushållningssällskapet tanke
 icke är koncis och kan gifva anledning till olika tolkning, medförande
 olägenheter vid tillämpningen samt under påpekande af att den i lagförsla-
 get ingående långa minimi-arrendetiden medför flere tilläggsbestämnin-
 gar, hvilka med en kortare minimitid kunnat ^{undvaras} medereras, vill sällskapet
 här i korthet ännu uttala sig om några sådana punkter, hvilka enligt
 sällskapet åsigt påkalla ändring.

Sällskapet håller före att vid öfvertagande af torp eller landbo-
 lägenhet erläggande af städja sålunda att jordägaren på en gång tillfö-
 res en afsevärd större inkomst, medan gården sedermera under långa tider
 har en knappt nämnvärd nytta af den utlegda jorden, i likhet med hvad

Dit 9

Till i kvans utslag desantom ändring i sam
och frige sökas -

nu gällande lag innehåller, icke bör tillåtas, emedan detta ingalunda kan anses vara för jordbrukets utveckling förmånligt. Enligt lagförslaget 3 §: återinföres dock denna form för lega. Då Hushållningssällskapet icke heller i öfrigt finner den formulering som första meningen i sagda §: erhållit, tillfredsställande, ville sällskapet under hänvisning till hvad tidigare anförts, angående legovederlagets bestämmande föreslå att orden "Legovederlaget skall vara utsatt i penningar" måtte erhålla lydelsen: "Legovederlaget skall vara värkligt, årligt och till minst hälften af sitt värde vid aftalets ingående utsatt i penningar." I öfrigt bibehålles momentets nuvarande lydelse,

Sällskapet förslag att den hälft af vederlaget, som är utsatt i penningar skall kunna utbytas mot vederlag i dagsvärken enligt de grunder, som tidigare framhållits, påkallar själfvallet ändrad stilisering af §:ns 2 mom.

Då Hushållningssällskapet för sin del icke kunnat förorda legonämndernas inrättande, föranledes häraf att, ifall dess åsigt härutinnan vinner afseende, alla bestämmingar om dem från lagen bortfalla, Då aftalet sålunda blefve fritt mellan kontrahenterna och om enligt sällskapets förslag minsta arrendetiden fastställes till 25 år, blefve jämväl lagförslaget 7 §: öfverflödig.

Uti nu gällande lag om lega af jord på landet uppräknas i 43 §: åtskilliga olika orsaker, hvilka enhvar för sig föranleda att brukare, som gjort sig därtill skyldig, förvärkar sin legorätt. Lagförslaget

40 §: innehåller blott tre sådana orsaker till legorättens förvärkande. Då Hushållningssällskapet likväl anser att denna betydliga mildring, enligt hvilken brukare, äfven om han gjort sig skyldig till upprepade hemfridsbrott hos legogifvaren eller till mordförsök på honom, icke kan vräkas från legan, kan vara en medvärkande orsak till att jordbruket befrämjas, har sällskapet, om än med stor tvekan, enat sig om sagda förslag.

Handwritten notes:
 H. n. d. 25
 H. n. d. 28

Hushållningssällskapet gentemot lagförslaget gjorda anmärkingar rikta sig, såsom af det ofvanstående framgår, emot ett fåtal af förslaget bestämmingar, om ock som naturligt är emot några af de viktigaste. Mångfaldt flere äro emellertid de nya stadganden, dem sällskapet, om ock delvis med stor tvekan, ansett kunna accepteras.

Sålunda kvarstode i fråga om brukarens trygghet i sin besittning och åtnjutandet af sitt arbetes frukter förslaget bestämmingar om:

relativt hög minimi-arrendetid (25 år) - (§: 2);

legokontraktets inregistrering utan förnyelsepligt, gällande äfven för äldre kontrakt (§§: 9 - 15);

äfven i öfrigt ökad säkerhet för brukaren i fall af jordens för yttring (§: 35);

betydligt utvidgad rätt till ersättning för "förbättringar" (§: 26)

och större säkerhet för dess utbekommande vid afflyttning (§: 31);

uteslutande af i det närmaste alla orsaker, som kunna medföra le-

gorättens förvärkande (§: 40).

Brukarens fria dispositionsrätt öfver legoföremålet komme att tillgodoses:

dels genom en så godt som obegränsad nyttjo- och odlingsrätt (§: 17) ^{samt} äfvensom nybyggnadsrätt (§: 18) och därmed förenade eventuella skade = ståndsanspråk;

dels genom utlegningsrätt i vissa fall (§: 25), fri öfverlåtelse = rätt (§: 32) och utvidgad rätt för arfvingar att "legan behålla" (§: 34)

hvarutom brukaren erhöle förlängdt rådrum till undanskaffande af egna hus, då han afflyttar (§: 29).

Beträffande åter legoverlaget komme brukarens fördel att tillgodoses genom:

vederlagets utsättande åtminstone till hälften ^(enligt sällskapsförslaget) i penningar (§: 3) fixering af arbetsdagens längd (§: 20) och ^{af} brukarens rätt att vid fullgörande af dagsvärke ställa annan för sig (§: 21);

äfvensom indirekt genom den förkortade preskriptionstiden för af = radsfordran (§: 23).

Då härtill kommer att all möjlighet att genom "förord" bryta lag, på några få särskildt medgifna undantag när, beröfvats legogifvaren (§: 123), medan brukaren bl. a. anvisats utvägen att vid legoaftalens ingående förbehålla sig fri uppsägningsrätt (§: 43); så kan man med skäl säga, att det icke blefve lagstiftarens fel om icke brukaren i framtiden komme att intaga en med legogifvaren åtminstone jämbördig

Handwritten mark

ställning i legoförhållandet.

Och hvad slutligen vidkommer det i och för sig riktiga sträfvandet att vinna rättslig likställighet mellan brukarene oberoende af tiden för legoaftalens ingående, så tillgodosåges äfven detta syfte för så vidt af lagstiftaren beror fullt genom rättigheten för de nuvarande brukarene att efter och ^(enligt sällskapsförslaget) inom en viss tid uppsäga sig till afflyttning och möjligheten att sålunda antingen vinna befrielse från åtagna förpligtelser, eller ock, - hvilket ju är stadgandets egentliga mening -- förmå jordägaren att uppgöra nytt aftal enligt den nya lagen.

Handwritten mark

Ringa blefve, såsom af denna sammanställning torde framgå, icke antalet af de förmåner, som i hvarje fall komme brukaren och -- låtom oss hoppas det -- äfven det finska jordbruket till godo, äfven om behörigt afseende fästes vid Hushållningssällskapets, jämväl på andra håll mångfaldt understödda anmärkningar, gjorda i modernäringens oför = gripliga intresse ^{om till gagna för sällskapsfiden.}

Handwritten mark

Uti lagförslaget angående tillämpning af lagen om lega af jord tillerkännes denna en tillbakavärkande kraft på sådana legoförhållanden, hvilka ingåtts förrän sagda lag trädte i gällande kraft. Så tillerkännes ^{äfven} de nuvarande brukarene innehafvare af sådant legokontrakt rätt till ersättning för förbättringar utförda före den dag den nya lagen blifvit gällande, dock icke för längre tid tillbaka än sammanlagdt 25 år, räknadt från sagda tid, hvar = jämte bestämningarna om förnyelse, öfverlåtelse och upphörande af legoaftal ^{skola} äga tillämpning ^ä jämväl dessa legoförhållanden. Vidare berätti =

gas sådan brukare att efter det tio år förflutit sedan lagen om lega af jord blifvit gällande öfvergå till penningvederlag, att uppsäga af talet efter det tre år från sagda tid förflutit, hvarjämte honom tillförsäkras rätt att icke kunna vräkas af andra orsaker än de, hvilka i detta afseende af den nya lagen medgifvas.

Bland dessa bestämmingar är det särskildt den angående rätt för brukaren att efter den nya lagens trädande i kraft af jordägaren fordra ersättning för af honom, eller om han ärft legorätten, hans företrädare utförda förbättringar, vid hvilken Hushållningssällskapet fäst sin uppmärksamhet.

Så snart den nya arrendelagen träd i kraft åsamkas jordägaren sålunda en skuld till sina arrendatorer, om hvars tillvaro han aldrig

haft en aning, och som icke i en hast låter sig beräknas. En följd häraf *af är att lägenheterna icke kunna säljas till tidigare pris, då ju kö*

lägenheterna blifva en värdlöshet, som kommer att drälla flödet i landet, ty dessa skilja sig från de lägenheterna som säljas till tidigare pris, då ju kö

parat lika litet som säljaren vet huru mycket jordägaren blir skyldig

och detta förhållande, denna hända af osäkerhet, kommer att förtjunga oss länge i en dera stagnation i affärslifvet med hänsyn till lägenhetsköp och försäljning

gast utöva uppstår för en längre tid tills dessa ersättningsfrågor hinna afgöras.

af sin länning, af hvilken Om ock hypoteksinnehafvares rätt måhända genom denna bestämning icke

förstärkt kränkes, så kommer bestämningen dock att i betydlig mån invärka på t.ex.

de personers ansvarighet, hvilka iklädt sig, vare sig fyllnadsborgen

för intecknade lån eller *kapligen bestående* borgen för andra lån, hvilka borgesför

bindelser de ansett sig kunna riskera med kännedom om de förhållanden,

under hvilka jordägaren tidigare arbetat, men hvilka helt och hållet förändrats då honom, såväl långifvare och borgesmän som låntagaren själf ovetande, *för en övers framtid* påförts en till storleken ~~Atminstone~~ för en framtid obestämbar skuld.

En logisk konsekvens häraf vore att slika borgesförbindelser, ingångna före lagens trädande i kraft, förklarades vara utan bindande värkan och borgesmännen fria från sina förpliktelser. Men hvart detta skulle leda, behöfver ej utläggas.

den nya För personer, hvilka kort tid före lagens om lega af jord trädande i kraft köpt lägenheter, kan berörda retroaktiva värkan *medföra* hos densamma

den jordbruk betyda att så stort tillägg till lägenhetens pris, att ~~det blir för~~ dem omöjligt att slå sig ut. *komme på det stund.*

Till hvad här anförts rörande den ifrågasatta lagens retroaktiva värkan kraft kunde ännu mycket tilläggas, men må detta vara nog. Hushållnings

sällskapet har här icke närmare berört den juridiska sidan af en sådan

lagbestämning samt hvilka följder den kan och otvifvelaktigt kommer att medföra för rättsuppfattningen i landet och särskildt inom dess bredare

den lager, där den äfven dess förutan icke är nog starkt rotfäst.

skulle En ny väg i vår lagstiftning har härigenom inslagits, en väg som

skäddning särskildt för vår nordiska rättsuppfattning är alldeles främmande. I

stället för den urgamla äfven af grundlag skyddade satsen att lag-

stiftaren måste respektera sina egna lagar och de rättsförhållanden,

de som på lagens grund uppkommit, införes härmed en metod som leder till

upphälvandet af begreppen lag och rätt och laga skydd. Ty den lag, som griper till retroaktivitetens svärd och därmed frångår lagens ide skall i sin tur falla för samma svärd. Beträdandet af den retroaktiva lagstiftningsvägen, rättsförintande och revolutionär till sin natur, leder i sina konsekvenser till samhällsupplösning, så visst som ett rubbadt förtroende till lagen på en punkt ödelägger detta förtroende äfven på alla andra.

Det enda, som i fråga om den nya lagens tillbakavärkande kraft kunde från jordbrukssynpunkt godkännas är en bestämning, som medgäfvade brukaren rätt att, efter det viss tid från den nya lagens trädande i kraft förflutit och innan visst antal år efter sagda tid tilländagått, exempelvis efter tre år men inom fem år, uppsäga tidigare ingånget legoaftal, såvida icke legogifvaren vill underkasta detsamma och rättsförhållandet öfverhufvudtaget den nya lagen. Hushållningssällskapet är öfvertygadt om att ^{den} landets jordägare villigt skola bringa detta offer, ty godkännandet af äfven detta förslag är faktiskt å deras sida ett offer, till förmån för ^{ett} samhällsintresse, som måste erkännas vara icke i alla afseende förment eller öfverdrifvet. ^{ett}

Vissadiken kommer af en del förman för brukaren att i många fall många allvariga rubbningar i jordbruket vid lagstiftningens utveckling är så varit offer för landets jordägare. Men

23
#

År 1908 den 21 januari sammanträdde Bestyrelsen för K. F. Hushållningssällskapet. Närvarande var ordföranden, herr Juselius, ledamöterna, herrn Allen, Backström och Fabritius, suppleanterna herr Bruen, Kommersefriherren von Tril afrensom underskrifven sekreterare.

§ 1.
De vid Bestyrelsens sammanträden den 10 och 12 innevarande januari ^{tecknade protokollen} manad suppleanter i och för justering.

Justering

§ 2.
Från den för ansökning af lediganslagda fiskerierinstruktörstjänsten vid Hushållningssällskapet reträttade tiden hade följande personer intämnat eller intämnat sine ansökningshandlingar, nämligen lots eleven Johan Hilmar Johansson från Korpo, smickaren Mathias Albert Mattsson från Åbo, landthandlanden J. W. Fagerström från Dragsfjärd, nämndemannen Karl Gustaf Eriksson från Töglö, arbetaren Karl Alfred Fredriksson från Åbo, båtbyggaren Georg Lemfors från Korpo, torparen Aug. Waldemar Ingelblom från Finis, fiskaren Johannes Edvin Holmström, bondesonen Oskar Karlberg från Kokar, bonden Karl Nordberg från Brandö och skepparen M. Mattsson från Hautskär. Sedan såväl de ansökningshandlingar blifvit genomgåna och sökandenas meriter vägrade mot hvordan utöfats utskänkt till tjänsten bonden Karl Nordberg, hvilken om-

Fiskerierinstruktörstjänsten besattas.

delbok skulle om valak underrättas, och
egde hvar att den i inkommande februari
trada i utlöfning af befattingen, med
i kungörelsen om tjänstens ansökande och
lafrade löneförmåner.

§ 3.

Publikationer sho
la utgå till
Förbruksexpedition.

Fördraget etc af Landtbruksstyrel-
sen utgåddt cirkulär N: 26 of den 8 sine.
varande januari månad, uti hvilket sty-
relsen uppmanar de Sällskap och före-
ningar, hvilka på Förbruksexpeditionen
i Kejsarliga Senaten förölyg åtgjorda stats-
anslag, att nu, så fort som möjligt, samt fram-
gent arligen, insända af resp. Sällskap och
föreningar utgifne publikationer. Med
anledning häraf beståts att of Hushållnings-
sällskapet under de senaste åren utgifna
facklitteratur skulle till Förbruksexpediti-
onen insändas samt att detta öfren skulle
rättas vid framtida utgifning af fack-
litteratur.

§ 4.

Ansökans utgif-
vande aflystes om
ej berättelserna in-
komme i tid.

Landtbruksstyrelsens cirkulär N:
50 af den 11 sinevarande januari fördraget,
och inhämtades häraf att Kejsarliga Sena-
ten åstadg. nödigt förskrifva, att Landt-
bruksstyrelsen framdeles, i de fall, då veder-
börande statsunderstöd åtgjutande Sälls-
kaps samman, att inom tre månader efter
härfor beständ tid till Landtbruksstyrelsen
insända sina redogörelser för sin verksam-
het under nästföregående år, eller aflysta
utbetalningen of de Sällskapen tilldelade
statsunderstöden intill dess Sällskapen full-
gjort sina åligganden härutinnan, hvilket
antecknades

§ 5

Fördraget en i Måndags regel. Måndags regeln
Sällskapets vägnar ingifven skrifvelse, uti
hvilken sagda Sällskap under anförande of för-
skilda motiv anhåller om ett andag, stort
500 mark, för upprätthållande af sina för den
äländska allmogens föräntade koppsegliger,
hvilka afse framåttrande af bättre bettyper
och större manövreringsförmåga hos bet-
förensne. Eruen Bestyrelsen fann de an-
förda punkterna beaktansvärda och ehu-
ru ett understödande af berömda koppseglig-
gar mätända kunde anses falla inom
ramen för de åtgöranden till fiskerivörns-
gens befrämjande, som Hushållnings-säll-
skapet upptagit på sitt program, ansåg
Bestyrelsen dock enhälligt att, allseendest
vigtigom och direktore åtgörder till vida-
re erfordradt allt det understöd dem kunde
givas, omordade ansökan skulle lämnas
utan afseende, hvormå Sällskapets
skulle underrättas.

§ 6.

På grund af dörren från Kron. Olsson förtunnas
länsmanen i Nagn inkommen avtal. till Nagn.
han förordnades Sällskapets skoppinstruktör
att så fort sig göra lita granska vägnar
af boden Juho Ketola afverkade, i skrif-
velsen nämnde utgifna skoppmarker,
samt att öfren denna sin beriktning
afgifva det utflåtande, hvormå omstan-
digheterna förändrade; att detta emedan
Kronolänsmanen ännu i hörsdrott
kan yrka förbud för vidon ådeläggnar
skapsafverkning, å Kfrågvarnars marker.

§ 7.

Lempäälä-komm. Af kommissionen Afv. Klava
 muns skuldbedel i Lempäälä-kommuns vägnar insänd skuld-
 i 5000 mk godkänd. Bedel i 5000 mark, hvilken skuldbedel ut-
 följdes af guvernören i Tavastehus län stad-
 fästelse af Lempäälä-kommuns den 21
 sisttriktens aktolur fattade beslut om län-
 ners upptagande, granskades och godkändes
 och skulle Klava mederrättas om att han
 i april månad skulle få lyfta länet.

§ 8.

Lvalnska fondens Sedan drättskammaren i Tavaste-
 androg till drättsk huss insänd redovisning öfver användandet
 kammaru i Thus. af Lvalnska fondens androg till läkemedel
 och läkarevård för fattige sjuka i Tavastehus
 stad, besluts att androget för innevarande
 år med 300 mark be penning skulle till drät-
 tskammaren öfverändas.

§ 9.

Holmska fondens Genom sekreteraren i Museerna
 häntemedel kriteras laarin moanviljelystfura bevärande sällskaps
 insända korten öfver smittogård af Holmska
 fondens häntemedel förordas, hvilket au-
 tecknades.

§ 10.

Pellervo finte upp- Antecknades att sällskapet Pellervo
 gifter af Levenstein. enligt uppgift till doktor Adolf Levenstein i
 Berlin sändt det material, hvormed denne
 afren hos Hushållningssällskapet anhållit,
 hvorför någon vidare åtgärd från sällska-
 pets sida inte erfordrades.

§ 11.

Sällskapet ingår Besluts att ingå som medlem i
 som medlem i Topis Friska Föreningen i Topis med de rättig-
 heter och skyldigheter som förordas stadgor
 för föreningen innehålla.

§ 12.

Redaktionen för tidskriften Maas - Korrespondens
 talans hade i cirkulär anhållit att Bestyr-
 relsen ville lämna i uppgång att någon per-
 son att fungera som tidskriftens korres-
 pondent och lämna densamma uppgif-
 ter från sällskapets verktyg, hvilka ha-
 de allmänhetens betydelse. Da Bestyrelsen
 emellertid inte fann sig berättigad att
 åtvångslik skyldighet på någon, blef
 redaktionens anhållan i sin måtto oflögen,
 medan det naturligtvis stod redaktionen
 öppet att uppgöra aftal om Korrespondent-
 befattningen med hvem den för godt
 fann, och skulle emellertid denne för
 del af de uppgiftsringar han önskade.

§ 13.

Trädgårdsmästaren A. Lindholms Lindholms ärberättelse
 ärberättelse skulle ställas på cirkulation. se cirkuläret

§ 14.

Sekreteraren anmätte att en smick-
 re Saarinen från Motalmas upprepade gånger stäl
 betalas. sökt likvid för en af honom till slöjdut-
 ställningen i Kuopio sänd gångetal, hvors
 pris skulle utgjort 13 mark, samt att sekre-
 teraren hos kommissarien för utställningen
 hört sig för om saken utan att klarhet vunnits;
 h. f. sekreteraren H. Allen, som höft
 bestyret med utställningsartiklornas sän-
 dande till Kuopio kunde ej heller pinnin-
 na sig hvorn med saken sig förhöe. Da
 Saarinen emellertid länge brukat hade
 sekreteraren slutligen utbetalt 13 mark
 och frågade nu hurvida Bestyrelsen
 höf för ville erätta honom, hvortin befall.

Inlämnade räknelser.
Kvitteron.

§ 15.

Anmäntes att Gjöpsjö och Klauvas-
ala kommuner infärdt räknelserna i sina
län från Ahlman och fonden. Vidare upp-
teckades kvitteron i 40 rnk från Triska Fört-
föreningen.

§ 16.

Plenum utsattes.

Ordinarie vinterplenum utsattes
att försigga fredagen den 28 instundande febru-
ari kl 8 e. m., och komma på följande ären-
den att behandlas.

- 1°) Från Kjöpslösa Lantbrukarens
skrifvelser;
- 2°) Från Lantbrukstillsynsmyndigheten
skrifvelser;
- 3°) Från Industriinspektionen
skrifvelser;
- 4°) Berättelse om användandet samt år
1907 af vinstlösa avslag;
- 5°) Framställningar af Poststyrelsen;
- 6°) Meddelanden af Poststyrelsen;
- 7°) Fastställande af sävsökets budget
för innevarande år;
- 8°) Förslag till utdelande af utmärkel-
ser för landtmannaförbund
och annan medborgerlig för-
tjänst;
- 9°) Förslag till utdelande af utmärkel-
ser för långvarig och trogen
tjänst;
- 10°) Inkallande af nya ledamöter;
- 11°) Förslag till nya ledamöter.

§ 17.

Ärenden afföras ur
diariet

Da sekreteraren vid genomgåen-
de af diariet och handlingarna för år 1906
funnit en mängd handlingar vara diariet

förda, men sike uti protokollena för Poststyrel-
sens sammankommanden omnämnda, hvarann de ej
kunnet från diariet afföras, genomgås des-
sa handlingar nu och skulle i diariet anteck-
nas att de nu blifvit i alla för afförande ur
diariet behandlade. De sålunda afförda ären-
dena voro N° 21, 31, 39, 40, 69, 81, 82, 107, 111, 112, 114,
116, 117, 118, 119, 129, 140, 141, 147, 137, 153, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 168, 170,
173, 174, 179, 185, 189, 190, 191, 200, 203/5, 210/15, 218, 221/2, 226, 228, 232,
237/8, 240/1, 245, 248, 250/7, 260, 264/5, 267, 269, 270, 272/4, 277/8, 280/3,
285/8, 290, 292/3, 301/2, 297, 304, 306/7, 310, 312/16, 318/20, 325/6, 329/31, 333/7,
344, 351/4, 361, 365, 386/7, 445/8, 453, 455, 458, 468, 497

Från år 1905 kvarstodo i diariet följande
ärenden, hvilka delvis sike fullföljts, delvis, emmen afför-
da sike blifvit ur diariet afförda, nämligen N° 179/80, 281, 288, 292, 324, 330, 379, 384, 390, 455 och 456.

Från år 1907 kvarstodo såsom sike afförda
ärendena N° 83, 87, 152, 185, 192, 372, 378 och 380, hvilka
delvis sike fullföljts, delvis emmen afförts, och affördes
de därför nu från diariet

§ 17

Föredrogs ett den 2 Oktober 1906 da Val af medlem-
ter och bref, ättfoljdt af utdrag ur lokalvård-
tionens för Leppälä landtmannaförbund protokoll Skolans lokalvård-
för den 19 september, och framgick bland annat följande.
därut af i tur att afför från Skolans direktion
vare från Hjervall samt herror Linn och
Tammelaender, och beslutats att dessa skulle
öfverväljas, ^{ärendet dras med sig till förtjätt} ~~att kvarstå~~ från 1 november 1908.

§ 18.

Sedan senaste sammankommandet ut-
förade och vid detta möte gjorda ut-
ordningar äro i anordningsjournalen inför-
da.

Tri fidem:
Arvid Kulla

År 1908 den 19 februari
 sammanträdde K. F. Hus-
 hållningssällskapets Besty-
 relse, hvarvid tillstades-
 kommo ordföranden, herr
 Juselius, ledamöterna, her-
 rar Allen och Backström,
 suppleanten herr Bruen,
 kamreraren, friherre von
 Troil samt undertecknad
 sekreterare.

§ 1.

Protokollet för sammanträdet Protokolljustering
 den 21 januari upplästes och justerades.

§ 2.

Föredrogs Handels- och Industri Auslag till slöjd-
 expeditionens i Kejsarliga Senaten skrifvel. skolorna.
 se N° 1698 af den 21 sistlidne december, ställd
 till Industristyrelsen, och framgick ur sagda
 skrifvelse att berörda expedition för inne-
 varande år beviljat Hushållningssällskapet
 till underhåll af dess väf- och handarbetskola
 4000 mark, samt handarbetskolan i Letu-
 la 900 mark afvensom Fruntimmersförening-
 en i Nystad för befrämjande af väfnad
 och spånad 500 mark, hvarjämte särskil-
 da vilkor för auslagens utnyttjande uti den-
 samma stipulerades. Dessutom påpekas att
 för den händelse statsauslag framdeles önskas,
 ansökan därom, åtföljd af särskilda belagor,
 bör ingifvas under voren 1908.

Da samtliga ofrannepräpnade
 auslag redan utrekvierats föräldade skrif-
 velsen ej nu till någon åtgärd, dock skul-
 le sekreteraren till minnes anteckna tiden
 för insändande af ansökan om nytt auslag.

Sekretären vid
Centralförbundet

§ 3.

Förordnings Delegationens för Landt-
hushållningssällskapens Centralförbund anmä-
lan därom att till Centralförbundets sekre-
terare antagits agronomen Albin Alfvola
samt att alla till Centralförbundet afsända
föreläsningars skola adresseras till förbundets
kansli, Helsingfors, Andrejgatan 11. Vidare an-
mäns i sagda skrifvelse om samtliga Hus-
hållningssällskapets handlingar för år sekre-
teraren måtte bli i tillfälle att utarbete Cen-
tralförbundets årsberättelse.

Da sekretären redan afvänt de
begärda handlingarna förvaldde skrifvelsen
ej till vidare åtgärd.

§ 4.

Stadgor för Westans
Fjörds Landtmans
nåförening god-
kännes

Åf bestipelsen för den nybildade
Westanfjärd Landtmannaföreningen hade sin-
sändts särskilda protokollutdrag afrensade
stadgor för föreningen samt anhängan af för-
ordningen, som underordnas sig Hushållnings-
sällskapet, måtte beviljas utdrag till full-
följande af dess arbetsprogram. De misän-
da stadgarna godkändes och skulle förenin-
gen sålunda komma att samverka med
Hushållningssällskapet. Anskan om utdrag
skulle framdeles upptagas till pröfning i
samband med öfriga pågående ansök-
ningar.

§ 5.

Skogsinstruktörens
årsberättelse

Först instruktören Erik Olosens
berättelse öfver sin verksamhet under det
föregående året förordogs utan att påkalla
någon åtgärd.

§ 6.

Trädgårdsmästare

Någon åtgärd påkallades ej hel-

ler af trädgårdsmästare Danssons, Englands och
Lindholms nu förordogs årsberättelser för år 1907.

§ 7.

Åf förstendaren för Kemiska och Collans berättelse
Förkontrastraktioner, magister U. Collan afgifven på cirkulation,
berättelse öfver verksamheten vid stationen un-
der år 1906 skulle sättas på cirkulation bland
Bestyrelsens ledamöter.

§ 8.

Af gånge jordbruks- och kreaturs- Konsulenten Al-
skotarekonsulenten Hannes Allicus berättelse öfver
verksamheten under år 1906 förordogs för 1906.
utan att förvalda till åtgärd.

§ 9.

Rotfruktsodlingsinstruktören Johan Sundells berät-
telser öfver verksamheten under åren 1906 och 1907
förordogs, men på-
kallade icke några åtgärder.

§ 10.

Yttermera förordogs af gånge C. A. Probergs berät-
telser öfver verksamheten under åren 1906 och 1907.
Da konsulenten Proberg emellertid redan lämnat samska-
pets tjänst, förvaldde sagda berättelser ej
till eljis påkalla åtgärd.

§ 11.

Bestöts att berättelserna öfver Gilleus berättelse,
Nagu, Kopo, Pmudi och Kimito gilleus verksamhet
skulle sättas på cirkulation mellan Be-
styrelsens ledamöter.

§ 12.

Förordogs af landtmannens Kull. Ahlmanstads län
skola i Teisko Kommuns vägnar af vederbörlig
kommunalsammansprotokoll och guvernörens kommun-
resolution åtföljda, ansökan om ett 5000 marks
lån ur Ahlmanstads länens rättsmedel, att

användes till vattenmjölkens maskers tillag-
ning, och beviljades det begärda länet, hvil-
ket i slutet af april månad frige lyftas,
hvorvid dock erfordras levis ofver att berör-
da guvernörsresolution icke blifvit ofver-
klagad.

§ 13.

Trädgårdsmästare-
nes lönpredikningar

Fördragets etc protokoll, tillkommet vid
det möte af landtbr. subsektionens trädgårdss-
instruktörer, hvilket den 15 sistlidne augusti
månad ofhölls i Mustiala, och som i nämnde
sagda mötes resolution angående berörde
instruktörers oflöning. Protokollens fram-
bedde innehållet icke till någon ötgärd
från Bestyrrelsens sida.

§ 14.

Skriptur inköpas
från Tapio.

Bestöts att af Finnska Förstföreningen
Tapio rekvirera 200 ex. af sagda förenings
handböcker N° 2, till ett pris af 35 pi pr ex.

§ 15.

Landtmannadagar

Fördragets ^{ny} Finnska Landtmannan-
gilles arbete att särskilda föredrag skulle
le påändas till de landtmannadagar, hvilka
af gillet anordnas den 9 och 10 sistlidne
mars månad, samt Västafjörds landtmannan-
naförings sammalan om att ofren den-
na förning önskade att landtmannada-
gar inom dess område skulle ofhöllas, och
bestöts att sekretären skulle vidtaga ötgärder
för att landtmannadagar kunde fås till stånd
inom hvarje gille, hvilket anmälte sig be-
godt hörför, och skulle föredragene skaffas från
Finnska utredningsföreningen och Labor.

§ 16.

Kraftfoderbollets
tion inköpes

Bestöts att inköpa en af "Kaukiska"
samma ständs kollektion af prof på kraftfoder,

hvilken kollektion af konsulenten skulle
medföra på hans reor och derved tjena
som demonstrationsmaterial.

§ 17.

På dörrens ingifna ansökningar Olsson förordnas.
förordnas thogsinstruktören Olsson att vid
tillfälle biträda posthållaren W. Segerström
i Gunnarssnis i Pargas, Julius Westerland
i Wänöla i Kitis och fröken Swaenberg i Trask-
by i Pargas.

§ 18.

En af bonden J. Nurmi m. fl. från Rekvisition i
Nykyrka socken insänd arbete att lönespro. lönesproff ofren
som eller annan under påskkapet lydande sänd till landtbr.
tynter man möte förordnas att föräta dikes-
syn, afvägning och fördelning of dikeshygl-
digheten emellan intressenterna skulle of-
versändas till landtbr. subsektionen i distrik-
tet, såsom den hvilken stika förordnings
olaga att utföra.

§ 19.

Med anledning af hemmansega. Premier anordnas
nu A. Abrahamssons arbete att ritning till gorn lodugrens-
lodugrens för 20 à 25 kor möte tillfändas be-
nom, bestöts att ofverlämnas åt konsulenten
Premier, att om han skulle sig kunna ut-
föra sådan ritning, bestä Abrahamsson med
dess uppgörande.

§ 20.

Sekretären fördragets etc Finnska Abblmanska tho-
ställdt bref från ordföranden i lottalderietis lottalderietis
nu för Abblmanska husemoders- och landtmannan-
markslaw, godsejaren J. Finnan, hvilket an-
mäler att fru Alexandra Stjernow förklarar
sig icke kunna kvarstå i direktionen, sedan
hon offlyttat från orten, hvorjämte hon för

slår att fru Fanny Kalme skulle inväljas i fru Sterneraus ställe. Till denna förordning bifogade Bestyrelsen och skulle fru Kalme utvaldas i direktionen samt i denna fungera till den 1 november detta år.

§ 21.

Fiskerinstruktörens verksamhet.

Sekreteraren anmätte att fiskerinstruktören Nordberg meddelat att han i Naga inom Noto och Pughama byar lyckats bilda "Naga fiskeregille" med ändamål att under gemensamt märke sälja medlemmarnas saltade fisk; att han hållit föredrag om bildande af fiskvårdsföreningar samt att Naga landmanregille med anledning häraf sigtill med skilfvelse till kommunalstyrelsen med anhängan om ötgärders vidtagande för föreningens bildande; att han hållit diskussionsmöte i Hango i fisket väsende frågor samt att han som läst (den 17 februari) befunnit sig i Lurio. Meddelandet förutledde ej till någon ötgärd.

§ 22.

Mejeriutställning i Hango.

Anmättes att sällskapet fått emottaga ett antal inbjudan till 5:e årliga fjärde mejeriutställningen i Hango 1908 jämte särskilda anmälningsblanketter.

§ 23.

Bremer och Olsson förordas till Naga.

Sekreteraren meddelade att han förordnat konsulenten Bremer och instruktören Olsson till Naga gille's årsmöte, som försiggått den 9 innevarande februari, och godkändes ötgärderna.

§ 24.

Brookby, "Wihki" sen honto ja kassa.

Antecknades att domkapitelstornen K. Toikkeli till sällskapet jämte en brookby benämnd "Wihki, sen honto ja kassa".

§ 25.

På föransättning af inspektör för slöjdskolan, gästgöran Backström, bestöts anskaffa egna tillbehör till skolan samt att beställa en kontramarschvärfistol samt två ä tre vanliga nya värfstolar. En elektrisk lampor skulle insättas i föreståndarinnans tambur. Gamla, oanvändbara garnsorter skulle föreståndarinnan få försälja liksom öfriga årens värfstolar, sedan nya anskaffats. På vägen skulle föreståndarinnan beordras hålla en föreläsning för skolans elever och skulle hon för den tid denna gånge få tillhöra de engagerade fröken S. Waldstedt.

§ 26.

Uppstades kvittan öfver Trug 55:58 för garn från Tammerfors Linne- och jernmanufakturverkslag, öfver 257 mark 60 penni, hvilka från brokhuske levererats följande tillståndts skonomen vid Länslasmettet i Tavastehus; öfver 543 mark 95 penni, utgörande andelen af sällskapets andel i kostnaderna för Centralförbundet samt öfver resp. frs 47:35 och 22:75 för garn från Doufus-Mies & Cie och från Bischoff & Rodotr.

§ 27.

Anmättes att sällskapets berättelse Sällskapets berättelse för åren 1904-05 insändes till Jordbruksdepartementet och till Landtbruksstyrelsen, bear. konmitt. jämte några berättelser förutledes för Bestyrelsen.

§ 28.

Af rotfruktsodlingskonsulenten Lenn-Stipendii ansökning del och bondesamfundet Karlson insända ansökningar om stipendier lemnades beröende till budgeten fastställets.

§ 29.

T och för afförande ut diarierna Århus affärs

Ötgärderna i slöjdskolan.

kvittan upptes.

föredragens ärendena N:o 17, 1149, 1499-1579 för
106, 153, 177, 209, 237, 240, 242 år 1903 samt N:o 326, ³⁵⁸508, 516, 521, 545, 547, 565, 566,
249, 257, 264, 267, 288, 279, 288, 368, 572, 577, 588, 592 och 595 för år 1904.
§ 30.

Utskrifningar

Vid sammankomsten gjordes utskrifningar
som äro i anordningsjournalen införda.

In fjerdan:
L. S. K. K.

År 1908 den 25 februari
sammankom Bestyrrelsen för
K. F. Hushållningssällskapet.
Närvarande voro ordföranden,
herr Juselius; ledamöterna,
herrar Allen, Backström
och Fabritius; suppleanten,
herr Bruun; kassöraren
friherre von Troil samt
underskrifven sekreterare.
§ 1.

Protokollet för sammankommet den 19
innevarande februari upplästes och justerades.
Protokolljustering

§ 2.
Af föreståndaren för Kemiska och Trökontrollstationen, magister Uno Collan
afgifven berättelse öfver stationens verksamhet
och Trökontrollstationen, magister Uno Collan
afgifven berättelse öfver stationens verksamhet
år 1906 föredogs. Då ett annat exemplar
af samma berättelse blifvit direkt af förestån-
daren insänd till Landtmanntidskriftens präkal-
lades ej mer någon åtgärd; dock skulle berättel-
sen uttagas i sällskapet under tryckning sa-
rande årsberättelse för år 1906.
Collans berättelse
för 1906.

§ 3.
Följande berättelser öfver verksamheten
inom särskilda landtmannagillens före-
dragos, nämligen Kimito landtmannagillens be-
rättelse för år 1906, ^{samt} Nagu, Brändö, Kojo och
Pargas landtmannagillens berättelser för år 1907,
utan att dessa föreläddes till några prämi-
neller från Bestyrrelsens sida.
berättelser

§ 4.
Af föreningen Marthas Åbo fi-
lials vägnar ingifna tre stycken särskilda
skrifvelser föredogs och behandlades i ett
Föreningen Martha
för onsdag 9:30:1908.

sammanhang. Uti beörda skrifvelser förmä-
les att föreningen Marthas beslutit taga ini-
tiativ till och ledningen af en verksamhet, af-
seende allmogekvinnors undervisande i träd-
gårdsskötsel, matlagning, hön- och biskötrel,
hvarjämte föreningen, som ej utan understöd
måttar genomföra sitt program, anhåller dels
om örligt bidrag för aflönande af en instrukt-
tris, hvilken skulle verka inom de svenskspråkiga kommunerna, dels om ett utslag
för innevarande år för föreningens verksam-
het inom de finskspråkiga kommunerna
samt dessutom om tvänne stipendier
å 300 mark för bekostande af tvänne svenska-
talande kvinnors utbildning till instruktörer.

Med anledning af dessa skrifvelser be-
slöt Bestyrelsen att bevilja Marthas öf-
fentliga hela den behållning om 153.19 mark
som förefinnes i sällskapets Euskilda ^{trädgårds-} ~~hön-~~
och biskötrelsfond, afseende 750 mark ur
Thuliuska funder. Då Bestyrelsen emellan-
tid ansåg att medel ur sällskapets funder
böna användas utan hänsyn till språk-
förhållandena inom de kommuner, där
medlen komme till användning, öfverläm-
nade Bestyrelsen åt föreningen Marthas
öf-
fentliga att själf bestämme om fördel-
ningen af medlen med afseende å filialens
verksamhet inom de olika språkgrupperna.
Då det emellanåt sänder brieft på lämpliga
instruktioner, hvilka fullt beherrskat svens-
ka språket, faste Bestyrelsen vid med-
lens utgifvande såsom värt, utom be-
rättelses afgifvande öfver instruktörers
nos verksamhet och medlens användande,
att åtminstone ett stipendium i tidigare nämnd

afseende af filialens utgifver.

§ 5

Åf kamreroren tillsammans med
sekreteraren uppgjort förslag till årsbudget
genomgicks och blef med särskilda mindre
ändringar godkänd. Förslaget skulle under-
stållas plenii afgörande den 28 dennes.

Förslag till budget.

Bland utgiftsposterna observerades
i Euskilda funder ett belopp om 100 mark för
renhållning, snöskottning m. m. af sällskapets
gård, hvilket belopp sällskapets värdmäste-
re, som detta åliggande tillkom, egde kon-
taliter uppbörn såsom tillskott till den af-
löning honom i öfrigt tillägs.

§ 6.

Antecknades att Industristyrelsen
tillsändt sällskapet anordning å 5,400 mark,
utgörande delsumma för innevarande år be-
viljad statsbidrag för slöjdskolor, och anmoda-
des kamreroren att uttaga beloppet å kontos
ränteri.

Anordning å slöjd-
skolornas utslag.

§ 7.

Fördragets Landtbruksstyrelsens skrif-
velse N° 311 af den 14 februari detta år och
framgick ur densamma att Kejsarliga Senaten
den 30 sistorkene gånneri beviljat Hushåll-
ningssällskapet 2000 mark för innevarande
år att användas i enlighet med § 2 uti
Kejsarliga Senatens den 31 maj 1905 medde-
lade beslut, innefattande bestämmelser
om åtgärder till den finska hästrascus för-
bättrande, och besluts att ofransagde utslag
skulle hos Landtbruksstyrelsen retraktöras.

Utslag om 2000 mark
till hästskötelsens
befrämjande.

§ 8.

På grund af dömn inkomme an-
märkingar och med stöd af den bilagda uttyg

Belöningar för med-
lemmar förtydligt.

beslöt Bestyrelsen för plenum föreslå att Sällskapet ville utdela sin mindre silvermedalj åt bonden Frans Petter Alinen i Litsais, såsom belöning för medborgerlig förtjänst. Alinen har i 30 års tid fungerat som kommunalnämndens i Litsais ordförande och vördare af kommunens länsvagnsän.

För landtmannadaghet vill Bestyrelsen föreslå bonden Henrik Johan Ahlqvist från Wichtis, Kirken i ofvra 50 år själv förstå sitt jordbruk och ännu, snart 30-årig, handhar dess ledning.

§ 9

Belöningar för
långvarig, trogen
tjänst.

Sedan senaste plenum hade särskilda anmärkningar om utgifvanden af Sällskapets belöningar för långvarig och trogen tjänst inkommit och beslöt Bestyrelsen, sedan dessa genomgått och granskats, föreslå att Riksstämman öfverlämna belöning för långvarig och trogen tjänst till utgifvanden

a) mindre silvermedalj

- 1) inspektorn Karl Fredrik Karsson för 49 års tjänst hos majster Otto Lindholm i Sjögård, Pernå socken;
- 2) fogden Alexander Hill för ofvra 40 års tjänst å Duxaroby gård i Helvings socken hos lägenhetens förr innehafvare, ofruströjstrunt Kemsterhjälms, och dess nuvarande ägare, godsägaren C. E. Pehoman;
- 3) förgäresvänen Kaarle Kustaa Pääberg för 42-årig tjänst och
- 4) 5^e Antti Nytiel för 34 års tjänst; begge hos förgäresvännen M. H. Hagelberg i Tavastehus;
- 5) fogden Juho Paavonpoika Keinänen för

när 45 års tjänst å Mänttä hemman i Uleå socken, under tre husbönder;

- 6) soadlmakerigesällen och arbetsledaren August Victor Schneider firmen 30-årig tjänst hos fabrikanten Erik Spennert och Aktiefablaget Spennerts soadell och aktiefabrik;
- 7) arbetsledaren Johan Fredrik Leikkula och
- 8) 5^e Johan Fredrik Koskinen, boende för 25-årig tjänst å Fark Kallios ylle spinneri i Raumo;
- 9) maskinisten Johan Gustaf Lindström för 33-års tjänst;
- 10) gjutaren Johan Edvard Lindström för 30-årig tjänst;
- 11) valmästaren August Wilhelm Sjöholm för 29 års tjänst;
- 12) gjutmästaren Viktor Lemming för 29 års tjänst;
- 13) gjutaren Frans Alfred Johanson för 29-årig tjänst;
- 14) svarfaren August Alexander Millberg för 28 års tjänst;
- 15) filaren Johan Gustaf Sjöblom för 28-årig tjänst;
- 16) pappersmedern August Walfred Wälvad för 28-årig tjänst;
- 17) smikaren Karl August Lundberg för 28-årig tjänst;
- 18) gjutaren Karl Wilhelm Leijström för 28-års tjänst;
- 19) filaren Albert Erland Kaggström för 27 års tjänst;
- 20) fogden Johan Gustaf Helenius för 27 års tjänst;
- 21) smeden Karl Johan Alve för 26 års tjänst;
- 22) gjutaren Karl Fredrik Nikolaj Pilvelä för 25 års tjänst;

- at 23) filaren Fredrik Wilhelm Haggström för 23 års tjänst;
- " 24) pappersmedlen Nestor Wilhelm Wikberg för 23-årig tjänst;
- " 25) smickaren Gustaf Wikström för 23 års tjänst;
- " 26) pappersmedlen Frans Oskar Andersson för 21-årig tjänst;
- " 27) målaren Anton Feliks Wredberg för 21 års tjänst;
- " 28) smeden Adolf Wilhelm Roos för 20 års tjänst;
- " 29) pappersmedlen Johan Anders Storm för 20 års tjänst; alla dessa 21 biståndsmänns penningar, på Mathildedals bruk.
- b) mindre bomsmedel
- at 1) maskinisten Fredrik Ferdinand Waahlto för 14 års tjänst på Isak Kallios ylle spinneri i Raumo.
- c) hederstecken i silfver
- at 1) tjennorinnan Anna Lisa Ekholm för 12 års tjänst hos assessor R. W. Martin i Wasa.
- " 2) 5^e Sofia Lovisa Nyholm för 24 års tid
- " 3) 5^e Sofia Andersson för 23 års tjänst; begge hos prästinnan Hortensel Creutz;
- " 4) 5^e Anna Fransina Blomberg för 19 års tjänst hos handlanden N. Matrosoff i Helsingfors;
- " 5) butikföreståndarinnan Amanda Wilhelmina Nyberg för 20 års tjänst hos Aktiebolaget Spennerts Sadel- och skousfabrik i Helsingfors;
- " 6) tjennorinnan Anna Charlotta Fröjdlund för 10 års tjänst hos fröken Hilma Stålhane i Helsingfors;
- " 7) 5^e Karolina Thomasdotters Fogare

- för 30 års tjänst och
- at 8) tjennorinnan Hilda Lovisa Kosunen för 36-årig tjänst; begge hos general von Dachen och dennes efterlofvariska;
- " 9) fabriksarbeterskan Hilma Wilhelmina Seikkula för 25 års tjänst och
- " 10) 5^e Alma Sofia Nissita för 10 års tjänst; begge på Isak Kallios ylle spinneri i Raumo.

§ 10

af lokaldirektionen för Ahlmaniska Trädgårdsskolan i Seppälä
 laustmannas- och husmodersskolan reppgjordt förslag till program och budget för tilltänkta Trädgårdsskolor i Seppälä fördragas och bekräftar af Bestyrelsen godkända. Af lokaldirektionen uppdrags att i väntan alla för kursernas anordnande erforderliga åtgärder.

Beträffande trädgårdens inläggningar och dränering samt anläggande af arbetställe förelämnades dessa frågor afgränsade af godsejeren Bochartström i samråd med föreståndaren och lokaldirektionen och skulle godsejeren Bochartström på annat sätt möjligt bekräfta sig till Seppälä.

§ 11.

Angående Westfinska bokhögskolan V. K. F. utöfningens ädlingsföreningens inkomna handlingar skulle bekräftas, ställas på cirkulation.

§ 12.

Sedan senaste sammankommandets utnominningar och vid detta möte gjorda utnominningar äro i anordningsjournalen inföda.

Vår fridom
 Anna Teule

År 1908 den 18 mars
sammantredde Bestyrrelsen
för K. F. Husdjämningsföre-
skapet och tillstodskommun-
dävid ordföranden, herr
Jusselius, ledamöterna, her-
rar Allan, Backström och
Fabricius, supplementen, herr
Braun samt underteck-
nad sekreterare.

§ 1.

Det vid senaste sammantrede Justering
den 25 siltörkne februari tillkomna proto-
kollet upplästes i och för justering.

§ 2.

Fördrag af direktionen för L. S. Kis förslag
finska Kreatursförädlingsföreningen iisänsä till utställningar
förslag till: 1) ofverenskommelse angående sam- m. m. godkännes,
arbetet mellan föreningen och Husdjämnings-
sällskapet; 2) program för Stamtyperutställning-
gar; 3) program för utställning af tjurarnas offtom-
ma; 4) program för täflingar mellan hela be-
sättningar (produktionsstäflingar), angående hvil-
ka förslag direktionen begärde Bestyrrelsens
utlåtande. De förslagen voro uppljorda med
beaktande af ömsidig fördel och med iakt-
tagande af riktiga principer vunno desamma
Bestyrrelsens fulla godkännande. Dock skulle
samma önskningsfull uttalas att de 30 del. af
föreningens publikationer, hvilka föreningen
gratis ställer till Husdjämningsföreningens disposi-
tion, måtte vara svenskspråkiga, emedan dessa
må icke eljes blifva af allmoget förstådda.

§ 3.

Af förståndaren för Hoga Krea. Örnatens ofren
turskötarskola, agronomer O. Oloni offig. Hoga Kreaturs-

skolan skola ven berättelse öfver verksamheten vid Pudas skola under år 1906 jämte tillhörande tabellariska sammandrag försogs och skulle berättelsen insändas till Landtbrukstypel- sen.

§ 4

Val af delegerade för utrensning af ledamöterna i föreningen Tapio

inkommen skrifvelse, hvare mot. Tapios direktions föreningar, hvilka anslutit sig som medlemmar till berörda förstförening, anmodas att utse, enligt angifna grunder, delegerade för att i Hushållningsläroskolens årsmöte utse en medlem och en suppleant i förstföreningen Tapios direction.

Da enenertid Hushållningsläroskolens årsmöte alleredan förvägrat och de, så vidt Bestyrelsen hade sig bekant, intet landtbrukspolis inom läroskolens område anslutit sig till Tapio, inskränkte sig Bestyrelsens åtyrändan till att utse 2 delegerade, hvilka finna välja i följande förvarande ledamot och suppleant i Tapios direction, och valde Bestyrelsen till delegerade kostnadsinspektorn hr. Aminoff, godsejaren J. F. Backström och sekreteraren Reuter.

Läroskolens medlemsafgift skul- la afven till föreningen Tapio öfverlämnas.

§ 5

De Ungas Vänner i Hittis för gånk Ungas Vänner i Hittis afgifven berättelse om trädgårdslärover afven den tillflykt i trädgårdssodning, som före- ningen sommaren 1907 med utslag af Hus- hållningsläroskolens förvärtat, försogs och i sammanhang härmed en af föreningen ingifven ansökan om ett utslag af 90 mark

af oraföranden i föreningen De Ungas Vänner i Hittis afgifven berättelse om trädgårdslärover afven den tillflykt i trädgårdssodning, som före- ningen sommaren 1907 med utslag af Hus- hållningsläroskolens förvärtat, försogs och i sammanhang härmed en af föreningen ingifven ansökan om ett utslag af 90 mark

för enbände ändamål under somrarna 1908 och 1909. Med hänsyn till ändamålet med utslaget vill Bestyrelsen inte nöka ^{ett sådant} utslag, om och Bestyrelsen för tillfället inte kunde afgöra, hvornifrån pengarna skulle slutligen utskördas, och beviljda belägen berörda förening och berörda utslaget, dock endast för innevarande år.

§ 6

Till Bestyrelsen hade inkommit ansökningar om stipendier af följande personer:

Stipendier ut- gifves.

Landbrukspolis Johannes Karlsson från Pudas, som anhåller om stipendium för att under mars må- naden blifva i tillfälle att studera vinnskötelse i södra Sverige och i Danmark;

rotfruktsodlingsinstruktören Johannes Sundell, som begär 350 mark för att under mars månad studera rotfruktsodningen, rotfrukts förvaringen och förvaringen af fröstockar eller vinnskötelse och andelsvinnslakteriverksam- heten i södra Sverige och Danmark;

bondesonen Ernst Felix Loderlund från Saltvik och

bondesonen Erik Karlsson från Finström, hvilka två sistnämnda anhåller om stipendium för studium af det danska pilsbruket. Sekre- taren hade af förständeren för Ålands fackhög- skola erhållit varna förord för de två sistnämnda aspiranterna.

Bestyrelsen beslut tilldelat landtbru- karen Johannes Karlsson ett resestipendium om 100 mark med skyldighet att under minst en månads tid studera vinnskötelse i Sverige och Danmark samt att af bondesönerna Erik Karlsson och Ernst Felix Loderlund utgifva stipendier om 250 mark ut vardera, hvar- vid de som skyldiga att vitas vid ett eller

par smabruk i Danmark under tiden fra April månedes begyndelse til slutet af Oktober. Samtlige stpendenter bora hie Bestyrelsen affgifva berättelse öfver hvad de under sin vistelse i utlandet iakttagat.

At instruktören Sundell utsåg Bestyrelsen sig, sile denne var beuua gifva sig got resestipendium, da han i slutet af iukommande april måned måste viltaga med sin instruktörsverksamhet.

§ 7.

Förordnings af inspektören för fiskeriet var, mestis Mr. Sandman aflätet skrifvelser, där han meddelat att Fiskeriförbundet den 30 och 31 innevarande mars måned i samband med sin ordinäre värmste församling en serie föredrag, berättande ämnen, hvilka fiskeinstruktörerna borde blifva förtrafna med, hvorför han anhåller att Hushållningsvärska- pets instruktör måtte förordnas att öfvervara dessa föredrag samt sedermera fortsätta kursen för fiskerinstruktör, hvilken viltagersonne delbord efter beuuds mäte.

Da sekretären upplyst om att han tillskrifvit fiskerinstruktören Nordberg att iupfina sig i Helsingfors senast den 29 mars för öfverberörda ändamål, förled de skrifvelsen ej till vidare åtgärder.

§ 8.

Från Uleåborgs läns Hushållnings- värska- pets samskap ingått meddelande därmed att öfver- utskottet i Torpa värska- pets direktions ej kunnat godkänna det af K. J. Hushållningsvärska- pets öfver- utskottet i Torpa värska- pets direktions med hänsyn till dess innehåll och åtgärderna att ingå med beuuds hemska- pten, hvorför direktören utsändt de till

Fördrag i fiske-
refördrag i H. förs.
Nordberg dit.

Uleåborgs läns Hushållnings-
värska- pets samskap
utskottet i Torpa värska-
pets direktions.

Uleåborgs läns Hushållningsvärska- pets samskap
utskottet i Torpa värska-
pets direktions.

§ 9.

Att Trio landtmanna- och fiskare- Trio gien för gien ingifven utskottet om ett bidrag, stort ej Torpa till inköp 30 mark, för inköp af grisar blaf af Be- of grisar styrelsen afslagen.

§ 10.

Bestäts att, da det visat sig öfver Manlig kreatur- ligt att nu kunna erhållas någon duglig skott utlagas de ja, antaga en manlig kreaturskott i samska- pets tjänst till den 1 september november, da samska- pets troligen kunde få en skicklig de ja. I denna konsulentens Bremer hade kottören Hagström fir- klorat sig villig att inträda i samska- pets tjänst under beuuds tid, da han från horten komme att inträda en kontroll- assistentbefattning. At sekretären öfver- lämnades att med Hagström öfverens- komma om lönevillkoren.

§ 11.

Förordnings om skrifvelser från Fru Smernoffs enkefru Katarina Smernoff i S. t. Mari, hvil. hönsskötta Uleå- borg om ha patent på en uppfinning namnt utaf öfver- utskottet att "hållna hönns utaf eldstad, och bestäts lämnare skrifvelsen utaf öfver- utskottet.

§ 12.

Med anledning af att förtföre Lören efter priset ringen Tapio antagit att Hushållningsvärska- pets samskap vill underötada den svenske upp- löran af föreningens tidsskrift Tapio, be- stäts att sekretären skulle taga reda på priset i tidsskriften och om någon sådant beviljas, för den handelse att en större antal exemplar skulle prenumereras.

Trio gien för
skott utlagas
Manlig kreatur-
skott utlagas

Fru Smernoffs
hönsskötta Uleå-
Tapio

§ 13.

Adressannonser
inför sig i Måttelens

Bestyrrelsen beslöt icke reflektera
i ett af Redaktionen för tidningsläsa Måttelens
gjordt anbud om införande af adressannonser om
sällskaps funktionärer à 10 mark per år.

§ 14.

Fördrag om först
man gemensam
för K. F. Högskolan
L. S. M. sam.

Sekretären anmänte att det va-
rit fråga om anställande af en förstman med
högre förståelig utbildning vid Lounais-Suo-
men Maanviljällyseura huvudstad lant-
brukssällskap samt att sekretären vid detta
sällskap förordnades att Huvudstämmans sällskapets
sammanträd med sigde sällskap skulle antaga
och afläsa sedan funktionärer, så i ungdoms
sällskapet kunde fullt uppfyllas honom.
För egen del förordnades sekretären att använd-
nas af sällskapets i skogsodling och skurser
i skogsodling godt anställande af en person
med högre förstunderbyggnad nödvändigt,
boende hemma och, såvitt sekretären här up-
gifvas, vederbörlig myndighet komme att
förora så utbildade funktionärens antagande
i sällskapets tjänst. Bestyrrelsen svare sig i
princip om förslaget och skulle underhandla
om i frågan bedrivas med Lounais-Suomen
Maanviljällyseura.

§ 15.

Intyg af Wasama

På grund af tidigare sekretären
gifvet uppdrag hade denne utfördt in-
tyg af förstbeträdet Wasama (Wäg) och
hade detta följande lydelse:

"Måttelensnämndens, Herr Karl
Wasama (Wäg), joka 1 päivänä heinäkuu-
ta v. 1898 tuli K. S. Tolousseuran palvelus-
seur, josta hän onosta pyynnöstään erosi

15 päivänä marraskuuta v. 1905, jolloin hän
siirtyi Lounais-Suomen Maanviljällyseuran pal-
velukseen, on sillä ajalla, jona hän nauttii
toimii K. S. Tolousseuran palveluksessa, avoimista
eiinnoista kutteruutta ja toimintatuloja, kii-
teltävää ammattitaitoa, kykyä päästä naut-
tamaan yleisön suosioon ja kykyä kunnit-
seuskykyä, jota kaikin tavoin on
nauttii toimii opastajana metsätalouden
alalla, jota kaikki tältä saan nauttii
K. Wasamalle todistukseksi antaa.

Detta intyg blef af Bestyrrelsen god-
kändt.

§ 16.

Sedan sekretären anmält att den Sekretären för
Sällskapet vidne påfyllsodlingsinstruktör A. W. ge intyg i säll-
skapets (Maudelin) hos honom anställt om jämsamt
intyg af sin verksamhet i sällskapets tjänst,
uppsågs af sekretären att uppfylla och of-
gifva det begärda intyget.

§ 17.

Af inspektorn för obnormskolorna Maanviljällyseura
insändt uppdrag afredt att intygas i 1909 års al-
manaka skulle twänndas Universitetet, skolorna

§ 18.

Af disponenten Eds. Frisk insändt intyg om
erbännande af en smittoräddare 21 st. medeljer af smittorädd-
aretor vid skattelödas bruk upptogs. vännis

§ 19.

Från S. S. Michels läns lantbrukssällskap
insändt instruktioner för sällskapets S. S. Michels läns
samtliga funktionärer skulle stannas på en lantbrukssällskapets
tjänst.

§ 20.

Med anledning af dörom gjordt Frisko kommens
förfröjan skulle Frisko kommens ombud an-
lämnas.

modas pretium intygi från Ekonomideparte-
mentets registratörskontor att gvernerens
fastställelse af Kommunens beslut om upp-
tagande af ett 5000 markes lån till stads-
fonden ej öfverklagats.

§ 21.

Sekretären anmält att han hän-
visat en K. Wasenius, som påbörjat först-
littrare, till Louisa-Louise Moanviltjells-
seura hemlösa sällskap, och godkändes den-
na öfver, då Wasenius var förut inom
samma sällskaps område.

§ 22.

Vidare anmält sekretären att
Kumlinge lärohus- och fiskarsäll-
skapet att lärohusundagor skulle anordnas
inom gillet, men hade detta varit omöjligt
i sammankommit med som bäst pågående
lärohusundagor, därför Kumlinge gille
förel seum kunde på sådana anordnas hos
sig.

§ 23.

Sekretären anmält att han på an-
dan af instruktören Norberg genomgått ett förslag
till stadgar för Nagu fiskarsällskap, hvilket förslag
direkter samtyckt till Nagu för godkännande.

§ 24.

Upplystes erkännanden från Nyttas
fruntimmerseförening för motpena 500 mark
och från Litala handarbetskola för erustag-
na 900 mark.

§ 25.

Sevan senaste sammankommit och vid
dessa möten gjorda uttalanden och i anordnings-
journalen infördes.

K. Wasenius försök
hänvisas till L. L. M.

Kumlinge gille
anmälan om läro-
husundagor.

Nagu fiskarsäll-
skapet.

Kottion.

Uttalanden.

Tryckningen
L. M. O. L.

År 1908 den 28 april
sammankommit K. F. Hus-
hållnings-sällskapets Besty-
relse, hvarvid tillstades-
konungens ordföranden, herr
Juselius, ledamöterna, herran
Melin, Backström, Fabritius
och Nieminem samt ordföranden
fröken von Troil öfver-
som underskrifven sekre-
terare.

§ 1.

Det vid sammankommit den 18
historikerna samt tillkommit protokollet upp-
lästes i och för justering.

§ 2.

Föredrag om af Landtbrukstyreloren Åland Landtbruk-
till Bestyrelsen sånd reniss skrifvelse, uti hvilken utfördes att
Landtbrukstyreloren anhållit om Bestyrelsens utlåtelse på om statsundag
de med anledning af några reniss utskottas hand. afstyrelse
ligger, förändrad bildandet af ett Landtbrukstyreloren
på Åland och ansökan om ett 16,000 mark stort årligt
stötutslag åt det samma, och bedöls att uti motiveradt
utlåtande afstyrelsen förutnämnda ansökan.

§ 3.

Uti en föredragen skrifvelse hade Stipendium om 500
Finslands Ållmänna Högskoleförening anmält att de som med utsläp
ma, med beaktande af att spårkonstverksam- i spårkonstverksam-
gen kunde bli på en beaktansvärd ekonomisk hjälp-
källa för lifaföringen, om några tillvärdning
bedrofs på andarnesculigt gata, gätt. i förfa-
ring om anordnande af kurser, beömda högs-
gren, hvilka skulle leda af från Sverige in-
hålls instruktörer och afhållas. På samma
högskole Bestyrelsen uppmanas, att gevar bevil-
jande af stipendier samt lämpliga personer i tillfälle

att licentia hucusque, som vare i 9 månader.

Med anledning här af beslutet att till stipendium om 500 mark till Inrikeska fonder, och skulle annars om dess användning i tidningarna. Såsom vilka för erhållande af stipendium förklarades förbehållas att i fall af behöf för fästskopet tillse sig till dess disposition men en tid af minst 3 år.

§ 4.

H. E. Karlsson och G. N. Lindblom till revisionens utskottet. Paragrafen De Unga Vännen för 50 mk.

Fördraget af bondesonen Karl Emil Karlsson från Jönköping, topografen Gustav Christ Lindblom från Skövde och N. Stenwall samt Johan Larsson från Jönköping för föreningen de Unga Vännen i Paris gemensamt inlåda ansökningar om stipendier, hvarvid den förstnämnde anhållit om resmedel för att pröfva i jordbruk i Danmark, den andra, Gustav Lindblom, anhållit om 200 mark för samma ändamål och de två sistnämnda om 500 mk för att bereda en af föreningens medlemmar tillfälle att åstaga i en planerad studieresa till Danmark i samband med följande förmån, och beslutades tilldelas föreningen "De Unga Vännen". Paragrafen 50 mark att i oförklarad afseende användas.

§ 5.

E. F. Söderlund för praktiska i Sverige med stipendium

Med anledning här af att bondesonen Ernst Felix Söderlund från Säterik, som erhållit stipendium för inköpt av praktisk i det danska språket, anhållit att få vistas i Sverige vid dövorandens studier, där honom alla redan tidigare beretts plats, beslutades att till förnämnda anhållan bifaller.

§ 6.

Revisionskommitténs betänks utlåtande öfver af de nämnda verkställda revision

Af Revisionskommittitionen afgifvet utlåtande öfver af de nämnda verkställda revision fördraget och skulle deltagarna fördraget vid sin

stundans maj plenium.

Beslutet att hos de skilda gyllena gyllena frögröna frögröna beivrade de önskad nöjdt af de i sin vilja hafva demonstrat fördraget, af Finlands Utredningsförening afläsa tillämpligt cirkulär upptagna demonstrationsfärderna placeras inom sina resp. områden, såvitt det efter tillräckligt svar på i förutläggning om de behöfvande ferierne användande.

§ 8.

Med bifall till ett af Afvaldsföreningen för kyrkostyrelser i Finland ingifvet förslag till samarbete mellan föreningen och ställskapet och med godkännande af det fördraget samt uppräddt fördraget till öfverenskommita förmånen och ställskapet emellan, beslutades styrelsen i ställskapet vägnar ingå i samarbete med föreningen och med teckna af överenskomsten dörrar.

§ 9.

Af Delegationen för Landtbrukssällskapens Centralförbund jämte skrifvelsen af den 28 sistlidne mars öfverlämnade fördraget till instruktioner för landtbrukssällskapens konsulenter och instruktioner af olika slag skulle ställas på cirkulation.

§ 10.

Styrelsen till kännedom anhållan om ställningsfrågans Delegationens för Landtbrukssällskapens Centralförbund skrifvelse af den förutnämnda afdraget 30 mars innevarande år, ut vilken skrifvelsen till ställskapet och framtiden att Kungliga Senaten förkastat fördraget 100,000 af Delegationen jämte senaste anbudsmåttet mk. beslut gjorda anhållan om andrag af Landtbrukets och Landtbrukssällskapets för underhandlande af kontraktföreningar, beivrande Senaten

beholdt om förband af Sällskapet's andlag
inrättat för småbudspremiering, för hvilket
ändamål 10000 mark beviljats till för-
delning mellan sällskapet.

§ 11.

Givna uppgifter
sitt rapportören
angående skörde
rättingarna.

Uti skrifvelse N° 126 af den 20 sist.
förflutne mars har delegationen för Landtbruk-
ningsSällskapet's Centralförband meddelat att Cent.
förbandets Representation vid möte den 25 nov-
7 dec 1907 förenat sig om Landtbrukstyrelorens
den 29 oktober sammna år fattade beslut att möjli-
gast tillförlitliga uppgifter på höstorna borde sam-
las angående den väntade skördemängden af råg,
korn, hafs, potatis och hö, ^{i och för publicering} hvarjante Represen-
tationen ansett nödigt att i hvarje kommun sända
en i jordbruket förfaren och för ändamålet eljes
lämplig person anställdes för verkställande af obser-
vationer och insamlande af rapporter om desamma
afrensom beslutet i sådant syfte vände sig till samt-
liga landtbruket- och hushållningsSällskap med upp-
maning att skicka till styrelsen i uttyd syfte.

Med anledning häraf beslutats anmoda
resp. givna att för Styrelsen förorda en eller
flere personer inom hvarje kommun, hvilka
vare villiga och lämpliga att sända rapporter.

§ 12.

Centralförbandet
kallas till möte
12 oktober 08.

Uti cirkulär af den 20 mars 1908
har LandtbrukningsSällskapet's Centralförbands
delegation sammankallat Centralförbandets med-
lemmar till Representationens ordinarie möte,
som vidtoges i Helsingfors den 12 instundande
oktober i ställe, hvorm frambes, meddelas,
hvarjante de i programmet upptagna frågor
uppräknades. Fjunt de detta antecknades,
och Styrelsen till val af ombud för Sällskapet
så den treperiod, för hvilken de senast valets,

tilländagatt, och uttogas hvarist till Sällskapet's
ombud för åren 1908 och 1909 magister Eric
von Retzig och sekreteraren Reuter, samt till de-
nos suppleanta godsejaren Arthur Ekblom
och J. F. Puholm. Om fjuntades val
skulle Delegationen ofördröliges undersökas.

§ 13.

Fördrag af Nystrads Fruntim-
mersförening afgifven berättelse öfver sin
förlagsverksamhet med spanod och väfnad berättelse. Uppman
under år 1907 samt föreningens arbete under
försättningsvis blifva behållna vid sitt tidi-
gare avlag. Berättelsen skulle öfverstyras till
Industristyrelsen och Fruntimmersföreningens
uppgifvade insända anskän om avlag,
skick till Industristyrelsen, jante de i Händels-
och Industriexpeditionens bref till Industri-
relsen af den 21 december sistlidet är för-
de förlagorna.

Till delerats
Centralförbandet
utrens Retzig Reuter

Nystrads fruntim-
mersförening
berättelse
i Industristyrelsen

§ 14.

Sedan inspektion för fiskerierna
uti nu förnydd skrifvelse af den 7 juni 1908
de april anhänt om upplysning om del af
Sällskapet uppgjorda förslag till användande
af fiskerieringsutskottet afrensom dörom, be-
rövada Sällskapet utrett något skild utskott
för handhafvande af fiskeriärendena, samt
hvilka personer i så fall tillhöra detta utskott,
hvarjante de i programmet upptagna frågor
uppräknades. Fjunt de detta antecknades,
och Styrelsen till val af ombud för Sällskapet
så den treperiod, för hvilken de senast valets,

Inspektionen för
fiskerierna
diversa upplys-
ningar.

Davosens och
Lindholms resor
är godkända.

§ 15.

Åf trädgårdsmästarens Davosens
och Lindholms uppgjorda resoplaner för som-
marens arbeten godkändes sålunda fastställes.

§ 16.

Åf trädgård-
mästarens
resor.

Da ett stort antal rekvisiter
denna vår inte kan erhållas begärde ledning
af sällskapet trädgårdsmästare hade sekre-
teraren förordt varit efter någon person, som
kunde tillfälligtvis för ändamålet engageras,
men icke lyckats på detta sätt. Med an-
ledning häraf beslutades emellertid de rekvisiter,
hvilka i vår befäva utgå till följd af de i för-
gående förordade.

§ 17.

Valgrens resor
är godkända.

Skogsinstruktören Valgrens rese-
plan för sommararbetet fastställes.

§ 18.

Prekates gemensamt
med L. S. M. anlaga
skogsvårdskonsulent

Uti skrifvelse af den 25:e minnande
april underrättades Bestyrelsen dörin, att direkt-
tionen för Louvins - Finlands Skogsvårdssällskapet
benämnda landbrukssällskapet godkänd för densamma
franskuddt förslag dörin att sagda sällskap gemen-
samt med Husdjursmuseet skulle antaga
en skogsvårdskonsulent, hvars lönebidrag är
förnamnda sällskap skulle utgå med 2500
mark, samt att berörda direktions befullmäktigad
landbrukshägnare J. Kaskinen och sekreteraren
K. Setälä uti tillräckligt med förslag af
Husdjursmuseet utvalde delegerade, andra
befattningens ledig att utvalas, antaga konsul-
tent och för honom uppgöra instruktion.

På grund häraf beslutade Bestyrel-
sen som tidigare i princip godkänd ofrånkunda
förslag, att om antagande af gemensamt skogs-
vårdskonsulent förnas sig med Louvins -

Finlands Skogsvårdssällskapet, att åt konsulentens
erlagga i löri 1,500 mark samt dessutom resa och
dagtraktamente för förväningar utförda inom Hus-
djursmuseets område eller på uppdrag af sä-
llskapet utafvif detta område, hvarjämte Besty-
relsen till delegerade utvalde godsegen J. F.
Bockström och sekreteraren Reuter.

§ 19.

Skogsinstruktören E. Olsson förordade
des att utföra de förväningar, till hvilka han
jämte tillräckligt rikomna anvisningar, tillfritt
rekvisiterad, hvarjämte han i sinne skulle
förföra utafvif beaktad för åstuderande af skog-
vård samt för sällskapets räknung anordna en
plantaskola.

Olsson förordades.

§ 20.

För inköp af en afvelstjur, benämnd
"Nalle" till afvelsföreningens "Kimito Stammen"
beviljades sagda förening ett bidrag om 2/3
af tjurens pris 250 mark, eller således 166
mark 66 penni mot vilkor att föreningen
oaktligen afger berättelse öfver sin verksamhet,
inseende erforderliga tillförsijter och tabel-
lariska sammandrag döröfver, tiller tjuren
försäkrad samt, om tjuren försäkras elendör,
aktuelstör beloppet, om ej annan godkänd
tjur i stället inköpes.

Kimito stammen
för anlaga till en
köp af tjur.

§ 21.

Åf sällskapet Pellervo insänd
afhandling berörande andelverksamhetens
betydelse för landbrukshägnare, ofredt för
1909 års almanacka, till af Bestyrelsen
godkänd.

Almanacka af
handling godkändes.

§ 22.

En från förstandaren för skgl.

Almanacka

Skolan byggd
under pågån.

manska handtvarna- och husmodersskola i
Leppälä, agraromen Niilo J. Selin anländ
skrifvelsen berörande särskilda skolan vid
skolan föredogs och beslöt att godkänna
Bachström instående på fredag skulle be-
söka skolan och då gifva Selin de anvis-
ningar han ansåg sig behöfva.

§ 23.

Pargas kontrakt-
förening för oppa-
rater.

Sedan ordföranden i Pargas kontrakt-
förening, K. F. Laurén intämnat upp gifvit nämnd
berörande i föreningen och anhållit om utläm-
nande af föreningen beviljade apparater m.m., be-
slöts att, då sällskapet bestyrrometer var för tiden
för kontraktföreningens behöf, och då den emellan-
tid kunde användas af sällskapet sekreters-
skotare, inköpa en Lindströms bestyrrometer af
Pargas kontraktförening samt nödiga tabeller
och böcker.

§ 24.

af Tapio premie-
nummer 25 del.

Sedan sekretären i Finska Fört-
föreningen Tapio upplyst om att tidskriften
Tapio kostar 1.50 penni årgånge, beslöt pre-
miererna på 25 del. af 1908 års årgång, och
skulle samtliga gifva tvenne exemplar, någon exem-
plar af tidskriften.

§ 25.

Påminnelser att
välja direktions-
medlem till Tapio.
Tusen öfver.

Föredogs af Finska Förtförening
om Tapio invänd påminnelser att gå i förfat-
ning om val af direktionsmedlem i sågda före-
ning, men då delegerade, för verkställande
af berörda val anser man nödigt, förvaldes
skrifvelsen ej nu till någon öfver.

§ 26.

Första om förord.
någon för Vasa Sällskaps
den att höra på det.

Sekretären i Tavastehus läns
Sällskaps för Vasa Sällskaps hade meddelat att enligt
den att höra på det, hvad på särskild väg från Landtbruksstyrelsen

erfordra, utsigt att erhålla Statskonsulenten
Vasa-Skröder att i utlandet inköpa dugli-
ga afrensningar förefann, om avskandörsm
inbegripes vid annan tid, och fick sekretären
i uppdrag att fråga sig om sådan avskand-
gjorts eller om sådan skulle intämnas.

§ 27.

Sedan statskonsulenten A. Vasa - Första om öfver-
Skröder hos sällskapet sekretären rekommenderade utgifva af brosky-
rat en broskyr "Om Svinets Stivsyge" till öfver. den "Svinets Stiv-
sättning till finska, hade sekretären anskaffat broskyr.
boken, och då öfver han fått den vore af
det vore att den borde intämnas med den
finskspråkiga fackliteraturen, hade han hos
det "Schubotske Forlag" i Köpenhamn frågat
sig om vilken för en eventuell titel till
afrensade skriften, men af forlaget tillfrågades han
vidare till det Kongelige Danske Landhushold-
nings-Selskab. Detta hade på hans återkomma-
gjord frågan för sin del medgifvit svar
sällskapet vill att öfrensade broskyr,
men annodade sällskapet att fråga sig för
hos forlaget om de vilken denna vill be-
trifva sig för medgifvande af en sådan titel-
telser. Denne hade till svar på hans honom
gjord frågan förklarat sig villig öfver
vill till boken således, att sällskapet berättig-
gades att låta öfrensade skriften till svenska
och finska samt i tre del utgifva den i 100
många exemplar och till många exemplar till
sällskapet kunde önska samt försända den
i Finland mot en ersättning af 500 kronor.
Då sekretären emellertid ansåg detta pris
för högt, beslöt samtalen hos forlaget om
godkännande af en ersättning af 200 kronor,
hvarvid skulle framföras de kostnader öfvermitt-

ningens med för

§ 28.

Majoriteten utvaldes

Fästerkapets värdepappers utvaldes att förskaffa den 30 inständande maj kl 6. m. och skulle annons hörom i vederbörlig ordning införas. Vid plenium komne följande ärenden att förordnas:

- 1°) Från Högstämman Särskildt utskottet skrifvelser;
- 2°) Från Landbrukstyreton utlåtande skrifvelser;
- 3°) Från Industristyreton utlåtande skrifvelser;
- 4°) Revisionskommissionens berättelse för år 1907;
- 5°) Förslag till nya stadgar för fästkapet;
- 6°) Framställningar och meddelanden från Poststyrelsen;
- 7°) Förslag till utdelande af utnämnelser för landtmannavärdskapet och vederbörlig förtäring;
- 8°) Förslag till utdelande af utnämnelser för länsvärvar och trogen tjänst;
- 9°) Förslag till nya ledamöter;
- 10°) Förslag till nya ledamöter.

§ 29.

E. Hagström utvaldes till amb. kretsens styrelse.

Bekräftas att han jämte likt honom vid senaste sammankommande gifvet uppdrag engagerat herr Elis Hagström till ambulerande kreatursläkare för tiden 1 april - 1 november mot en oflöning af 500 mark, samt att Hagström, som genast infunnit sig i tjänstgöring, för november befaam sig i Kagn.

§ 30.

Intyg af Meja-niemi

Enligt vid sista sammankommande utvaldes uppdrag herr sekretären utfrida intyg af fästkapets värdepappers-utvaldesinstruktör A. V. Majaniemi (Mandelin) och godkändes detta, som var af följande

lydelse:

"Fästkapets värdepappersutvaldes A. V. Mejanieni (Mandelin), joka tuli K. S. Talousseuran palvelukseen 1 p:nä toukokuuta 1897 ja erosi siltä omista pyynnistä 1 p:nä heinäkuuta 1906, on tässä ajalla, millä hän neuvonajana toimii Talousseuran palveluksessa suurella menestyksellä vaikuttanut piirikasviviljelyksen tunnetuksi tekemiseen, siihen tutustumiseen ja yleisehköi soveltamiseen Lounais-Suomessa. Hän on erinomaisella mittatunnetulla, innolla ja tarmolla sekä suurella asiantuntemisellä työskennellyt asiansa hyväksi, saavuttanut sekä seurauksenaan ja omasta toiminnastaan väkittäen tahtoa työskennellä luottamukseen. Kun hän sitä paitsi aina on sekä virkansa kehittäjänä että yksityksessä ollessaan esiintynyt reitisti ja haikissa puhteissa kiitettävästi, voidaan häntä täydellä syllä pönittää. Turku 18 p. maaliskuuta 1908.

Toimitettiin puolesta
Lounais-Suomen
§ 31.

Sekretären meddelade att Red. för Pragsnummer "Mantolans" öfvertänt ett antal af tidningsprof. af Mantolans nummer med anseende om dess spridning, men ej kringsändes. att han ingenting tillgjort, da allmogem ej firtas frukt, hvilket godkändes.

§ 32.

Förtäddes af ledningsmästaren Örnens hörom. Lindholm lämnade hörom öfver februari och mars månads löner; af firmen Dörfuochling & Cie i Müllhausen utlämnade hörom öfver Mars 4:90 för leveranss gain; af Herr Hugo Dahl gifvet erbjändande öfver smittasua Maj 24:57, för hans vore vid landtmannakurserna samt af frukt. Förtäddes af Tapio gifvet hörom öfver Maj 21:05 för 200 ald. Döf

ledning i skogbruk. § 33.

Magnus Dahlström

Fabrikörskoren, Magnus Dahlström,

hän till Sebastian. hvilken förmåga af grubbarna och trutarna
 ska förenas N: 120. N: 1 och 2 uti första kvartalet och första stad-
 delen af Abs Stad innehar af Huskällings-
 sällskapet beviljade lån N: 120 till Libor-
 liska fonden, hvilket var intecknat uti
 förenämnda sammankomna truter näst
 efter uti truten N: 1 intecknade 33,928 rubel
 66 koppek, a° hvilket lån, hvilket var räntefritt,
 uti 1904 återstodt 3,105 mark 98 penni, och nume-
 ra två belöpa sig till något tusen mark, samt
 i begge truterna gemensamt intecknade 6,300
 mark med söra löpande 6% årlig ränta,
 a° hvilket lån amortering öfver två skott, ha-
 de hos Bestyrrelsen antagits att Bestyrrelsen
 ville befria den del, ^{utgörande} $\frac{1}{4}$ af de samman-
 lagda truterna, som af fabriksörskoren Dahl-
 ström förutts till redaktören E. von Wendt,
 från den gravation sällskapet förenämnda
 inteckning kunde på denna del utlösa,
 och bestöts till denna antagelse bifalles.

§ 34.

Utavordningar.

Sedan senaste sammankommet och
 vid detta möte gjorda utavordningar äro
 i anordningsjournalen införda.

Från föredn:
 Lars Teule

År 1908 den 4 maj
 sammankom Bestyrrelsen
 för H. F. Huskällings-säll-
 skapet. Närvarande voro
 ordföranden, hr Juselius, le-
 demöterna, hr Allen, Bark-
 ström och Fabritius samt
 sekreteraren.
 § 1.

Upptrögs till behandling fråga om ändring af stad-
 gornas. ändring af sällskapets stadgor i syfte att bereda
 landsorten och särskildt lantmannasällsamma större
 inflytande på ärendenas gång. Om behöfligheten
 af en sådan reform voro alla ense, om och den
 uppfattning gjorde sig gällande att berörda för-
 slag borde genomföras med så liten ändring
 som möjligt af sällskapets nu gällande stad-
 gor. Ett af sekretären uppläste förslag till stad-
 gor, jämte till hvilket sällskapets verksamhet öf-
 ver hela landet och dess verksamhet såsom
 behållnings- och afrensning organisationen för fjärfö-
 jämr af dessa olika verksamhetsutresor
 helt och hållet skildes från hvarandra, erbjödes
 vittorligen vara byggd på riktig princip, men
 de organisationen blefve i väsentlig mån mer
 utvecklade än om nödiga tilläggstadganden, ofredde
 att tillgodose förenämnda sympunkter, som så-
 skildt lantmannasällsamma, i de nuvarande stad-
 gorna infördes, beslöts att ändringarna uti dessa
 skulle göras med bibehållande af nu gällande or-
 ganisation. Sedan Bestyrrelsen eratts om uttrick-
 ning af den behöflighet, hvilken skulle tilldelas
 landsortsrepresentanterna genom af lantmannas-
 sällsamma utredda orubud, uppdrags åt sekretären att
 till nästa sammankommet formulera de beslutna till-
 läggna och ändringarna, och skulle till detta sammankom-

trads kallat herrar K. Wasastjern, J. Waalandoff, F. Erlund och H. F. Laurin, hvilka år 1906 bleföt inordade i en komité för uppgörande af ändringar i Sällskapet's stadgor.

§ 2.

Torödsogs stadgor, uppgjorda för

g Nagu fiskerijills stadgor stadfästas. Gilleet för 4050 mk.

Nagu fiskerijillerna omfattande södra delen af Kånga och norra delen af Koppo kommun, och bleföt heröda stadgor af Bestyrrelsen godkända. Dock skalle gillet upprätthållas på sätt i § 6 omnämnda böter ille i rättelig väg kunde utlagas, öfrusom äre medlem, hvilken med uppenbart bedrägeri ertappas, borde af gilleets styrelse därför strälas.

I sammankommandet fördrags af södra gille utlänndat antälsom om ett belopp af 425 mark 50 penni, hvilken summa gilleet erlast för förfortigande af 6 st. Exemplar afreda ut användas vid afstämplingar af de fiskeriböter, uti hvilka den af gilleets medlemmar till sällskapet insända strömmingar utbjudes, och blef nämnda belopp gilleet beviljadt.

§ 3.

För inköp af tjuren "Mattis" till afodling i den i Koppo nybildade Österretais-Vesterretais och Gæltby tjurformning beviljades södaförning ett utslag af 133 mark 33 penni, utgörande 1/3 af tjurens pris 200 mark, rest värt ut förningens vore skäplig återbetala beloppet, om tjuren förvisas, i fall ej annan tjur i denna ställe anskaffas; att hälla tjuren försäkrad samt att till Kusthållningsnämndens afgifva berättelse utförlig af tabelleriska tillförläggningen utgående förningens verksamt.

§ 4.

Stadgor, uppgjorda för Koppo-Norr-

Koppo tjurformning för 133:33 till inköp af tjur Mattis

Koppo-Norrkota

skata landtmanna- och fiskerijills, bleföt af Bestyrrelsen godkända, hvaria beträffande § 5 samma påminnelse skulle göras, som jämte § 2 beslutats angående Nagu fiskerijills stadgor 6 §.

Gillet tilldelades bevärt utslag 50 markar Gilleet för 50 mk.

Fiskerijillsstyrelsens utslag

§ 5.

Torödsogs af Rektor vid Universitetet

Rektor vid Universitetet begär skänka nötkorshandlingen.

insänd antälsom om att på den till 1909 års alumniska afseende afhandlingen. Då denna afgjett som tidigt som förberöda skifade aflotits, förmedlade detsamma nu i tilligt.

§ 6.

Upplästes ett bref från en Reinhold

Mejerikonulent rekommenderas

Rosenberg i Sund, hvilken antälsom om Sällskapet's mejerikonulent för erhållande af råd och upplysningar angående ritning och utförligt kostnadsförslag till ett tillämbt andelsmejeri. Sekretären upplyste tillika att han tillräst rekommenderade att vända sig till ståtens mejerikonulent i första distriktet, herr Vos-Schrader, hvilken vore fullt kompetent i det afseende här var frågan om, och godkändes denna sekretärens utgård.

§ 7.

Torödsogs en af agronomen F. Erlund U. f. myndighetsförklarad skrifvelse, uti hvilken han meddelar siniga frukt.

att mestfruktiga myndighetsförklarad beslutit ge nämnd rekommendera ett stort antal äppleträd i alle för utplantning i bygderna, hvarjante han antälsom att Sällskapet's trädgårdsmästare måtte förordnas att på de orter, där behöfvet af kunnig plantor vore störst, utfrån planterierna af de rekommenderade äppleträden, då föra sig förslög att de bleföt uttligt utplantade och sålunda förslaget lycklig utgång öfrutgades.

De sekretärens här uppgifvas att äppelträdens
 rikligt till användes otroligt billigt pris, hvar
 han var rädd för att de måste vara underbetä-
 ga, och de utstående af sådana träd genom sin
 skapets instruktörer kunde bringa deras skunnig-
 het i vaksamt, om planteringen misslyckades,
 hade sekretären på Ölands enhällen med-
 delat som för att instruktörerna vare reviderade
 upptages af tilligse rekvisitioner, men att de
 om möjligt skulle tillgodose det af honom uttalade
 önskuingsmålet, blott under sådana i tid såsom
 hvar trädgårdsmästaren mest behöfdes. Emel-
 lertid led tiden fram, och instruktörernas recepter
 uppgjordes och rekvisitioner underlämnades om tiden
 för instruktörernas ankomst. Först sedan detta skete
 inkom meddelande därnär att c. 1100 äppelträd blifvit
 beställda och att trädgårdsinstruktörerna vare behöfliga
 i Kvitstjärn och Klitis. Med anledning häraf hade
 sekretären tillkännagifvit att denna allredan vare
 förordnad till dess kommande och att han kunde
 vara användbar för deras rekvisitioner behöfliga en-
 dast på så sätt att dessa fångas öfravars planter-
 ingsarna hos de rekvisiterade, hvilka instruktö-
 rerna förordnats att tilltala, och således de hvar plan-
 teringens kost utgifvas.

Öfravars sekretärens öfverordens
 godkändes.

§ 8.

Rotfruktsodlingsinstruktörerna J. Sun-
 dell förordnades att biträda kapten C. J. Grönroos
 i Klitis, A. Lindberg; Nagu, Abrahamson; Koppo
 samt A. Jansson och E. Ahlberg; Bränds, hvil-
 ka samtliga anlämna honom.

§ 9.

Af Oskar Dahlman från Boröund hos
 sekretären gjorda förfrågningar om utställning af etc

Sundell förord-
 nades.

O. Dahlmans
 sekretärens

resistensvidium förordnats, men kunde sålunda inte
 beviljas då den därför disponibla medel redan
 bortlefvats.

§ 10.

Sedan senaste sammankomsten ut. Anordningar
 förklarade och nu gjorda utställningar äro i
 anordningsjournalen införda.

In fidem:
 Arnostentz

[Faint, illegible handwriting on the left page]

År 1908 den 11 maj
 sammantredde Bestyrelsen
 för K. F. Hushållningsföre-
 skapet och tiestadskommunens
 dåvid ordföranden, hr Jase-
 lius, ledamöterna, hrv M-
 leen, Paulström, Fabricius
 och Niemiinen samt under-
 tecknad sekreterare.

§ 1.

Åf sekreteraren och ordföranden uppläste
 förslag till ändrad lydelse af §§ 1, 2, 5, 19 och 33, uti
 hvilka de bestämmingar, hvilka rödo den ^{ifråga-} beslut
 satta omorganisationen af föreskapet, intogs och
 hvilka karakteriserade densamma, blef af Besty-
 relsen godkänd och ritogs till medan:

Tilldag till
 ändrad lydelse
 gör.

§ 1.

Finska Hushållningsföreskapet, stiftadt
 den 1 november 1899, hvars hemort är Åbo Stad,
 där dess styrelse är förlagd, har till uppgift
 att uppmuntra och främja jordbruket och öfriga
 landtjänstverksamheter, såsom så vidt de kan,
 handelen, industrien och samfärdselen eller det so-
 dant, som kan bidraga till landets ekonomiska ut-
 veckling.

För främjande af nämnda syftning ut-
 öfvar Hushållningsföreskapet sin verksamhet öfver be-
 ta landet, hvarjämte det med hörför erhållna stöds-
 andlag särskildt verkar inom det område, som om-
 fattar Ålands län samt de kommuner af Egent-
 liga Finland, inom hvilka befolkningens flertal
 är svensktalande, eller Finis, Koutskär, Korpo, Noja,
 Porras, Kimito, Orasfjärd, Pestafjärd, Hieto och
 Tröby kommuner, såsom inom de kommu-
 ner af Egentliga Finland med öfraröjande finsk-
 språkig befolkning, uti hvilka de svensktalande

L
 h

genom att bilda lokal-förening ansluta sig till
Hushållnings-sällskapet.

§ 2.

Medlem af Sällskapet är hvarje
välfrjordad person, som erlagt förskrifven med-
lemsafgift, afrensom hvarje inom Sällskapets
förevarande riksgränsten omrädda ortstades
Lantmannagille eller därmed likställt före-
ning, hvors stadgar blifvit af Hushållnings-
sällskapets förstärkte Bestyrelse godkända.

§ 5. tillägg efter nuvarande:

De gille och föreningar, hvilka jäm-
ligt § 2 äro att såsom Sällskapets medlem-
mar anses, äro berättigade att vid Sällska-
pets plena vara representerade således
att hvarje gille eller förening egen ärligen för
sig utse ett ombud samt hörsäffver ett för
hvarje fullt 25-tal af gillets eller föreningens
medlemmar.

Ombud må endast förtrada det
gille eller den förening ombudet tillhör.

Ombud bör för att få utöfva rösts-
rätt, uppte protokollet utdrag öfver sitt namn blif
vit till ombud utsedd.

Hvarje ledamot i Sällskapet eller
ombud för förevarande gille och föreningar
egen lika yttrande och röst rätt.

§ 19

Tillägg efter nuvarande:

Ledamot eller ombud må ej för an-
nan röst genom fullmakt.

§ 33.

Såsom näm. 1 nuvarande lydelse och
öfver följande nämna.

Vid behandling af ärenden, hvilka
bör medan nämna, skan Bestyrelsen förstöras

med representanter för samtliga till medlemmar i
Sällskapet antagna lantmannagillen och andra före-
ningar; och egen sakvar sådan förening därtill
för ett är i runder utse en representant, förening
dock obetaget att jämte en eller flere andra sådana
utse gemensam representant. Hvarje representant
bör en röst, öfver om han förträder flere före-
ningar.

Den således förstärkte Bestyrelsen är
bestämd, de utöfver det i § 30 för bestämmande fast-
ställas antalet medlemmar i Bestyrelsen, minst
fyra representanter äro tillåtdes.

Den förstärkte Bestyrelsen, hvilken bör
sammantrada minst två gånger om året, antom-
mer att:

afgifva af myndigheterna införande utlåten
den och förslag i frågor, som röra Sällskapets verk-
samhet, så vidt denna berör de för Sällskapets
riksgränstorn verksamhetsområde ofredda utslag
och tiden sådant medgifver;

uppgöra förslag till årsbudget för näm-
da utslag;

granska och godkänna stadgar för
lantmannagillen och andra föreningar, hvilka
önska ansluta sig till Hushållnings-sällskapet;

på grund af inkomna ansökningar
och arbetsprogram fördela i budgeten upptag-
na utslag emellan Sällskapets verksamhets-
område tillhörande föreningar;

utse direktorer och inspektörer för folks-
skolor och auktaler inom Sällskapets speciella
område, hvilka stå under Sällskapets ruseander;

antaga och utlediga konsulenter, in-
struktörer och andra funktionärer utom Sällska-
pets ständiga tjänstemän; samt

uppgöra arbetsprogram för Sällska-

pets verkamlet inom dess ^{genliga} ^{verksamhet} ~~in-~~
rader.

Till förstärkta Bestyrrelsens profing
och afgörande. må öfren andra frågor än ofran-
nämnda kunna ofverlämnas, om sådant an-
ses nödigt eller lämpligt och det utantve-
nerligt dröjning ske kan.

Bestämmandet af arrende och rese-
kostnadsersättning af förstärkta Bestyrrelsens
medlemmar antogs i plenium.

En af sekretariens väkt förslag till
ändring af § 3 så lydande: "Hvorje ledamot är
berättigad att vid ordinarie plenium till nya
ledamoter föreslå personer, om hvilkas behöfve
det att inträda i sällskapet kan antas sig för-
visat. Om förslaget vorder orörelbart be-
traktat. Finnas därunder endast hvita skolor i
hvit urna och svarta skolor i svart urna, an-
ses de föreslagna gynnast invalda. Skulle därunder
befinnas att förslaget genom inläggande af svart
skola i hvit urna och tvärtom af någon blifvit
mottagit, skall förslaget blifva hvilande till följande
ordinarie plenium, då om de föreslagnas rekommend
änno vorder betraktat. För att vid denna be-
toring blifva till ledamot i sällskapet invald,
erfordras att två tredjedelar af de närvarande
underskott förslaget. Invald medlem införes
i sällskapets matrikel och tjänstens ledamots
diplom jämte ett exemplar af sällskapets stadgar.
Vorn efter afslutad diskussion illo annat un-
derstod att till ledamoten Fabritius dörm för-
nade sig, medan de öfriga godkände beordra
§ oförändrad.

De rekommenderade ledamoterna i den komi-
té, som tillsattes för revidering af sällskapets stadgar
had utse varit i tillfälle att infinna sig, men

skulle dess ängs kallas att infinna sig till
sammankomst, som utbröt till onsdagen den 20
novebrar måj kl 5 e. m, och skulle uphöfs
af de af Bestyrrelsens godkända indringarna
tillsändas beordra horviteledamoter.

§ 2.

Protokollet för Bestyrrelsens sam-
mantråd den 28 sistnämnda april upplästes
och för justering.

Justering.

§ 3.

Förordning af fröken Walborg Haggblad
inrätt utskott om ett stipendium, stort 350 mark, för
ett barn, som under senaste läsår föreståt med
lupinusmedelvisningen vid Vretthaus skola för
småbarn och equa leum, under en månads tid
blefva i tillfälle att studera bokskolstraining i
Lundströms- och husmodersskolan i Hvidan i
orter i Sverige, men kunde till denna anläggning
inte lifnans, då därför disponibla medel af Stads
Bestyrrelsen till buds.

Walborg Haggblads
stipendiansökan
afslås

§ 4.

En af finska förstföreningen Tapio
inrätt skrifvelsen rörande insamlande af diverse samlade afsta-
statistiska uppgifter rörande skogsbrukningen i de privata skogarna,
i de privata skogarna, förordning och beordra öfren till avg. skog
lämna ut instruktion Olsson ett af de samlade
get tillfälliga kosterna med fråga- och svarfor-
malor med tillvåg till under sommaren
rens lopp på fruständigt som möjligt inför-
skaffe de beordra uppgifterna, beordra be-
vorn till ledning skulle utskaffas en tydlig
kort af sällskapets förord.

Bestutes till in-
samlande af diverse samlade afsta-
statistiska uppgifter rörande skogsbrukningen i de privata skogarna,
i de privata skogarna, förordning och beordra öfren till avg. skog
lämna ut instruktion Olsson ett af de samlade
get tillfälliga kosterna med fråga- och svarfor-
malor med tillvåg till under sommaren
rens lopp på fruständigt som möjligt inför-
skaffe de beordra uppgifterna, beordra be-
vorn till ledning skulle utskaffas en tydlig
kort af sällskapets förord.

§ 5.

Pa grund af från utnämna för läse -
kasareti Tuostelus inkomnen revision a
May 171. utbrönde sjukbadsavgifter för vid la-

T. has lönest
för May 171: -

sommetid sedan år 1907 vidade meddelase
spike, beslutade utvordna sörda belopp en Södra
ska kommissjonen, men skulle avlyst ut-
gå en sörda funds rättemedel för löpande
år, då räkenskaperna redan voro afslu-
tade för föregående år, och icke, som van-
ligen föredragit, påfiras detta års räkens-
kaper.

§ 6.

Åf ordföranden för afvelsföreningen
Kimito Stamma afgifna berättelser öfver för-
miningsverksamhet sedan år 1905-06-07
föredragas och besluts att sekretären skulle
meddela ordföranden att berättelserna enligt
Bestyrelsens ansigt ådopplade släppt intresse
för föreningens representer samt att Bestyrel-
sen utvalde den förhoppningen att förre
lifaktighet måtte vinna rustez i föreningen.
Dörjante skulle föreningens styrelse släppas
tillhåns förminingsmedlemmarna att kunna
resolvrunda profupökningen, om för-
miningen framdeles ville blifva delaktig
af understöd från vinsthopet.

§ 7.

Föredrag af djurlikorn C. J. Oster-
gaard. Randens aflaten skrifvelse, att hvil-
ken han förklarar sig acceptera Bestyrelsens
förslag om en ersättning, för 200 kronor, för
öfverlämnandet af Husdjursvårdningslaget af
rätten att till friska och svasta spialen öf-
versända och från trycket utgifva samt för-
sälja hans skrift "Om Svinets Stövsgge",
och skulle den sålunda godhända ersättin-
gen till djurlikornen Ostergaard öfversändas.

§ 8.

Åf förstandarinnan för Ablesnubla

C. J. Ostergaard
störjis med 200 kr
för Svinets Stövsgge.

Förslag till planer

Loudestamma- och huornoderskolan a Seppälä insändt ring af Seppälä gods
förslag till godens planering uppvisades och godhändes. plan godhändes
§ 9.

Kreaturskolans Lagstämman förordnas att Hagström förordnas
biträda rusthållaren W. Segerström i Gunnorsås i den Gunnorsås
Porsås.

§ 10.

Att af Aktiebolaget Handelsstrykeriet i
Kellingsfors utföradt köptes i Dry 21:46 för kontrastfir-
miningsstabellen till Porsås kontrastförmining upptodas.

§ 11.

Det sammantredet utföradt utvord-
ningar äro i anordningsjournalen införda.

In fideem:
Arvid Kuntz

Konton

Anordningar

År 1908 den 20 maj sam-
manträdde K. F. Hushall-
ningsväuskepets Bestyrrelse,
hvorvid tiestämbornas
ordföranden, herr Faselius,
ledamöterna, herror Almqvist,
Barkström, Fabricius och Nic-
minen, kamrererna fri-
herre von Trül samt au-
diterkaud och skrifverare.

Till sammanträdet be-
de öfren på hanelse infem-
nit sig godsejerna J. Wäl-
lundhoff och K. Wessberg,
hvarmed agrerades F.
Erland och landhushåll-
aren K. F. Laurin, hvilka
öfren kallats till samman-
trädet till infemnit sig.
S 1.

Det vid senaste Bestyrrelsam-
manträdet den 11 deennes uppgjorda förslaget till stadens godhåll-
ändras stadgar för Hushållningsväuskepet genom-
gicks äro och blef öfren af öfval Bestyrrelsemed-
lemmarna som delegerade utskickat godkända
med några småre redaktionella förändringar.

Förslag till
Stadens godhåll-
ändras stadgar

Ledamöten Fabricius anmält att han
den tidigare meddelat det i protokollet för den 11
maj intagna ändringsförslaget af stadgaras 3 §, som
måra framgått denna sin önskt och förmoda sig
om de öfriga Bestyrrelsemedlemmarnas beslut att
i sin borte förblifva oförändrad.

Sedan detta ärende slutbehandlats
tackade ordföranden herror Wälundhoff och Wessberg
oss för deras väns intresse samt tackhöfver att
det stod dem fria att numera uppläsa sig om de

10° öskade. Dock ^{förelag intet hinder} ~~stod~~ det dem ifrågakomna ut af
vervorn de följande ärendens behandling.

§ 2

Justerings

De vid sammantidens den 4 och
11 maj tillkomna protokollen upplästes i uti
för justering.

§ 3

Andrag ut gillen

Försvagas inkomna ansökningar
om auslag till särskilda landtmannas- och fiskare-
gillen uti framgå af dem att
Porras landtmannagille anhållit om:

- 100 mk för löflingar i rotfruktets odling;
- 50 " " " i godsetens tillvagnspunkt;
- 80 " " " i trädgårdsvodning;
- 150 " " " i pröfplöjning, dikning.
- 100 " " inköp af 2 afslögattor.

Vestafjärds landtmannagille:

- 250 mk för kreatursframmas förbättrande;
- 150 " för löflingar i rotfruktets odling;
- 200 " för inköp af sädesorteringsmaskin.

Nagru landtmannagille:

- 100 mk för löflingar i rotfruktets odling;
- 150 " till premier för valdöttes ladan-
gödsbesättningar;
- 150 " till premiering af smabude
- 50 " till spridande af landtbruk-
litteratur;

Korpo landtmannagille:

- 250 mk till jordbrukets förbättrande;
- 200 " " boskapsstöds
- 250 " " fiskeriutrustnings befrämjande;

Brändö landtmannagille:

- 200 mk till premiering för befrämjande
af godsetstäden;
- 125 " till fiskeriutrustnings befrämjande;

Kumlinge landtmannas- och fiskaregille:

ut till utställning af landtbrukets och
fiskeriprodukter och skottsela af
ett demonstrationsfakt samt

50 mk till fiskeriutrustnings befrämjande;

Korpo- Norrkata landtmannas- och fiskaregille:

325 mk till premiering för uppförande
af godsetstäden;

225 mk till hörsföreläsning;

20 mk till en rotfruktpröfningssmaskin;

50 mk till fiskeriutrustnings befrämjande;

Friis landtmannas- och fiskaregille:

begär till jordbrukets, kreatursstöt-
selns och fiskeriutrustnings befrämjande
auslag utom att uppgifva beloppet;

Houtskörs fiskaregille:

500 mk till anskaffande af slampkor
u. m.

sedan det antecknats att ut jordbrukets-
auslaget c. 2,600 mark kunde för ändamålet använ-
das samt att c. 1,200 mark ut kreatursstötse-
laget och c. 1000 mark ut fiskeriutrustnings-
auslaget kunde bland samfundets gillen fördelas och besty-
relsen beslutit att ut ^{två fjärdedelar} ~~ett~~ ^{av} ~~auslagen~~ ^{reservera}
sammantotalt 1,750 mark för Kiinito, Hieto, Hock-
skor och Ålands landtmannagillen, hvilka ännu
inte inkommit med ansökningar om auslag till
delaktis

	ut jordbrukets auslaget	ut kreaturs- auslaget	ut fiskeri- auslaget
Porras landtmannagille	300:-	150:-	
Vestafjärds	140:-	60:-	
Nagru	200:-	100:-	
Korpo	200:-	100:-	125:-
Brändö	140:-	60:-	125:-
Friis	140:-	60:-	50:-
Kumlinge	140:-	60:-	50:-
Transport	1,260:-	590:-	350:-

Transport	1260:-	590:-	350:-
Korps-Norrskata gille	140:-	60:-	
Houtskärs fiskaregille			50:-
eller tillsammans	1400:-	650:-	400:-

hvilka belopp skulle resp. gillen tillhandas.

§ 4.

Fördrag en redogörelse öfver tilläggen vid öfverlämnandet af Sällskapet mindre siffrer, medel af kommunalnämndens ordfrände i Sällskapet Frans Peter Minow, hvilken redogörelse älle förmedla närm åtyd.

§ 5.

My Tronstimmens fördrag i Ny-Årdal inlämnat till Induktionsstyrelsen ställd samt om förnyadt statsanslag för bedrifvande af fördragens förloppsbekänslor med spörsmål och väfnad fördrag och Skalle med Bestyrelsens förord inlämnas.

§ 6.

Expert för inköp af afvelsvin. Sekretären i Tavarsthus länst. handelskåpa hade i sin fördragshärfvelsen meddelat att sågda sällskaps direktions ämbete. men på sommaren äro inga med anseende om utskändande af expert för inköp af afvelsvin, hvarvid den hoppades på samarbeten mellan de sällskap, som tidigare förut sig, om beständande af hvar för erforderliga kostnader. Meddelandet förmedla för nörovarer älla till närm åtyd.

§ 7.

Uppropet a' dem. Fördrag en skrifvelse från ordfrände stationsfakt; Nam den för Nya landtmannasällskapet, hvilken uppger om och rapporterar de sleg af demonstrationsfakt, som gillet örnans. skändet skott utlämnat till särskilda i skrifvelsen nämnda siffrer. vilka personer, hvarjämte han tillkännagifver att gillet till rapporterar angående skändet.

siffrerna utreda herror August Lovénström från Dackebly, Herman Åberg från Långdal, Viktor Schauman från Högar och Gideon Lovénström från Jälist.

Förtäckning öfver samtliga siffrer och olika gillena utreda rapporterna skulle af sekretären uppräntas.

§ 8.

Fördrag af falkskullerens All. Stadsgr för Nord-Ringvall inlämnat förslag till Stadsgr för inkom dock skörs kommunen nybildade fiskaregille och blifva dessa Stadsgr af Bestyrelsen godkända. Dock skulle gillet rekommenderas dröja om de i 3 omnämnade böterna; fall af tröskor inte kunna lagligen uttagas samt att medlemmar af gillet, hvilka uttagas med uppenbart ledofligt förfarande, här för borde af gillet styrelse utslas.

§ 9.

Fördrag af Russisches Transport- M. Proslau & Co. und Expeditionshaus M. Proslau & Co. i St. Petersburg erbjuder sig till inlämnat erbjudande att förmedla af Sällskapet möjligen förutställda varusändningar till Ryssland, men påkännes tillaf ej närm åtyd.

§ 10.

My Finlands Utrednings fördrag. Inköps broky-ningstakt utlämnat cirkulär rörande felsämnar och taflov vid handeln med konstgjorda gödningssämnen, hvarjämte meddelat om födermedel eller utredsvoror fördrag och med gödningssämnet att inköpa 100 All af den i beörda cirkulären, födermedel till utredna brokyren "Kod" till landtmannens löst, och utredsvoror. Tag vid köp af konstgjorda gödningssämnen, hvarjämte födermedel eller utredsvoror samt 10 All af de taflov, hvilka innehålla hvarjämte utredsvoror om de förutställda, som bör af köpen löst. Tagas vid afslutande af köp af oförmånliga varuslag.

§ 11.

Djurskyddsföreningens
om gillems möten.

Åf första djurskyddsföreningens
årets utvärd arkulor riktlad uppmaning och
understått föreningens om gillems möten och ut-
ställningsdagor, på det att föreningarna till samt
kunde sända fördraget i djurskyddsfördraget, skedd
så vid sålunda var godeligt, beaktas.

§ 12.

Kontorn.

Förklarades hvar för sig till samt
medel af omka 541 mark för 300 st. silfvermed-
aljer; till Medica laudstörmsinstitutet sändes
41 mark 50 pen för en tjersala till "Korps Stammen"
samt till Korps förböring ofrestända 138 mark
33 pen, liksom till rubrik of tyren Mattis.

§ 13.

Årordningar.

Vid sammantrakt utfordades år-
ordningar äro i anordningsgenomden infäda.

In fideur:
Arnstentz

År 1908 den 26 maj sam-
manträdde Bestyrelsen
för H. F. Hushållnings-
skolan och tillstånds-
skolan härvid ordföranden
herr Juselius, ledamöterna
herrar Albin, Backström
och Arminen, kassörerna
samt underskrifven
sekreterare.

§ 1.

Det vid senaste sammanträda
den 20 maj tillkomna protokollet upplästes
i och för justering.

§ 2.

Bestyrelsen beslöt för ple-
num förordna of pastor Evad Norberg i
Kvartalen i kyrkostads vägnar i rikspen
samt till de därvarande kyrkvärdarna Pet-
ter Abrahamson och Nyström samt
med samfundets mindre selfres-
medel för medborgerlig förtjänst.

Medalj för med-
borgerlig förtjänst.

§ 3.

På grund af dörm intömma an-
sökningar och dess utföljande intyg och pres-
betyg beslöt Bestyrelsen för plenum förordna
att samfundet för långvarig och trogen tjänst
vill utgifva

Medaljer för lång-
varig, trogen tjänst.

- af mindre selfresmedel
- 1) fogden Anders Johan Rosen för 18 års
tjänst;
- 2) stotkarlen Konstantin Sämsjö för 30
års tjänst;
- 3) nyjälaren Juhos Wilén för 24 års tjänst;
- 4) torparen Juhos Tuomaanpoika Hyytiä

- för 30 års tjänst;
- 5) fogden Antti Adaminpoika Nymen för 35 års tjänst;
- 6) skomakaren Antti Juhos Tuominen för 29 års tjänst;
- 7) riidsaren Matti Cerikinpoika för 36 års tjänst;
- 8) torparen Antti Juhos Karisto för 145-årig tjänst;
- 9) J^o Julius Taavetiopoika Keske- lä för 32 års tjänst; och
- 10) fogden Julius Robert Grauberg för 23 års tjänst; och dess till a^o Haiskula gård i Nastala;
- 11) J^o Matti Matinpöika Heino för 39-årig tjänst hos bankdirek- tor C. G. Raustén och dennes son A. Raustén, Wiborgs socken;
- 12) torparen Fredrik Johu Johansson för 18 års tjänst hos sumpskäpparen J. L. Rosenberg; Dragsfjärd;
- 13) magasinshållaren Henrik Abraham- son Nymen för 21 års tjänst och
- 14) J^o Frans Viktor Grönholm för 23 års tjänst; båda hos landlan- den Julius Fallberg; Kälviäng;
- 15) arbetaren David Heikinpoika Wento för 25 års tjänst och
- 16) J^o Otto Wilhelm Nikolainen för 25 års tjänst; dessa båda hos Hais Abtichalay i Wiborg;
- 17) drängfogden Kaarle Viktor Heikin- poika Wiklund för 24 års tjänst;
- 18) J^o Johan Fredrik Tradilla som för 24 års tjänst;
- 19) inspektorn August Wilhelm Wikström för 17 års tjänst;

- 20) körfogden Viktor Malakias Kristianipoi- ka Nymen för 18 års tjänst; och
  - 21) trädgårdsmästaren Anders Johan Elovad Thajander för 18 års tjänst; samt lige rättshämnade 5° Laubbos gård i Westlaks;
  - 22) gårdsfogden Karl Magnus Rosengvist för 21½ års tjänst a^o Korhula gård i Korpunen socken;
  - 23) drängen Silenon Gustafson Ojala för 30 års tjänst hos barnstyrelsen i Luodon gård i Mantsala;
  - och 24) J^o Nikolai Toini för 26 års tjänst hos godnagorn P. A. Collin a^o Kartanontkylä gård i Ypäjä.
- 6) mindre bron medalj
- 1) smeden Kaarle Kustaa Rautavaara för 20 års tjänst;
  - 2) feikaren Julius Juhonpoika Kangyla för 30 års tjänst;
  - 3) nattvakter Kaarlo Erland Tuominen för 30 års tjänst;
  - 4) stallvängen Kaarlo Henrik Kalleypöika för 30 års tjänst;
  - 5) storkarren Taavetti Juhos Antinpöika för 30 års tjänst;
  - 6) J^o Johan Taavetti Tuomaanpoi- ka Pyylä för 14 års tjänst;
  - 7) J^o Mikko Malakinpöika för 14 års tjänst;
  - 8) torparen Kaarle Kustaa Taavola för 23 års tjänst;
  - 9) J^o Abel Antinpöika Leino för 18 års tjänst;
  - 10) J^o Juhos Eberhard Karusilta Ryymänen för 30 års tjänst;
  - 11) J^o Kale Viktori Hakela för 23

års tjänst;

- 12) förkarlen Thomas Virtanen för 23 års tjänst;
 13) stathkarlen Otto Mikael Simolin för 35 års tjänst; och
 14) J^o Juhos Henrik Wall för 35 års tjänst; alla dessa 14 i Heiskala gård i Nastola socken;
 15) skogvaktens Heikki Heikinpöika Heikonen för 32 års tjänst hos lektor H. Ljöö i Trjälva gård i Lauakkala;
 16) förkarlen Gustaf Mauritz Lindroth för 26 års tjänst och
 17) J^o August Laine för 19 års tjänst; begge hos handlanden Julius Fallberg i Helsingfors;
 18) stadsdrängens Robert Karlsson för 20 års tjänst hos kommunrådet J. J. Forsberg i Wikom gård i Ånge;
 19) stadsdrängens Konstantin Emil Akki för 18 års tjänst och
 20) stadsdrängens Kale Fredrik Matinpöika Mäkinen för 10 års tjänst; båda hos godsägaren A. von Konow i Lalis gård i Sääksmäki;
 21) arbetaren Juhos Juhonpöika Makkonen för 24 års tjänst;
 22) J^o Gustaf Lihr för 20 års tjänst;
 23) J^o Johan Aleksanterinpöika Kirjoneu för 19 års tjänst;
 24) J^o Antti Rinne för 19 års tjänst;
 25) J^o August Fredrikinpöika Toiskinen för 14 års tjänst;
 26) J^o Antti Leukkonen för 14 års tjänst;
 27) J^o Antti Adaminpöika Rognånen för 14 års tjänst; alla dessa 7 hos Havis Aktiebolag i Wiborg;
 28) drängfogdens Kale August Långvik för 13

års tjänst;

- 29) stadsdrängens Kaarle Adonikinpöika Jusvi-la för 24 års tjänst;
 30) drängens Werner Arvi Mikonpöika Wieru-nen för 16 års tjänst;
 31) J^o Kaarle Kustan Kaalenpöika Mäkinen för 18 års tjänst;
 32) spannmålsdrängens August Nestor Juhonpöika Haukanen för 19 års tjänst;
 33) drängens Adam Viktor Lehtonen för 10 års tjänst;
 34) J^o Kaarle Wilhelm Kustanpöika för 17 års tjänst;
 35) spannmålsdrängens Kale Kalenpöika Mäkalä för 18 års tjänst; alla fem nämnda 8 i Leutkos gård i Westlaks socken;
 36) drängens Johan Herman Mikstrom för 15 års tjänst hos firmen Lars Krogius i Helsingfors;
 37) spårwagnföraren Johan Mikael Lönnberg för 10 års tjänst hos spårwagn- och Omnibusaktiebolaget i Helsingfors;
 38) drängens Juhos Isak Laurell för 12 års tjänst hos handlanden J. G. Laine i Björneborg;
 39) J^o Johan Henrik Lindberg för 22 års tjänst;
 40) brandvaktens Johan Henrik Esaiuspöika för 20 års tjänst;
 41) drängens Josef Josefinpöika för 19 års tjänst;
 42) J^o Aksel Ferdinand Lindholm för 15 års tjänst;
 43) J^o David Maussac Berg för 12 års tjänst;
 44) skogvaktens Konstantin Lindberg för 11 års tjänst;
 45) drängens Karl Mander för 10 års tjänst;

- samtliga dessa 7 sättnamnda
hos baron Stjernvall i Lindnäs
gård i Mantsala socken;
- 46) drängens Juhonpoika Aleu för 22
års tjänst och
- 47) fogden Kustaa Andersson för 21 års tjänst;
begge dessa i Monikkala
gård i Jaukkala socken.
c) hederstecken i silfver
- at 1) torparenskan Anna Maria Rypistö för
23 års tjänst;
- 2) J^o Laara Sofia Kurasto för 20 års
tjänst;
- 3) J^o Eva Maria Honkainen för
18 års tjänst;
- 4) degen Wilhelmina Ahonen för 30 års tjänst;
- 5) J^o Ida Maria Toilett för 18 års tjänst;
desson 5 i Koivokala gård i
Nastola socken;
- 6) tjennorinnan Emilia Sofia Lindahl för 10 års
tjänst hos gardeskaptenern An-
ter Lindberg;
- 7) J^o Josefina Ruopponen för 30 års
tjänst hos ledaren K. Gönö i
Töjola gård i Jaukkala;
- 8) J^o Hanna Ståhle för 26 års tjänst
hos beprövdinnan P. Melström
i Helsingfors;
- 9) fabriksarbetarenskan Maria Telkka för 25 års tjänst;
- 10) tjennorinnan Eva Stiina Juhontytär Pekka-
la för 25 års tjänst;
- 11) fabriksarbetarenskan Karolina Gustafsson för
24 års tjänst;
- 12) J^o Helena Juhontytär Wento för
23 års tjänst;
- 13) J^o Maria Kristinautytär Kir-
jönen för 19 års tjänst;

- 14) fabriksarbetarens Olga Lühr för 18 års tjänst;
- 15) J^o Maria Pekantytär Melkonen
för 15 års tjänst; och
- 16) J^o Mariana Heikintytär Rin-
ne för 15 års tjänst; samtli-
ga dessa 8 vid Hovis Allie-
bolag i Wiborg;
- 17) kreatursfötterskan Amanda Josefina Juhonty-
tär för 20 års tjänst i Lantkos
gård i Weilaks socken;
- 18) hushållerskan Josefina Klammuntytär Pit-
känen för 14 års tjänst hos
postförvärdaren Karl Ahesa-
lin i Mellanstrand;
- 19) tjennorinnan Alina Katrina Pitto för 11 års
tjänst hos herr Viktor Tamme-
lin i Pyörneborg;
- 20) J^o Eva Sofia Ditt för 10 års tjänst;
- 21) J^o Amanda Fredrika Berg för
12 års tjänst;
- 22) J^o Miina Salminen för 12 års
tjänst; och
- 23) J^o Amanda Gustava Lindqvist
för 10 års tjänst; desson 4 vid
namnda hos baron Stjernvall
i Lindnäs i Mantsala socken;
- 24) J^o Amastina Matintytär Perovainen
för 18 års tjänst och
- 25) J^o Eva Maria Mounontytär Olli-
könen för 11 års tjänst; begge
hos kassör Paul Gnaeff i Ström-
dals bruk i Juankoski;
- 26) J^o Adolfina Amanda Ahlström
för 15 års tjänst hos restaura-
tör J. G. Haglund i Helsingfors;
- 27) J^o Ida Gustava Lehtonen för
18 års tjänst och

- 28) hushållerskan Ulrika Erkinlytor från
nuckkala för 18 års tjänt,
högge a Monikkala gård
i Jussikkala socken,
- 29) tjenerinnan Lovisa Luomanen för 33 års
tjänt hos familjen Weicki
i Helsingfors;
- 30) ♂ Eli Johantytter Kokkonen
för 19 1/2 års tjänt hos frö-
ken M. Sirolius i Helsingfors
- och 31) ♂ Edla Fors för 15 års tjänt
hos fru Ida von Gerike i
Helsingfors.

Uttomerna hade Allt. Aktiebladz
ansökt om belöningar för långvarig trogen
tjänt åt ett antal personer, och de ansö-
kan inte aflyts af prestbestyr för de till
belöning föreslogne, beslut Prestyrelsen för-
prenum förstå att samfundet ville af
Prestyrelsen afverlamna att, om preste-
tyggen befinnas vara blott och de föreslogne
välfröjades, definitivt utgifva belöninga-
na, bestående i mindre reformmedalj

- at 1) skogsköparen Johan Lindberg för 33 års tjänt;
- 2) ♂ E. J. Lütke för 27 års tjänt;
- 3) Sägställoren P. H. Hagberg för 32 års tjänt;
- 4) torparen A. A. Sjöblom för 34 års tjänt;
- 5) ♂ G. Sjöblom för 38 års tjänt;
- 6) ♂ J. Helander för 34 års tjänt;
- 7) ♂ A. Eriksson för 37 års tjänt;
- 8) mjölnaren O. Eriksson för 30 1/2 års tjänt;
- 9) f. d. torparen C. G. Lindberg för 25 års tjänt;
- 10) " ♂ G. Sontag för 25 års tjänt;
- 11) drängar A. Andersson för 35 års tjänt;
- 12) ♂ C. Akkalin för 34 års tjänt;
- 13) ♂ W. Johansson för 30 års tjänt;
- 14) slöjden J. S. Halander för 48 års tjänt;

- 15) nattvaktar A. Frisk för 43 års tjänt;
- 16) dagverksformän G. Makkam för 31 års tjänt;
- 17) klamparen G. Gustafson Polvi för 31 års
tjänt;
- 18) lastaren A. Rosenlund för 39 års tjänt;
- 19) ♂ O. Bergfors för 32 års tjänt;
- 20) ♂ Fr. Drugg för 31 års tjänt;
- 21) ramformän K. Lundstedt för 36 års tjänt;
- 22) ♂ E. Karlsson för 35 års tjänt;
- 23) ♂ K. A. Lindroos för 29 års tjänt;
- 24) ♂ K. Halander för 35 års tjänt;
- 25) ♂ J. Korshög för 25 års tjänt;
- 26) ♂ J. Löfdahl för 25 års tjänt;
- 27) cirkelförman A. Eklund för 34 års tjänt;
- 28) ♂ O. Söderman för 30 års tjänt;
- 29) sorteraren J. Jakobsson för 35 års tjänt;
- 30) justeraren H. Selin för 36 års tjänt;
- 31) bäraren A. Halander för 31 års tjänt;
- 32) f. d. ♂ P. J. Flack för 34 års tjänt;
- 33) filaren K. Blomberg för 28 års tjänt;
- 34) arbetaren K. R. Lindroos för 28 års tjänt
- och 35) nattvaktar J. Andersson för 33 års tjänt.

Desutom hade enkefru Victoria
Sundberg i Worn ansökt om belöning för sin
tjänst, men de hon inte insändt fristaf.
vet intyg afren tjäntbetiden och tjänstens
prestbevis kunde utöfna denna gång inte
upptagas till pröfning.

Förörrogs af föreståndaren för Allt. Afdelning af
manska landtmanns- och husmodersskolan i hörensken i Sep-
Messaly, agronomen Niilo Selin afläten skrif- präla.
velte, att i hvidken han förmåla att förme
grannar till skollagenheten Leppälä hafre för
afsigt att uppodla ett hörr, hvilket afren
stiviken sig genom Leppälä egor, såsom att
länsgrannaren Serlachius uppjogt afdelningen

plan, enligt hvilken vännest skenka ofledas genom berömda Leppälä tillhöriga del af härrät, hvorigänta han frågar om sällskapet vill godkänna den föreslagna ofdelningsplanen, enligt hvilken Leppälä lösguldet komma att med c. 58% af kostnaderna deltaga i de gemensamma kostnaderna samt dessutom ersättas löstas dikningen af c. 350 ruter genom härrät, eller om sällskapet vill motsätta sig förslaget, hvorigänta det var berättigadt på sin värdare största intressant. Dess uttryck begär han föremålet att i sällskapets värdare underlätta ofverenskommelse angående ofdelningsstyrelseten, i den händelse sällskapet bifaller till förslaget.

Lösnings löseför
männ ut Leppälä

Uppremanen frågar Selin om sällskapet redan beslutat angående lösningspersonalen vid skolan oflöning, hvorigänta han föreslår att löjdlösningsstyrelseten skulle förnas med löjdlösningsstyrelsetens befattningen.

Med anledning af denna skrifvelse beslut Bestyrelsen anmunda Selin att till dess granskning utgående af delningsförslaget med profitering och kostnadsförslag samt förslaget till ofverenskommelse angående fördelningen af kostnaderna för gränsvärdet och det förelagda underhållet af ofloppet. Till försländornas skulle dörynta sändas ofskrift af en den 1906 till ordförändren för skolans lokaldirektion, godkännan Fedi Lönnan afläten skrifvelse, uti hvilken redogöres för Bestyrelsens beslut angående lösningspersonalens lönevillkor. Hwad den föreslagna kombinationen af löjdlösnare och löjdlösningsstyrelsetens befattningarna tillräck för att för Bestyrelsen en sådan värdeligen

voro möjlig om blott därför lämplig person skulle erhållas, men trodde detta vara frukt. Lokaldirektionen frige dock efter bästa förstånd och sig förtecknad omständigheter besluta. Vokare

§ 5

af veterinären C. J. Östergård (afläten ofvertälles) till Hushållningsnämndens af vännen att till prusta och friska spröken till ofverlösa samt trycka och i Finland försälja af honom författad skrift "Svinets Styr" ofvordags, och ofverlammas it tecknaren att draga försing om att ofversättningarna verkställas och till tryck befordras.

Rätt att ofverlösa och sprida "Svinets Styr"?

§ 6

Bestäts bifallen till bokhandlaren Hannez Sjöbloms i Tornea förslag till avkord, i det handboken Sjöblom denne erbjuder 30% af sällskapets tillgångsbeholdning 61 mark 20 penni, att med 10% höraf utbetalas 3, 6 och 9 månader efter det slutlig ofverenskommelse mellan samtliga fordringsägare fullt till hand.

Avkord beviljas bok.

§ 7

Till inköp af papper och runder för handortelspelas behöf beviljas en utlay af c. 100 mark.

Utlay till inköp af runder

§ 8

af ordförändren för Korpo-Norr-skata landtjänare- och fiskeriregion, K. A. Lindholm utlämningskostnaden ofver enasteaspen 50:- för fiskeriregionens befrämjande uppläddes.

Korpo-Norr.

§ 9

Sekreteraren anmätte att nämnden till den 25 dennes utgående ansökningstiden till sponsorkostningarna anmält sig begär att enastegs det ledig verkningstygandet avslagna styrelset för sponsorkostningsverksamhet.

Åsordningar.

§ 11.

Vid sammantrådets utförda
utvärderingar är i ordningsjournalen in-
förda.

§ 10

Åsordningar
för
årsmötet

Sekretären anmält att följande
Åsordningsförändringar såväl utvärderingar
förändringar årsmötet i Helsing den 6 juli samt
vidare den kurs i kyrk- och församling, som
af förändringar anordnas vid Riksmötet jämte
vägstaten den 25 och 26 juni, samt att han
distribuerat af cirkulären till samtliga
landshövdingarna, hvilket utfördes.

Till fören:
Åsordningar

År 1908 den 9 juni sam-
manträdde Bestyrrelsen för
K. F. Hushållningsläroverket.
Härvid tillstädeskommo
ordföranden herr Juselius,
ledamöterna, herrar Ahlén,
Fabricius och Nieminen
samt undertecknad sekre-
terare.

§ 1.

Det vid sammantråd den Justering
26 maj tillkomna protokollet upplästes i och
för justering.

§ 2.

Sedan numera prestbevisen för Medaljer åt Åsord-
de personer, för hvilka Åsordningsläroverket utvald. utvald. utvald.
lit om utmärkelsetecken för långvarig, trogen
tjänst, intämnats, blifva dessa af Bestyrrel-
sen granskade och de samtlige förslagene
personer befunnas välförädlade, tilldelades
den nu definitivt

mindre silvermedalj.

(Se för öfrigt protokollet för 26 maj och plan-
protokoll för 30 maj).

§ 3.

Förordnings Handels- och Industri- Handels- och Industri
expeditionens. Kungliga Senaten skifvelse af expeditionens anordning
den 15 historikene maj nämnd. Att denna skifvelse af gifva utvald.
velde anbefalles påskopet att införda utvald. utvald.
den af direktorer och bestyrrelser för handels- förslag.
skolor och andra skolors befrämjande af andra
institutioner, hvilka stå under påskopets upp-
sigt, afseende af lärorene vid dessa inrätt-
ningar, öfver Skolskolekommitténs bifogade be-
tänkande och förslag, samt att sedermera
jämte öfver utvald utvald den till Kungl.

liga Senaten inom årets utgång.

Med anledning härpå beslöts till-
sända direktionen för Letala hantverkskola
och Lärarinnans skolas, Förtimmersförening-
en i Nystad och föreståndarinnan för den
slöjdsdepot afvenson föreståndarinnan för
sällskapet hantverkskola ett exemplar
hvarje af förnämnda komite's betänkande
och förslag med anmodan att de behöfve
inom oktober månad ingifva sina uttalen-
den.

§ 4

Lantbrukstypel

Lantbrukstypelens skifvelse

en meddelan N° 1222 af den 29 maj fördrags och subim-
an Wrethaus skolas deraf att Kejsarliga Senaten, jämte
anslag höjts till Jordbruksexpeditionen i Kejsarliga Senaten
10000 mark. i stycket afskipt bilagd bref af den 23 maj
till Lantbrukstypelens, jämte godt gätre
är, påknadt från den 1 januari 1909, hvilka
att till 10000 mark höjdt arligt statsbidrag
för Wrethaus skola för snöbränd och esna-
hew, hvarjämte Bestyrelsen genomdes ut
hvarf gifva vederlämnas del.

De sekretären omedelbar
underlåtit direktionen för Wrethaus skola
om Kejsarliga Senatens förnämnda beslut
afvenson om de inkom, hvilka utspäls för
statsbidragets utrytande, jämte skif-
velsen af sin till utgård.

§ 5

Om vägnar
genom Seppälä
manufaktur

Uti skifvelsen af den 27 maj
hade föreståndaren för Ahlmanstas hantverks-
na- och husmodersskolan i Messaly an-
märkt att till hans könnedoms kommitté att
porcellägarna Kalle och Kustaa Laakso, som
någon Lohman samt. anhållit om guvernö-
rens utgård dockän de lantbrukets vägar

förordnas att åt den utslagna vägen genom Seppälä
gånds egor, hvarför han ansatt värdigt till Besty-
relsen sånda protokollutdrag en förordnings
i Messaly beslut, jämte hvilket förnämnda
personer förbjöts begagna den vägen genom Sep-
pälä manufaktur, hvilket de hittills använt.
Detta beslut hade öfren varit laga kraft.

Da guvernörens resolution ännu
ej tillträdts Bestyrelsen i och för förklarings
afgifvande föreladda skifvelsen för tillfälle
ij till utgård.

Jämte bref af den 8 juni insänder
föreståndaren Selin karta öfver den körrmark,
genom hvilket det utface komma att dragas,
som af länsexponenten Perlachius afväjts för
tillräggning af den i samband körrmark vrand
körrmarken i Peitu och Laule hemman, som
jämte han beräknat kostnaderna härfor för Sep-
päläs andel till 5000 mark. Da Bestyrelsen
emitterat beslutit införda Perlachius kostnads-
förslag och ritningar, påknadt brefet ej
vägen utgård.

Guvernörens tillrägg-
ning af Seppälä
körrmark.

§ 6

Att Kiimto lantmannagiller ut. Kiimto lantman-
lagfunders efter i gillet vägnar ingifven ansökan vägnar för tillräck-
ets bidrag om 400 mark, af hvilket belopp 350
mark utgå till jordbruksskattelaget och 50 mark
ut till brestersskattelaget.

§ 7

Af Julius Huikkilä i Teisko Teisko kommunens
kommuns vägnar ingifven skuldbedel i Skuldbedel för
5000 mark för det län sånda kommunen för föreståndarens
beviljats från Ahlmanstas fondens väte-
medel granskades och befunns vara opp-
rättad enligt därfor fastställt mall, men
da hans reanförklaring icke var bevitnad
skulle skuldbedeln öfverändras för att i före-

nämnda öfrens förhållandes.

Ansökan om st-
pendium för spän-
ningsverkning.

Förordnings en af frökun Laga Lm-
berg från ett intämnad ansökan om det st-
pendium, som tidigare blifvit till ansökan ledig
anslaget för inköptur af kamelom, spän-
ningsverkning. De ansökningens emel-
lertid var utgången, vilka Poststyrelsen ej nu
nyttiga ansökan till pröfning, utan skulle
Austas ängs ledigt. stpendiet ängs austas ledigt i händelse
plåter vid den tecknades kursen ännu
vare lediga, hvorm sekretären skulle bör
sig för, och hade ansökningarna då vara
intämnad senast den 15 inständande gili.

§ 9.

Agrskörsförening-
ens ämne.

Förordnings Apelsföreningens förstyr-
skribörskap i Finland anmälan om en förening
ens ämne oflämna i Lättis den 15 inne-
varande juni och förordnades konsulenten
Premier att öfvervara instat.

§ 10.

G. Waagrens
reservat.

Att anmäla planinstruktion
G. Waagen utgjort reservat för tiden 21 gili
li till 3 oktober förordnings och godkändes.

§ 11.

R. Bremer för
200 rubel stipendium
och en expedition till Danmark.

Att konsulenten Premier bevil-
jades ett utslag om 200 mark för företagen
och en expedition till Danmark.

§ 12.

H. Nordberg för
42 rubel utslag.

Att fiskerinstruktionen H. Nord-
berg beviljades ett utslag om 42 mark för
den tid han vistats i Helmsfors vid fiskeri-
kurserna dastades.

§ 13.

Rapport om
skädesförhållanden
från Åland.

Förordnings en af sekretären i Ålands
Landmannaförening aflaten skrifvelse, som till om-
rädes att föreningen till rapportera öfver skädes-
förhållanden.

utskriften utredt possessionaten Aug. Sundström,
Trusk, Lund; snickarbureau Fridolf Sundberg,
Örnäs, Truskström; bonden Albert Jansson, Ström-
ma, Lammarsland; folkskolläraren H. O. Daniels-
son, Götby, Jomala; och bonden Erik N. Karls-
son, Hordstena, Torsås.

§ 14.

Secretären meddelade att utifrån Rapporterna om
den för Pargas landmanaförening för honom skädesförhållanden
muntligen anmäla att gillet till afgiffron af från Pargas.
rapporten angående skädesförhållanden utredt
godsejaren Wilhelm af Fleurba, Lidsjö och
bonden W. Johansson, Skyttala.

§ 15.

På denna muntligen framställt Premier förordnings
anmälan förordnades konsulenten R. Bremer
att afgöra de utfruktledningar, hvilka i
vorn Pargas landmanaförening deltaga i af detta
framställt loflagen i partfruktledning.

Likart förordnades Trädgårdsin-
struktionen Dausson att beaktliga de Trädgårds-
ordningar, hvilka inom öfver gillet omräda del-
taga i af gillet framställt loflagen i Träd-
gårdsförel.

§ 16.

Förordnings en anmälan om att Landt Centralförbunds-
landshäringstämplingens Centralförbunds kansli
i Helmsfors från den 1 innevarande juni
flyttats till gården N° 6 vid Estnäsgratan.
dets kanslis
adress.

§ 17.

Upplystes hertton öfver till Kapo
landmanaförening förändra 425 mark, till Kum-
lidska landmanaförening och fiskeriförening förändra 350
mark och till föreningen de Unga Pärmer
i Pargas sänds 50 mark.

§ 18.

Vid detta sammankommande och sedan Anordningar.

nuaste mite tilfördade anordningsfines
i anordningsjournalen införda.

Prof. J. J. J. J.
Amodeusley

År 1908 den 29 juni
sammanträdde Besty-
relsen för K. F. Huvud-
ningsfästskapet och voro
huvud tilsittades ordföran-
den hr Juselius, led-
möternas, herror Allén,
Boukshom, Tuorikos
och Nieminen, kansle-
raren, friherren von Froid
och sändesteknad se-
kretärerna.

§ 1.

Protokollet för sammanträdet
den 6 innevarande juni upplästes och ju-
sterades. Festering

§ 2.

Förordnings en sekretären den 29
29, innevarande månad tilsattid afskrift
af en aft. Laakso m. fl.'s till guvernören i
Tavastehus län intämnad ansökan om förord-
nande af landtvätare att för sökandens
räkning utstaka och rösa väg öfver Hus-
hällningsfästskapet tillhöriga Seppälä be-
mans i Mesoby socken ägor, jämte andra
i ärendet tillkomna handlingar öfvensom
af guvernörens resolution, hvarmed Hus-
hällningsfästskapet uppmanas att, om det
vill bevara sin talan, inom 14 dagar efter
delgåendet till guvernören intämnas sin
förklaring.

Med anledning här af beslats
att tre advokatterman Einar Ahlman och Gyö
Pulkkinen i Tammerfors, hvilken firma ti-
digare för fästskapets talan inför häre-
tären i ett mål, hvorigenom sökandena
förlöjds att begagna sig af väg genom

Leppöla' manzard, öfversända beröda af skriften jämte det vid kommissionens tillkomna beslutet med anmodan att afgifva förklaring hos guvernören inom uträde tid samt dörrid motsäsa sig skandens begöran.

§ 3.

Värdehandlingar granskas.

Landsliga sällskapet tillhöriga värdehandlingar genomgås och granskas samt befinnas i fullständig ordning och öfverensstämmelse med böckerna, hvarjämte den presterade säkerheten för bevilgade lån befinnas fullt tillräcklig.

§ 4.

Sällskapet beviljas 3500 mark till småbrukspremiering m.m.

Toröns Landsbruksstyrelsens bref N° 1363 of den 16 juni, och inhäntades därpå af Kejsarliga Senaten tilldelat Hushållnings-sällskapet för innevarande år ett belopp om 3500 mark ut det tillskottsanslag, stort 100000 mark, som från början af året öfverförts till statsanslaget för jordbrukets befrämjande, äfvensom att Landsbruksstyrelsen befullmäktigats att utdelala berörda anslog i evakanda ordning som i giflande för jordbruksanslagets vidkommande.

Komite' tillfäres för uppgörande af förslag till småbrukspremiering.

De rekvisition i de tre förste kvartalerna avseende insändts till Landsbruksstyrelsen utförades nu icke någon åtgärd i detta syfte, men då det bestämts att ofta små tillskottsanslag skall användas till premiering af småbruk, besluts att tillträde en komite' för att uppgöra förslag i detta afseende. I denna komite' inväldes herrar Alleen och Parkström jämte sekretessan, och befullmäktigades de att som expert anlita jord-

brukskonsulenten R. Bremer.

§ 5.

Berättelser öfver verksamheten i Måns och Houtskis år 1907 inom Måns Landtmannaförning och gilleus ämbetsutöfning. Houtskis landtmannagille föredrogs och framgick af dem att intresset inom horderna varit mycket slappt samt att de icke ens kunnat använda de anslog, hvilka de från Hushållnings-sällskapet erhållit. Med anledning häraf beslutats att gämnarna beviljas gilleu att tillse det verksamheten blefve tillförlig och att anslogerna användas till de med dem afsedda ändamålen.

§ 6.

Toröns stadgor för Hitis nybildade landtmanna- och fiskaregille och mena- och fiskaregille de som godkända, hvarann gillet bör gille godkännas mer att arbeta som en under Hushållnings-sällskapet subordinerad förning.

Det för gillet uppgjorda arbetsprogrammet blef öfverfördt och godkänt och beviljades gillet till programets förverkligande utskottans anslog 200 mark och till fiskeripremieransloget 100 mark.

§ 7.

Af bestyrelsen för Måns mejeriförbund ingifven ansökan om anslog beviljas ansökan om för att påta förbrukat i staid om med det anslog afslås. bidrag förbundet hoppas erhålla utskottans statsmedal oflöra en monitor och utskottning mejerikonsulent, kunde icke beviljas emedan Hushållnings-sällskapet icke förfogade öfver tillräffliga disponibla medel. Honom skulle förbundet undermåttas.

Teisko kommunens
skuldsedel a 5000
mark godkänd.

§ 8.

Av Juho Kulkkila a Teisko kom-
muns vägnar utfärdad och undertecknad skuld-
sedel a 5000 mark för det lån sagda kom-
mun beviljats ur Ahlmaniska fondens vänta-
medel upplästes och befaans nu vara i rätts-
lig pröning, hvarför skuldsedeln godkändes
och skulle beloppet vid tillfälle få utbetalas.

§ 9.

Letala handarbets-
skolas berättelse och
anhåran om anslag
sändas till Industri-
nämnen.

Fördrags Letala handarbetsskolas
direktionens berättelse öfver skolans verksam-
het under år 1907 jämte direktionens till
Industristypelsen ställda anhåran om för-
nyadt anslag, stort 900 mark, för skolans fram-
tida underhåll och skulle hvardera insändas
till Industristypelsen med anhåran att denna
ville föröka beviljandet af det begärda anslaget.

§ 10.

Åbo hufvudskola-
nas berättelse.

Av föreståndaren för Åbo huf-
vudskola, lämnat till nämnen L. Fabricius af-
gifven berättelse öfver skolans verksamhet, i vil-
ket är fördrags och skulle densamma sända-
gas i församlingens berättelse.

§ 11.

Ålands landtmann-
samsförening för an-
slag.

På dörens förmedling anskän-
des beviljades Ålands landtmannaförening ur
jordbruksanslaget ett belopp om 750 mark och
ur kreaturskötselanslaget 250 mark för full-
följande af de syftliga förningens i insändt
arbetsprogram uppräknade för sig.

§ 12.

Danström förordnar
till Högskolan.

Trädgårdsinstruktören Danström för-
ordnades att i Högskolan egendom i Högskolan vidtagna
nödiga åtgärder med anledning däraf att krus-
böns mjölkäggen angripit dörrstads befintliga krus-
böns buskar.

§ 13.

Fördrags af inspektör för Revisions i an-
Högskolan kreaturskötselens skola, godkändes skaget till Högskolan
J. J. Roth insänd anhåran om utskott, kreaturskötselens
på grund af den del af andlaget för sagda
skola, som belöper sig för tiden 1 juli
till 31 oktober, men förklarades ingen å-
görd då beömda andlag avseende revidering,
när från Landtbrukstypelsen med 600 mark.

§ 14.

Till Landtbrukstypelsens Centralförbundet
i Finland Centralförbundet beslutet Bestyrrelsen för sitt anslag.
i enlighet med dörens i siffror anhå-
ran utbetala andra häften af det i öf-
skapat antkommans bidrag till förbun-
dets understödnad med 542 mark 99 pen-
ni.

§ 15.

Fördrags en till sekretären ställd Internationella
skrifvelse från direktionen för den internationella
nämnen Korn- och humleutställningen i Ber-
lin i samsvar med är, vilken skrifvelse
meddelas att direktionen öfverlämnat ett antal
prospekt och statuter för omordade utställ-
ning, hvilka direktionen önskar utdelade
åt personer, hvilka möjligen ville utstå prof
a bryggerikorn och humle.

Med anledning härpå beslöt
att Hushållningssällskapet skulle från öf-
trakter af landet anskaffa prof a i landet ad-
ladt kornsorter med uppgift i odlingsplotsen
samt dörrstads utställa dem på den decennations-
material öfver kornodlingens i landet fram-
punkt.

§ 16.

Beslöt att anskaffa tegelrör för Sippola Trädgård.

dränering

dräneringen af Seppälä trädgård, och skulle sekretären härom rådgöra med plöginstruktören Valleren.

§ 17.

Biskötselkurs i Seppälä.

Skriveren anmätte att han på en ämnad af fru Uotila i Seppälä gjord förfrögan förtklarat att intet hinder mötte för anordnande af en kurs i biskötsel i Seppälä gård samt att kursdeltagare, som det önskade få inge bostad och kost på skicket mot skölig ersättning, hvilken öfver af Postpalsen godkändes.

§ 18.

Erkännanden af medhjers mottagande

Upplystes erkännanden öfver emottagna bräderstücken för hägnvagn, Trogen tveck, från godskaptenen Arter Lindberg för dennes tjänarinna Sofia Emilia Lindahl och från Lars Krognis & Co för hos ~~honom~~ ^{dem} antagna drängen Wikström.

§ 19.

Kvittan.

Kvittan öfver de anslag, som tillsänts Westaafjörds och Nagu landtmannaförbundet samt apotekförningen "Kirvits stammun" förteddes.

§ 20.

Sjöbloms konkurs.

Med anledning af bokhandlaren Henues Sjöbloms anmälan att han icke lyckats genomdrifva det aktors, hvarom i protokollet för senaste sammankomst & nämnes, beslöts att icke bevakas sälskapets fordran i konkursen, så kostnaderna stego till högre belopp än den möjliga dividenden.

§ 21

Leverius bokskrift.

Skriveren anmätte att upp-

lagan af Leverius "Opastus köstämmanden mehiläishoittoon" blifvit slutligt samt bestämt om utöfning af en ny, omfattad utredningssak.

Med anledning hvarf beslöts att först höra efter om några nyare arbeten i biskötsel utkommit samt därefter äro utredning förägnad.

§ 22.

Konsulenten, agronomen Ruben Bremer hade för sekretären anmält sig önska intyg öfver sin verksamhet i Hushållningssällskapets tjänst, med anledning hvarf antecknades att agronomen Ruben Bremer, som den 1 januari 1907 tillträdde sin nuvarande befattning såsom konsulent i jordbruk och kreaturskötsel vid K. F. Hushållningssällskapet, med särdeles nit och intresse, synnerlig sakkunnsdom och god framgång fullgjort sin konsulentens åkommade öfvergåenden, hvarvid han, tidtals verkat såsom vandringslärare, lyckats i hög grad vinna allmogens förtroende, och skulle detta genom utdrag ur protokollet konsulenten Bremer till öfver bevis meddelas.

§ 23.

Vid sammankommet gjordes ut- anordningar äro i anordningsjournalen införda.

ny
Intyg
Konsulent
Ruben Bremer

År 1908 den 25 juli
 sammantrodde Bestyrelsen för H. F. Huskärnings-sällskapet, hvarvid
 treptädeskommens ordföranden, herr Juselius, ledamöterna, herrs Allen, Parlatiom och Fabricius, kammraren, fröherre M. v. Frol samt understell med sekreterare.

§ 1.

Det vid sammantrodet den 29 juni tillkomna protokollet upplästes i beh för justering.

§ 2.

Lördags Landbonderstyrelsens skrifvelse af den 4 innevarande juli. Hörsel framgick att, emör den tre års period, för hvilken Kejsarliga Senaten den 30 november 1905 beviljade utslag af jordbrukets och huskärnings-sällskapet, utgör med innevarande år, Kejsarliga Senaten på grund af framträdande ingifna ansökningar den 30 oktober måj förmitt godkän vid fördelning af ifrågakommande utslag emellan sällskapet för åren 1909-1911, tillägga Huskärnings-sällskapet utslag till medannämnda ändamål och belopp:

Privilegi utslag för 1909-1911.

Till allmänna utgifter	4000 mark
• jordbruket	11.000 "
• kreaturskötsel och mjölk- rihandteringen	4000 "
• trädgårdsskötsel	3.500 "
• skogskötsel	7.000 "
Summa	29,500 mark

Därjämte har förordnats att sällskapet med hänsyn till användningen af mera-

nämnda anslag äro skyldiga att i sätta
 ga af K. Majestätens Senaten den 30 november
 1905 fastställda villkor och bestämmingar
 rörande försäkringsens form och rime-
 lian samt redovisnings skyldigheten; att
 i anslaget för jordbrukets befrämjande
 jämval ingår bidraget till premiering
 af snickarbrot samt till aflösande af ma-
 skinmontörer och byggnadsmästare samt att
 sällskapet äro skyldiga att antingen hvart
 för sig eller gemensamt aflöra en per-
 son, hvilken innehåller högre förstlig
 utbildning.

Yttermera tillkännagifves att K. Majestätens Senaten uti anslaget för fiskeriför-
 mringens befrämjande tilldelat Fiskeriför-
 mringens sällskapet för år 1911 ett bidrag, stort 3600
 mark under hänförelse till tidigare fastställda
 villkor, öfverensom att förnämnda anslag utänd-
 nas af Landtbruksstyrelsens kontotör.

Slutligen meddelas att Landtbruks-
 styrelsen erhållit i uppdrag att i annan utgä-
 ng af inrevisorerna i den K. Majestätens Se-
 naten afgifna förslag angående fördelning
 af anslaget för hästskoleans befrämjande.

Jämte det oförnämnda anslaget
 i nämnda ställe utskrifvas, skulle öf-
 fentligt förordnades vilkor i sätta.

§ 3.

Till kännedom fördrag af K. Majestätens
 stadjinspektören Lauri Mäkinen utfördt
 cirkulär, uti hvilket han kunnor för-
 skilda meddelanden rörande sin verk-
 samhet och angående ansökningarna
 om främjande stotunderstöd för år 1909.

§ 4.

Fördrag af fröken S. L. S. Sträng

L. Mäkinen stadj-
 inspektör.

Ansökningar om

bergs och herr Hugo Toornblads från Kimito stipendium i span-
 anskan om det lediga anslagna stipendiet kongressutskottet.
 för språkstyrelsen, hvorigänt skre-
 terom meddelar att en fröken Sigrid
 Dahl från Kimito frågar sig för angående
 beordra stipendium, men ej utlämnat
 någon fullständig anskan.

De emellertid insen af ständ-
 ne presterat sådana i sätta att deras
 lömplighet till stipendiaten därigenom
 styrkas, beslöts för i år inte utgifva
 det lediga stipendiet.

§ 5.

Fördrag af ekonomen vid lön- Lohuska lasarett.
 lasarettet i Tavastehus, J. A. Moberg afsluta fondens bidrag till
 skrifvelse, uti hvilket han erbjöd sig bef. Tavastehus.
 va svettigt 171 mark uti Lohuska lasa-
 rettsfondens medel, hvorigänt han begär
 att få veta huru mycket detta är ännu vor
 att räkna på af sagda medel. Sedan kamre-
 raren upplyst om att 450 mark ännu
 påförs inrevisorerna är påskottet för les-
 vörte fond, och större belopp icke var dispo-
 nitabelt, beslöts till för meddelas att en
 ofta sagda fond intet mer för detta är
 kunnor utbetalas.

§ 6.

Att förordnades för Ahlenska Intyg af agrarerna
 landtmanna- och husmodersskolan, agrarerna Niilo J. Selin.
 Niilo J. Selin hade på af honom framställd
 anskan, sedan senaste bestyrrelsensamma-
 tröde, utförats följande intyg:

"Agrarerna Niilo J. Selin, jo-
 ka morsskolan 8 p. m. 1908 otettiin Ahl-
 enskolan pitäjässä sijaitsevan, vasta perus-
 telun Ahlensan maanien- ja omantä-
 noulun välikäsitseksi johtajaksi ja opet.

tojaksi, jonka toimen hän pittemmin on va-
 kinaisena hoitanut, on osottanut omaavansa
 sangen hyviä tietopuolisii tietoja ammattiai-
 neissaan, hyvän taipumuksen opettajatoimeen,
 jota hän on parhaiten tutustunut opetuk-
 seen nähden ovat olleet erittäin tyydyttäviä,
 sekä hyvän kypyn pitämää oppilaitset ku-
 pissa samalla kuin hän on niitä ystävälli-
 sesti ja ymmärtäväisesti kohdellut. Talous-
 seuran v. 1906 ostettua koululle Seppälän ti-
 lan on hän hoitanut tämän taloutta ja
 johtanut sen maanviljelystä valvoen myös-
 kin siellä telityä uutisrakennuksia ja kor-
 jaustoita, suorittaen nämät tehtävänsä
 tyydyttävällä käytännöllisyydellä, säänteliik-
 dellä ja tarkkuudella, hviiket autelussas.

§ 7.

Byggnadsnämnd i Seppi-
 lä meddeling nr. 10.

Förordning af föreståndaren för
 Ahlman och Lantmannas och husmodersskolan
 insänd skrifvelse, uti hvilken han frågar med
 hviiket takbäckningsämne piasen och halma-
 quinet brötaäckas, hvorför han anhåller om
 anskaffande af tröskverk och maskin. Öfterme-
 ra frågor han har byggnadsnämnd i Seppälä
 skola ställes. Med anledning härför meddelade
 godsegeren Backström att han numera varit
 upprest till Seppälä samt där gifvit de anvis-
 ningar, hviika uti berörda skrifvelse åter-
 daas, hvorför nu icke påkallas något besök.
 Tillika anmärkte han att han vid sitt besök
 i Seppälä bestått de vörden, till hviika
 byggnadsnämnd definitivt skulle förskras.

At godsegeren Backström och Ahlman
 samt sekreteraren Renter uppdrags att till
 förmanens öfrerbestämmelse om hviiket trösk-
 verk och motor bord för Seppälä görde inkö-
 ping inköpas.

§ 8

Förordning af Lantmanskammars Centralförbundet
 sädesköpens i Finland Centralförbund affi-
 ten skrifvelse, uti hvilken inråttades att
 Centralförbundet ordinarie möte fjerd-
 na gång uppskjutits till mindagan den
 23 nästkommande november kl. 12 på
 dagen, de mötet vidtager i Skanderhuset.

§ 9.

Konsulenten R. Bremer förordna-
 des jämlikt dörom riksmannen anhängan att
 besiktiga de lögnlösa på Åland, hviika del-
 taga i den dömlades föräntallade täflan i
 jordbruk och foderöfverföringsodling.

§ 10.

Förordning af Finlands Utödesföre-
 rings Förvaltningsutskott utträtt meddelande
 om att föreningens sammantredet till årsmöte
 lördagen den 8 augusti kl. 12 p. d. i Korsö försöks-
 station

§ 11.

Förtecknes kvittor öfrer: till Prinsö
 lantmannagille afsända Fmg 325.-, till Central-
 förbundet lämnade liörng Fmg 542.99 och till
 struktören K. Nordberg tillträtt oförning för juni
 månad med 125 mk.

§ 12.

Sekreteraren anmärkte att advokat
 Herman Linas Ahlman i Gripö Tullkinen ställt
 sig bifra enotigt handläggarna i vägnäset
 mot Kustaa Lasko m.fl. samt lafvat bifra
 vörd om saken.

§ 13.

Till sammantredet gjorda ritau-
 ordningar finnas i anordningsgenomalen in-
 fört.

Till föredn:
 [Signature]

År 1908 den 22 augusti
 höll Bestyrrelsen för H. F.
 Hushållningsföreningen
 sammankommande och tillstoddes
 komms därvid ordföranden,
 herr Juselius, ledamöterna,
 herrar Allica, Backström
 och Nieminen, supple-
 anten, herr Bruen, Kam-
 rereren, friherre v. Tröil
 samt underskrifven se-
 kriterare.

§ 1.

Protokollet för senaste sammankommande Justering
 trädes den 25 juli uppläst och för justering

§ 2.

Kamrereren, friherre Tröil an-
 mätte att lånet N° 129, stort 40000 mark,
 intäcknings i Saustila egendom i Saga, blif-
 vit till föreningens inbetalad. Saustila lån inbe-
 talad.

§ 3.

Av vicehäradshöfdingen, godse-
 gerna Gunnar Rosenberg utfoärdad skuldskedel för 20000 markers lån.
 om ett lån om 20000 mark, till säkerhet för hvil-
 ket han är föreningens pantförskrifven i
 i Nordiska Banken för Handel och Industriakt
 H. B. aktier i Kustans Pankki, samtliga aktier
 äfvelde af
 samtliga (Koponjer från 1908, godkändes och skän-
 godsegeren Rosenberg när som beläst för lyfta
 beloppet.

§ 4.

Leutenanten Bruen anmätte att kom-
 leutenant Bruens tjänst förändras.
 leutenant Bruen anmodat honom att för Besty-
 relsen meddela det honom, Bruen, erbjö-
 vits plats såsom föreståndare för Hoga jord-
 bruks- och Kreaturskötarskola på Håns,
 samt att han ville lezad utlösa platsen,

om hon tillika kunde kvarstå i Sällskapet
tyckt, i hvilket afseende han föreslog
att hon skulle tjänstgöra såsom konsulent i
jordbruk under tiden från 1 maj till 1 no-
vember, i hvilket fall en annan person
fråge afrentaga hufvudsumman som konsulent
i kreaturskötsel.

Förskildt med afseende där att
det på Åland befordras en person, som förde
Sällskapets talan och som kunde väcka under-
lif och intresse för landtmannasörningen
beslöt Bestyrelsen, som dock ännu icke ville
definitivt uttala sig, att i princip icke mot-
sätta sig det föreslagna arrangementet, om
konsulenten Bremer kunde garantera att
han var fullt disponibel under tiden
1 maj - 1 nov., att hon på Åland fungerade
de på som vandringsläsare utom reser-
sättning och inom öfriga kommuner
utöfvar denna verksamhet på samma
villkor som hithittills varit att hon under
vintern kunde biträda vid af Sällskapet
eller Ålands landtmannaförnings förän-
ställda landtmannadagar och kurser.
Reor på grund af revisitören och kon-
sulenten Bremer verkställa efter sam-
ma betalningsvillkor som för näm-
nade gårdar. - Om konsulenteu Bremer
accepterade dessa villkor och en lön om
1,500 mark, kunde Bestyrelsen pålynda
godhämna förslaget. Firman slutligt afgj-
vande skedd skulle konsulenteu Bre-
mer underlätta lönen och hans var
där inoantat.

§ 5

Audi lörens ut
Ålandskt landt.

Sedan ordföranden för lokalvårdens-
aren för Ålännska landtmanna- och husvårdens-

skolan anmält att endast tre personer, af hvilka några och husvårdens-
beträffande en var kompetent, ansått ledigandlagen underlätta. Sällskapet af lörens
reliefattningar vid skolan och tillika framträdde, att det höjs från 100 till 100
torde vara omöjligt, att för den fattslunda lönen af 1,000
mark och frän upp erhålla någon daglig löna, hvil.
kon ju komme att blifva bundna vid sin tjänst
ärd om, beslöt att höja lönen med 200 mark
och skulle lokalvårdens ordförande omedelbart
skörva underlätta och anmunda att ångs ande
tjänsten ledig.

§ 6.

Fördrag af landesgrannar O. Ser-
lachius uppgjort kostnadsförslag för utvärdering
gen af det genom Weid Paulu och Seppälä hem-
mans marker sig sträckande käret, enligt hvil-
ket på Sällskapet undel höjfr belöpte sig en
kostnad af
mark, och beslöt bestyrel-
sen för sin del godkänna förslaget och förbinda
Sällskapet att med förnämnda belopp del-
taga i kostnaderna för arbetets utförande.

Kostnadsförslag till
utvärdering af käret
i Seppälä godhämns

§ 7.

Fördrag en skifvelse från firman ^{advokat} Gverörören i Tavast-
Enior Ahlman & Yrjö Pulkkinen, hvaruti firman hos län förkastat an-
anmäler att gverörören i Tavasteläus förkastat häran om landtjän-
parellergrenen Kustaa Lackos m. fl. andrännan och förordnande att utstå
om förordnande för landtjänstare att utstå och ha väg it poremogen
till begagnande förordna väg för deras väk-
ning genom Seppälä gård, hvarjämte till
Sällskapet ofrensändts förnämnda gverörören
resolution och öfriga i ärendet tillkomna hand-
lingar. Yttermera anhåller firman om
fullmakt för uttagande af Sällskapet tillord
ersättning om 15 mark samt pålynda pålynda
öfrer till arrende 34 mark 95 penni.

genom Seppälä hemman.

Med anledning här af beslöt ut-
förde den begörda fullmakt och att be-
ta förnämnda arrendesättning.

§ 8.

Artri tröskverk
och grönkvarn vid
Kajts till Seppälä

Sekreteraren meddelade att gods-
görens J. F. Backström och A. Alén samt
sekreteraren, hvilka därtill vid senaste sam-
manträde hemupbjöts, numera inköpt
till Seppälä ett Artri tröskverk och en
grönkvarn. Däremot hade kraftmaskin ännu
inte tagits.

§ 9.

Nya kontrakt
angående upprätt-
ningen af höfver-
skolestaden i Åbo.

Fördragets Landtbruksstyrelsens skrifvelse
N:o 1674 af den 7 innevarande augusti, där i sagda
styrelse till bestyrelsen öfversänder ett exemplar
af det nya mellan Landtbruksstyrelsen och
länchefverklaren Ludvig Jakobius ingångna
kontraktet angående upprättande af en
höfverstadskola. Den hufvudsakliga skilnaden
mellan det gamla och det nya kontraktet be-
står uti att lärarkurserna nu räcka tre må-
nader i stället för fyra månader, hvilka
ändring, tillkom och kontraktet i öfrigt träd
i gällande kraft den 1 sistlidne juni. Häil-
het och antecknades.

§ 10.

Dirktionen för Tapio
sammanträdde den
25 juli.

Att Finiska Furstföreningen Tapio
den 15 juli oflät en skrifvelse fördragets och
från sig till den sammna att dirktionen för
sagda förening skulle sammankomma första gån-
gen den 25 juli. Helt enkelt för öfverläggning om
svåra frågor, hvarjämte anbefalles att om dirk-
tionsmedlem för Hushållningssekskapet redan vänt,
denne vänta underrättas om sammanträdet.

Amuoff. G. ej
svårare uppdraget
att vara elektor för
dirktionens ledamots-
val till Tapio

Med anledning här af anmälde sekre-
teraren att han omedelbart efter det elektorat
att vara elektor för
dirktionens ledamots-
val till Tapio
nått utrikes till elektor jämte förfrågan om han
ville emottaga uppdraget, men hade något

svor ej erhållits, hvarför sekreteraren ej heller
ärnu sammanträdde elektorerna. Sedan den
Backström upplejde hvar efter att bestått inspekt
Loren Amuoff för honom sågt sig inte emottaga
uppdraget.

Efter dessa upplysningar utsåg Bestyrel-
sen godsejeren, ingenior Gösta von Schantz till
elektor i stället för bestått inspektör Amuoff
och skulle elektorerna så fort möjligt verkstäl-
la valet och därvid underrätta Furstförening-
gen Tapio.

§ 11.

Finiska Furstföreningen Tapio med-
delade i sin fördragets skrifvelse af den 27
juli att dess dirktion första gången samman-
trädde den 25 juli samt därvid bland andra
frågor behandlat frågan om skogstektens
vid landtbrukssekskapen motsvarat sitt
ändamål samt beslutit att vänta sig till
landtbrukssekskapen för inhämtande af
närmare upplysningar i oframmanadt
syfte. På grund här af anhölls om en kort
tids redogörelse öfver Hushållningssekskapets
skogstektens verksamhet, sammansättning, m. m.
ten, beslut m. m. Därjämte anbefalles förening-
gen om 2 exemplar af sekskapets förslog till
1-åriga skogsvårdstäfplingar.

Att sekreteraren öfverlämnades att
med anledning af förståendes meddelade att
något skogstektens eller elektorerna och att 1-å-
riga skogsvårdstäfplingar ännu inte varit
påtaukt.

§ 12.

Fördragets Sottunga landtmanna-
och fiskaregillus stadgar, hvilka godkändes m. o. fiskaregillus
och skulle gilla ansluta sig till Hushållnings-
sekskapet.

G. von Schantz
utsett till elektor.
Tapio begär utlä-
tande om skogs-
tektens verksam-
het.

A. Lundström
lön höjs med
100 mark

§ 13.

Lärarinnan i klädsömnad vid
sällskapets handarbetskola, fröken Anna
Lundström hade i sin föreläsning skrifvelse
omhändert om löneförhöjning med afseende
på det ansträngande arbetet hon hade att vid
skolan utföra. Sedan skolans inspektör, be-
styrelseledamoten Bostrom konstaterat
att klädsömnadslärarinnan hade att utföra
ett mer ansträngande arbete än lärarinnan
i linnesömnad beslöt att höja lärarinnan
Lundströms aflönning med ettehundro mark,
räknadt från den 1 septembris.

§ 14.

H. Nordberg för
700 marks sti-
pendium

Föredrags af fiskerinstruktören
H. Nordberg ingifven anhållan om ett 300
marks stipendium för att under augusti
månad företaga en resa till Sverige i
och för att på särskilda orter studera fiskeri-
förhållandena. Då denna fråga tidigare
genom kommunikering med ordföranden
och ledamöterna i bestyrelsen afgjorts så
kunde att det ansökta stipendiet bevil-
jats och Nordberg allredan befunnit sig
på resa, förordades den ej nu till åtgärd.

§ 15.

P. O. Lundin, Åmne-
rens fröja om han
för lömplig plats
som instruktör i
Nötkvattning.

Den sekreteraren hade antänt en skrif-
velse från en Berndt O. Lundin i Amerika,
hvilken under relaterande af särskilda omstän-
digheter frågar om sällskapet kunde antaga ho-
nom till instruktör i nötkvattning, i hvilken
händelse han skulle återvända från Amerika,
där han under några års tid varit sysselsatt
med trädgårdsodling. Efter det berörda skrifvel-
se föredragsits beslut bestyrelsen, hvilken nog-
samt uppskattade den stora betydelse infinnan-
de af grönsaker i allmogens hushållning

medförde, att svara det Lundins antagande kom
nu att leda på om sällskapet för ändamålet er-
höll statianslag, hvilket till ett belopp af 3,500
mark skulle utskickas.

§ 16.

Föredrags Finlands Bisköpsförningens Bisköpsförningens
årsberättelse för år 1907 utom att den föreläste
någon åtgärd från bestyrelsens sida. årsberättelse.

§ 17.

Allt. Eriksson-Mathos berättelse A. Esen Mathos be-
rättelse om verksamhet som ungdomsföringens berättelse om verksam-
het som småbrukarkonvents vandringslärare är luten som föredrag
1906 föredrags utom att påkallas åtgärd.

§ 18.

Uti sin föreläsning skrifvelse från Mercator be-
rättelse om ett exemplar af sällskapets samt-
liga årsberättelser samt att för framtiden er-
höll tre exemplar af dessa. De sekre-
teraren redan afsändt ett exemplar af de utkom-
na berättelserna samt afven beviljat framtiden vände
3 exemplar af dessa i den mån de utkomme,
påkallas ej nu någon åtgärd.

§ 19.

Föredrags t. f. slöjdinspektören Lauri Lauri Mäkinen om
Mäkinens skrifvelse N: 2 af den 1 juli, hvilken han nu beviljat utreda
till skriftligt utkommit den 18 augusti, och han till t. f. slöjdinspektör
att han annars att han beviljat af Kejserliga
Senaten utreda att tillvidare handhafva utslöjt-
inspektörens befattning samt att han från 1 juli
stor till förfogande, hvorförut han lämna
särskilda upplysningar. Skrifvelsen förordades
sida till någon åtgärd.

§ 20.

På grund af dömn utkommit re- Breuer förordnes
visitation förordnades konuleren Breuer att
presidera kreaturen vid Westauffjords landt-

Sundell förordnas inständande oktober samt ratfrestadingsinstruktioner Sundell att någon dag under september biträda sagda gille med ledande of tef lande ratfrestadings.

§ 21.

Förslag till instruktioner för skopas inspektörer och kommissioner samt förordnas. Förordnas Centralförbundets representation utskottets utskottshandbände N:o 17 från Sveriges utskott "jämt de framman belagda af landets agronomerna O. S. Ruottula och Kamres Nilander utskottet förslag till instruktioner för landets länshögskolans kommissarier och inspektörer och skulle dessa vid framtida uppgörelse af instruktioner för studieringsanstaltsfunktionärer. tillämpliga delar observeras.

§ 22.

Stadsförordning för Pajala. Sekretären anmälde att Pajala - landtbrukssällskap ofersändt ett exemplar af dess mästardagar för landtmannagillet och J. & Michels län's landtbrukssällskap ett exemplar af dess för sällskapets funktionärer utskottets instruktioner.

§ 23.

H. Tornbladets åren. Vidare anmäles att Hugs Tornblad, som ansökt det ledigundagna stipendiet för språkstyrelsens utskottet om 24 juli återtagit sin ansökan.

§ 24.

Kvitton. Uppredas kvitton från Hets landtmannagillet ofver emottagna 300 mark; från Skotts Landtmannagillet ofver betomma 1000 mark och från Svågares instruktörer A. Lindholm ofver emottagna oförning för april, maj och juni månad.

§ 25.

Utannonseringar. Vid sammantaget utfördes annonseringar års i anordningsjournalen införda.

*Sin fideus:
Sveo Lehto*

Ar 1908 den 22 september sammantogde Bestyrelsen för H. F. Hushållningssällskapet. Hävid närvaro ordföranden herr Juselius, ledamöterna, herrar Ahlin, Backström och Nieminen, suppleanten herr Bruun, kamreraren, friherre v. Tril samt underståndare sekreterare

§ 1.

Det vid senaste sammantagelse Justering den 22 augusti tillkomna protokollet upplästes i och för justering

§ 2.

Förordnas af Landtbrukstyrelsen Landtbrukstyrelsens beordring den 26 sistovikne augusti afläten skrifvelse uppgift i rapporten om N:o 627, däruti sagda styrelsen anhåller att skötselbehörig. Bestyrelsen ville underrätta Landtbrukstyrelsen om hvilka personer som blifvit inom Hushållningssällskapets område utsedda att afgifva rapporter om skördens tillstånd och skötselbehörig inom resp. kommuner, hvånne till området, hvårjämte Landtbrukstyrelsen, under delgifvande af den mall, enligt hvilken berörda rapporter borde offattas, säger sig omedelbart efter emottagande af uppgifterna ofver rapportörerna skola ofsända erforderliga tryckta mallar och blanketter till sällskapet, hvilka blanketter, vederbörligen ifyllda borde för den 15 inständande oktober vara ofersända till Landtbrukstyrelsen.

Sedan sekreteraren anmält att uppgifter från alla gillen, hvilka blifvit uppmärksammade att inom sig utse ifrågavarande rapportörer, ännu icke sigte samt

att påminnelse till de försämlige afli-
tits, beslöts att underrätta Landtbrukssty-
relsen om de val, som redan försigjätt,
hvar efter kompletterande uppgifter skulle
insändas efter hand som de ingå.

§ 3

Landtbruksstyrelsens
införda bestyrrelsens
utlåtande angående för-
slag till lag om arbets-
aftal.

Jämte skrifvelse N° 1907 af den
8 innevarande november hade Landtbruks-
styrelsen öfversänt ett exemplar af Lagbered-
ningens förslag till "lag om arbetsaftal jäm-
te motio" samt i skrifvelsen uppenbart
Beslutet att senast den 15 nästkomman-
dande oktober insända sitt utlåtande i
anledning af sagda förslag, och skulle
denna uppgifning efterkommas.

§ 4

Premier utöfna en
representera skapt
vid L. S. K. Ups möte
i Kumo.

Att representera Högberliga
Finska Husdjämningsföreningen vid Västra
Finska Kreatursförädlingsföreningens års-
möte i Kumo den 26 innevarande sep-
tember samt därvid för föreningens ta-
lan utsågs konsulenten Ruben Premier,
af hvilken utdrag ur detta protokoll
skulle som fullmakt utgifvas.

§ 5

Stamtillsättningen
i Åbo

Föreningens sekreterarens vid Vest.
Finska Kreatursförädlingsföreningen skrifvelse
angående anordnande af stamtillsättningen
i Åbo den 23 innevarande septembris. Sedan
sekreteraren upplyst om att utställningen
voit annonserad förämlades ike någon
vidon åtgärd, de öfver konsulenten i
kreatursförädel, agronomen Premier blifvit
af sekreteraren förordnad att öfvervara
utställningen.

§ 6

Dansons och

Trädgårdsmästaren A. L. Dansons

och G. A. Lindhalus reseplaner för hesten fins. Lindhalus reseplaner
dragos och fastställes. Fastställas.

§ 7

Föreningens af Landtbruksstyrelsens Cirkulär med på-
utfördast cirkulär med påminnelse att senast minnelse om insän-
den 15 inkommande oktober insända berättelse samt af cirkulärens
öfver sällskapet verksamhet under år 1907,
och skulle sekretären påskynda sagda be-
rättelses utgifvande.

§ 8

Att för Ålö tjurförening i Pargas Ålö tjurföreningens stad.
uppgjort förslag till stadgar granskades, men godkändas att
det led af särskilda öfverflygheter och dessu-
tom i stadgarne bestämt den andel, med hvil-
ken Husdjämningsföreningen skulle deltaga i kost-
naderna för anskaffande af djuriga öfver-
tyror, återremitteras förslaget för erforder-
liga ändringars vidtagande.

§ 9

Föreningens af ordföranden för Lokal. Elevskolorna i
direktionen för Abulauska landtmannas och hus-
modersskolan, godsejaren Fedi Jorman öfverlämnade
skrifvelse uti hvilken han meddelat att till
husmodersskoleafdelningen sökt 90 elever, af
hvilka 18 antagits. Påland dessa voro elfrafrån
de Abulauska socknarna. Till landtmannafdel-
ningens årskurs hade 17 sökande anmält sig,
af hvilka 12 antagits, samt till vinterkursen
6 sökande, som äro antagits. Af de antagna
eleverna till årskursen voro 9 från de Ab-
ulauska socknarna och af vinterkurselverna
en. Till lärare i slöjd hade direktionen
antagit den i Seppälä görd för närvaran-
de anställda trädgårdsmästaren, som tillika
komme att meddela såväl teoretisk som
praktisk undervisning i trädgårdshät-
sel. Afslöningen utgör 800 mark och frite

Elevskolorna i
Seppälä.

Slöjdlära ämbet-
des.

Religiönslära
vid Seppälä.

uppehåll. Religionsundervisning hade kyrkoherden i Messoby Olander lofvat åtaga sig. Hvilket ännu antecknades.

§ 10.

Årskommisar till
2da lömskefats-
ningen vid Seppälä.

Förstämmandet för Ahlmanstals lant-
mannas- och husmodersskolan, agronomen N.
Selin hade i bref till sekreteraren anmält
att underlärarbefattningen vid skolan an-
sågs af agronomerna Johan Emil Hakelin,
Karl Föhler, Kalevi Simola och Aali Savolai-
nen samt agronomiekandidaterna Elmar
Mavus, Tauno Parmanen och Karim Ahlström.
Val hade dock ännu icke försiggått.

§ 11.

Fruktträd mäs-
pas till Seppälä.

Bestäts att till Seppälä gård an-
skaffa ett antal fruktträd och bärbuskar,
hvilka ämnade best ännu borde ut-
planteras.

§ 12.

Petroleummotor till
Seppälä.

Sekreteraren anmätte i samman-
hang med öfriga frågor angående Seppälä
att en 4 hästkrafters petroleummotor
blifvit inköpt för ett pris af 2100 mark, upp-
ställt på platsen.

§ 13.

Rapporterna ang.
skördeförhållandena

Föredrag en skifvelse från agrono-
men Birger Planting, som där anmält att
Kimito lantmannagille utöfva godsejaren, fri-
herre W. C. Wrede i Kimito och godsejaren J. Wal-
kendorff. Dragsfäst att afgifva rapporten an-
gående skördeförhållandena.

Ordföranden för Korpo lant-
mannagille hade i sin föreläsning skifvel-
se anmält att gillet icke lyckats forma
någon att åtaga sig afgifvandet af förvän-
da rapporten, hvorför Bergrösten beslut
annala honom att åtaga sig uppdraget.

§ 14.

Med anledning af inkommen "De Uugas Vännen"
rekvisition å det anslag, stort 90 mark, som i Kitis för 90 mk.
tidigare beviljats föreningen "De Uugas Vä-
nen" i Kitis för anordnande af premieringar
i trädgårds-sköttsel för barn i skolåldern,
besluts att berörda belopp skulle tillför-
ningen utbetalas.

§ 15.

Sedan bonden Erik Isaksson i
Kitis stämt ut på undervisning i
åkerbruk och tackdekning, förordnades plög-
instruktören G. Vaaqren att, ifall tiden det
medgifna, i förhållande afseende tillhandtagi
Isaksson. Dennes anhållan om bidrag för
inrättande af en godsetats länningens dö-
rnöt ritad afseende.

Plöginstruktören Vaaqren förord-
nades afseende att biträda godsejaren Eino Ki-
vikäs i Koukka gård i Mastars socken.

§ 16.

Skogsvärdinstruktören E. Olsson
förordnades att biträda prestgårdsbostämsnamn-
den i Truström med ledning af skogsvärd
samt fru M. Hausen i Germundö med vir-
derande af lagutlåtans skog.

§ 17.

Att hålla föreläsning vid Korpo
lantmannagilles möte i Korpo gård den 9
instundande oktober förordnades konsul-
ten Bremer, rådfuktodningsinstruktören
Pundell och fiskerierinstruktören Nordberg.

§ 18.

På dörrin gifven rekvisition
förordnades kreaturskötaren Hagström att
biträda särskilda kreatursejare i Korpo med
handledning i kreatursköttsel.

Vaaqren förordnas

Olsson förordnas.

Bremer, Pundell
och Nordberg för-
ordnas.

Hagström förordnas

Stipendiaternas an-
sökan är tillämnad an-
afställets medlemmar
afslås.

Drivare minns
hiskötet.

Simolin ambassad
är utgått ansökt
medan det tjänare
den 30 oktober.

Kreatursutställning
gen i Pargas och Pesta-
björt.

§ 19.

Af stipendiaterna Erik Karls-
son och Felix Söderlund framställdt anhöl-
lan att få förkorta den tid de med sti-
pendium förhållit sig och vrotas utrikes
med en månads blif af Bestyrelsen
afslagen.

§ 20.

Föredrogs af en J. W. Arvola i
Köholm insänd rekognition af "Opustus
käytännöuseen meluläishoitoon" bevänn-
da handledning i hiskötet jämte förfrä-
gan om priset af boken m. m. Da
sekreteraren upplyste att han meddelat
det den rekorrerade boken var slutsald
och samt hänvisat i öfriga afscuden
till förslaget. Hiskötets Vägners
sekreterare förmenar, förvaldade skrif-
velsen ej någon åtgärd.

§ 21.

Föredrogs af Herr Oskar Simolin
i Borgå framställdt ansökningsmal därmed att
af honom ansökt belöning för långvarig
och trogen tjänst vänta honom tillstås
till den 30 oktober, da han fyller 70 år,
men kunde denna anhållan icke beviljas,
da det antommer i plenium, som sammant-
träder först i november, att om detta för-
gor besluta.

§ 22.

Sekreteraren meddelade att
han, jämte senaste höst antaget pro-
gram för kreatursutställningar annon-
serat sådana att försigga i Huskas i
Pargas tillsammans med Pargas landt-
mannagildes årsmöte tillsammans
samt i Pordkas i Pestauffjörd i samband

med Pestauffjörd landmannaförening utställ-
ning, o' samma ställe.

§ 23.

Da fråga väckts om föranstäl-
lande af en fiskerieställning i öbo, hvort
Rushallningsstämman och Louuis-Thomans
Maauviljelysseura skulle förskjuta kostna-
derna, beslöt Bestyrelsen förina sig
honom samt uppdrag af sekreteraren
att jämte fiskeriestrukturen Nordberg
och någon från Louuis-Thomans Maau-
viljelysseura uppgöra program för ut-
ställningen samt kungöra om devisa-
ma.

§ 24.

Sekreteraren anmätte att tvänne
sökaner, förstkonduktören J. A. von Julin och
f. d. rådförvaktaren Anders Johan Larin ansökt
den ledigauslagne Skogsröds-konsulent-
fateringen vid Rushallningsstämman och Lou-
uis-Thomans Maauviljelysseura gemensamt.
Af desse hade förstkonduktören Julin antagit,
men återtagit sin ansökan, hvorefter tjän-
sten äro utslagna ledig att ansökas inom
innevarande september månads utgång.

§ 25.

Vidon anmattes att ingenör Wastjärna, K. A. ut-
ly. von Schantz, son af Bestyrelsen utsetts att
i stället för bostädesinspektör Lyr. Aminoff samt att i Tapios
till utvald för val af representant för Hus-
hallningsstämman i direktionen för Finnska
Lantföreningen Tapio, emottagit uppdraget,
hvorefter elektörerna sammantredt
och till stämman representant ut-
sett godsejeren Karl Wastjärna af
Strömme, hvilkem afren förklarot sig
vilig att emottaga och utöfva uppdraget.

Fiskerieställning.

Skogsröds konsulent-
fateringen.

direktion.

§ 26.

Nämndeman Karlson
för Löstörns

Sedan ordföranden för Pongas
landtmannagille has sekretären framhållit
landtmannabyggnads önskvärdheten af att sällskapet ville gifva
nämndemannen Karlson från Parsley nå-
got erkännande för det stora intresse och
den uppförande verksamhet han utöfvar
inom gillet, beslöts tilldelas Karlson ett af
Löstörns "Landtmannabyggnader".

§ 27.

Elektriskt stuskipom
till handarbets skolan.

På framställning af förstående
riiman för sällskapets handarbets skola
beslöts anskaffa till nykoleafdelningen
ett elektriskt pressjärn.

§ 28.

Belysnings kabel
inleddes.

Sedan det nya elektricitets-
verket i Åbo tillkännagifvit att samtliga luft-
ledningor komme att nedtagas samt att in-
ledning af underjordiska kabel och dess för-
månde med belysningsledningarna i
sällskapets hus komme att draga en kost-
nad af 75 mark, beslöts att låta leda
in ifrågovorande kabel för fortsätter
hållande af elektrisk belysning

§ 29.

Kortison.

Uppträdde kortison öfver till tred-
gördsmästaren Lindholm af fränd aflöring för
juli månad samt öfver till Hietis landt-
mannas- och fiskaregille sånda 300 mark.

§ 30.

Diverna

Använtes att sällskapet tillstått
program för en allmän utställning för nord-
finsk besök, hvilken skulle försiggå i
Lund den 9 och 10 innevarande september.
Kajmanns månaviljelypssema
lade öfver sånda 2 kr. af dess nya stad-
gor samt af dess målestodgor för landtmanna-

gillen.

§ 31.

Till Uleåborgs hushållnings-
sällskap skulle såndas ett et. af sånda-
nets handlingar för åren 1901 och 1903,
hvorom anhållan framställets.

Sånda utlämnade
sånda till Uleåborg Hush.

§ 32.

Föredrag ett af en herr Bondhorst
"Kais. landtwirtschaft. Sachverständiger", in-
sånda bref, hvareti han anhåller att säll-
skapet på fort möjligt ville tillfånds ho-
nom prof a vinterkvete, Rog, som alle
bref i och för vetenskapliga utlings-
försök, och uppdrags åt sekretären
att gå i författning om detta profs an-
skaffande och ofrändande.

Bondhorst herr
opanningsprof.

§ 33.

Beslöts utsätta sällskapets års-
plenum till fredagen den 13, inständande
november kl 6 e.m. Dock skulle sekre-
tären först meddela sig med sånda-
nets ordförande innan dagen definitivt
utställes.

Årplenum utställes.

§ 34.

Sedan godsejaren K. Wasastjerna,
hvitkand innehaf af K. F. Hushållnings-
sällskapet beviljade lånen N° 72, stort 25,000 ma
mark, ursprungligen utgifvat emot skuld
redel, utfördd af numera aflidne godseja-
ren L. G. Kekoni den 3 september 1877, till
jämväl framtidne apotekaren C. A. Åker-
man, samt af godsejaren Wasastjerna en-
ligt till Hushållnings-sällskapet den 10 jän-
ari 1889 afgifven förbindelse sedermera öf-
vertaget, till säkerhet hvar för rättskänning
beviljats i godsejaren Wasastjernas egande
Hörnbergs rusthåll och Lönnebocka förelv.

K. A. Wasastjerna
för döda rättskänning
Måttörv utom
lönen till sept.

hemman i Strömma by af Bjerno socken samt i en fjärdedel af Storgårds hemman i Mattekärr by i Kimito socken, hvilken inteckning senast förnyats vid hörsrätten i Bjerno den 12 februari 1908, samt N° 173, stort 10,000 merk, enligt skuldsedel utfärdad af godsägaren Wasastjerne den 5 februari 1889, till säkerhet för hvilket länssänkskapet beviljats inteckning uti förenämnda länshuset vid hörsrätten i Bjerno den 6 februari 1889, hvilken inteckning därstädes förnyats den 12 februari 1908, samt särskildt uti förberörda en fjärdedel af Storgårds hemman i Mattekärr by vid hörsrätten i Kimito den 5 mars 1890 och därstädes förnyad samma dag 1908, hos Hushållnings-sänkskapet gjort förfrågan, huru stor del af förenämnda län han borde inbetala för att få förenämnda inteckningar i den af honom ägnade fjärdedelen af Storgårds hemman i Mattekärr by dödade, bestod Bestyrrelsen, efter det den inhämtat öfverskilda uppteckningar rörande förenämnda länshuset, berättiga godsägaren Wasastjerne att vid vederbörlig hörsrätt döda nödberörda inteckningar utan att någon afbetalning i lönebeloppet till Hushållnings-sänkskapet inlevererades.

§ 35.

Utanordningar vid sammantidigt gods utauordningar vid auordningsförelsen införda.

Ju fidei:
Arnstrely

Utanordningar.

År 1908 den 8 oktober sammantidigt Bestyrrelsen för K. F. Hushållnings-sänkskapet och tillstånds-kommissionen därvid ord-förändren, herr Juselius, ledamöternas, herrn Alleen och Nieminen, suppleanterna, herrn Bruen och Spoo, samt undertecknad sekreterare.

§ 1.

Protokoll för senaste sammantidigt fristering av den 22 september upplästes och fristerades.

§ 2.

Föredrag Landtbrukstypelens skap Landtbrukstypel- velse af den 7 augusti, N° 1776. Bifogande till den sändes af skrift exemplar af betänkande, afgifvet af komiteen af jordbruksregeri för ordnandet af arbetet för den privata skogs- hushållningens börjande, öfversändes Landtbruks- rövrens den pro- stypelens till Bestyrrelsens kännedom och eftervänt- telse i översattning Jordbruksregeri- tionens. Kungliga Senatens skrifvelse till Landt- brukstypelens af den 17 sittlidne juli.

Ur denna skrifvelse inhämtades, att, jämte det särskilda ötycket för den priva- ta skogshushållningens befrämjande af Kung- liga Senatens bestämda utkomma i "Suomen Kät- täänhoitoyhdistys Tapio" och föreningen Pelervo, landtbruks- och hushållnings-sänkskapen ejde ordna den den privata skogshushållningens praktiska och lokala befrämjande befruddaktighet i en- lighet med de grundidéer som omnämnas i förberörda komiteens betänkande, hvar för sig eg- da sänkskap skola öfvergifva vederbörande med andra för skogshushållningens börjande verksamma föreningar och särskildt med "Suomen Kät- täänhoitoyhdistys Tapio" förmedels särskilda ötycket, att hvarje landtbruks- och hushållnings-sänkskap

skall hafva en särskild skogsnämnd för ordnande och öfvervakande af den forstliga verksamheten; att landbruks- och hushållningsskolan bör antingen särskildt eller gemensamt aflåna en skogsinstruktör som genomgått forsthögskola eller institut och som ägnar hela sitt arbete och sin verksamhet till sällskapet för sina och således icke får hafva denna tjänst såsom en bisyssla vid sidan af annan befattning; att ofta sågda sällskap skola i sin tjänst antaga tillräckligt antal skogsinspektörer, hvilka genomgått skogsinspektorskola eller innehålla motsvarande hushållningsutbildning.

Med förmedling af dessa Kungliga Lejonens bestämmelser bestod Bestyrrelsen tillfälle till skogsutskottet af tre personer, och såväl de Bestyrrelsen i detta utskottet godkänner H. A. Wasastjernas, nämndeman H. M. Karlsson från Porgas och kaptenen J. V. Ekblund i Korpo. Utskottet skulle tröda i verksamhet denna höst de valda medlemmarna samt fungera till utgången af år 1909.

§ 3.

Landbruksbestyrrelsens skrifsedel N:o 742 af den 26 september förordas att framgått en sammanfattning af Landbruksbestyrrelsens till sällskapet öfversänt 30 exemplar af frågeblanketter, afseende att användas vid utskaffande af uppgifter om den uppskattade skörden för innevarande år, och skulle dessa blanketter tillställas de personer, hvilka utordnande utöfnes eller inom kort komma att utöfas för afgifvande af berörda uppgifter, hvilka helst borde till Landbruksbestyrrelsen inlämnas senast den 15 oktober.

Sedan sekreteraren meddelat att omnämda blanketter blifvit distribuerade påkallar skrifsedeln icke någon öftryck från Bestyrrelsen.

Frågeblanketter för skogsuppgifterna.

§ 4.

Förordas särskildt skrifvelsen från Uppgifternas angående landtmannagillerne innehållande meddelanden om utredning om hvilka blifvit ombetrodda med uppdraget påkomna om skörden af gifva skörden rapporter och anteckningar om förhållandena

- i Västmanland: valda landtmannagillerne Evert Sjöstrand, Lammala, och H. G. Lindblom, Västmanik;
- i Kungälv: gillet ordförande H. T. Sjögren;
- i Wadköping: bonden Evert H. Olofsson;
- i Kåker: " M. E. Karlberg, Österbygge;
- i Lemland: " J. G. Jansson, Söderby;
- i Lemnäsland: " J. E. Rosenberg;
- i Ekerö: kaptenen Otto Lindell och
- i Lyta: godsejeren J. J. Rote afrenson
- i Sackvik förstämmandet för Hoga jordbruksskolan
- i Klutskö: M. E. M. Mathas;
- i Hetta: kommunalnämndens ordförande;
- i Sottunga: bonden Karl Emil Jansson och
- i Finis: folkskolläraren H. P. Pettersson.

§ 5.

Från Korpo, Kungälv, Nogu, Hetta, Sot. Gillens utlöslan. Tunga och Finis gille hade inkommit såväl som den angående utredning angående förslaget till ändrade stadgor förslaget till för hushållningssällskapet, hvarjämte Porgas ändrade stadgor landtmannagillerne genom protokollens utgång anmält att gillet icke medlemmarna stadgarnas granskande men utsett folkskoleförstämmandet Steuwall och landthushållaren J. Laurén till representanter gillet vid sällskapet extra plenum den 10 november.

Från Korpo gille hade utlöslan utskottet beten af att gillet medlemmar, hvilka voro personliga ledamöter i hushållningssällskapet, frige från sin afgift till detta förnya medlemsofgiften till gillet. Kungälv gille hade godkänd förslaget oförändradt. Nogu gille ville hafva § 5 så tillämnad

att alla gille eller förningens medlemmar ska uttråda
 de alla rösterna vid samfundets plenum i ärenden som
 röras gillena; § 33 skulle omformuleras på så sätt
 nämnda omlöst, om de förtädda flera gillen,
 hafva tillä, många rösterna som antalet af konung
 förtädda gillen; samt att i § 43 uttages en bestäm-
 ning därom att samfundets utvalda personer böra
 skötas af 2 sekreterare, en för den allmänna
 och en för den lokala verksamheten. Den senare
 böde afren fungera såsom konsulent. - Hittis
 gillen anmäler att skälen för dens skäl för afgöras
 huru som helst; Lösningen gille godkänner förslä-
 get utan anmärkingar. Likaså "Suis gillen."

Flör bevidna skrifvelsen skulle föredra-
 gas vid plenum den 10 dennes.

Därpå genomgick Styrelsen ännu en
 gång förslaget till ändrade stadgar. § 5 för-
 slags ett tillägg, således att afren ständiga komi-
 tén eller utskottet kunde af bestyrrelsen tillsättas

Sista meningens af § 21 vor Bestyrrelsen
 villig godkänna i den vid plenum den 30 maj
 föreslagna formen. Flörigenom komne ordet "en-
 dast" och "tillståndsberättelse" att utgå.

§ 6.

Styrelsen meddelade att inom den
 andra gången hängjorda ansökningstiden till ledig
 ansökning styrelsekonstulentsbefattningen vid Hå-
 ländings-samfundet och Lounais-Suomen Maanviljelys-
 seuran sågda tjänst ansökt af förstvärderna
 A. Johannes Lyyra i Wiborg, förstvärderna Niilo
 Kivela i Rovaniemi och förstvärderna C. V. Hedman
 i Wornila. Af dessa böro fullmäktige utvalde den
 nämnda, förstvärderna C. V. Hedman till tjän-
 sten

§ 7.

Styrelsen samfundets kreaturshösten- och
 bli endast jordjordbrukets konsulent, agronomen R. Bremer an-

Kreaturshösten

FISKERIUTSTÄLLNING

ANORDNAS AF

K. F. HUSHÅLLNINGSSÄLLSKAPET

OCH

LOUNAIS-SUOMEN MAANVILJELYSSEURA

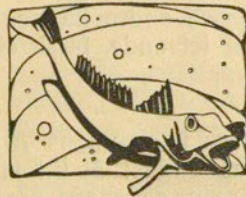
GEMENSAMT

I ÅBO STAD

DEN 10 OCH 11 INSTUNDANDE NOVEMBER

ENLIGT FÖLJANDE

PROGRAM

Utställningen öppnas tisdagen den 10 november kl. 10
 f. m. samt varar till onsdagen den 11 november kl. 4 e. m.
 Utställningen hålles tillgänglig för allmänheten hvardera
 dagen från kl. 10 f. m. till kl. 4 e. m.

Aug. Pihlström
 uttages till vicepres
 för nov. & dec.

Kreaturshösten-
 konsulentbefattning
 gen ledigauslås.

Kreaturshösten
 Kaptenen angöras
 utgå.

Program för fjäder
 röstlätelsen.

§ 10.

Konsulenten Bremers berättelse af Bremers års-
 ver verksamheten under år 1907 föredrogs och berättelse
 skulle densamma intagas i berättelsen för nästa
 år.

§ 11.

Berättelse afren Kivinto landstamma. Kivinto gille
 gilles verksamhet under år 1907 föredrogs utan
 att föreläsa till någon åtgärd.

Utställningsföremålen indelas på följande sätt:

Grupp I. Utsilier för bedrivande af fiske.

- Klass 1. Båtar för bedrivande af fiske och transport af fisk, motorbåtar inberäknade.
- " 2. Till fiskebåtars utrustning hörande föremål af hvarje slag, motorer inberäknade.
- " 3. Beklädnadsartiklar för fiskare.
- " 4. Redskap för fiskfångst af hvarje slag.
- " 5. Modeller och ritningar till fiskebåtar och fiskredskap.
- " 6. Material för tillverkning af fiskredskap och ämnen för fiskredskaps konservering och färgning.

Grupp II. Fisk och förädlingsprodukter därpå.

- Klass 1. Saltad fisk af alla slag.
- " 2. Kryddad fisk inlagd i kärl af trä, bleck, glas m. m.
- " 3. Rökt fisk.
- " 4. Torkad fisk.

Grupp III. För fiskens förvaring och beredning nödiga ämnen och föremål.

- Klass 1. Olika saltsorter, kryddor, kryddblandningar samt andra konserveringsmedel för fisk.
- " 2. Fiskkärl af trä, bleck, glas m. m. för förvaring af saltad eller annorlunda konserverad fisk.
- " 3. Material för tillverkning af träkärl.
- " 4. För fiskberedning och konservering erforderliga redskap.
- " 5. Modeller och ritningar till salterier, rökerier, fryshus, iskällare och isskåp.
- " 6. Packlådor och andra kärl och redskap för landtransport af levande, färsk eller frusen fisk.

I penningpris utgifvas tillsammans 700 mk.
Penningpris utgifvas endast åt till landbefolkningen hörande personer från resp. sällskaps områden.

Demonstrationer: inläggning och saltning af ströming, inpackning af färsk fisk med is för transport; fiskrökning.
Utom täflan utställas:
Fiskklädningsapparater och andra redskap, som användas vid fiskodling.
Preparat och samlingar, belysande fiskynglets utveckling, sjukdomar m. m.

Skogsråds konsulentsbefattningen

St. Johannes Lyra i Wiborg, förstakonduktören Niilo Kivisto i Rovaniemi och förstuarstöraren C. V. Hedman i Woutila. Af dessa börs fullmäktiga utsåts den sistnämnde, förstuarstöraren C. V. Hedman till styrelsen

*R. Brenner
blei endast jordbrukets konsulent, agronom R. Brenner an*

Konsulent

Särskilda föreskrifter.

- 1. Berättigad att utställa är enhvar person inom sällskaps resp. områden. Å andra orter bosatta personer få utställa samtliga till Grupp I och III hörande föremål. **Rätt att utställa.**
- 2. Utställningsföremål böra anmälas å därför afsedda anmälningssedlar, som sändas till resp. sällskaps kanslier inom oktober månad. Anmälningssedlar erhållas på begäran från sällskapens kanslier, hos resp. landtmanna- och fiskaregillen samt hos sällskapens fiskeri-instruktörer. Tvänne likalydande anmälningssedlar böra insändas och bör å dem tydligt angifvas utställarens fullständiga namn, boningsort, postadress samt utställningsföremålens beskaffenhet och antal. Om varan är till salu bör dess pris utsättas. **Anmälning.**
- 3. Utställningsföremålen böra helst vara inlämnade lördagen den 7 november. Anmäld färsk och rökt fisk emottages dock ännu på tisdagen den 10 november från kl. 8 f. m. **Mottagande.**
- 4. Af utställningsföremålen böra insändas följande mängder:
af saltad ströming minst 4 kärl oberoende af dessas storlek.
af öfrigt saltad fisk minst 10 kg.
af rökt och konserverad fisk minst 5 kg.
af öfriga utställningsföremål för undersökning och bedömning i tillräcklig mängd. **Mängd.**
- 5. Transporten af utställningsföremål sker på utställarens bekostnad till Åbo hamn eller järnvägsstation samt därifrån tillbaka till afsändningsorten, men från dessa ställen till utställningsplatsen och tvärtom på utställningens bekostnad. **Transportkostnader.**
- 6. Utställningsföremål, som sändas till utställningen böra adresseras till fiskeriuställningen och vara tydligt märkta med afsändarens namn och adress, dock sålunda att detta märke lätt kan aflägnas. **Utställningsföremålens märkning.**
- 7. Utställningsföremålens uppställande och ordnande verkställas af härför utsedda personer. **Uppställning.**
- 8. Utställare hafva fritt tillträde till utställningen emot uppvisande af härför afsedda märken. Af öfriga besökare uppbares första dagen en afgift om 75 p. person, andra dagen 50 penni. **Tillträde till utställningen.**
- 9. Försäljning af till salu anmälda utställningsföremål sker genom utställningsbestyrelsen, som härför uppbar en provision af 3%. **Försäljning.**
- 10. Utställningsföremålen få ej från utställningslokalen bortföras förrän utställningen är förklarad afslutad. **Bortförande af föremålen.**

*Aug. P. Dittmar
utages till riksdagen
för nov. & dec.*

*Kreaturskötarens
konsulentbefattningen
gen lediga utsl.*

*Kreaturskötarens
Kajström utsages
utages*

*Program för fiska
riksdagen*

Konsulentens Brenners berättelse af Brenners ärendes verksamhet under år 1907 föredrogs och berättelse skulle desamma intagas i berättelsen för nästa år.

§ 11.

Berättelse afren Hiinto landtmanna Hiinto gillas verksamhet under år 1907 föredrogs utan berättelse att föraleda till någon åtgärd.

Hvarför förlora

en dyrbar tid genom stiltje och motvind då sådant kan undvikas?

Förse Edra fiskarbåtar och fraktskutor med

Båtmotorn AVANCE

och Ni kommer alltid säkert fram!
Våga försöket och Ni blir tillfredsställd!

Ensamförsäljare i Finland

Aktiebolaget Agros

Helsingfors, Mikaelsgatan 7

Begär katalog!

Segelduk

för fartyg och slupar,

Presenningsduk och presenningar,
Flaggduk och flaggor,

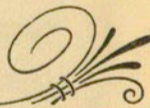
Tross och linor af hampa, manilla, stål och jern,
Fiskredskapslinor af alla slag,
Packningsgarn för kloak- och vattenledningar,
Paketgarn och snören,

Vojlok, Trassel, Dref, Tjära och Beck

till billigaste pris hos

Aug. Wahlström

Auragatan 1.

Skogsråds kon-
sulentbefattning
gen licent.

A. Johannes Lyra i Wiborg, forstkonduktör i Nils
Kivala i Rovaniemi och forstvärd i C. V. Hedman
i Wästerås. Af dessa hade fullmakt till att den
närvarande, forstvärd i C. V. Hedman till Lyra-
sten

§ 7

Jedam skogsrådets kreaturskötare och
agronomen R. Bremer an-

R. Bremer

blev endast jordbrukets konsulent, agronomen R. Bremer an-

mäst att han antagit platsen som forstvärd. Kreaturskötare
den för Hage jordbrukets och kreaturskötare-
skola samt var vi sig att på af Bestyrrelsen
tidigare förslagarna vilka konstade som till
skapets konsulent i jordbruk, konne krea-
turskötarekonsulentbefattningen att bli för
ledig. Då under hösten detsamma hade upp-
märksamheten bestod Bestyrrelsen på försök att utgå
agronomen Aug. Wahlström från Hage jordbrukets Aug. Wahlström
skola, hvilken blef ledig den 1 november, antogs till riket
för november och december månaden med för nov. & dec.
en aflönning af 200 mark i månaden, fria
resor och 5 mark i dagpenning för rese-
dagar. Dessutom sken kreaturskötarens Kreaturskötare-
skolans tjänsten avslås ledig att avslås inom konsulentbefattning
november månad. Tjänsten tilläts på prof-
u att utgöras af 200 marks löst.

§ 8.

Kreaturskötaren Elis Hagström, hvil- Kreaturskötaren
ken var antagen endast till den 1 november månad. Hagström engageras
de november, bestod Bestyrrelsen önska engagera
för ett år med en lön af 800 mark per år samt
2 mark för rese- och förtäringar.

§ 9.

Det för den beslutna fiskeriställ- Program för fiske-
ningens uppbyggda program förstades och god-
kändes skriftligen utgöras med afseende på
detsamma.

§ 10.

Konsulenten Bremers berättelse af Bremers öns-
ker verksamhet under år 1907 fördrags och berättelse.
skulle detsamma utgöras i berättelse för näm-
da år.

§ 11.

Berättelse af Håkan Lundström. Håkan gillas
gillas verksamhet under år 1907 fördrags utan berättelse
att föreläsa till nägon åtgärd.

Finsl. Allm. Slöjdförningens utlåtande ang. slöjdrepsentantmöte.

Fördraget en af Finlands Allmänna Slöjdförning insänd skrifvelse, uti hvilken föreningen anhåller om sakens utlåtande därom beordras att allmänt slöjdrepsentantmöte borde anordnas i 1909 enligt den af statens slöjdnämnd för sådana möten föreslagna planen. Utlåtandet borde afgifvas för utgången af iustandets november månad. - Bestyrelsen beslöt att i snösnitt afgifva det öfver utlåtandet.

§ 13.

Laga kreatursutställningar på Åland.

Med anledning därpå att Ålands lantmannaförning på denna af sekretären riktad förfrågan ansatte det vara för önskt att i en framtida några kreatursutställningar såväl förelagis att en sådan, omfattande hela Åland, måtte äfven ännu i år i Åland anordnas, beslöt Bestyrelsen att i år på Åland anordnas några kreatursutställningar.

§ 14.

Kvitton

Förtecknas af H. Liljeroos utlåtande. godt kvitto öfver emottagna Frak 86.55 för levererade garn.

§ 15.

Pohjois-Suom. K. Y. stadgar

Annäskes att föreningen "Pohjois-Suomen Korpunjalostusyhdistys" insändt sina stadgar.

§ 16.

Utvaldning

Vid sammantänk gjorda utvaldningar äro: anordningsjournalen införd.

In firsam.
Arvostedt

År 1908 den 17 oktober afhöll Bestyrelsen för K. F. Hushållningsföreningen sammantände och närvaro härvid ledamöterna, herror Allén, Backström och Niemi, samt suppleanten herr Bruus, som ledde förhandlingarna, öfver som ementeknad sekreterare.

§ 1.

Protokollet för sammantänd den 8 oktober upplästes i och för justering.

§ 2.

En till godkännande inlämnadt förslag till stadgar för det nybildade lantmannas- och fiskaregillet i Wårdö genomgicks, och då emot förslaget inga anmärkningar gjordes, blef det samma af bestyrelsen godkänt.

Wårdö lantmannas- och fiskaregills stadgar godkända

§ 3.

Fördraget en af lantthushälsarens Johannes Laurén i föreningens "de Uugas Väster" i Pargas ingifven anhåller om beträffande gasvärmens godkännande av stadgar vid anordnande af s. k. trädgårdsdagar, hvilka komma att förrigga i föreningens hemskolor och förrigga såväl inne som utomhus som samhällsarbete för barn, som af bestyrelsen bestämmas. Till denna anhållan beslöt bestyrelsen bifalla samt förordna trädgårdsmästaren H. L. Dauson att lämna föreningens erforderligt bistånd.

§ 4.

På grund af denna ingifven an- hållan beslöt Huvudstyrelsen Erik hetsat. Huvudstyrelsen och Föreningens styrelse af den hertilgjorde styrelsen.

Höftskans gille
utlåtande ang. frily. nagille
till nya stadgar

§ 5.

Förordning af Höftskans
till utlåtande angående förslaget
till ändrade stadgar för
Kusthållningsnämnden,
och skulle det förordas i
samma plenarium.

§ 6.

Sekretären
till Höftskans
bestyrrelse
möte.

Sekretären förfrågade sig
om bestyrrelsen ville beakta
till Höftskans för att
sternamåttföreningens extra
möte den 24. november,
där bland andra frågor
komme att behandlas
förslaget till
föreningens omorganisering,
hvilken fråga
även kommer för
Centralförbundets
möte den 7. november,
och skulle bestyrrelsen
till höftskans för denna
saken medel utläggas.

§ 7.

Lagberedningens
förslag till lag
om arbetsaftal.

Uppstogs till
om afgifvande af
Lagberedningens
förslag till lag
om arbetsaftal,
men bestöt
bestyrrelsen, efter
att ha diskuterat
saken, uppstogs
till afgifvande
till annat
sammanträde.

In fidem:
Arnokaula

År 1908 den 20 oktober
sammanträdde
H. F. Kusthållningsnämnden
och närvaro därvid
ordföranden, herr
Juselius, ledamöterna,
herrar Albin, Backström
och Niemi, suppleanten
herr Brunn samt
underskrifven sekre-
terare.

§ 1.

Efter det Lagberedningens
förslag till lag om
arbetsaftal underkastats
principiell diskussion
skedd till granskning
af förslaget och
bestöts till afgifvande
af sådant utlåtande
som ingår i
brefboken under
N:o 2925 som till
Lagberedningens
afslutande
skrifvelse.

§ 2.

Vid sammantredet
gjorda utskott
ordningar finnes i
anordnings
journalen in-
förda.

In fidem:
Arnokaula

Utskrifningar

År 1908 den 7 november sammanträdde bestyrrelsen för K. F. Hushållningsällskapet och tillstånds-kommissionen hvarvid ordföranden herr Juselius, ledamöterna herrn Alleen, Backström, Fabritius och Kämminen samt underskrifven sekreterare.

§ 1.

De vid sammanträdet den 17 och 20 sistlidne oktober tillkomne protokollen upplästes i och för justering.

§ 2.

Torreds Landbruksstyrelsens skrifvelse N. 1348 af den 24 sistlidne oktober, och framgick därur att Landbruksstyrelsen ännu icke fått emot några uppgifter om den uppskattade skörden för innevarande år uti de till Hushållningsällskapet omräde hörande kommunerna, hvarför Landbruksstyrelsen anhåller om hvarvards rapporters insändande i så god tid att en statistisk sammanfattning öfver årets uppskattade skörd i landet ännu före utgången af oktober månad kunde af Landbruksstyrelsen uppgöras och till K. F. Hushållningsällskapet afsändas.

Skrifvelsen förvaldes ej till någon åtgärd från bestyrrelsens sida, då alla rapporter, som inkommit blifvit till Landbruksstyrelsen insända, hvarvid tillägs utloppats att de återstående rapporterna skulle tillsändas Landbruksstyrelsen i den mån sällskapet fått emot dem.

§ 3.

Antecknades att till sällskapet inkommit markgångstaxor för år 1908 för

Justering

Landbruksstyrelsen
inbegrip rapporterna
ang. skördutskottet

Markgångstaxor.

Nylands, J. A. Michels, Tavastehus, Skuopio, Wasa, samt Åbo och Björneborgs län, och refererades desamma i korthet.

§ 4.

Sekreteraren redogjorde för tillshlutanheten i skolan vid öppnandet af Ahlmanstas lantmannas- och husmannas- och husmodersskolan i dess nya motusstadsöppnen i Seppälä i Messaby och belades i tillshlutanheten i Tamperen Savonet i ingångt referat hörför. Tillika förklarades af chefen för jordbruksinspektionen, senator Otto Lehtilä af fränds lydningsstelegram, af öfverste-tören i Landbruksstyrelsen, friherre R. Gripenberg insänd tackbrev för utbudningen att öfvervara invigningen samt af sällskapet vorde ordförande, friherre Axel Cedervall af fränd lydningsbrev.

Skolans lokaler hade samtliga sett sig i alldeles ypperligt skick, gästplanen var planerad och delvis besädd och planterad. Ekonomibyggnaderna voro också förut i godt stånd.

§ 5.

Torreds Finnska Mosskulturförnin. Suppleant i Finnska Mosskulturförnin. Skrifvelse af den 24 april innevarande ska Mosskulturförnin. och beslut bestyrrelsen med anledning af förninnska Mosskulturförnin. desamma förskick för plenum den 13 innevarande november Landbruksstyrelsen tillhanda. Helden till suppleant i bestyrrelsen för Finnska Mosskulturförningen.

§ 6.

Torreds från kreaturskötarna Elis Hagström Elis Hagström ingångt meddelande om att han konstannade i sällskapet tjänst ett år från den 1 innevarande novembris emellertid utgående af samma månads lön, som han tilldelats af sällskapet uppburet, eller 71 mark penning, motsvarande lönlöns en år.

Elis Hagström
autograft till
aut. Kreatur-
skötarna.

lön af

§ 7

R. Bremer kom

For som konsulent
i Kretusstaten

Sekreteraren anmälte att konsulen
for som konsulent ten R. Bremer, hvarken antagits till förestän-
dare för Hagn jordbruksskola i Sactvik och i den
nu egenskap förbunden sig att kvarstå som
sällskapets konsulent i jordbruk på vissa
af bestyrrelsen utfäste vittor, icke blifvit
till förnämnda föreständarebefattning god-
känd, då han icke innebode af Landbruk-
styrelsen förordad praktik som jordbruksskola-
lärare. Under dessa omständigheter hade kon-
sulenten Bremer uttalat sin önskan att kvar-
stå i sin tidigare befattning, hvarken besty-
relsen med nöje biföll.

§ 8.

Medaljer utgif-
vas

På grund af dörrn ingifna
ansökningar beslut bestyrrelsen för plenum
föreslå att sällskapet för långvarig och trogen
tjänst ville tilldelas sina utmärkelsetecken
åt nedanuppräknade personer, nämligen:

a) mindre silfvermedalj

åt 1) drängfogden Juhos Viktor Anttonpoika
Kaskinen för 28 års tjänst;

2) stalldrängan Lisak Kustaanpoika Rin-
ne för 35 års tjänst;

3) kretusstatens Erikki Viktor Helenius
för 21 års tjänst; och

4) drängan Kalle Viktor Sariu för 29-årig
tjänst samt

5) ^{ny} August Wilhelm Heinrichsson
för 25 års tjänst; alla dessa fem
i Lepola gård i Hjido socken.

6) fogden Matti Järvinen för 29-årig
tjänst i Paakkimäki prestgård.

7) ^{ny} Joel Isakpoika Waltonen för
26 års tjänst i Kona gård i Parkano;

8) rättaren Alexander Ferdinand Lind-
berg för 22 års tjänst och

9) statharden Anders Ferdinand Bergholm
för 29 års tjänst; begge dessa
i Mosabaeka gård i Sibbo;

10) fogden Karl Fredrik Nyström för
16 års tjänst och

11) statharden Henrik Viktor Lindgren för
32 års tjänst; begge dessa i Hof-
gård länghet i Sibbo;

12) drängen Kalle Kallenpoika för 36-årig
tjänst i Piittola gård i Jamsö;

13) snickaren Selti Aprom Keskinen för 20
års tjänst hos snickarämbetsmästaren
E. V. Karlsson i Tammerfors;

14) arbetaren Johan Fridolf Holmberg för
25 års tjänst hos firmam G. F. Stock-
mann Aktiebolag i Helsingfors;

15) nattvakten Axel Berndt Nyholm för
40-årig tjänst i Svidyn gård i Jyväskylä
samt

16) drängen Antti Anttonpoika Leppänen för
31-årig tjänst i Lalli hemman i
Poytis.

b) mindre bronsmedalj

åt 1) fördrängen Juhos Kustaa Kustaanpoika
Mesanto för 22 års tjänst i Lepola
gård i Hjido;

2) statharen August Kalle Heivonen för
18-årig tjänst; samt

3) betjenten Benedikt Schustoff för 15 års
tjänst i Laukko gård i Vesilaks;

4) drängen Axel Fridolf Nyqvist för 10
års tjänst i Pell-ojamo parcell
i Lojo;

5) statharden Otto Edward Abberg för 10 års
tjänst i Mosabaeka gård i Sibbo;

- 6) stadsdrängen Otto Ferdinand Bergman för
20 års tjänst;
- 7) stadsdrängen Artur Werner Bergman för
14-årig tjänst;
- 8) stadskarlen Gustaf Robert Lindström för
23 års tjänst;
- 9) 5^e Karl Magnus Wilhelm Bergdal
för 13-årig tjänst;
- 10) slöjdaren Karl August Lindgren för
24 års tjänst; alla ofruansspråkna
de fem a Hofgård lägenhet i
Libbo;
- 11) fogden Frans Fridolf Berg för 11 års tjänst
a Kjöby gård, Lojo;
- 12) stadsdrängen Karl Wilhelm Grönroos för
27 års tjänst och
- 13) 5^e Karl Viktor Thander för 22 års
tjänst a Laspojs gård, Lojo;
- 14) 5^e Johan Wilhelm Eugvist för 20
års tjänst a Karbole Matru-
gård, Kelsinga;
- 15) spannmålstorparen Lars Henrik Frisk för
40-årig tjänst;
- 16) torparen Gustaf Reinhold Gestranius
för 26 års tjänst;
- 17) 5^e Karl Wilhelm Form för 19 års
tjänst;
- 18) stadsdrängen Karl Gustaf Rosenius
för 15 års tjänst och
- 19) 5^e Georg Viktor Läst för 10-årig tjänst,
alla dessa fem a Livöja gård
i Sjundeå;
- 20) spårwagnsföraren Johan Edward Lind-
berg för 20 års tjänst och
- 21) drängen Karl Henrik Parvonen för
likori 20-årig tjänst hos Spårwagns
och Omnibus Aktiebolaget i Kelsingfors;

- 22) vaktmästaren Herman Klen för 10 års
tjänst vid läpstenusskolan i S:t
Michel;
- 23) drängen Pekka Emerik Silvannoinen
för 10 års tjänst hos bagaremäst
Svarstom i Wiborg;
- 24) 5^e Kalle Grönroos för 15-årig tjänst
a Konho gård i Akkas;
- 25) 5^e Viktor Heikiuovika för 23 års
tjänst a Kyla-Pentti hemman
i Somero;
- 26) arbetsledaren Salomon Markkuovika
Kietanen för 10-årig tjänst a
Kuijari hemman i Kihvyrke
af Wiborgs län;
- 27) gårdsfogden Frans Wainö Tallqvist för
19 års tjänst a Uppalings gård
i Reso; samt
- 28) drängen Emil Wilhelm Karsson för
15 års tjänst a Antekais gård
i Reso;
c) hederstecken i silver
at 1) ambulatoriska lärarinnan a Laukko gård
a Wenilaks Ida Karviainen för 33
års tjänst;
- 2) hushållerskan Amanda Fredrika Ruinoffstij
för 24 års tjänst a Laukko gård i
Wenilaks;
- 3) tjänarinnan Aleksandra Emilia Lindholm
för 25 års tjänst hos handlanden
H. A. Lundsén i Åbo;
- 4) 5e Aina Wilhelmina Pekkarinen
för 10 års tjänst hos veterinären
Nicolai Bruun i Wiborg;
- 5) 5e Olivia Josefina Proström för
20 års tjänst i Hofgård lägenhet i
Libbo;

- 6) tjensarinna Emma Josefina Wirta-
nen för 14 års tjensn hos of-
ne senator Lunde af Björkstén
och dennes dotter fräken Anna
af Björkstén;
- 7) δ^o Johanna Sofia Johansdotter
för 20-årig tjensn hos stats-
rådsman J. Frankell i Helsing-
fors;
- 8) δ^o Paulina Sandholm för 15 års
tjensn hos quærens för hvar
i Tavastehus;
- 9) δ^o Ritte Maria Mustonen för
21/2 års tjensn hos prostén
Em. Laurén i Kuopio;
- 10) dejen Karolina Rymän för 12 års
tjensn och
- 11) mejerkattensföreståndarinnan Emma
Johanna Laakonen libarä
för 12 års tjensn i Laikka
gård i Lerupåta;
- 12) tjensarinna Eva Hovi för 25 års tjensn
hos pastor M. L. Gulén i Helsingfors;
- 13) δ^o Wilhelmina Anoniasdotter
för 25-årig tjensn hos rätts-
rådsman Kerstin Sivén i Helsing-
fors;
- 14) δ^o Anna Tikio för 20 års tjensn
hos generalstämman Selma Hausen
i Helsingfors;
- 15) δ^o Wilhelmina Topiantytär
Niskanen för 10-årig tjensn
hos fru Vera Pulkkinen i Wiborg;
- 16) mejerskan Helma Sofia Tuomola
för 12 års tjensn vid allmän
andelsmejeri;
- 17) huskällerskan Amanda Karolina

- Lokfors för 14 års tjensn och
- 18) husan Maria Wilhelmina Johansson
för 21 års tjensn, lagge hos
handlanden Oskar Simolin i Borgå;
- 19) tjensarinna Mathilda Antontytär Hakki-
nen för 22 års tjensn hos hand-
landen Joh. Tellenius i Helsingfors;
- 20) δ^o Maria Juhontytär Hietanen för
10-årig tjensn i Kuisjärvi hemman
i Niskyrke socken af Wiborgs län.
§ 9.

Med anledning af att vid beaktad Tilläggsbestämmel-
sen af förslaget till ändrade strogorn för Hus och i förslaget till nya
hållningsförelägganden öfverstyrelsen tilläts om att stads- och försam-
lans stadsborna i sinne bestämmelse om huru delgifvande af förel.
de vid förstörda bestyrrelsens sammantredes best. medlemmar
föreliggande församling skulle delgifvas dennes
ledamöter, beslut bestyrrelsen förklarade att så-
som nästnämnda moment i § 34 skulle intagas
följande: "Kallelse till sammantredet bör skrift-
ligen delgifvas förstörda bestyrrelsens medlem-
mar minst 14 dagar förut och bör i kallelsen
tillika lämnas på fruständig uppgift som
möjligt om de ärenden, som vid sammantredet
det komma att behandlas.

§ 10.

Da sällskapet vid plenum den Allmänna församlingen
13 innevarande november egde att besluta om
änna för allmänna afhandlingar för år 1910
annette sekretären att Finland Utöfvas för-
ring för något år sedan erbjudit sig att för-
fatta en uppsats om vilken af god utövande
samt att handelsinspektorn Lauri Mäkinen
lofvat skriva en uppsats om handelslösen,
och beslut bestyrrelsen för sällskapet för-
klara att det förstnämnda erbjudandet för
denna gång skulle godkännas.

§ 11.

Föredrag af förstämestaren H. O.

Söderkalls Skog.

vattenskola öppnas och konsulterande möte afhäles.

Fördrag insänd skrifvelsen, hvarefter han med delor af Söderkalls skogvaktarskola öppnas den 2 november samt att han den samma dag utlyst ett konsulterande möte med de svenska landtsbrukssällskapens skogskonsulenter och skogsinstruktörer för att diskutera frågor rörande samarbetet mellan skogsskolan och sällskapet m. m. Då jäväl skogsvårds konsulenter som skogsinstruktörerna varit af tjänsterna förhindrade att bivera mötet, hade sekreteraren ej kunnat förordna det, hvilket ötygdes godkännes.

§ 12.

Olsson förordnas

På grund af dörrin utkomna ansökningar förordnades skogsvårdsinstruktören Olsson att värderna Södergröns skogi Norrby hemman, Lemland socken samt Kvarnsskötarens Hagström att under en tid af ca 3 månader tillhandaga medlemmarna i afvetsföröreningen "Himnits Stammen" med sådant lagugördsföretag samt undersöka rapsens fetthalt.

§ 13.

C. A. Proberg be-
gär intygg.

Sekreteraren anmätte att sällskapet vorde skogsvårds konsulent, förstämestaren C. A. Proberg anhållit om intygg öfver sin verksamhet i sällskapet's tjänst, och befontan hade bestyrrelsen att sekreteraren att till nästa sammankommande uppgöra förslag till det samma.

§ 14.

J. V. Eklund vill

veta skogsämndens
öfverstyrelsens.

Kaptenen J. V. Eklund; Korpo hade anhållit om uppgift i de oliggandena som tillkomme honom i egenskap af ledamot i sällskapet's skogsskolan, och skulle

sekreteraren lämna honom erforderliga upplysningar.

§ 15.

Sedan fiskeriestruktören vid Öster Åud. Forsberg behövs svenske landtsbrukssällskapet Anders Forsberg, som uti en föredrag erbjöd sig att vid det möte med fiskare, vid fiskeriestruktörerna som voro afstedt att afhäles i samband med fiskeriestruktörerna den 10 och 11 november, hålla ett föredrag om byggda fiskestors reformplaner, beslöt bestyrrelsen att taga anbudet.

§ 16.

Föredrag af Elektricitätswerk Aktiebolaget utförda beaktelser i anmälans om utförande af stegreladningar för elektriska belysningar för 230 volt samt installation i sekreterarens privatbostad. 18 lampor cellulosa lampor och armaturer för 230 volt, hvilket antecknades.

§ 17.

Föredrag från direktören för Finlands Allmänna Skogsförörening utfrändt arbete, fröger utlystes. Boveri utlystes några broskyer, beordrade skogsförhållandena, till intygg, men då bestyrrelsen ej kunde till det samma, beslöt antygg om profektörerna innan bestyrrelsen afgifva definitivt besked.

§ 18.

Kvitter i Tryck 16:45 från Helsingfors Kvitter Centraltryckeri & Bokbinderi Aktiebolag för kopierböcker samt i Tryck 18: - från Aktiebolaget Hugo August & Tryckeri O. Y. för en värtal förtesdes.

§ 19.

Anmättes att Afvetsföröreningen för Skogshireförörening Skogshireboskap. Finland såndt prof. a. stam. gens stamtavlor, enligt hvilka stambokuppgifter för stambok intagna egna bör upptäckas.

Utavordningar.

§ 20.

Vid sammantrådet gjorda utavordningar äro i avordningsjournalen införda.

In fidei!
Truskelde

År 1908 den 15 december sammantträdde bestyrelsen för K. F. Hushållnings-sällskapet, hvarvid tillstades kommo ordföranden, herr Juselius, ledamöterna, herror Allen och Backström, suppleanten, herr Proun, kansleren friherre von Trül samt undertecknad sekreterare.

§ 1.

Det vid sammantrådet den 7 sistlidne november tillkomna protokollat upplästes i och för justering.

§ 2.

Föredrag af Landtbruksstyrelsen till bestyrelsen sånd ranns-skipvelse, hvaruti anhöles om bestyrelsens utlåtande öfver åren län-agronomen A. Westerlings skipvelsen bifogade förklaring med anledning af att han vägnat utav förordnande från Landtbruksstyrelsen hålla föredrag vid Hinnite landtmannagilles möte, hvilken vägnat gifvit bestyrelsen anledning anhöla om pådant förordnande, och beslöts etc, under framhållande af se fakta, hvilka af konsulanten Bremer öfverog och hvilka öfven beröfts i förordnande anhöla om förordnande, påpeka obalderheten af län-agronomen Westerlings förklaring, medan bestyrelsen, då denne emellertid sedermera hållet föredraget, saknade vidon anledning att uttala sig om öfver saken.

Utlåtande ang. Westerlings förklaring öfver sin vägnat att hålla föredrag.

§ 3.

Från guvernören i Kuopio län hade Ny markägarens jämta skipvelse N: 11687 af den 3 innevarande december inländs 2 del. af markägarens för innevarande år för Kuopio län, hvilken

§ 11.

35

tata i en punkt blifvit räddad, så ett fel
inmanig sig i tidigare ställfastad tata, som
jämte anhöll om återvändande af de exemplen
af denna tidigare markbyggnadsstaten, som blifvit
Kusthållningsstyrelsens tillstånd. Dessa skulle till
gvernörns öfverstyra.

§ 4.

Præmies representant
ror skipt vid Vestfisks
Kreaturskötsrådets
föreningens möte.

Kreaturskötsrådskonsulenten R. Bremer
förordnades att i egenskap af ombud för Kusthåll-
ningsstyrelsens öfverordnade Westfiska Kreatursköts-
rådets föreningens ordinarie möte i Tammerfors
den 22 dennes.

§ 5.

Præmies representant
skipt vid Skotsk
föreningens besty-
relsemöte.

Allt representerna Kusthållningsstyrelsen
vid Afvelsföreningens för Skotskbestyr. Finland
årsmöte den 18 dennes i Helsingfors, utsågs
konsulenten R. Bremer.

§ 6.

Förstföreningen
Tapios begär upp-
gifter för sin
öfversikt för 1
mars och svoren
A. och B. series
frågor för 1 juni
1909.

Förstföreningen Tapios skrifvade
N:o 1630 af den 23 november. Föreningen framhåller
i denna skrifvelse huruom Kuperliga Senaten vid
fordelandet af de olika ötyden för skogsordens
förbättrande mellan särskilda stämor och förenin-
gar förordnat, att Förstföreningen Tapios ålägger,
att upprätta årliga öfversikter af landtbruket och hus-
hållningsstyrelsens samt öfriga på skogshushåll-
ningens område verkande föreningsars orskade för
den privata skogshushållningen. Med anledning
härpå antagna föreningsars att för denna öfver-
sikt erforderliga uppgifter, antskuds i af förenin-
gen tillhandshållas blanketter, insända för den
1 mars inkommande år. Vidare anmäler förenin-
gen att den förlängd tiden för insändande af svoren
A. series frågeformular, afsända i afstyckad
af statistiska uppgifter, till den 1 juni 1909, så öfver-
svoren på B. series frågor bör insändas.

Med anledning af ofrånständer beslutats

att de till öfversikten begärda uppgifterna så
fullständigt som möjligt skulle insändas inom
föreskrifven tid samt svoren A. och B. seri-
ens frågor, så vitt de genom konsulentens och
instruktörens observationer och anteckningar
kunna afgifvas, för den 1 juni 1909.

§ 7.

Med anledning af däröfver af föri-
ständaren för Wrethalla skola ingifven ansökan
bedöt bestyrrelsen tillstånd säga skola 20 del af öv-
skilda stämors broskor och smickter.

§ 8.

Fördragets stadgar för Kimito hus-
bondeförening, som önskat ansluta sig till Kust-
hållningsstyrelsens, men uppdröts med afgränsad
till nästa sammträde och skulle stadgarna un-
der tiden ställas på cirkulation.

§ 9.

Kimito nybildade kontralförening ha
de i sin fördragets skrifvelse antagit om god-
kännande af dess utlagda stadgar samt om att
blifva såsom medlem i Styrelsen i inskrifven öf-
vensom att erhålla nödiga apparater och bokor
för en kontralförening.

Jämte det bestyrrelsen för sin del
godkände de för föreningen uppgjorda stadgarna
utlofvade de samtliga öfver nödiga apparater och
blanketter, med vilka likväl att apparaterna, om
föreningen upphör med sin verksamhet, återstäl-
las till stämors. Till föreningens antagande
att blifva inskrifven som medlem i stämors-
par kunde bestyrrelsen inte lufala, så före-
ningen inte kunde anses likställd med öv-
resten af medlemmarna.

§ 10.

Fördragets om af folkskolläraren H. O. Jomala "Kem-
Danielsson i Jomala i Lövsunds förenings "Kem-
byggnads Vänner"

Böcker, såsom till
Wrethalla skola.

Kimito husbonde-
föreningens stadgar
på cirkulation.

Kimito kontra-
föreningens stadgar
godkännas och
föreningen lufalas
apparater och bokor
beträffande.

ch

§ 11.

35

begära utslag
och vilja seunda
ordna sig skpt.

byggnads "Kammare" vägnar insänd skrifvelse, i vilken han omnämner, att föreningens syftemål är landthushållningens höjande samt att föreningen beslutit underordna sig "Hushållnings-sällskapet", förklarande sig villigt, att om så erfordras, ändra sina stadgor dockan, att föreningen blefve lydande under sällskapet samt att öfren fiskeriföringen blefve förenad för föreningens omkostnader. Därjämte anhöles om utslag för särskilda ändamål, representerade till ett belopp af 600 mark.

Bestyrrelsen ansåg sig icke ommedelbart kunna upplaga frågan till definitivt afgörande, men höll dock för att föreningen kunde avsluta sig till "Hushållnings-sällskapet". Hvar för borde den dock ändra sina stadgor i öfren antydd riktning samt, då föreningens nuvarande stadgor icke kunna ändras utan att ströfästelse af quercuornu erhålles i ändringarna, ommedelbart gå i författning om erhållande af denna ströfästelse. Därefter borde föreningen öfrens intkomma med sin auktion, som dock då komma att prövas af sällskapets förstärkta bestyrrelse. Auslagfrågan blefve öfren lierande på denna pröfning och beslut, samt afgöras i samband med öfriga slika ansökningar

§ 11.

Att Finströms landtmanna- och fiskaregille antagna stadgor godkändes af bestyrrelsen och intogs gillet, jämte § 2, i sällskapets från 1 januari 1909 gällande stadgor, som medlem i sällskapet

§ 12.

Antecknades att Finströms landtmanna- och fiskaregille till ombud i Hushållnings-sällskapets förstärkte bestyrrelse för år 1909

Finströms landtmanna- och fiskaregille antogs till medlem och dess stadgor godkändes

Finströms gilles ombud.

utvald bonden Johannes Jansson från Svartsåra samt till dennes suppleant kapten Mattis Jansson från Bartejärda i Godby, afvensom till ombud vid sällskapets plene samma personer.

Finströms landtmannagille hade till representant för gillet i förstärkta bestyrrelsen utvald godsejaren K. O. Westberg, Sköneme, samt till suppleant för honom godsejaren J. Wallendorf, Nordani. Till ombud vid plene var bonden E. Lyraupist, Eludahl, vald.

§ 13.

Föredragt en skrifvelse från Landthushållnings-sällskapet, i vilken jämte denna till bestyrrelsen öfrensändes ett exemplar af dess Meddelanden N:o LXXX, Arsvärdet 1908 jämte anhållan om att dessa måtte pådas till de personer, hvilka intämnat rapporter öfren skördeförhållandena. Då sekreteraren redan ombesörjt detta, påkallades nu ej någon åtgärd.

§ 14.

Bestöts, att från Gröndahl & Söns bokhandel i Kristiania rekvireras 6 exemplar af E. Korvins ogrästeflor, omfattande en serie af 10 tefflor afbildande 16 olika ogräsarter och skulle 4 af dessa serier vara uppklistrade, medan 2 borde vara uppförade på duk.

§ 15.

Genomgingos och granskades sällskapets samtliga värdehandlingar och befunnos dessa i full ordning, öfrensstämmans med böckerna och den säkerhet, som förelåg för utestående lån funnit tillfredsställande, dock skulle innehållaren af lånet N:o 181, stort 30000 mark, till säkerhet för lånet hafva försäkrat M. Teulen och affärsmannen A. Lindblom tecknat proprietörerna, friherre Rolf Carpelan, anmodas att förstärka denna säkerhet med proprietörernas förbindelse af en tredje borgesman.

§ 16.

Föredragt N:o 61 af Finlands Författningssamling

Finströms gilles ombud.

Arsvärdet

Ogrästeflor rekvireras.

Värdehandlingarna genomgått.

ch

§ 11

35

na budgetfir- ningshandling för innevarande år och framgick
 Magten Landh- rer desamma till bland andra, Landhunds- och
 brubrottelser. hushållnings-sällskap, som öfverlämnade detsamma till stats-
 understad, vilken börja, så snart deras inkomst
 och utgiftsförslag blifvit godkända, insända
 afskrift af desamma till Landhundsbrubrottelser.
 Hvilket till iakttagande antecknades.

§ 17.

Byggnämnings-
 ledigauslös.

Besluts att ledigauslösa en byggnä-
 mästarsbefattning vid sålshuset emot en årlig
 aflöning af 1500 mark samt 3 mark dagtraktam-
 mente för rese- och förtäringdag, börjande
 rekvirent erlägga dagtraktamente för förtäring,
 som räcker längre än en dag.

Montör efterbörst.

Att sekretären uppdrags att vid-
 tale montören O. U. Holmström om han voro
 villig att inträda i sålshuset tjänst samt hvil-
 ka villkor han höfver uppställa.

§ 18.

Seppälä diverse
 angelägenheter

Med anledning af en utaf förstånda-
 ren för Ahlmauska landtmans- och husmoders-
 skolan i Seppälä i Messaly gjord anmälan om
 att han på bar gärning gripit en kvinna, hvil-
 ken stulit hö från gården, besluts uppnäma
 förståndoren, agronomen Niilo J. Selin, att om
 saken anmäla för länsmanen, hvilken sin
 plikt beträffande voro skyldig väcka uttal mot
 kvinnan. Detta i händelse Selin kunde prestera
 tillfredsställande utredning.

Att Selin uppdrags öfren att uppgöra
 förslag till kontrakt med torpare Manninen,
 hvorvid denne förbjödes att rätta till begog-
 nande af skogen.

Stiftligen besluts utförda fullmakter
 för advokatfirman Ahlman & Peltokinen att af
 parcellägaren Kustaa Laakso m. fl. utteja den
 rättighetspostens rättighet, som quersören i Tavaste

hus län utdrömt. Ejserliga Senaten till iaktta-
 omordade förfarande från.

§ 19.

Sedan, iakttagande
 värds-konsulent, fo § 4.
 berg anhänt om tistyrelsen den 17 innevaran-
 het under den tid hastör rörande särskilda
 tjänst, besluts till utgå egde att vid sin verk-

Forstkonduktören befrågande betraf-
 antogs den 1 april 1903 till iakttagande, fördrags-
 kent hos H. F. Hushållnings-adjuten R. Brauer,
 kvarstod i denna befattning till den 1 april
 1907, då han efter af honom gjord uppsäga-
 ning från tjänsten afgick. Under denna tid
 hon forstkonduktören Broberg visat nit och
 nittrasse för forstmannens värf äfvensom va-
 kenhet och öppen blick för de utgårdar, som
 för skogvårdens förbättrande äro af nöden,
 hvorjämte han iakttagit att i alla hedrande
 uppförande, hvilket allt forstkonduktören
 Broberg till äskadt bevis intyggas.

§ 20.

Besluts utgifva resekostnaderna åt
 de af sålshuset konsulenter och instruktörer,
 hvilka önskade bevista de föredrags- och dis-
 kussionmöten, som för sådana funktionärer
 anordnas i Tammerfors den 8-10 i kommande
 januari månad.

§ 21.

Vid sammanködet gjorda utav-
 ordningar äro i anordningsjournalen inför-
 da.

ny fidejuss.
 Luoto

Förstaktligen a be-
 rades tillfälle öfren
 vara möte i F. pers.

Uttaurörningar.

ch

§ 11

35

na budgetför- ningsavhandling för inne-
 Magtin Landh. ver desamma och bland år 1908 den 29 december
 brukstyrelsen. hushållningsförening, som manträdde Bestyrelsen
 understöd, arligen börs F. Hushållningsförening.
 och utgiftsförslag blif. Närvarande härvid voro
 afskrift of desamma förändring. hr Juselius, le.
 Hvilket till riksdagen, herrar Allen, Back,
 ström, och Fabricius, supple-

Byggnadsstyrelsen
 lediganslös.

Pres anten, herr Bonum, kam-
 reren, friherre v. Trül samt
 underskrifven sekreterare.
 § 1.

Det vid senaste sammanträde den
 15 innevarande december tillkomne protokollet upp-
 lästes och justerades.
 § 2.

Föredrags Landbrukstyrelsens skrifvelse
 N: 2796 af den 11 dennes, och inkräntades därpå
 att Landbrukstyrelsen på Bestyrelsens framställning
 godkänd och till efterriktelse fastställt läse- och arbets-
 ordning vid Hoga kreaturskötarskola. Berörda
 arbets- och läseordning skulle öfversändas till Hoga
 kreaturskötarskola för att vid arbetet och under-
 visningen vid skolan tillämpas.
 § 3.

Föredrags Landbrukstyrelsens cirkulör N:
 2766 af den 11 innevarande december, uti hvilket Land-
 brukstyrelsen, under hänvisning till Kejsarliga Sena-
 tens beslut af den 19 nysseförledone november månad
 angående tillägg till Landbrukstyrelsens instruktion
 af den 7 augusti 1907, uppmanar samtliga i land-
 hushållningens område verkande sällskap och föreningar,
 hvilka åtnjuta direkta statsunderstöd, att arligen,
 så snart sällskapens och föreningarnas inkomst
 och utgiftsförslag blifvit godkända, till Landbruk-
 styrelsen insända afskrift of desamma.

Da Bestyrelsen allaredan på grund of för-

bemädda beslut af Kejsarliga Senaten till iakttä-
 gande antecknat här omordade förfarande, från
~~här berörda cirkulör~~
 ledde sig nu någon särskild åtgärd.
 § 4.

Af Landbrukstyrelsen den 17 innevaran-
 de december aflätet cirkulör rörande särskilda
 åtgärder, hvilka sällskapet egde att vid sin verk-
 samhet för kreaturskötens befrämjande beträf-
 fande tuberkulosens bekämpande iakttaga, föredrags,
 och beslöts att kreaturskötens konsulent R. Brauer,
 samtliga landtmannagiller samt afvallsföreningar
 inom sällskapets område skulle genom utfördade
 cirkulör uppmanas angöra på i förevarande Land-
 brukstyrelsens cirkulör berörda omständigheter, böran-
 de där förskrifva åtgärder iakttagas såväl of dessa
 som of hushållningsföreningens.
 § 5.

Föredrags Delegationens för Landhushåll-
 ningsföreningens i Finland Centralförbund skrif-
 velse N: 708 af den 15 innevarande december, och
 framgick ur sagda skrifvelse att Delegationen däre-
 uppmanar Bestyrelsen, att inom inkommande fe-
 bruari månad insända förslag till frågor, hvilka
 Hushållningsföreningens tillförentyp vill bringa
 under behandling i Centralförbundets Represen-
 tationsmöte hösten 1909, samt att under iustun-
 dande januari månad insända hälften of i
 Hushållningsföreningens andel of kostnaderna
 för Centralförbundet ankommande belopp med
 500 merk. — Beslöts att det begärda beloppet
 skulle inom förskrifven tid insändas och att be-
 styrelsen skulle taga under öfvervägande hvil-
 ka frågor den vill hafva vid omordade möte be-
 handlade.
 § 6.

Uti skrifvelse N: 1161 af den 10 december inne-
 varande år hade Direktionen för Nylands och Tavastehus

Landbrukssällskapet föreslagit tillsättande af en öfverkontrollassistent för att leda och öfvervaka kontrollassistenternas arbete öfverom att, utom berörda sällskap, K. F. Hushållningssällskapet, Finiska Ayrshireförbundet samt vederbörlig kontrollförbundet skulle sätta sig uti aflöandet af den föreslagna öfverkontrollassistenten, hvarvid Direktionen tänkt sig att Hushållningssällskapet bidrag härtil skulle utgå med 500 mark.

Di Hushållningssällskapet emellertid för Krenturskötens befrämjande från och med nästkommande är disponerade öfver endast 4000 mark och då denna sällskapets område endast ett ringa antal kontraktförningar eliderade, ansåg Bestyrelsen sig icke kunna bifalla till det gjorda förslaget.

§ 7.

Direktionen för Nylands och Tavastehus läns Landbrukssällskap hade i skrifvelse N° 1159 af den 10 innevarande december månad frambesatt förslag om, att sedan regeringens utslagit 60000 mark för befrämjande af mejeriförbundens verksamhet, ett mejeriförbund omfattande södra delarna af Åbo och Björneborgs län samt de trevasta socknarna af Nylands län måtte bildas öfverom hos K. F. Hushållningssällskapet beviljadt, att, för den ändelse sällskapet ansåg förnämnda förslag berättigad, Bestyrelsen ville utse tvänne personer, hvilka tillsammans med delegerade från Nylands och Tavastehus läns Landbrukssällskap skulle utgöra förslag till stadgar, program m.m. för ifrågakommit förbundet. — Med bifall till den gjorda framställningen utsåg Bestyrelsen till ombud för Hushållningssällskapet konsulenten Bremer och förstämmanden för Pargas andelsmejeri A. Olén.

§ 8.

Fördrag af professor G. Protoski med flere understeckand skrifvelser innehållande en hemställan om att Bestyrelsen ville taga under öfvervä-

§ 20.

Sekreteraren anmätte att han på dörom inkomna rekvisitioner förordnad kreatursskötaren E. Hagström till hemmansegaren August Lohmström i Nagu, konsulenten R. Bremer till landhushållaren A. Lindberg i Nagu och skogsinstruktören E. Olson till hemmansegaren A. Eriksson i Hitis, och godkände dessa sekreterarens utgifter.

§ 21.

För afförande ut diariet anmättes att notarien i Landbrukssällskapet Väino Forsman till cirkulär tillkännagifvit sig hafva i Helsingfors öppnat en Landhushållnings- och advokatbyrå; att förstmästaren Ossian Sivén i Helsingfors förfrågat sig om särskilda omständigheter angående utdelande af medaljer för långvarig, trogen tjänst; att direktorn för Mustiala insändt påminnelse för ett par tjurselar, hvilka allerede betalt; att fru J. Trunkell, och G. F. Stokkemann skriftligen erkänt sig hafva emottagit det hederstecken och den mindre medaljen de för sina tjänstetjänst begär samt att fästprästern Alfons Lönnroth anmätte att han icke kunde utgifvit de betöringarna för långvarig och trogen tjänst, som utgifvits till herr G. Hårdens arbetsledare och denna hustru. — I sammanhang hörmad tillkännagifvit godsegarern Erikus Alén att han utgifvit den medalj, som vid senaste plenum tilldelats hans tjänare.

§ 22.

Anmättes att kommunrådet C. W. von Schantz på förfrågans meddelat att hans den 10:e oktobers gjorda ansökan om hederstecken af tjänstmannen Serafin Jokimäki frige afföras, och han ej anmände påföljande sin ansökan.

§ 23.

Sekreteraren meddelade att Landbrukss-

styrelsen anhållit om 2 a 3 exemplar af Huskinnings-sällskapets berättelse för år 1907, och hade dessa blifvit expedierade.

§ 24.

Uppträdde af trädgårdsinstruktören Lindholm insänts kvittan öfver september, oktober och november månaders aflönings^{sk} af Tammerfors och Jernmanufaktur Aktiebolag utskänkt kvitto a 48:24 mk för levererade garn.

§ 25.

Anmäntes att trädgårdsinstruktören Lindholm förlorat sig emottaga Bestyrelsens auktion om fria resor till Tammerfors för åhörande af dörslades förutställda föredragserier för sällskapets instruktörer.

§ 26

Bestöts att för 17 mark rekvirera ett ex. af den socialpolitiska karta öfver Finland, som utgifvits af sällskapet för Finlands geografi.

§ 27.

I denna sekreteraren anmänt att bonden Karlsson i Porras, åt hvilken Bestyrelsen såsom erkänsla för vitadhet i Porras landtmannas kl. angelägenheter beslutit gifva ett exemplar af A. Spjörns ^{Lantmannas} "Lantmannas", vid af sagda gille förutställdt lotteri vunnit berörda verk, beslöts öfverlämnas åt sekreteraren att åt Karlsson inköpa annat lantbrukshet rörande arbete.

§ 28.

Sekreteraren meddelade att han öfverlämnat åt afvelsföreningens "Nägg Stammen" 3 exemplar af A. Spjörns "Lantmannas" och förutställdt lotteri, och godkändes denna åtgärd.

§ 29

Sekreteraren meddelade att han jäm-

likt honom vid senaste sammanträde sammansdrag hört sig för hos montören Holmström om huru mycket en årlön af 600 mark ville återintäna i sällskapets tjänst, hvarvid honom dessutom tillkomme fria resor samt vist dagtraktamente af rekvirenter, och hade montören Holmström förlorat sig i sällskapet, hvarvid han dock velat få dagtraktamentet fastställt till 5 mark per dag. — Bestyrelsen beslöt antaga Holmström till montör vid sällskapet på nio veckor, egande Holmström trada i tjänst utöfning från instundande års början.

§ 30.

Af status stöjkomite' afgifvet betänkande angående åtgärden till stöjens befrämjande genomgicks och beslöts till afgifvande af det utlåtande, som finnes intaget i 1908 års brefbok vid sid 107.

§ 31.

Att lärarinnan Bertha Wigelius beviljades löneförhöjning om 100 mark per år att utgå från nästa års början.

§ 32

Vid sammanträdet gjordes retrospektiva åtgärder i anordningsjournalen införda.

In fidei:
Arvid Kumpulainen

A.

- Anslags användning - 984-
 Almanacks uppgift - 15784-107817-115821-12385-
 Ahlmans porträtt till Ahlmanska landtmanna- och
 husmodersskolan - 66818-
 Arrende frågan - 6782-7581-
 Anslag sökes - 7089-
 Anslag åt Centralförbundet - 70811-
 Allens erkänner länets uppsägning - 72817-
 Anordningar - 74825-83818-92830-99812-
 108825-120834-125810-133811-140813-152811-
 Ahlmanska skolans direktor - 89820-
 Anslag beviljas - 9384-10285-15586-156812-162811-
 Anordning i plöjeskolans anslag - 9586-
 Adressannonser införas i "Maatalous" - 106813-
 Anslagshaltan afslås - 111810-16187-
 Anslag till inköp af tjuv - 115820-
 Ahlmanska skolans byggnadsfrågor - 116822-
 Arb. kreaturskötare antages - 118829-20186-
 Anslag åt gillen - 13683-
 Accord beviljas bokhandlaren Sjöblom - 15186-
 Anslag till inköp af mönster - 15187-
 Ayrhufvörens ämne - 15689-
 Anordningar - 157818-165823-171813-180825-190835-
 Anslag utbeviljas - 163813-163814-185814-
 Aflönning höjes - 17585-178813-
 Ansökningar till 2de läroverksamheten vid Ahlmanska
 skolan - 184810-
 Anordningar - 196816-19982-210820-217821-
 Ahlmanska skolans öfvermande - 20184-
 Almanacks afhandling - 207810-
 Ayrhufvörens stamtavlor - 209819-

B

Budgetförslag. - 15 # 6. - 96 # 5. - 215 # 16.
 Belöning för landtmannalöshet och medbor-
 derlig förtjänst. - 15 # 7. - 29 # 4. - 95 # 8. - 141 # 2.
 Belöning för långvarig brogen tjänst. - 15 # 8. - 29 # 5.
 61 # 7. - 96 # 9. - 141 # 3. - 202 # 8.
 Bremer annas göra ladugårdsritning. - 89 # 19.
 Broschyr tillsändes skpt. - 90 # 24.
 Bidrag lämnas till inköp af grisar. - 105 # 9.
 Bidrag till inköp af tjur. - 122 # 3.
 Preslan & Co erbjuder sig till speditör. - 139 # 9.
 Broschyr inköper. - 139 # 10.
 Bremer förordnas. - 157 # 15. - 171 # 9. - 179 # 20. - 185 # 17.
 Bref fr. Landtbruksstyrelsen. - 160 # 4.
 Bremer tjänst förändras. - 173 # 4. - 194 # 7.
 Biskötsel. - 186 # 20.
 Belöning åt Nämndeman Karlsson. - 188 # 25.
 Belysningskabel inledes. - 188 # 28.
 Procharat begär spannmålsprof. - 189 # 32.
 Bremer kvarstår i tjänst. - 202 # 7.
 Broschyrer utbjudas. - 209 # 17.
 Bremer förordnas. - 212 # 4.
 Böcker köpas till Wrethalls skola. - 213 # 7.
 Byggnästartjänst lediga avslås. - 215 # 17.

C

Cirkulär fr. Landtbruksstyrelsen. - 78 # 3. - 79 # 4.
 183 # 7. - 218 # 3. - 219 # 4.
 Collans berättelse på cirkulation. - 87 # 7.
 do do för 1906-03 # 2.
 Centralförbundet kallas till möte. - 112 # 12. - 171 # 8.
 Cirkulär fr. Mosskulturföreningen. - 152 # 10.
 Centralförbundets kansli adress. - 157 # 16.
 Cirkulär fr. L. Mäkinen. - 168 # 3.

D

Demonstrationsfält - 111 # 7 - 138 # 7 -
Direktionsmedlem till Tapis - 116 # 25 -
Dahlströms, N. lån ur Scharlinska fonden - 120 # 33 -
Djurkyddsföreningen underrättar om gillernas
möten - 140 # 11 -
Diskussionsmöten i Tammerfors - 217 # 20 -

E

Emotståndet af medaljer erkännes - 107 # 18 -
Extra trädgårdsm. antages ej - 114 # 16 -
Ekon? för inköp af afveltsvin - 138 # 6 -
Elektriskt strykjärn till handarb. skolan - 188 # 27 -
Elektriska belysningsens ledning - 209 # 16 -

F.

- Förslag till nya ledamöter. - 18 § 10. - 37 § 7. - 66 § 17. -
 "Finska" biskötselns vänners' cirkulär kungöändes. - 71 § 14.
 Förelföreningar erhåller pennningar. - 73 § 21. -
 Fiskerinstruktörstjänsten besättes. - 77 § 2. -
 Fiskerinstruktörens värksamhet. - 90 § 21. -
 Förslag till utställning godkännes. - 101 § 2. -
 § om forstmästare gemensam för R. F. Hskpt. och
 L. S. N. seura. - 106 § 14. -
 § till instruktioner för funktionärens cirkulera. - 111 § 9. -
 Finnan Ahlman & Pulkkinen motlagit handlingarna i
 vägarområdet. - 171 § 12. -
 Förslag till instruktioner för landtbl. skpne konsulenter. -
 180 § 21. -
 Förslag till lag om arbetsattal. - 182 § 3. - 198 § 7. - 199 § 1. -
 Fiskerinställning. - 197 § 23. -
 Föredrag anordnas. - 209 § 15. -
 Finströms landtbl. o. fiskares stadgar godkännes. - 214 § 11. -
 § § ombud. - 214 § 12. -

C.

- Cyllenas berättelse af cirkulera. - 87 § 11. -
 Cyllenas utlåtande ang. ändrade stadgar. - 193 § 5. -

H.

Holmska fondens räntemedel. - 57 # 5 -
Handlingar cirkulera. - 99 # 11 -

J.

Intyg åt Masama. - 106 # 15 -
do Majaniemi. - 107 # 16 - 118 # 30 -
Instruktioner för St. Michels l. landbrskss funktionärer
cirkulera. - 107 # 19 -
Inköp af apparater. - 116 # 23 -
Inköp af afvelsgattar. - 116 # 26 -
Internationella kon- o. humleutställningen i Berlin. - 163 # 15 -
Intyg åt konsulnt Bremer. - 165 # 22 -
Intyg åt Niilo Selin. - 169 # 6 -
Inköp till Lepshälä gård. - 176 # 8 - 184 # 11 -
Intyg åt C. A. Proberg. - 208 # 13 -

7

Fondbeslaget - 2/81 -
 Fortsättning af protokoll - 3/82 - 18/81 - 37/88 - 41/82
 66/819 - 67/81 - 77/81 - 85/81 - 93/81 - 101/81 -
 109/81 - 131/82 - 136/82 - 141/81 - 153/81 - 159/81 -
 167/81 - 173/81 - 181/81 - 191/81 - 197/81 - 200/81 -
 211/81 - 218/81 -

L

Kreatursutställningen, 1907 - 68/85 -
 Karlsons arbud å Strömsvik skog till demonstrationsskog - 72/819 -
 Kvittor upptes - 73/823 - 80/89 - 91/826 - 108/824 - 119/832 -
 Korrespondent till "Maatalous" - 81/812 -
 Kraftfoderkollektion inköpta - 88/816 -
 Kreaturskötare antages - 105/810 - 105/88 -
 Kreaturskötarens förordnande - 133/89 - 185/818 -
 Kvittor upptes - 133/810 - 140/812 - 151/88 - 157/817 -
 164/819 - 171/811 - 180/824 - 188/829 - 196/814 - 209/818 -
 Kurs i biskötsel å Sephäla - 164/87 -
 Kostnadsförslag för utdikning af kärr - 175/86 -
 Kreatursutställning i Pargas - 186/822 -
 på Åland uppskjutes - 196/813 -
 Kimitto husbondeförenings stadgar cirkulera - 213/88 -
 kontroll godkännas - 213/89 -

L.

Lindholms årsberättelse cirkulerar. - 81 # 13 -
Län ansökes - 87 # 12 -
Landtmannadagar. - 88 # 15 - 108 # 22 -
Läncastronom rekriveras. - 89 # 14 -
Landtm. o. berättelser. - 93 # 3 -
Länansökan. - 107 # 20 -
Levrens bok slutsäld. - 164 # 21 -
Län inbetalas. - 173 # 2 -
Landbrukstjänstemannamötet. - 198 # 6 -

M.

Neddelanden fr. skpts Best. - 25 # 3 - 57 # 6 -
Medaljer utgifvas. - 70 # 8 - 138 # 4 - 153 # 2 - 164 # 18 -
Mejeriutställning i Hangö. - 90 # 22 -
Medicinskonsulent rekriveras. - 123 # 6 -
Mercator begär skpts årsberättelse. - 179 # 18 -
Medalj ansökes. - 186 # 21 -
Markgängetaxor. - 200 # 3 -
Markgängetaxa fr. Ruopio. - 211 # 3 -

N

"Naqu Stammens" Zurselov - 72816 -

O

Ochärtaflor rekvideras - 215814 -

J

- Pellerus sändt uppgifter åt Levenstein. - 80 # 10 -
- Plenum utbättes. - 82 # 16 - 118 # 28 - 189 # 33 -
- Priset på tidskr. "Tapis". - 105 # 12 -
- Prenumerations tidskrift. - 116 # 24 -
- Programnummer af Mackalous kringvärdar. - 119 # 31 -
- Planering af Leppälä gårdens plan. - 132 # 8 -
- Petroleummotor till Leppälä. - 184 # 12 -
- Program för utställning af nordafinsk boskap till sändes sept. - 188 # 36 -
- Program för fiskeriställning. - 195 # 9 -

L

[Faint, illegible handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

R

Revisionsberättelse - 22 # 1 - 110 # 6 -
 Räkter insändas - 73 # 22 - 82 # 15 -
 Resekostnader - 114 # 15 - 114 # 17 - 150 # 10 - 182 # 6 -
 Rotbruksinstruktörens förordnande - 124 # 8 - 185 # 17 -
 Representant utses till L. S. K:s möte - 182 # 4 -
 Rapporten ang skördeförhållanden - 184 # 13 -
 Representant utses till Tapio direktion - 187 # 25 -
 do " Lufthireföreningens årsmöte - 212 # 5 -

S

Skrifvelse fr. Jordbruksdep. i R. Senaten - 5 # 1 - 67 # 3 -
 do " Landbruksstyrelsen - 6 # 2 - 46 # 2 - 68 # 4 -
 95 # 7 - 109 # 2 - 154 # 4 - 167 # 2 - 176 # 9 - 181 # 2 -
 do " Handels- o. industridep. i R. Senaten - 9 # 3 - 85 # 2 -
 Stadgar för skpt. ändras - 22 # 2 - 39 # 1 - 50 # 3 -
 Skrifvelse fr. R. Senaten - 45 # 1 -
 do " Karl Nordberg - 69 # 7 -
 Skogsdemonstrationer - 71 # 13 -
 Skrifvelser fr. R. Devensten - 72 # 15 -
 Sepåla gård - 73 # 20 -
 Skuldsedel godkännes - 74 # 24 - 80 # 7 - 162 # 8 - 173 # 3 -
 Skrifvelse fr. Händska beordskpt. - 79 # 5 -
 Skogsinstruktörens förordnande - 79 # 6 - 89 # 17 - 90 # 23 -
 Svahnska fondens anslag - 80 # 8 - 169 # 5 -
 Skpt. ingår som medlem i Tapio - 80 # 11 -
 Saarinen's ungdomstol betalas - 81 # 14 -
 Sekreterare vid Centralförbundet - 86 # 3 -
 Stadgar för Verksamhets landtm. f. - 86 # 4 -
 Skrifta inköpas - 88 # 14 -
 Stipendieansökningar uppskjutas - 91 # 28 -
 Skrifvelse fr. Föreningen Tapio - 102 # 4 - 131 # 4 - 176 # 10 - 177 # 11 -
 Stipendier utgivas - 103 # 6 - 110 # 5 - 156 # 11 - 178 # 14 - 197 # 4 -
 Skrifvelse fr. Hb. Landman - 104 # 7 -
 do " Katarina Smirnoff - 105 # 11 -
 Stadgar för Nagon fiskaregille - 108 # 23 - 122 # 2 -
 Stipendier ansökas till kurs i skänkorgstilleverkning - 109 # 3 - 156 # 8 -
 Stipendieansökningar avslås - 110 # 4 - 124 # 9 - 131 # 3 -
 Samarbeta med Hskpt o. Hskpt. fr. Lufthireboskap - 111 # 8 -
 Skrifvelse fr. Deleg. för Landtshskptns centralförb. - 112 # 11 - 219 # 5 -
 Skogsvärderingskonsulent antages - 114 # 18 - 194 # 6 -
 Skogsinstruktörens förordnande - 115 # 19 - 185 # 16 - 208 # 12 -
 Stadgar för Roko-Norskata landtm. g. - 122 # 4 -
 Skrifvelse fr. F. Korlund - 123 # 7 -
 Statsanslag sökes - 138 # 5 -
 Stadgar för Routska's fiskaregille - 139 # 8 -

J

- Skrivelse fr. Nils Selin - 149 #4 - 154 #5 - 170 #7 -
- Stänkorsstillsättningsstipendiet oansökt - 151 #9 -
- Skrivelse fr. Handels- & Industriess i R. Senaten - 153 #3 -
- Skuldsedel för fullständiga - 155 #7 -
- Sködeförhållanden på Skand - 156 #13 -
- do i Pergad - 157 #14 -
- Stadgar för Hitis landtmanna- & fiskaregille - 161 #6 -
- Leppälä Trädgårdskursen - 163 #16 -
- Liöbloms konkurs - 164 #20 -
- Stipendium ansökas - 168 #4 -
- Skrivelse fr. Ahlman & Pulkkinen - 175 #7 -
- Stadgar för Lohunga landtm. & fiskaregille - 177 #12 -
- Skrivelse fr. B. O. Lunden - 178 #15 -
- Slöjdinspektör utses - 179 #19 -
- Stadgar för Pohjois-Karjalas gillen - 180 #22 -
- Stipendiansökan återtagas - 180 #23 -
- Stamtavleställning i Åbo - 182 #5 -
- Leppälä skolas elevansökningar - 183 #9 -
- Stipendiats anhängan att förkorta studietida afslut. - 186 #19 -
- Skogsvårdskonsulentbefattningen - 187 #24 -
- Skrivelser fr. Landtbruksstyrelsen - 191 #2 - 192 #3 -
- 200 #2 - 211 #2 - 215 #13 - 218 #2 -
- Skrivelser fr. landtm. gillen - 193 #4 -
- Skrivelse fr. Finlands allm. Slöjdförning - 196 #12 -
- Stadgar för Pohjois-Suomen R. U. - 196 #15 -
- do i Wärdö landtm. & fiskaregille - 197 #2 -
- Stadgar för Hautskärs landtm. gille - 198 #5 -
- Skrivelse fr. Mosskulturförningen - 201 #5 -
- " fr. K. O. Tolving - 208 #11 -
- " " Tapis - 212 #6 -
- " " K. O. Danielson - 213 #10 -
- Leppälä diaras angelägenheter - 216 #18 -
- Skrivelse fr. Nyländs & Fins l. landbrskp. - 219 #6 - 220 #7 -

J

- Trädgårdsmästarens lönspretensioner - 88 #13 -
- Trädgårdskurser i Leppälä - 99 #10 -
- Torpansfrågan - 104 #8 -
- Fins lasarett lämnas bidrag - 131 #5 -
- Trädgårdsmästarens förordnande - 162 #12 - 197 #3 -

U.

Utannonseringar - 108 § 25 - 120 § 34 -
Upplysningar begäras - 113 § 14 -
Utsädesföreningens årsmöte - 171 § 10 -
Upplysningar ang. skogsnämndens äligganden önskas -
208 § 14 -

V.

Val af nya medlemmar i skpt. - 18 § 9 -
do " ledamöter i skpt. - 37 § 6 - 66 § 16 -
do " ordförande för skpt. - 64 § 8 -
do " viceordförande do - 64 § 9 -
do " ledamöter i Best. - 64 § 10 -
do " suppleanter do - 65 § 11 -
do " ledamöter i revisionskommissionen - 65 § 12 -
do " suppleanter do - 65 § 13 -
do " medlemmar i skpts deleg. - 65 § 14 -
do " ny medlem " " - 66 § 15 -
do " funktionärer i skpts Best. - 72 § 14 -
Västernärds eller stadens cirkulera - 70 § 10 - 86 § 4
Vägs intyg - 71 § 12 -
Val af medlemmar i Ahlmanska skolans lokal-
direktion - 83 § 17 -
Vadens hänvisas till L. S. K. - 108 § 21 -
Väg beviljas genom Leppälä gårdens ägor - 159 § 2 -
Värdepapper granskas - 160 § 3 - 215 § 15 -
Vallgrans förordnande - 185 § 15 -
Västernärds, L. S. K. län - 189 § 34 -

X

1890 - ...
 1891 - ...
 1892 - ...
 1893 - ...
 1894 - ...
 1895 - ...
 1896 - ...
 1897 - ...
 1898 - ...
 1899 - ...
 1900 - ...
 1901 - ...
 1902 - ...
 1903 - ...
 1904 - ...
 1905 - ...
 1906 - ...
 1907 - ...
 1908 - ...
 1909 - ...
 1910 - ...

Y

1890 - ...
 1891 - ...
 1892 - ...
 1893 - ...
 1894 - ...
 1895 - ...
 1896 - ...
 1897 - ...
 1898 - ...
 1899 - ...
 1900 - ...
 1901 - ...
 1902 - ...
 1903 - ...
 1904 - ...
 1905 - ...
 1906 - ...
 1907 - ...
 1908 - ...
 1909 - ...
 1910 - ...

L.

Å

- Stjärder vidtagna af Best. - 10 # 5.-
Årberättelse af C. Hallgren - 69 # 6.-
do " H. Olsson. - 86 # 5.-
do " Trädgårdsmästarene. - 86 # 6.-
do " H. Allen. - 87 # 8.-
do " J. Sundell. - 87 # 9.-
do " O. R. Broberg. - 87 # 10.-
Stjärder i Högskolan. - 91 # 25.-
Årberättelse öfver Hush. skpt utkommer. - 91 # 27.-
do " Haga kreaturskötarskola. - 102 # 3.-
do af Nystads hantverksförening. - 113 # 13.-
do (Kimito Hammen. - 132 # 6.-
do öfver Händs och Houtskärs gillen. - 161 # 5.-
do " Letala handarbetskola. - 162 # 9.-
do " Hbo hofverlagskola. - 162 # 10.-
do " Biskötareföreningen. - 179 # 16.-
do af Hb. G:son Kathas. - 179 # 17.-
Höfverförenings stadgar ändras. - 183 # 8.-
Årberättelse öfver Hush. skpt. sändes till Uleåborgs
Hush. skp. - 189 # 31.-
do af Konsulent Bremer. - 195 # 10.-
do öfver Kimito landtm. gille. - 195 # 11.-

Å

Pränden afföras - 91 # 29 -

Ändrade städor - 121 # 1 - 127 # 1 - 135 # 1 - 207 # 9 -

Ö

Översättning af broschyr - 117 # 27 -

Östergaard för 200 kr - 132 # 7 -

Översättning af "Svinets Styrige" - 151 # 5 -

